

DOMI NUS ILLU MINA TIO MEA
Taylor Institution.

DOMI NUS ILLU
MINA TIO MEA
Taylor Institution.

H. C. Andersens

nye Eventyr og Historier.

Første Bind.

H. C. Andersens

nye Eventyr og Historier.

Med Illustrationer

efter Originaltegninger af Lorenz Frølich.

Første Bind.

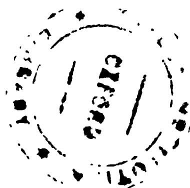
Med 118 Illustrationer.

Kjøbenhavn.

C. A. Reitzels Forlag.

Thieles Bogtrykkeri.

1870.

H. C. Andersens

Eventyr og Historier.

Tredie Bind.

Nye Eventyr og Historier.

I.

H. C. Andersens

Eventyr og Historier.

Med Illustrationer

efter Originaltegninger af Lorenz Frølich.

Tredie Bind.

Med 113 Illustrationer.

Nye Eventyr og Historier.

I.

Kjøbenhavn.

C. A. Reitzels Forlag.

Thieles Bogtrykkeri.

1870.

Indhold.

Side

Suppe paa en Pølsepind.

I.

Suppe paa en Pølsepind.

„Det var en udmærket Middag igaar!“ sagde en gammel Hun-Muus til En, der ikke havde været med ved det Gilde. „Jeg sad Nummer een og tyve fra den gamle Musekonge; det er ikke saa ringe endda! Skal jeg nu sige Dem Anretningerne, de vare meget godt satte sammen! muggent Brød, Flæskesvær, Tællelys og Pølse, — og saa det Samme forfra igjen; det var saagodtsom om vi fik to Maaltider. Der var en behagelig Stemning og gemytligt Vrøvl, som i en

Familiekreds; ikke det Mindste blev der levnet uden Pølsepindene; dem talte vi saa om, og da kom Det for, at lave Suppe paa en Pølsepind; hørt herom havde jo Enhver, men Ingen havde smagt den Suppe, end sige forstod at lave den. Der blev udbragt en nydelig Skaal for Opfinderen, han fortjente at være Fattigforstander! var det ikke vittigt? Og den gamle Musekonge reiste sig op og lovede, at den af de unge

Muus, der kunde lave omtalte Suppe meest velsmagende, skulde blive hans Dronning, Aar og Dag skulde de have Betænkningstid."

„Det var ikke saa galt endda!" sagde den anden Muus; „men hvorledes laver man den Suppe?"

„Ja hvorledes laver man den!" det spurgte de ogsaa om, alle Hun-Musene, de unge og de gamle. Alle vilde de gjerne

være Dronning, men nødig vilde de have Uleiligheden med at gaae ud i den vide Verden for at lære det, og det blev nok

nødvendigt! men det er da heller ikke givet Enhver at forlade Familie og de gamle Krinkelkroge; ude gaaer man ikke hver

Dag paa Osteskorpe og lugter Fleskesvær, nei sulte kan man komme til, ja maaskee blive levende ædt af en Kat.

Disse Tanker var det nok ogsaa, som skræmmede de Fleste fra at drage ud paa Kundskab; der fremstillede sig til Afreise kun fire Muus, unge og vevre, men fattige; de vilde gaae hver til et af Verdens fire Hjørner, saa kom det an paa, hvem Lykken fulgte; hver af dem tog en Pølsepind med sig, for at huske hvad de reiste for; den skulde være deres Vandrestav.

Først i Mai droge de bort, og først i Mai, Aaret efter, kom de tilbage, men kun de Tre, den Fjerde meldte sig ikke, lod ikke høre fra sig og nu var det Afgjørelsens Dag.

„Der skal nu altid hænge noget Sørgeligt ved Ens bedste Fornøielse!" sagde Musekongen, men gav Ordre til at indbyde alle Muus i mange Miles Omkreds; de skulde samles i Kjøkkenet; de tre Reise-Muus stode i Række og alene; for

den Fjerde, som manglede, var stillet en Pølsepind med sort Flor om. Ingen turde sige sin Menig før de Tre havde talt og Musekongen havde sagt, hvad der videre skulde siges.

Nu faae vi at høre!

II.

Hvad den første lille Muus havde seet og lært paa Reisen.

„Da jeg drog ud i den vide Verden," sagde den lille Muus, „troede jeg, som saa Mange i min Alder, at jeg havde slugt al Verdens Viisdom, men det har man ikke, der hører Aar og Dag dertil før det skeer. Jeg gik strax tilsøes; jeg gik med et Skib, som skulde Nord paa; jeg havde hørt, at paa Havet maatte Kokken forstaae at hjelpe sig, men det er let at hjelpe sig, naar man har fuldt op med Fleskesider, Saltmadstønder og oret Meel; man lever delicat! men man lærer ikke Noget, der kan bringe Suppe af en Pølsepind. Vi seilede mange Nætter og Dage, vi havde det med Slingren og med Vaadt. Da vi saa kom hvorhen vi skulde, saa forlod jeg Fartøiet; det var høit oppe i Norden.

Det er underligt at komme hjemme fra sin egen Krinkelkrog, gaae med Skib, der ogsaa er et Slags Krinkelkrog, og saa pludselig være over hundrede Mile borte og staae i et fremmedt Land. Der var vildsomme Skove med Gran og Birk, de duftede saa stærkt! jeg holder ikke af det! de vilde Urter lugtede saa krydrede, jeg nøs, jeg tænkte paa Pølse. Der var store Skovsøer, Vandet saae klart ud nær ved, men

seet i Afstand, sort som Blæk; der fløde hvide Svaner, jeg antog dem for Skum, saa stille laae de, men jeg saae dem flyve og jeg saae dem gaae, saa kjendte jeg dem; de høre til Gaasens Slægt, seer man nok paa Gangen, Ingen kan fornegte sit Familieskab! jeg holdt mig til mit Slags, jeg sluttede mig til Skov- og Markmusene, der iøvrigt vide

grumme Lidet, især hvad Tractement angaaer, og det var jo Det, at jeg reiste udenlands for. At Det kunde tænkes at lave Suppe paa en Pølsepind, var dem en saa overordenlig Tanke, at den gik strax gjennem hele Skoven, men at den Opgave kunde løses, henregnede de til Umulighed; mindst tænkte jeg da, at jeg her, og det endnu den samme Nat, skulde blive indviet i Lavningen. Det var Midsommer, derfor duftede Skoven saa stærkt, sagde de, derfor vare Urterne saa

krydrede, Søerne saa klare og dog saa mørke med de hvide Svaner paa. I Skovkanten, mellem tre, fire Huse, var reist en Stang, høi som en Stormast, og øverst paa den hang Krandse og Baand, det var Maistangen; Piger og Karle dandsede rundt om den og sang dertil omkap med Spillemandens Violin. Det gik lystigt til ved Solnedgang og i Maaneskin, men jeg tog ikke med, hvad skal en lille Muus paa Skovbal! jeg sad i det bløde Mos og holdt paa min Pølsepind. Maanen skinnede især paa een Plet, hvor der var et Træ med et Mos, saa fiint, ja, jeg tør sige saa fiint som Musekongens Skind, men det havde en grøn Farve, saa at det var en Velgjerning for Øinene. Da kom der lige med Eet opmarscherende de yndigste smaa Personer, ikke større, end at de kunde naae mig til Knæet, de saae ud som Mennesker, men de vare bedre proportionerede, de kaldte sig Alfer og havde fine Klæder af Blomsterblade med Flue- og Mygge-Vinge-Besætning, slet ikke galt. Det var strax som om de søgte efter Noget, jeg vidste ikke hvad, men saa kom der et Par Stykker hen til mig, den Fornemste af dem pegede paa min Pølsepind og sagde: „„det er netop saadan een vi bruge! den er tilskaaren, den er udmærket!““ og han blev meer og meer henrykt, idet han saae paa min Vandrestav.

„„Nok laane, men ikke beholde!““ sagde jeg.

„„Ikke beholde!““ sagde de Allesammen, toge om Pølsepinden, som jeg slap, og de dandsede med den hen til den fine Mosplet, reiste Pølsepinden der, midt i det Grønne. De vilde ogsaa have en Maistang, og den de nu havde var

jo ogsaa for dem, som skaaren dertil. Nu blev den pyntet; ja da fik den Syn!

Smaa Edderkopper spandt Guldtraad om den, ophængte vaiende Slør og Faner, saa fine vævede, saa sneehvide blegede i Maaneskin, at det skjar mig i mine Øine; de toge Farver

af Sommerfuglens Vinger og dryssede paa de hvide Lin, og der skinnede Blomster og Diamanter, jeg kjendte ikke igjen meer min Pølsepind; saadan en Maistang, som den var bleven, fandtes der vist ikke Mage til i Verden. Og nu først kom det rigtige store Alfeselskab, det var ganske uden Klæder, finere kunne det ikke være, og jeg blev indbudt til at see paa Stadsen, men i Afstand, for jeg var dem for stor.

Nu begyndte der et Spil! det var som om tusinde Glasklokker klang, saa fuldt og stærkt; jeg troede, det var Svanerne, der sang, ja jeg syntes, at jeg ogsaa kunde høre Gjøg og Drossel, det var tilsidst som om hele Skoven klang med, der var Børnestemmer, Klokkeklang og Fuglesang, de yndigste Melodier, og al den Deilighed klang ud fra Alfernes Maistang, den var et heelt Klokkespil og det var min Pølsepind. Saameget havde jeg aldrig troet, at der kunde komme ud af den, men det kommer nok an paa hvilke Hænder den kommer i. Jeg blev virkelig saa bevæget; jeg græd, som en lille Muus kan græde, af bare Fornøielse.

Natten var altfor kort! men den er nu ikke længere paa den Tid deroppe. I Dagningen kom der en Luftning, Vandspeilet paa Skovsøen krusedes, alle de fine, svævende Slør og Faner fløi hen i Luften; de gyngende Kjosker af Spindelvæv, Hængebroer og Balustrader, hvad de nu hedde, der vare reiste fra Blad til Blad, fløi som Ingenting; sex Alfer kom og bragte mig min Pølsepind, idet de spurgte om jeg havde noget Ønske, de kunde opfylde; da bad jeg dem sige mig, hvorledes man laver Suppe paa en Pølsepind.

„„Hvorledes vi bære os ad!““ sagde den Fornemste og loe, „„ja det har Du da nylig seet! Du kjendte vel knap igjen din Pølsepind!““.

„„De mene paa den Maade!““ sagde jeg, og fortalte ligefrem hvorfor jeg var paa Reise, og hvad man hjemme ventede sig af denne. „„Hvad Gavn,““ spurgte jeg, „„har Musekongen og hele vort mægtige Rige af, at jeg har seet

denne Deilighed! jeg kan ikke ryste den ud af Pølsepinden og sige: see her er Pinden, nu kommer Suppen! det var jo altid dog et Slags Anretning, naar man var mæt!""

Da dyppede Alfen sin lille Finger ned i en blaa Viol og sagde til mig: „„pas paa! jeg bestryger din Vandrestav, og naar Du saa kommer hjem til Musekongens Slot, rør da med Staven ved din Konges varme Bryst, saa springer der Violer ud om den hele Stav og det selv i den koldeste Vintertid. See der har Du da Noget hjem og endnu Lidt til!"" men før den lille Muus sagde hvad dette Lidt var, vendte hun sin Stav mod Kongens Bryst, og virkeligt, der sprang frem den deiligste Bouquet Blomster, der duftede saa stærkt, at Musekongen befalede, at de Muus, som stode nærmest Skorstenen, strax skulde stikke deres Haler ind i Ilden, at man kunde faae lidt sveden Lugt, for den Violduft var ikke til at holde ud, det var ikke det Slags, man holdt af.

„Men hvad var det Lidt til, Du talte om!" spurgte Musekongen.

„Ja," sagde den lille Muus, „det er Det, som man nok kalder Effecten!" og saa vendte hun Pølsepinden, og da var der ingen Blomster meer, hun holdt kun den nøgne Pind, og den løftede hun ligesom en Taktstok.

„„Violer er for Synet, Lugten og Følelsen,"" sagde Alfen mig, „men der er endnu tilbage for Hørelsen og Smagen!" Og saa slog hun Takt; det var Musik, ikke som den klang i Skoven ved Alfernes Fest, nei, som den kan høres i Kjøkkenet. Naa, det var en Laven! Det kom med Eet, ligesom om

Vinden susede gjennem alle Skorsteensrør; Kjedler og Potter kogte over, Ildskuffen dundrede paa Messingkjedlen, og saa, lige med Eet blev det stille; man hørte Theekjedlens dæmpede Sang, saa underlig, man forstod slet ikke om den holdt op eller begyndte; og den lille Potte kogte og den store Potte kogte, den ene brød sig ikke om den anden, det var, som om der ikke var Tanke i Potten. Og den lille Muus svingede sin Taktstok vildere og vildere, — Potterne skummede, boblede, kogte over, Vinden susede, Skorstenen peb — hu ha! det blev saa forfærdeligt at den lille Muus selv tabte Stokken.

„Det var en svær Suppe!" sagde den gamle Musekonge, „kommer nu ikke Anretningen?"

„Det var det Hele!" sagde den lille Muus og neiede.

„Det Hele! ja lad os saa høre hvad den Næste har at sige!" sagde Musekongen.

III.

Hvad den anden lille Muus vidste at fortælle.

„Jeg er født i Slotsbibliotheket," sagde den anden Muus, „jeg og Flere af min Familie der har aldrig kjendt den Lykke at komme i Spisestuen, end sige i Spisekamret; først da jeg reiste og nu i Dag her, saae jeg et Kjøkken. Vi lede virkelig tidt Sult paa Bibliotheket, men vi fik mange Kundskaber. Derop naaede til os Rygtet om den kongelige Priis, der var udsat for at lave Suppe paa en Pølsepind, og da var det min gamle Bedstemoder der trak frem et Manuskript;

hun kunde ikke læse det, men hun havde hørt det læse, deri stod: „„er man en Digter, saa kan man koge Suppe paa en Pølsepind."" Hun spurgte mig, om jeg var en Digter. Jeg vidste mig fri, og hun sagde, at saa maatte jeg gaae og see til at blive det; men hvad udfordres dertil, spurgte jeg, for det var mig ligesaa vanskeligt at udfinde, som at lave Suppen; men Bedstemoder havde hørt Læsning; hun sagde, at der var tre Hoveddele nødvendige: „„Forstand, Phantasi og Følelse! kan Du gaae og faae dem ind i Dig, saa er Du Digter, og saa kommer Du nok ud af det med Pølsepinden.""

Og saa gik jeg Vester paa ud i den vide Verden for at blive Digter.

Forstand vidste jeg er i enhver Ting det Vigtigste, de to andre Dele have ikke den Agtelse! saa gik jeg altsaa først ud efter Forstanden; ja, hvor boer den? Gak til Myren og bliv viis! har en stor Konge i Jødeland sagt, det vidste jeg fra Bibliotheket, og jeg standsede ikke, før jeg kom til den første store Myretue, der lagde jeg mig paa Luur for at blive viis.

Det er et meget respectabelt Folkefærd Myrerne, de ere bare Forstand, Alt hos dem er som et rigtigtgjort Regnestykke, det gaaer op. At arbeide og at lægge Æg, sige de, er at leve i Tiden og sørge for Eftertiden, og det gjøre de da. De dele sig i de rene Myrer og i de skidne; Rangen bestaaer i et Nummer, Myredronningen er Nummer Eet og hendes Mening er den eneste rigtige, hun har slugt al Viisdom,

og det var af Vigtighed for mig at vide. Hun sagde saa Meget, det var saa klogt, at jeg syntes det var dumt. Hun sagde, at deres Tue var det Høieste i denne Verden, men tæt ved Tuen stod et Træ, det var høiere, meget høiere, det kunde ikke benegtes og saa talte man ikke derom; en Aften havde en Myre forvildet sig derhen, krøbet op ad Stammen, ikke til Kronen engang, men dog høiere, end nogen Myre før var kommen, og da den vendte om og fandt hjem, fortalte den i Tuen, om Noget langt høiere udenfor, men det havde alle Myrerne fundet fornærmeligt mod hele Samfundet, og saa blev Myren dømt til Mundkurv og vedvarende Eensomhed; men kort Tid efter kom en anden Myre til Træet og gjorde samme Reise og Opdagelse, og den talte derom, som man sagde, med Besindighed og Utydelighed, og da den dertil var en agtet Myre, en af de rene, saa troede man den, og da den døde, satte de en Æggeskal for den, som Monument, for de agtede Videnskaber. Jeg saae," sagde den lille Muus, „at Myrerne ideligt løb med deres Æg paa Ryggen; Een af dem tabte sit, hun havde stor Anstrengelse med at faae det op igjen, men det vilde ikke lykkes, da kom der to andre og hjalp til af alle Kræfter, saa at de nær havde tabt deres egne Æg, men saa lode de øieblikkelig igjen være, for man er sig selv nærmest; og Myredronningen sagde derom, at her var viist Hjerte og Forstand. „„De To stille os Myrer øverst blandt Fornuftvæsnerne. Forstanden maa og bør være den overveiende og jeg har den største!"" og saa reiste hun sig paa de bageste Been, hun var saa kjendelig, —

jeg kunde ikke tage Feil; og jeg slugte hende. Gak til Myren og bliv viis! nu havde jeg Dronningen!

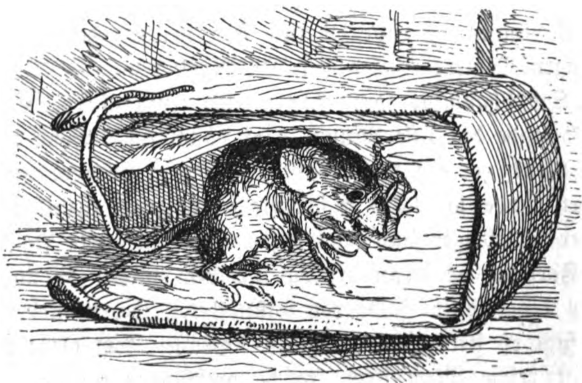
Jeg gik nu nærmere hen til det omtalte store Træ, det var en Eeg, den havde høi Stamme, mægtig Krone og var meget gammel; jeg vidste, at her boede en levende Skabning, en Qvinde, Dryade kaldes hun, fødes med Træet og døer med det; jeg havde hørt derom paa Bibliotheket; nu saae jeg saadant et Træ, saae saadan en Egepige; hun gav et forfærdeligt Skrig, da hun saae mig saa nær; hun var, som alle Fruentimmer, meget angest for Muus, men hun havde da ogsaa mere Aarsag, end de Andre, for jeg kunde gnave Træet over, og ved det hang jo hendes Liv. Jeg talte til hende venligt og inderligt, gav hende Mod, og hun tog mig paa sin fine Haand, og da hun fik at vide, hvorfor jeg var gaaet ud i den vide Verden, lovede hun, at jeg skulde maaskee allerede samme Aften erholde een af de to Skatte, jeg endnu søgte om. Hun fortalte mig, at Phantasus var hendes meget gode Ven, at han var saa deilig som Kjærligheds-Guden, og at han mangen Stund her tog Hvile under Træets løvfulde Grene, der da susede endnu stærkere hen over dem begge To; han kaldte hende sin Dryade, sagde hun, Træet sit Træ, den knudrede, mægtige, skjønne Eeg var just efter hans Sind, Rødderne bredte sig dybt og fast ned i Jorden, Stammen og Kronen løftede sig høit i den friske Luft og kjendte den fygende Snee, de skarpe Vinde og det varme Solskin, som det skal kjendes. Ja saadan talte hun: „„Fuglene synge deroppe og fortælle om de fremmede Lande!

og paa den eneste udgaaede Green har Storken bygget Rede, det pynter godt og man faaer Lidt at høre fra Pyramidernes Land. Alt det kan Phantasus godt lide, det er ham ikke engang nok, jeg selv maa fortælle for ham om Livet i Skoven fra jeg var lille og Træet var spædt, saa at en Nelde kunde skjule det, og indtil nu, det er blevet saa stort og mægtigt. Sid Du nu henne under Skovmærkerne og pas vel paa, jeg skal, naar Phantasus kommer, nok finde Leilighed til at knibe ham i Vingen og ruske en lille Fjer af, tag den, en bedre fik ingen Digter; — saa har Du Nok!""

Og Phantasus kom, Fjeren blev reven af, og jeg greb den," sagde den lille Muus, „jeg holdt den i Vand til den blev blød! — den var endnu saa svær at fordøie, men jeg fik den gnavet op! Det er slet ikke let at gnave sig til Digter, der er saa Meget man maa tage i sig. Nu havde jeg da de to, Forstand og Phantasi, og ved dem vidste jeg nu, den tredie Ting var at finde paa Bibliotheket, idet en stor Mand har sagt og skrevet, at der gives Romaner, som alene ere til for at befrie Menneskene fra de overflødige Taarer, altsaa ere et Slags Svamp til at optage Følelser i. Jeg huskede paa et Par af disse Bøger, de havde altid seet mig ganske appetitlige ud, de vare saa læste, saa fedtede, de maatte have optaget i sig et uendeligt Væld.

Jeg gik hjem i Bibliotheket, aad strax saa godt som en heel Roman, det vil sige det Bløde, det Egenlige, derimod Skorpen, Bindet lod jeg ligge. Da jeg nu havde fordøiet den og een til, fornam jeg allerede hvorledes det rørte sig

indeni mig, jeg aad lidt af den tredie, og saa var jeg Digter, det sagde jeg mig selv og det sagde jeg de Andre med; jeg havde Hovedpine, Indvoldspine, jeg veed ikke alle de Piner, jeg havde; jeg tænkte nu over, hvilke Historier, der maatte kunne sættes i Forbindelse med en Pølsepind, og saa fik jeg saa mange Pinde i min Tanke, Myredronningen har havt

en ualmindelig Forstand; jeg huskede paa Manden, der tog en hvid Pind i Munden og saa var baade han og Pinden usynlig; jeg tænkte paa gammelt Øl med en Pind i, staae paa Pinde, at sætte en Pind for og saa Pinden til Ens Liigkiste. Alle mine Tanker gik op i Pinde! og om dem maatte der kunne digtes naar man er en Digter, og det er jeg, det har jeg slidt mig til! Jeg vil saaledes hver Dag i

Ugen kunne opvarte Dem med en Pind, en Historie, — ja det er min Suppe!"

„Lad os saa høre den Tredie!" sagde Musekongen.

„Pi! pi!" sagde det i Kjøkkendøren, og en lille Muus, det var den Fjerde af dem, den, de troede død, pilede ind; den løb Pølsepinden med det sorte Flor paa overende, den havde løbet Nat og Dag, den var gaaet paa Jernbane med Godstog, som den fandt Leilighed til, og dog var den næsten kommen for silde; den trængte sig frem, saae forpjusket ud, havde tabt sin Pølsepind men ikke Mælet, den talte ligestrax, ligesom om man kun ventede paa den, kun vilde høre paa den, alt Andet i Verden kom ikke Verden ved; den talte strax, talte sig ud; den kom saa uventet, at Ingen fik Tid til at opholde sig over den og over dens Tale, medens den talte. Nu skal vi høre!

IV.

Hvad den fjerde Muus, som talte før den tredie havde talt, vidste at fortælle.

„Jeg gik strax til den største Stad," sagde den, „Navnet husker jeg ikke, jeg husker ikke godt Navne. Jeg kom fra Jernbanen med confiskeret Gods paa Raadstuen og der løb jeg til Slutteren; han talte om sine Fanger, især om Een, der havde talt ubesindige Ord, og om dem var igjen blevet talt, og talt, læst og paaskrevet; „„det Hele er Suppe paa en Pølsepind!"" sagde han, „„men den Suppe kan koste ham hans Knap!"" det gav mig Interesse for den Fangne,"

sagde den lille Muus, „og jeg tog Leiligheden iagt og slap ind til ham; der er altid bag laasede Døre et Musehul! Han saae bleg ud, havde et stort Skjæg og store, skinnende Øine. Lampen osede og Væggene vare vante dertil, de bleve ikke sortere. Fangen ridsede baade Billeder og Vers, med Hvidt paa Sort, jeg læste dem ikke. Jeg troer, han kjedede sig; jeg var en velkommen Gjest. Han lokkede mig med Brødsmuler, med Fløiten og milde Ord; han var saa glad ved mig; jeg fik Tillid til ham, og saa bleve vi Venner. Han deelte med mig Brød og Vand, gav mig Ost og Pølse; jeg levede flot; men det var dog især den gode Omgang, maa jeg sige, som holdt mig. Han lod mig løbe paa sin Haand og Arm, heelt op i Ærmet; han lod mig krybe i sit Skjæg, kaldte mig sin lille Ven; jeg fik ham ordenlig kjær; saadant Noget er nok gjensidigt! Jeg glemte mit Ærende ude i den vide Verden, glemte min Pølsepind i en Sprække af Gulvet, der ligger den endnu. Jeg vilde blive hvor jeg var; gik jeg bort, da havde jo den stakkels Fange slet Ingen, og det er for Lidt i denne Verden! Jeg blev, han blev ikke! han talte til mig saa sørgeligt den sidste Gang, gav mig dobbelt saa meget Brød og Osteskorpe, kyssede saa paa sine Fingre ad mig; han gik og kom aldrig mere. Jeg kjender ikke hans Historie. „„Suppe paa en Pølsepind!““ sagde Slutteren, og til ham gik jeg, men ham skulde jeg ikke have troet; han tog mig vel paa sin Haand, men han satte mig i Buur, i Trædemølle; det er voldsomt! man løber og løber, lige langt kommer man og er kun til Griin!

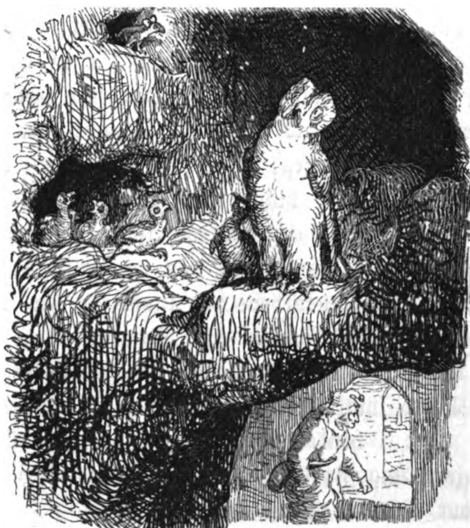
Slutterens Barnebarn var en yndig lille En, med guldgult, krøllet Haar, Øine saa glade og en Mund, der loe. „„Stakkels lille Muus!““ sagde hun, kigede ind i mit fæle Buur, trak Jernpinden fra — og jeg sprang ned i Vinduesfarmen og ud i Tagrenden. Fri, fri! det alene tænkte jeg paa og ikke Reisens Maal!

Det var mørkt, det var mod Nattetider, jeg tog Herberg i et gammelt Taarn; der boede en Vægter og en Ugle; jeg troede Ingen af dem, mindst Uglen; den ligner en Kat og har den store Feil, at den æder Muus; men man kan tage Feil, og det gjorde jeg; det var en respectabel, overmaade dannet, gammel Ugle, hun vidste mere end Vægteren og ligesaa meget som jeg; Ugleungerne gjorde Ophævelser over enhver Ting; „„lav ikke Suppe paa en Pølsepind!““ sagde hun, det var det Allerhaardeste hun kunde sige her, hun havde saa megen Inderlighed for sin egen Familie. Jeg fik saadan en Tillid til hende, at jeg sagde Pip fra Sprækken, hvor jeg sad; den Tiltro syntes hun godt om og forsikkrede mig, at jeg skulde være i hendes Beskyttelse; intet Dyr skulde faae Lov at gjøre mig Fortræd, det vilde hun selv gjøre til Vinter, naar der blev Trang paa Kosten.

Hun var klog i Eet og Alt; hun beviste mig, at Vægteren ikke kunde tude uden i et Horn, som hang løst ved ham; „„han bilder sig forfærdeligt ind deraf, troer han er Ugle i Taarnet! Stort skal det være, men Lidt er det! Suppe paa en Pølsepind!““ Jeg bad hende om at faae Opskriften, og saa forklarede hun mig det: „„Suppe paa en Pølsepind er

kun en menneskelig Talemaade og forstaaes paa forskjellig Maade, og Enhver troer sin er den rigtigste; men det Hele er egenlig ikke Noget!""

„„Ikke Noget!"" sagde jeg. Det slog mig! Sandheden er ikke altid behagelig, men Sandheden er det Høieste! det

sagde ogsaa den gamle Ugle. Jeg tænkte derover og indsaae, at naar jeg bragte det Høieste, saa bragte jeg meget Mere, end Suppe paa en Pølsepind. Og saa skyndte jeg mig afsted, for at komme endnu i rette Tid hjem og bringe det Høieste og Bedste: Sandheden. Musene ere et oplyst Folkefærd og

Musekongen er over dem Allesammen. Han er istand til at gjøre mig til Dronning for Sandhedens Skyld."

„Din Sandhed er Løgn!" sagde den Muus, som endnu ikke havde faaet Lov at tale. „Jeg kan lave Suppen og det skal jeg!"

V.

Hvorledes den blev lavet.

„Jeg har ikke reist," sagde den fjerde Muus, „jeg blev i Landet, det er det Rigtige! man behøver ikke at reise, man kan faae Alt ligesaa godt her. Jeg blev! jeg har ikke lært Mit af overnaturlige Væsner, ikke ædt mig det til eller talt med Ugler. Jeg har Mit ved Selvtænkning. Vil De nu bare faae Kjedlen sat paa, fyldt Vand i, heelt op! gjør Ild under! lad det brænde, faa Vandet i Kog, det maa skrupkoge! kast nu Pinden i! Vil derpaa Musekongen behage at stikke Halen ned i det Skrupkogende og røre om! jo længere Han rører, desto kraftigere bliver Suppen; det koster ikke Noget! der behøves ingen Tilsætninger, — kun røre om!"

„Kan en Anden ikke gjøre det?" spurgte Musekongen.

„Nei," sagde Musen, „den Kraft er kun i Musekongens Hale!"

Og Vandet skrupkogte, og Musekongen stillede sig tæt ved, det var næsten farligt, og han stak Halen ud, saaledes som Musene gjøre i Melkestuen, naar de skumme Fløden af et Fad og derpaa slikke Halen, men han fik sin kun ind i den varme Damp, saa sprang han strax ned:

„Naturligviis, Du er min Dronning!“ sagde han, „Suppen ville vi vente med til vort Guldbryllup, saa har de Fattige i mit Rige Noget at glæde sig til og en lang Glæde!“

Og saa holdt de Bryllup; men Flere af Musene, da de kom hjem, sagde: „man kunde da ikke kalde det Suppe paa en Pølsepind, det var snarere Suppe paa en Musehale!“ —

Eet og Andet af hvad der blev fortalt, fandt de, var ganske godt givet, men det Hele kunde været anderledes! „jeg vilde nu have fortalt saaledes og saaledes — —!“

Det var Kritiken, og den er altid saa klog — bag efter.

Og den Historie gik Verden rundt, Meningerne om den vare deelte, men Historien selv blev heel; og det er det Rigtigste i Stort og Smaat, i Suppe paa en Pølsepind; man maa bare ikke vente Tak for den!

Pebersvendens Nathue.

Der er i Kjøbenhavn en Gade, som har det underlige Navn „Hyskenstræde“, og hvorfor hedder den det og hvad har det at betyde? Det skal være Tydsk, men der har man gjort Tydsken Uret: „Häuschen“, skulde man sige, og det betyder: smaa Huse; disse der, dengang, og det i mange

Aaringer, vare ikke stort Andet end Træboder, næsten som vi nu see dem stillede op paa Markederne; ja lidt større vel og med Vinduer, men Ruderne vare af Horn eller Blæreskind, thi den Tid var det før dyrt at have Glasruder i alle Huse, men det er ogsaa saa langt tilbage i Tiden, at Oldefaders Oldefader, da han fortalte derom, ogsaa kaldte det: i gamle Dage; det er flere hundrede Aar siden.

De rige Kjøbmænd i Bremen og Lübeck dreve Handelen i Kjøbenhavn; selv kom de ikke herop, de sendte deres Svende, og de boede i Træboderne i „Smaahusenes Gade" og holdt Udsalg af Øl og Krydderi. Det var nu saa deiligt det tydske Øl, og der var saa mange Slags, Bremer-, Prysing-, Emser-Øl — ja Braunschweiger-Mumme, og saa alle de Krydderier, saadanne som Safran, Anis, Ingefær og især Peber; det var nu det Betydeligste her, og derfor fik de tydske Svende i Danmark Navnet: Pebersvende, og det var en Forpligtelse, de maatte indgaae hjemme, at de heroppe ikke turde gifte sig; Mange af dem bleve saa gamle; selv maatte de sørge for sig, pusle om sig, selv slukke deres Ild, om de havde nogen; Nogle bleve saadanne eenlige, gamle Karle, med egne Tanker og egne Vaner; efter dem kalder man nu hver ugift Mandsperson, der er kommen i nogenlunde sat Alder, en „Pebersvend"; alt Det maa man vide for at forstaae Historien.

Man gjør Løier med Pebersvenden, siger, han skal have Nathue paa, trække den ned over Øinene og gaae at lægge sig:

„Skære, skære Brænde!
O, Vee! de Pebersvende, —
Tilsengs med dem en Nathue gaaer,
De selv der' Lys maae tænde!" —

Ja, det synger man om dem! man spotter Pebersvenden og hans Nathue, — just fordi man kjender saa lidt til ham og til den, — ak, den Nathue skal man da aldrig ønske sig! og hvorfor ikke? Ja, hør!

Omme i Smaahusenes Gade, i de ældste Tider, var der ingen Brolægning, Folk traadte i Hul ved Hul, som i en opkjørt Huulvei, og snevert var der: Boderne stode op til hinanden og saa nær gjenboes, at i Sommertiden spændtes tidt et Seil over Gaden fra een Bod til en anden, og saa lugtede der imellem saa krydret af Peber, Safran og Ingefær. Bag Disken stod ikke mangen Ungersvend, nei, det var meest gamle Fyre, og de vare nu slet ikke, som vi tænke os, klædte med Paryk eller Nathue, med Skægsbuxer, Vest og Kjole knappede heelt op, nei saadan gik Oldefaders Oldefader klædt og saadan er han afmalet, Pebersvendene havde ikke Raad til at lade sig afmale, og det havde dog nok været værd nu at eie et Billede af een af dem, saaledes som han stod der bag Disken eller i Høitidsdagene vandrede til Kirken. Hatten var bredskygget og høipullet, og tidt stak en af de yngste Svende en Fjer i sin; den uldne Skjorte blev skjult ved en nedslagen linned Krave, Trøien sad snevert knappet til, Kappen løs ovenover, og Buxerne gik lige ned i de bredsnudede Skoe, for Strømper bare de ikke. I Bæltet sad Madkniven og

Skeen, ja der sad endnu en stor Kniv til at forsvare sig med, og den gjordes tidt behov i de Tider. Saadan netop gik klædt paa Festdagene gamle Anton, en af Smaahusenes ældste Pebersvende, kun havde han ikke den høipullede Hat, men en Kabuds og under den en strikket Hue, en rigtig Nathue, den havde han saa ganske vænnet sig til, den blev altid paa, og han eiede hele to af det Slags; han var just til at male, han var saa pindmager, saa rynket om Mund og Øine, havde lange, knoglede Fingre og graabuskede Øienbryn; over det venstre Øie hang der en heel Tot, kjønt var det vel ikke, men det gjorde ham saa kjendelig; man vidste om ham, at han var fra Bremen, og dog, der var han egenlig ikke fra, der boede hans Herre; selv var han fra Thüringen, fra den Stad Eisenach, tæt under Wartburg; derom talte gamle Anton ikke meget, men han tænkte derpaa desmere.

De gamle Svende i Gaden kom ikke meget sammen, hver blev i sin Bod, der tidlig paa Aftenen lukkedes, og da saae der sort ud; der kom kun et mat Lysskjær ud gjennem den lille Hornrude paa Taget, hvor, indenfor, som oftest paa sin Seng, den gamle Karl sad med sin tydske Sangbog og qvædede sin Aftenpsalme, eller han gik endnu langt ud paa Natten og puslede med hvad der kunde være; morsomt var det bestemt ikke; Fremmed i et fremmedt Land er en bitterlig Stand! man kommer slet Ingen ved, uden man skulde staae dem iveien.

Tidt naar det var rigtig sort Nat udenfor med Regn og Rusk, kunde her være saa skummelt og øde; Lygter saae

man ikke, uden den eneste og meget lille, der hang netop ud for den ene Ende af Gaden, foran den hellige Jomfrues Billede, der var malet paa Muren. Man hørte Vandet ordenligt skvulpe og pladske mod Bjelkeværket nær ved, ud for Slotsholm, som den anden Ende af Gaden vendte imod. Saadanne Aftener bleve lange og eensomme, tog man sig ikke

Noget for: pakke ud og pakke ind, gjøre Kræmmerhuse og polere Vægtskaale er ikke nødvendigt hver Dag, men saa tager man sig Andet for, og det gjorde gamle Anton, han syede selv paa sit Tøi, lappede paa sine Skoe; naar han saa endelig kom tilsengs, ja saa beholdt han, efter Sædvane,

Nathuen paa, trak den endnu lidt længere ned, men snart igjen trak han den op for at see om ikke Lyset var vel slukket, han følte paa det, klemte Vægen, og saa lagde han sig igjen og om paa den anden Side, og fik igjen Nathuen ned; men tidt kom da i det Samme den Tanke: mon vel i den lille Ildpotte nede hvert Kul var heelt udbrændt, tilbørlig dæmpet,

en lille Gnist kunde der endnu være bleven, den kunde tænde og gjøre Fortræd; og saa stod han op af sin Seng, krøb ned ad Stigen, Trappe kunde den ikke kaldes, og naar han da kom til Ildpotten, var der ikke Gnist at see, og han kunde vende om igjen; men tidt kom han kun Halvveien, saa

var han uvis om Jernstangen var sat for Døren, om Krampen var for Skodderne; ja, saa maatte han ned paa de tynde Been; han frøs, Tænderne klapprede da han krøb i Seng, for Kulde kommer først rigtig skrap, naar den veed den skal bort. Dynen trak han høiere op over sig, Nathuen mere ned over Øinene og vendte nu Tankerne bort fra Dagens Handel og Besvær, men det blev ikke til Behagelighed, for da kom gamle Minder og hang sine Gardiner op, og de har sommetider Knappenaale, som man stikker sig paa; av! siger man; og stikke de ind i det blodige Kjød og brænde, saa kan man faae Taarer i Øinene derved, og det fik ogsaa gamle Anton tidt, der kom hede Taarer, de klareste Perler; de faldt paa Sengedynen eller paa Gulvet, og da klang de som om en Smertens Stræng sprang, saa hjertefuld; de fordunstede nok, de blussede op i Flamme; men de belyste da et Livsbillede for ham, det, der aldrig forsvandt af hans Hjerte; tørrede han saa Øinene med Nathuen, ja saa knustes Taaren og Billedet, men Kilden til det var og blev, den laae i hans Hjerte. Billederne kom ikke som de fulgte i Virkeligheden, oftest kom de smerteligste, ogsaa de glad veemodige lyste frem, men just de kastede nu de stærkeste Skygger.

„Deilig er Bøgeskoven i Danmark!" sagde man, men deiligere løftede sig dog for Anton Bøgeskoven i Egnen ved Wartburg; mægtigere og mere ærværdige syntes ham de gamle Ege oppe om den stolte Ridderborg, hvor Slyngplanterne hang hen over Klippens Steenblokke; sødere duftede Æbletræernes Blomster der end i det danske Land; levende

følte og fornam han det endnu: en Taare trillede, klang og lyste: han saae tydeligt i den to Smaabørn, en Dreng og en Pige, lege; Drengen havde røde Kinder, gult, krøllet Haar, ærlige, blaae Øine, det var den rige Kræmmers Søn, lille Anton, ham selv; den lille Pige havde brune Øine og sort Haar, kjæk og klog saae hun ud, det var Borgemesterens Datter, Molly. De To legede med et Æble, de rystede det

og hørte, hvorledes Kjærnerne raslede indeni; Æblet skar de over og fik hver et Stykke; de deelte Kjærnerne mellem sig og spiste dem paa een nær, den skulde lægges i Jorden, meente den lille Pige.

„Saa skal Du see hvad der kommer ud af det, der

kommer Noget, som Du slet ikke tænker Dig, der kommer et heelt Æbletræ, men ikke ligestrax."

Og Kjærnen plantede de i en Urtepotte; begge To vare ivrige dermed; Drengen gravede Hul i Jorden med sin Finger, den lille Pige lagde Kjærnen ned og begge To dækkede Jorden til.

„Nu maa Du ikke imorgen tage den op, for at see om den har faaet Rod," sagde hun, „det maa man ikke! det gjorde jeg med mine Blomster, kun to Gange, jeg vilde see om de groede, da havde jeg ikke bedre Forstand, og Blomsterne døde."

Urtepotten blev hos Anton, og hver Morgen, hele Vinteren, saae han til den, men der var kun den sorte Jord at see; nu kom Foraaret, Solen skinnede saa varmt, da pippede der frem i Urtepotten to smaa grønne Blade.

„Det er mig og Molly!" sagde Anton, „det er yndigt, det er mageløst!"

Snart kom der et tredie Blad; hvem betyder det? Ja der kom eet og eet endnu! hver Dag og Uge blev det større og større, Planten blev et heelt Træ. Og dette, Altsammen, afspeilede sig nu i en eneste Taare, der knustes og forsvandt; men den kunde komme igjen fra Vældet, — fra gamle Antons Hjerte.

Nær ved Eisenach strækker sig en Række stenede Bjerge, eet runder sig frem og har hverken Træer, Buske eller Græs; det kaldes Venusbjerget; derinde boer Fru Venus, en Afgudsqvinde fra hedensk Tid, Fru Holle kaldtes hun, det

vidste og veed endnu hvert Barn i Eisenach; ind til sig havde hun lokket den ædle Ridder Tannhäuser, Minnesangeren fra Wartburg Sangerkreds.

Lille Molly og Anton stode tidt ved Bjerget, og een-

gang sagde hun: „Tør Du banke paa og sige: Fru Holle! Fru Holle! luk op, her er Tannhäuser!" men det turde Anton ikke; Molly turde det; dog kun de Ord: „Fru Holle! Fru Holle!" sagde hun høit og tydeligt; Resten

talte hun saaledes hen i Vinden, saa utydeligt, at Anton var vis paa, hun ikke havde sagt noget Egenligt; saa kjæk saae hun ud, saa kjæk, som naar hun sommetider med andre Smaapiger traf sammen i Haven med ham, og de da Alle vilde kysse ham, just fordi han ikke vilde kysses og slog fra sig; hun alene vovede det.

„Jeg tør kysse ham!" sagde hun stolt og tog ham om Halsen; det var hendes Forfængelighed, og Anton fandt sig deri, tænkte slet ikke derover. Hvor var hun yndig, hvor var hun kjæk! Fru Holle i Bjerget skulde ogsaa være deilig, men den Deilighed, havde man sagt, var det Ondes forførende Skjønhed; den høieste Deilighed derimod var en saadan, som fandtes hos den hellige Elisabeth, Landets beskyttende Helgeninde, den fromme thüringske Fyrstinde, hvis gode Gjerninger gjennem Sagn og Legende forherligede her saa mangt et Sted; i Capellet hang hendes Billede med Sølvlamper om; — dog hun lignede slet ikke Molly.

Æbletræet, de to Børn havde plantet, voxede Aar for Aar; det blev saa stort, at det maatte plantes ud i Haven i den friske Luft, hvor Duggen faldt, hvor Solen skinnede varmt, og det fik Kræfter til at staae Vinteren imod med, og efter Vinterens haarde Tryk var det ligesom om det af Glæde i Foraaret satte Blomster; i Høsten havde det to Æbler, eet for Molly, eet for Anton; mindre kunde det ikke godt være.

Træet havde skyndt sig frem, Molly voxede som Træet, hun var frisk som en Æbleblomst; men længe skulde han ikke

see paa denne Blomst. Alting skifter, Alting vexler! Mollys Fader forlod det gamle Hjem, og Molly fulgte med, langt bort; — ja i vor Tid er det ved Dampen kun nogle Timers Reise, men dengang brugte man meer end Nat og Dag til at komme saa langt Øster paa fra Eisenach, det var heelt i den yderste Kant af Thüringen, til den Stad, der endnu kaldes Weimar.

Og Molly græd og Anton græd; — alle de Taarer, ja de randt nu i en eneste Taare, og den havde Glædens røde, deilige Lys. Molly havde sagt ham, hun holdt af ham meer end af al Herlighed i Weimar.

Der gik eet Aar, der gik to, tre, og i al den Tid kom to Breve, det ene bragte Fragtmanden, det andet havde en Reisende med; det var en Vei, lang, tung og i Bugter, forbi Stæder og Byer.

Hvortidt havde ikke Anton og Molly sammen hørt Historien om Tristan og Isolde, og saa ofte havde han tænkt derved sig og Molly, skjøndt Navnet Tristan skulde betyde, at „han var født dem i Sorg", og det passede ikke paa Anton, han vilde heller aldrig, som Tristan, kunne faae i Tanke, „hun har glemt mig!" men ogsaa Isolde glemte jo heller ikke sin Hjertens Ven, og da de Begge vare døde og jordede paa hver sin Side af Kirken, voxede Lindetræerne fra Gravene hen over Kirketaget og mødtes blomstrende der; det var saa smukt, syntes Anton, og dog saa sørgeligt —, men sørgeligt kunde det ikke blive med ham og Molly, og saa fløitede han en Vise af Minnesangeren Walther von der Vogelweide:

„Under Linden ved Heden —!"

Og især klang saa deiligt i den:

„Ud fra Skoven, i den stille Dal,
Tandaradai!
Sang dertil en Nattergal!"

Den Vise kom ham altid paa Tunge, den sang og fløitede han i den maaneklare Nat, da han, til Hest i den dybe Huulvei, red afsted for at naae til Weimar og gjeste Molly; han vilde komme uventet, og han kom uventet.

Velkommen fik han, Viin fuldt op i Bægeret, muntert Selskab, fornemt Selskab, en hyggelig Stue og en god Seng, og dog var der slet ikke som han havde tænkt og drømt sig; han forstod ikke sig, han forstod ikke de Andre; men vi kunne forstaae det! Man kan være i Huset, i Familie, og groer dog ikke fast, man samtaler, som man samtaler i en Postvogn, kjender hinanden, som man kjender hinanden i en Postvogn, generer hinanden, ønsker, at man var afsted eller at vor gode Nabo var afsted. Ja saadant Noget fornam Anton.

„Jeg er en ærlig Pige," sagde Molly til ham, „jeg vil selv sige Dig det! Meget har forandret sig, siden vi vare sammen som Børn, det er anderledes udenom og indeni, Vane og Villie har ikke Magt over vort Hjerte! Anton! jeg vil ikke have en Uven i Dig, nu jeg snart er langt borte herfra — tro mig, jeg har en god Tanke for Dig, men holde af Dig, som jeg nu veed, at man kan holde af et andet Menneske, det har jeg aldrig gjort! — Det maa Du finde Dig i! — Farvel, Anton!"

Og Anton sagde ogsaa Farvel; der kom ikke en Taare i hans Øine, men han fornam, at han ikke længer var Mollys Ven. Den gloende Jernstang og den frosne Jernstang bider Huden af vor Læbe med lige Fornemmelse for os, naar vi kysse den, og han kyssede lige stærkt ind i Kjærlighed, som i Had.

Ikke et Døgn var Anton om at naae hjem igjen til Eisenach, men Hesten han red paa blev ogsaa spoleret.

„Hvad siger det!" sagde han, „jeg er spoleret, og jeg vil spolere Alt, hvad der kan minde mig om hende: Fru Holle, Fru Venus, du hedenske Qvinde! — Æbletræet skal jeg knække og brække, rykke op med Rod; aldrig skal det blomstre meer og sætte Frugt!"

Men Træet blev ikke lagt øde, selv var han lagt øde og laae i Feber paa sin Seng. Hvad kunde hjelpe ham op igjen? Der kom en Medicin, der kunde det, den bittreste, der findes, den, der ryster op i den syge Krop og den krympende Sjæl: Antons Fader var ikke længer den rige Kjøbmand. De tunge Dage, Prøvelsens Dage, stode for Døren; Ulykken væltede ind; som store Søer kom den i det eengang rige Huus. Faderen blev en fattig Mand, Sorg og Ulykke lamslog ham; da fik Anton Andet at tænke paa, end Kjærestesorg og at være vred paa Molly; han maatte nu være Fader og Moder i Huset, han maatte ordne, hjelpe, tage ordenligt fat, selv ud i den vide Verden og tjene for sit Brød.

Til Bremen kom han, prøvede Nød og tunge Dage, og de gjøre Sindet haardt eller blødt, tidt altfor blødt.

Hvor langt anderledes var dog Verden og Menneskene der, end han havde tænkt sig i Barndoms Tid! Hvad var ham nu Minnesangernes Viser: Kling og Klang! Mundsveir! ja det var hans Mening sommetider, men andre Tider klang de Sange ham inde i Sjælen og han blev from i Sind.

„Guds Villie er den bedste!" sagde han da, „godt var det, at Vorherre ikke lod Mollys Hjerte hænge ved mig, hvad skulde det have ført til, nu da Lykken saaledes har vendt sig. Hun slap mig, før hun vidste eller tænkte paa dette Omslag fra Velstands Dage, der forestod. Det var en Herrens Naade mod mig, Alt er skeet paa det Bedste! Alt skeer viseligt! hun kunde ikke derfor; og jeg har været hende saa bitter fjendsk!"

Og Aaringer gik; Antons Fader var død, Fremmede boede i Fædrehuset; Anton skulde dog see det igjen, hans rige Herre sendte ham i Reise-Ærende, og da kom han gjennem sin Fødeby Eisenach. Det gamle Wartburg stod uforandret deroppe paa Fjeldet, med „Munken og Nonnen" i Steenblokken; de mægtige Egetræer gave samme Omrids til det Hele, som i Barndoms Tid. Venusbjerget skinnede nøgent graaligt frem i Dalen. Gjerne havde han sagt: „Fru Holle, Fru Holle! luk Bjerget op! saa bliver jeg dog der paa Hjemmets Grund!"

Det var en syndig Tanke, og han slog Kors for sig; da sang en lille Fugl fra Busken, og den gamle Minnevise kom ham i Tanke:

„Ud fra Skoven, i den stille Dyl,
Tandaradai,
Sang dertil en Nattergal!“

Han huskede paa saa Meget, her ved sin Barndoms By, den, han gjensaae gjennem Taarer. Fædrehuset stod som før, men Haven var omlagt, en Markvei førte hen over et Hjørne af den gamle Havegrund, og Æbletræet, det, han ikke havde faaet ødelagt, stod der, men udenfor Haven, paa den anden Side af Veien, dog Solen skinnede paa det som før, og Duggen faldt paa det som før, det bar rigelig Frugt, der bøiede Grenene ned mod Jorden.

„Det trives!“ sagde han, „det kan det!“

Een af de store Grene paa det var dog knækket, kaade Hænder havde gjort det, Træet stod jo ved Alfarvei.

„Man bryder af dets Blomster, uden at sige Tak, man stjæler af Frugten og knækker Grenene; her kunde siges, dersom man kan tale om et Træ, som om et Menneske: det var ikke sjunget for Træets Vugge, at det skulde staae saadan. Det begyndte sin Historie saa smukt, og hvad kom der ud af den? forladt og glemt, et Havetræ paa Grøften, ved Mark og Landevei! der staaer det uden Læ, rusket og knækket! det visner vel ikke deraf, men med Aarene blive Blomsterne færre, Frugterne ingen og tilsidst — ja, saa er Historien ude!“

Det tænkte Anton der under Træet, det tænkte han mangen Nat i det lille eensomme Kammer i Træhuset i fremmedt Land i Smaahusenes Gade i Kjøbenhavn,

hvorhen hans rige Herre, Kjøbmanden i Bremen, havde sendt ham og betinget, at han ikke maatte gifte sig.

„Gifte sig! ho, ho!" loe han saa dybt og underligt.

Vinteren var kommen tidlig, det frøs skrapt; udenfor var en Sneestorm, saa at Enhver, der kunde det, holdt sig inden Døre; derfor var det ogsaa, at Antons Gjenboer ikke lagde Mærke til, at hans Bod hele to Dage ikke blev aabnet, han selv slet ikke viste sig, hvem gik ud i det Veir, naar man kunde lade være?

Det var graae, mørke Dage, og i Boden, hvor Ruderne jo ikke vare af Glas, blev kun Tusmørke og bælgmørk Nat. Gamle Anton havde i to Dage slet ikke forladt sin Seng, han eiede ikke Kræfter dertil; det haarde Veir ude havde han længe fornummet i sine Lemmer. Forladt laae den gamle Pebersvend og kunde ikke hjelpe sig, knap kunde han række til Vandkrukken, den, han havde stillet udenfor Sengen, og den sidste Draabe var ogsaa drukket. Det var ikke Feber, ikke Sygdom, det var Alderdommen, der lammede ham. Det var næsten som stadig Nat om ham, deroppe hvor han laae. En lille Edderkop, den, han ikke kunde see, spandt tilfreds og travlt sin Spindelvæv hen over ham, som skulde der dog vaie lidt nyt, friskt Sørgeflor, dersom den Gamle lukkede sine Øine.

Saa lang og døsende tom var Tiden; Taarer havde han ikke, Smerte ikke heller; Molly var slet ikke i hans Tanke; han havde en Fornemmelse af, at Verden og dens Tummel ikke meer var hans, at han laae udenfor den, Ingen

tænkte paa ham. Et Øieblik syntes han at fornemme Hunger, ogsaa Tørst, — ja han fornam den! men Ingen kom at vederqvæge ham, Ingen vilde komme. Han tænkte paa dem, der vansmægtede, huskede, hvorledes den hellige Elisabeth, da hun levede her paa Jorden, hun, hans Hjemstavns og Barndoms Helgeninde, den ædle Hertuginde af Thüringen, den høifornemme Frue, steg selv ind i den fattigste Vraa og bragte den Syge Haab og Vederqvægelse. Hendes fromme Gjerninger lyste ind i hans Tanker, han huskede, hvorledes hun kom og talede Trøstens Ord til dem, der led, badede den Lidendes Saar og bragte den Hungrige Føde, skjøndt hendes strenge Huusbond vrededes derover. Han huskede Sagnet om hende, hvorledes, da hun kom med den fuldpakkede Kurv, hvori var Viin og Føde, hendes Huusbond, der bevogtede hendes Skridt, traadte frem og i Vrede spurgte, hvad det var hun der bar, hun da i Skræk svarede, det er Roser, jeg har plukket i Haven, han rev Dugen af, og Miraklet var skeet for den fromme Qvinde, Vinen og Brødet, Alt i Kurven laae forvandlet til Roser.

Saaledes levede Helgeninden i Tankerne hos gamle Anton, saaledes stod hun lyslevende for hans matte Syn, foran hans Seng i den ringe Træbod i det danske Land. Han blottede sit Hoved, saae hende ind i de milde Øine, og Alt rundtom var Glands og Roser, ja disse selv bredte sig ud saa duftende, en egen deilig Æbleduft fornam han, et blomstrende Æbletræ saae han det var, det strakte sig hen over ham, det var Træet, han med Molly havde plantet som lille Kjærne.

Og Træet drysſede ſine duftende Blade ned paa hans hede Pande og kølede den; de faldt paa hans forſmægtende Læber og det var ſom ſtyrkende Viin og Brød, de faldt paa hans Bryſt, og han følte ſig ſaa let, ſaa tryg til at blunde.

„Nu ſover jeg!“ hviſkede han ſtille; „Søvnen gjør godt! imorgen er jeg karſk og rigtig oppe igjen! deiligt! deiligt! Æbletræet plantet i Kjærlighed, ſeer jeg i Herlighed!“

Og han ſov.

Dagen derpaa, det var den tredie Dag Boden var lukket, Sneen fygede ikke meer, ſøgte Gjenboen over til gamle Anton, der ſlet ikke viſte ſig. Han laae udſtrakt død med ſin gamle Nathue trykket mellem Hænderne. Den fik han ikke paa i Kiſten, han havde jo endnu een, reen og hvid.

Hvor vare nu de Taarer, han havde grædt? Hvor vare de Perler? I Nathuen bleve de, — de ægte gaae ikke af i Vaſken — med Huen bleve de gjemt og glemt, — de gamle Tanker, de gamle Drømme, ja de bleve endnu i Pebersvendens Nathue. Ønſk Dig ikke den! din Pande vil den gjøre altfor hed, faae Pulſen til at ſlaae ſtærkere, bringe Drømme, ſom vare de Virkelighed; det prøvede den Førſte, ſom fik den paa, og det var dog et halvhundrede Aar efter, og det Borgemeſteren ſelv, der ſad med Kone og elleve Børn, godt inden Vægge; han drømte ſtrax om ulykkelig Kjærlighed, Fallit og knap Tæring.

„Hu! hvor den Nathue varmer!“ ſagde han og rev den af, og der trillede en Perle og atter en Perle, der klang og

lyste. „Det er Gigten!“ sagde Borgemesteren, „det gnistrer mig for Øinene!“

Det var Taarer, grædt for et halvhundrede Aar siden, grædt af gamle Anton fra Eisenach.

Hvem som siden fik den Nathue paa, fik rigtignok Syner og Drømme, hans egen Historie blev til Antons, det blev et heelt Eventyr, det blev mange, dem kunne de Andre fortælle, nu have vi fortalt det første og med det er vort sidste Ord: — ønsk Dig aldrig Pebersvendens Nathue.

Noget.

„Jeg vil være Noget!" sagde den Ældste af fem Brødre, „jeg vil være til Nytte i Verden; lad det være nok saa ringe en Stilling, kun at det er godt, Det jeg udretter, saa er det Noget. Jeg vil lave Muursteen, dem kan man ikke undvære! saa har jeg dog gjort Noget!"

„Men noget altfor Lidt!" sagde den anden Broder, „det, Du gjør, er saa godt som Ingenting; det er Haandlangerarbeide, kan udrettes ved Maskine. Nei, saa heller blive Murer, det er dog Noget, det vil jeg være. Det er en

Stand! ved den kommer man ind under Laugene, bliver Borger, har sin egen Fane og sin egen Kro; ja, gaaer det godt, kan jeg holde Svende, bliver kaldet Mester, og min Kone bliver Mesterinde; det er Noget!"

„Det er slet Ingenting!" sagde den Tredie, „det er udenfor Classerne, og der er mange Classer i en By, langt over Mesters! Du kan være en brav Mand, men Du er som Mester dog kun hvad man kalder „simpel"! nei, saa veed jeg noget Bedre! jeg vil være Bygmester, træde ind paa det Konstneriske, det Tænkende, komme op til de Høiere-staaende i Aandens Rige; vel maa jeg begynde nede fra, ja, jeg kan gjerne sige det lige reent ud: jeg maa begynde som Tømmerdreng, gaae med Kasket, skjøndt jeg er vant til at gaae med Silkehat, løbe for de simple Svende at hente Øl og Brændeviin, og de sige Du til mig, det er graverende! men jeg vil bilde mig ind, at det Hele er en Maskerade, det er Maske-Frihed! imorgen, — det vil sige, naar jeg er Svend, gaaer jeg min Vei, de Andre komme ikke mig ved! jeg gaaer paa Academiet, lærer at tegne, kaldes Architekt — det er Noget! det er Meget! jeg kan blive Høiædle og Velbyrdige, ja Lidt til baade for og bag, og jeg bygger og bygger, ligesom de Andre før mig! det er altid Noget man kan stole paa! det Hele er Noget!"

„Men det Noget bryder jeg mig ikke om!" sagde den Fjerde; „jeg vil ikke gaae i Kjølvand, ikke være Copie, jeg vil være Genie, være dygtigere end I Alle tilsammen! jeg skaber en ny Stiil, giver Ideen til en Bygning,

passende for Landets Klima og Materiale, Landets Nationalitet, vor Tidsalders Udvikling, og saa en Etage til for mit eget Genie!"

„Men naar nu Klimatet og Materialet ikke duer!" sagde den Femte, „det vil være slemt, for det har Indvirkning! Nationaliteten kan ogsaa let blive saa udvidet, at den bliver affecteret, Tidsalderens Udvikling kan lade Dig løbe løbsk, som tidt Ungdommen løber. Jeg seer nok, at Ingen af Eder bliver egenligt til Noget, ihvor meget I selv troe det! Men gjør som I ville, jeg skal ikke ligne Eder, jeg stiller mig udenfor, jeg vil raisonnere over, hvad I udrette! der er altid noget Galt ved enhver Ting, det skal jeg pille ud og omtale, det er Noget!"

Og det gjorde han, og Folk sagde om den Femte: „Ham er der bestemt Noget ved! han er et godt Hoved! men han gjør ikke Noget!" — Men derved var han Noget.

See det er kun en lille Historie, og dog faaer den ikke Ende saalænge Verden staaer!

Men blev der da ikke Videre af de fem Brødre? Det var jo ikke Noget! Hør nu videre, det er et heelt Eventyr!

Den ældste Broder, som lavede Muursteen, fornam, at fra hver Steen, naar den var færdig, trillede en lille Skilling, kun af Kobber, men mange smaa Kobberskillinger, lagte paa hinanden, blive til en blank Daler, og hvor man banker paa med den, hos Bager, Slagter, Skrædder, ja hos dem Allesammen, der flyver Døren op

og man faaer, hvad man bruger; see det gav Muurstenene af sig; nogle gik vel i Brokker eller midt over, men de kom ogsaa til Brug.

Oppe paa Diget vilde Mo'er Margrethe, den fattige Kone, saa gjerne kline sig et lille Huus; hun fik alle Steenbrokkerne og saa et Par hele Steen, for et godt Hjerte havde den ældste Broder, om han i Gjerning end kun drev det til at gjøre Muursteen. Den fattige Kone reiste selv sit Huus; smalt var det, det ene Vindue sad skjevt, Døren var altfor lav, og Straataget kunde været lagt bedre, men Ly og Læ var der og sees kunde der langt ud over Havet, der i sin Vælde brødes mod Diget; de salte Draaber sprøitede over hele Huset, der endnu stod, da han var død og borte, der havde gjort Muurstenene.

Den anden Broder, ja han kunde nu anderledes mure op, han var jo ogsaa oplært deri. Da Svendestykket var leveret, snørte han sin Randsel og sang Haandværkerens Vise:

„Jeg reise kan, mens jeg er ung,
Og ude hjemlig bygge;
Mit Haandværk er min Pengepung,
Mit Ungdomssind min Lykke;
Og seer jeg saa mit Fædreland,
Jeg Kjæresten gav Ordet!
Hurra! en driftig Haandværksmand
Faaer let Fod under Bordet!"

Og det gjorde han. Inde i Byen, da han kom tilbage og blev Mester, murede han op Huus ved Huus, en heel Gade; da den stod, saae godt ud og gav Byen Anseelse, saa byggede

Husene for ham et lille Huus, der skulde være hans eget; men hvorledes kunde Husene bygge? Ja spørg dem ad, og de svare ikke, men Folk svare og sige: „jo vist har den Gade bygget ham hans Huus!“ Lille var det og med Leergulv, men da han med sin Brud dandsede hen over det, blev Gulvet blankt og bonet, og fra hver Steen i Væggen sprang en Blomst, det var ligesaa godt som et kostbart Betræk. Det var et yndigt Huus og et lyksaligt Ægtepar. Laugsfanen vaiede udenfor, og Svende og Lærebrenge raabte: Hurra! jo, det var Noget! og saa døde han, det var ogsaa Noget!

Nu kom Architekten, den tredie Broder, som først havde været Tømmerlærling, gaaet med Kasket og løbet Byærender, men fra Academiet var stegen til Bygmester, „Høiædle og Velbyrdige“! ja havde Husene i Gaden bygget et Huus for Broderen, der var Muurmester, saa fik nu Gaden Navn efter denne, og det smukkeste Huus i Gaden blev hans, det var Noget og han var Noget — og det med en lang Titel for og bag; hans Børn kaldtes fornemme Børn, og da han døde var hans Enke en Enke af Stand — det er Noget! og hans Navn stod stadigt paa Gadehjørnet og var i Folkemunde, som Gadenavn — ja det er Noget!

Saa kom Geniet, den fjerde Broder, der vilde finde paa noget Nyt, noget Aparte og een Etage til, men den knak af for ham og han faldt ned og brak Halsen, — men han fik en deilig Begravelse med Laugsfaner og Musik, Blomster i Avisen og paa Gaden hen over Brolægningen, og der blev holdt tre Liigtaler over ham, den ene meget

længer end den anden, og det vilde have fornøiet ham, for han holdt meget af at tales om; der kom et Monument paa Graven, kun een Etage, men det er altid Noget!

Nu var han død ligesom de tre andre Brødre, men den Sidste, han, som raisonnerede, overlevede dem Allesammen, og det var jo det Rette, for saa havde han det sidste Ord, og det var ham af stor Vigtighed at have det sidste Ord. Han var jo det gode Hoved! sagde Folk. Nu slog ogsaa hans Time, han døde og kom til Himmerigets Port. Her komme altid To og To! her stod han med en anden Sjæl, der ogsaa gjerne vilde ind, og det var netop den gamle Mo'er Margrethe fra Digehuset.

„Det er nok for Contrastens Skyld, at jeg og denne usselige Sjæl skal komme her paa eengang!" sagde Raisonneuren. „Naa, hvem er Hun? Moerlille! Vil Hun ogsaa ind her?" spurgte han.

Og den gamle Kone neiede saa godt hun kunde, hun troede, det var St. Peder selv, der talte. „Jeg er en sølle Stakkel, uden al Familie! gamle Margrethe fra Digehuset!"

„Naa, hvad har Hun gjort og udrettet dernede?"

„Jeg har saamænd slet ikke udrettet Noget i denne Verden! ikke Noget, der kan lukke op for mig her! det er en sand Naadens Gjerning, om jeg faaer Lov til at komme indenfor Døren!"

„Hvorledes har Hun forladt denne Verden?" spurgte han, for at tale om Noget, da det kjedede ham at staae der og vente.

„Ja hvordan jeg forlod den, det veed jeg ikke! syg og daarlig var jeg i de sidste Aaringer, og saa har jeg vel ikke kunnet taale at krybe ud af Sengen og komme i Frost og Kulde derudenfor. Det er jo en haard Vinter, men nu

har jeg da forvundet det. Det var et Par Dage blikstille, men bitterlig koldt, som Deres Velærværdighed nok veed; Isen havde lagt til saa langt ud i Stranden, man kunde øine; alle Folk fra Byen toge ud paa Isen; der var, hvad de kalde Skridtskoe=Løben og Dands, troer jeg, der var fuld

Musik og Bevertning derude; jeg kunde høre det lige ind, hvor jeg laae i min fattige Stue. Da var det saadanne hen mod Aftenstid, Maanen var oppe, men den var endnu ikke kommen til Kræfter, jeg saae fra min Seng gjennem Vinduet heelt ud over Stranden, og der, lige i Kanten af Himmel og Hav, kom en underlig hvid Sky; jeg laae og saae paa den, saae paa den sorte Prik midt i, der blev større og større; og saa vidste jeg hvad det betød; jeg er gammel og erfaren, skjøndt det Tegn seer man ikke ofte. Jeg kjendte det og fik en Gru! jeg har to Gange forud i min Levetid seet den Ting komme, og vidste, at der vilde blive en forfærdelig Storm med Springflod, der vilde komme over de arme Mennesker derude, som nu drak og sprang og jubilerede; Unge og Gamle, den hele By var jo derude, hvem skulde vare dem, hvis Ingen der saae og kjendte, hvad jeg nu kjendte. Jeg blev saa ræd, jeg blev saa levende, som ikke i mange Tider! ud af Sengen kom jeg og hen til Vinduet, længer kunde jeg ikke orke; Vinduet fik jeg dog op, jeg kunde see Menneskene løbe og springe derude paa Isen, see de pyntelige Flag, høre, hvor Drengene raabte Hurra, og Piger og Karle sang, det gik lystigt til, men høiere og høiere steg den hvide Sky med den sorte Pose i; jeg raabte alt hvad jeg kunde, men Ingen hørte mig, jeg var forlangt derfra. Snart vilde Veiret bryde løs, Isen gaae istykker, og Alle derude synke igjennem uden Frelse. Høre mig kunde de ikke, naae ud til dem mægtede jeg ikke; kunde jeg dog faae dem i Land! Da gav Vorherre mig den Tanke at stikke Ild i min Seng,

Frölich

heller lade Huset brænde af, end at de Mange saa ynkeligt skulde døe. Jeg fik Lyset tændt, saae den røde Flamme — ja, jeg naaede ud af Døren, men der blev jeg liggende, jeg kunde ikke mere; Luen stod ud efter mig og ud af Vinduet, hen over Taget; de saae den derudefra og de løb Alle, hvad de kunde, for at hjelpe mig arme Stakkel, som de troede brændte inde; der var ikke Een, som jo løb afsted; jeg hørte de kom, men jeg hørte ogsaa, hvorledes det med Eet susede i Luften; jeg hørte det dundrede som svære Kanonskud, Springfloden løftede Isen, der brødes itu; men til Diget naaede de, hvor Gnisterne fløi hen over mig; jeg fik dem Alle i Behold; men jeg har ikke maattet kunne taale Kulden og den Forskrækkelse, og saa er jeg kommen herop til Himmeriges Port; de sige, den bliver lukket op ogsaa for saadan en Stakkel, som jeg! og nu har jeg jo ingen Huus mere dernede paa Diget, dog det giver mig da ingen Adgang her."

Da aabnede sig Himmeriges Port, og Engelen førte den gamle Kone ind; hun tabte et Sengehalm udenfor, et af de Straa, der havde ligget i hendes Seng, den, hun tændte for at frelse de Mange, og det var blevet til det pure Guld, men et Guld, der voxede og slyngede sig i de deiligste Forsiringer.

„See, det bragte den fattige Kone!" sagde Engelen. „Hvad bringer nu Du? Ja, jeg veed nok, Du har Ingenting udrettet, ikke engang lavet en Muursteen; kunde Du bare gaae tilbage igjen og bringe idetmindste saa Meget; den duede sagtens ikke, naar Du havde gjort den, dog gjort

med en god Villie, det var altid Noget; men Du kan ikke gaae tilbage, og jeg kan ikke gjøre Noget for Dig!"

Da bad den fattige Sjæl, Konen fra Digehuset, for ham: „hans Broder har gjort og givet mig alle de Steen og Stumper, hvoraf jeg klinede mit usselige Huus, det var grumme Meget for mig arme Stakkel! kan nu ikke alle de Stumper og Stykker gjælde som een Muursteen for ham? Det er en Naadens Gjerning! nu trænger han til den, og her er jo Naadens Hjem!"

„Din Broder, den, Du kaldte den Ringeste," sagde Engelen, „den, hvis Dont i al Ærlighed var Dig nedrigst, giver Dig sin Himmeriges-Skjerv. Du skal ikke vises bort, Du skal have Lov til at staae herudenfor og tænke over, see at ophjelpe dit Liv dernede, men ind kommer Du ikke, før Du i god Gjerning har udrettet — Noget!"

„Det kunde jeg have sagt bedre!" tænkte Raisonneuren, men han sagde det ikke høit, og det var nok allerede Noget.

NOGET

Det gamle Egetræes sidste Drøm.

(Et Jule-Eventyr.)

Der stod i Skoven, høit paa Skrænten, ved den aabne Strand, saadan et rigtigt gammelt Egetræ, det var netop tre hundrede og fem og tresindstyve Aar, men den lange Tid var for Træet ikke mere end ligesaa mange Døgn for os Mennesker; vi vaage om Dagen, sove om Natten, og have da vore Drømme; med Træet er det anderledes, Træet er vaagent i de tre Aarstider, først mod Vinteren har det sin Søvn, Vinteren er dets Sovetid, den er dets Nat efter den lange Dag, som kaldes Foraar, Sommer og Høst.

Mangen varm Sommerdag havde Døgnfluen dandset rundt om dets Krone, levet, svævet og følt sig lykkelig, og hvilede da den lille Skabning, et Øieblik i stille Lyksalighed, paa et af de store, friske Egeblade, saa sagde Træet altid: „Lille Stakkel! kun en eneste Dag er hele dit Liv! hvor kort dog! det er saa sørgeligt!"

„Sørgeligt!" svarede da altid Døgnfluen, „hvad mener Du dermed? Alt er jo saa mageløst lyst, saa varmt og deiligt, og jeg er saa glad!"

„Men kun een Dag, og saa er Alt forbi!"

„Forbi!" sagde Døgnfluen. „Hvad er forbi! er ogsaa Du forbi?"

„Nei, jeg lever maaskee Tusinder af dine Dage, og min Dag er hele Aarstider! Det er Noget saa langt, Du slet ikke kan udregne det!"

„Nei, for jeg forstaaer Dig ikke! Du har Tusinder af mine Dage, men jeg har Tusinder af Øieblikke til at være glad og lykkelig i! Holder al denne Verdens Deilighed op, naar Du døer?"

„Nei," sagde Træet, „den bliver vist ved længer, uendeligt længer, end jeg kan tænke det!"

„Men saa have vi jo lige Meget, kun at vi regne forskjelligt!"

Og Døgnfluen dandsede og svang sig i Luften, glædede sig ved sine fine, konstige Vinger, deres Flor og Fløiel, glædede sig i den varme Luft, der var saa krydret med Duft fra Kløvermarken og fra Gjerdets vilde Roser, Hyld og

Kaprifolier, ikke at tale om Skovmærker, Kodriver og vilde Krusemynter; der var en Duft saa stærk, at Døgnfluen troede at have en lille Ruus af den. Dagen var lang og deilig, fuld af Glæde og sød Fornemmelse, og naar saa Solen sank, følte altid den lille Flue sig saa behagelig træt af al den Lystighed. Vingen vilde ikke længer bære den, og ganske sagte gled den ned paa det bløde, gyngende Græsstraa, nikkede med Hovedet, som den kan nikke, og sov saa gladelig, det var Døden.

„Stakkels lille Døgnflue!“ sagde Egetræet, „det var dog altfor kort et Liv!“

Og hver Sommerdag gjentog sig samme Dands, samme Tale, Svar og Hensoven; det gjentog sig i hele Slægter af Døgnfluer, og alle vare de lige lykkelige, lige glade. Egetræet stod vaagen sin Foraarsmorgen, Sommermiddag og Efteraarsaften, nu var det snart mod Sovetid, dets Nat, Vinteren vilde komme.

Allerede sang Stormene: „God Nat, god Nat! der faldt et Blad, der faldt et Blad! vi plukke, vi plukke! see til at Du kan sove! vi synge Dig isøvn, vi ruske Dig isøvn, men ikke sandt, det gjør godt i de gamle Grene! de knage derved af bare Fornøielse! sov sødt, sov sødt! det er din tre hundrede og fem og tresindstyvende Nat, egenlig er Du kun en Aars-Unge! sov sødt! Skyen drysser Snee, det bliver et heelt Lagen, et luunt Sengetæppe om dine Fødder! sov sødt og drøm behageligt!“

Og Egetræet stod afklædt alt sit Løv for at gaae til

Ro hele den lange Vinter og i den at drømme mangen Drøm, altid noget Oplevet, ligesom i Menneskenes Drømme.

Det havde ogsaa engang været lille, ja, et Agern havde været dets Vugge; efter Menneske-Regning levede det nu i et fjerde Aarhundrede; det var det største og ypperste Træ i Skoven, med sin Krone ragede det høit over alle de andre Træer og blev seet langt ude fra Søen, var Skibsmærke; det tænkte slet ikke paa, hvormange Øine, der søgte det. Høit oppe i dets grønne Krone byggede Skovduerne, og Gjøgen kukkede der, og i Efteraaret, naar Bladene saae ud som hamrede Kobberplader, kom Trækfuglene og hvilede der, før de fløi hen over Søen; men nu var det Vinter, Træet stod bladløst, man kunde ret see, hvor bugtede og krogede Grenene strakte sig; Krager og Alliker kom og satte sig skifteviis der og talte om de strenge Tider, som begyndte, og hvor svært det var at faae Føden om Vinteren.

Det var just den hellige Juletid, da drømte Træet sin deiligste Drøm; den skulle vi høre.

Træet havde tydeligt en Fornemmelse af, at det var en festlig Tid, det syntes at høre rundt om alle Kirkeklokker ringe, og dertil var det som paa en deilig Sommerdag, mildt og varmt; det bredte ud saa friskt og grøn sin mægtige Krone, Solstraalerne spillede mellem Blade og Grene, Luften var fyldt med Duft af Urter og Buske; brogede Sommerfugle legede „Tagfat", og Døgnfluerne dandsede, som var Alt kun til for at de skulde dandse og fornøie sig. Alt, hvad Træet igjennem Aaringer havde oplevet og seet omkring sig, drog

forbi, som i et heelt Fest=Optog. Det saae fra gammel Tid Riddere og Fruer til Hest, med Fjer i Hatten og med Falk paa Haand, ride gjennem Skoven; Jagthornet lød, og Hundene halsede; det saae fjendtlige Soldater i blanke Vaaben og brogede Klæder, med Spyd og Hellebarder, slaae Telt op og atter tage det ned; Vagtilden blussede, og der blev sjunget og sovet under Træets udstrakte Grene; det saae Kjærestefolk i stille Lykke mødes her i Maaneskin og skære deres Navne, det første Bogstav, ind i den graagrønne Bark. Cither og Wolsharpe vare engang, ja der laae Aaringer imellem, hængte op i Egens Grene af reisende, muntre Svende, nu hang de der igjen, nu klang de der igjen saa yndeligt. Skovduerne kurrede, som vilde de fortælle, hvad Træet følte derved, og Gjøgen kukkede, hvor mangen Sommerdag det skulde leve.

Da var det, som om en ny Livsstrømning rislede det lige ned i de mindste Rødder og op i de høiest ragende Grene, lige ud i Bladene; Træet følte, at det strakte sig derved, ja det fornam med Rødderne, hvorledes der ogsaa nede i Jorden var Liv og Varme; det fornam sin Styrke tage til, det voxede høiere og høiere; Stammen skød op, der var ingen Stillestaaen, den voxede meer og altid meer, Kronen blev fyldigere, bredte sig, løftede sig, — og alt som Træet voxede, voxede ogsaa dets Velværen, dets lyksaliggjørende Længsel efter altid at naae høiere, lige op til den lysende, varme Sol.

Allerede var det voxet høit op over Skyerne, der, som mørke Trækfugle=Skarer, eller store, hvide Svaneflokke droge hen under det.

Og hvert af Træets Blade kunde see, som havde det Øine at see med; Stjernerne bleve synlige ved Dagen, saa store og blanke; hver af dem blinkede som et Par Øine, saa milde, saa klare; de mindede om kjendte, kjærlige Øine, Barne-Øine, Kjærestefolks-Øine, naar de mødtes under Træet.

Det var et livsaligt Øieblik, saa frydefuldt! og dog, i al den Fryd, fornam det en Længsel og Lyst efter, at alle de andre Skovens Træer dernede, alle Buske, Urter og Blomster maatte kunne løfte sig med, føle og fornemme denne Glands og Glæde. Det mægtige Egetræ i al sin Herligheds Drøm, var ikke fuldt lykkeligt, uden at have dem med Alle, Smaa og Store, og denne Følelse bævede igjennem Grene og Blade, saa inderligt, saa stærkt som i et Menneskes Bryst.

Træets Krone bevægede sig som om det søgte og savnede, det saae tilbage, og da fornam det Duft af Skovmærker og snart endnu stærkere Duft af Kaprifolier og Violer, det troede at kunne høre Gjøgen svare sig.

Ja, gjennem Skyerne pippede frem Skovens grønne Toppe, det saae under sig de andre Træer voxe og løfte sig som det; Buske og Urter skøde høit i Veiret; enkelte reve sig løs med Rod og fløi hurtigere. Birken var snarest; som en hvid Lynstraale knittrede dens slanke Stamme opad, Grenene bølgede som grønne Flor og Faner; den hele Skov-Natur, selv det brunfjedrede Rør, voxede med, og Fuglene fulgte med og sang, og paa Straaet, der som et langt, grønt Silkebaand løst flagrede og fløi, sad Græshoppen og spillede med Vingen paa sit Skinnebeen; Oldenborrerne brummede

og Bierne summede, hver Fugl sang med sit Næb, Alt var Sang og Glæde lige ind i Himlen.

„Men den lille røde Blomst ved Vandet, den skulde ogsaa med!“ sagde Egetræet; „og den blaae Klokkeblomst! og den lille Gaaseurt!“ — ja Egen vilde have dem Allesammen med.

„Vi er med! vi er med!“ sang og klang det.

„Men de smukke Skovmærker fra forrige Sommer — og Aaret forud var her et Flor af Liliecovaller —! og det vilde Æbletræ, hvor stod det deiligt — og al den Skovpragt i Aaringer, i mange Aaringer —! havde den dog levet og blevet til nu, saa havde den ogsaa kunnet være med!“

„Vi er med! vi er med!“ sang og klang det endnu høiere oppe, det syntes som om de vare fløine foran.

„Nei, det er altfor utroligt deiligt!“ jublede den gamle Eeg. „Jeg har dem Allesammen! Smaa og Store! ikke Een er glemt! hvor er dog al den Lyksalighed mulig og tænkelig!“

„I Guds Himmel er den mulig og tænkelig!“ klang det.

Og Træet, der altid voxede, fornam, at dets Rødder løsnede sig fra Jorden.

„Det er nu det Allerbedste!“ sagde Træet, „nu holder intet Baand mig! jeg kan flyve op til det Allerhøieste i Lys og Glands! og alle Kjære har jeg med! Smaa og Store! Alle med!“

„Alle!“

Det var Egetræets Drøm, og medens det drømte, gik en voldsom Storm hen over Hav og Land i den hellige

Julenat; Søen væltede tunge Bølger mod Stranden, Træet knagede, bragede og rykkedes op med Rod, netop idet det drømte, at dets Rødder løsnede sig. Det faldt. Dets trehundrede og fem og tresindstyve Aar var nu som en Dag for Døgnfluen.

Julemorgen, da Solen kom frem, havde Stormen lagt sig; alle Kirkeklokker ringede festligt, og fra hver Skorsteen, selv den mindste paa Huusmandens Tag, løftede sig Røgen blaalig som fra Alteret ved Druidens Fest, Takkens Offerrøg. Søen blev mere og mere stille, og paa et stort Fartøi derude, der i Natten havde vel overstaaet det haarde Veir, heisedes nu alle Flag, julefestligt og smukt.

„Træet er borte! Det gamle Egetræ, vort Mærke paa Landet!" sagde Søfolkene. „Det er faldet i denne Stormnat! Hvo skal kunne erstatte det; det kan Ingen!"

Saadan Liigtale, kort, men velmeent, fik Træet, der laae udstrakt paa Sneetæppet ved Stranden; og hen over det klang Psalmesang fra Skibet, Sangen om Julens Glæde og Menneskenes Sjæls Frelse i Christo og det evige Liv:

„Syng høit i Sky, Guds Kirkeflok!
Halleluja, nu har vi Nok,
Den Fryd er uden Lige!
Halleluja, Halleluja!"

saa lød den gamle Psalme, og Hver derude paa Skibet løftedes paa sin Viis ved den og Bønnen, ret som det gamle Træ løftede sig i sin sidste, sin deiligste Drøm Julenat.

Abc-Bogen.

Der var en Mand, som havde skrevet nogle nye Vers til „Abc-Bogen"; saadan to Linier til hvert Bogstav, ligesom i den gamle Abc; han syntes, at man skulde have noget Nyt, de gamle Vers vare saa forslidte, og han syntes nu altid saa godt om sine egne. Den nye Abc laae endnu

kun skreven, og den var, ved Siden af den gamle trykte, stillet hen i det store Bogskab, hvori der stode saa mange lærde Bøger og morsomme Bøger, men den gamle Abc vilde nok ikke være Nabo til den nye og var derfor sprungen fra Hylden og havde i det Samme givet et Skub til den nye, saa den ogsaa laae paa Gulvet og det med alle sine løse Blade spredte rundt om. Den gamle Abc vendte opad den første Side, og det er den vigtigste i den; der staae alle Bogstaverne, de store og smaa. Det Blad har nu Alt, hvad alle de andre Bøger leve af, Alphabetet, Bogstaverne, dem, der dog regjere i Verden; en forfærdelig Magt have de! det kommer alene an paa, hvorledes de commanderes til at staae; de kunne give Liv, slaae ihjel, glæde og bedrøve. Enkelte opstillede betyde de Ingenting, men stillede i Geled, — ja, da Vorherre lod dem lægge under sine Tanker, fornam vi Mere, end vi mægtede at bære, vi bøiede os dybt, men Bogstaverne mægtede at bære det.

Der laae de nu og vendte opad! og Hanen i det store A straalede med røde, blaae og grønne Fjer; han brystede sig, for han vidste hvad Bogstaverne betød og at han var den eneste Levende i dem.

Da gamle Abc=Bog faldt paa Gulvet, slog han med Vingerne, fløi ud og satte sig paa en Kant af Bogskabet, glattede sig med Næbbet, og galede, saa det skingrede efter. Hver Bog i Skabet, som ellers Nat og Dag stod ligesom i en Døs, naar den ikke var i Brug, fornam det Trompet=

stød — og saa talede Hanen høit og lydeligt om den Uret, der var gjort den værdige, gamle Abc-Bog.

„Alting skal nu være nyt, være anderledes!“ sagde den, „Alt skal være saa fremad! Børn ere saa kloge, at de nu kunne læse før de kjende Bogstaver. „„De skulle have lidt Nyt!““ sagde han, der skrev de nye Abc-Vers, som ligge der spredte paa Gulvet. Jeg kjender dem! meer end ti Gange har jeg hørt ham læse dem op for sig selv! det var ham saadan en Fornøielse, nei, maa jeg bede om mine egne, de gode gamle med Xanthus, og de Billeder, der høre til; dem vil jeg kæmpe for, dem vil jeg gale for! enhver Bog i Skabet kjender dem vel. Nu skal jeg læse de skrevne nye; læse dem med al Rolighed; lad os saa være enige om, at de ikke due!“

A. Amme.

En **Amme** gaaer i Søndagsklæder,
Og Andres Børn er hendes Hæder.

B. Bonde.

En **Bonde** før led stor Fortræd,
Nu er han tidt for meget med.

„Det Vers finder jeg nu inderligt flaut!“ sagde Hanen, „men jeg læser videre!“

C. Columbus.

Columbus over Havet foer,
Og Jorden den blev dobbelt stor.

D. Danmark.

Om **Danmarks** Rige Sagnet gaaer,
Gud ei sin Haand af Danmark slaaer.

„Det vil nu Mange finde saa kjønt!" sagde Hanen, „men det gjør jeg ikke! jeg finder nu Ingenting kjønt her! — Videre!"

E. Elephant.

En **Elephant** gaaer altid tungt,
Om ogsaa Hjertet det er ungt.

F. Formørkelse.

Formørkelse gjør Maanen godt,
Den gaaer saa længe med Kalot.

G. Galten.

Om **Galten** end faaer Ring i Næsen,
Han lærer ei det fine Væsen.

H. Hurra.

Tidt er et **Hurra** paa vor Jord
Et meget ubesindigt Ord.

„Hvor skal nu et Barn forstaae det?" sagde Hanen, „der staaer rigtignok paa Titelbladet: „Abc-Bog for Store og

Smaa", men de Store have Andet at bestille end læse Abc-Vers, og de Smaa kunne ikke forstaae det! Der er en Grændse for Alt! Videre!"

J. Jord.

Vor **Jord** er vor Moder saa rund og saa stor,
Og vi gaae tilsidst igjen i vor Mo'er.

„Det er nu raat!" sagde Hanen.

K. Ko. Kalv.

En **Ko** er Dyrens Madamme,
Og **Kalven** kan blive det Samme.

„Hvor skal man nu kunne forklare for Børn det Familieskab?"

L. Løve. Lorgnet.

Den vilde **Løve** har ei **Lorgnet**,
Det har den tamme i Nummerparket.

M. Morgensol.

Op staaer den gyldne **Morgensol**,
Men ei fordi Gaardhanen goel.

„Nu faaer jeg Grovheder!" sagde Hanen; „men jeg er da i godt Selskab, i Selskab med Solen! Videre!"

N. Neger.

Sort er en **Neger** al sin Tid,
Ham kan man ikke vaske hvid.

O. Olieblad.

Det bedste Blad — ja veed Du hvad?
Det var dog Duens **Olieblad.**

P. Pande.

Tidt rummes i Menneskets **Pande,**
Hvad knap kan rummes i Tider og Lande.

Q. Qvæg.

At eie **Qvæg** er stort og godt,
Selv være **Qvæg,** det er kun smaat.

R. Rundetaarn.

Skjøndt man er skabt som **Rundetaarn,**
Er man derfor ei høivelbaar'n.

S. Sviin.

Lad det Dig ikke gjøre hoven,
At Du har mange **Sviin** paa Skoven.

„Tillader De nu, jeg galer!" sagde Hanen, „det tager paa Kræfterne at læse saa meget! man maa trække Veiret!" — og saa galede den, saa at det skingrede som Messing=Trompet, og det var en stor Fornøielse at høre paa — for Hanen. „Videre!"

T. Theekjedel. Theemaskine.

Theekjedlen fik kun Skorsteens=Rang,
Og har dog **Theemaskinens** Sang.

U. Uhret.

Skjøndt **Uhret** stadigt slaaer og gaaer,
Midt i en Evighed man staaer.

„Det skal nu være saa dybt," sagde Hanen, „men jeg kan ikke hitte Det paa Bunden!"

V. Vaskebjørn.

En **Vaskebjørn** kan vaske Tingen
Saa længe, at den bliver ingen.

X. Xanthippe.

„Her har han ikke kunnet finde paa noget Nyt!"

I Ægtestands-Sø skal der findes en Klippe,
Af Socrates blev den betegnet **Xanthippe**.

„Han maatte dog tage Xanthippe! Xanthus er nu bedre!"

Y. Ygdrasil.

Under **Ygdrasil**-Træ var Gudernes Sted, —
Træet er dødt og Guderne med.

„Nu er vi snart ude!" sagde Hanen, „det er altid en Trøst. Videre frem."

Z. Zephyr.

Paa Dansk er **Zephyr** en Vestenvind,
Der isner igjennem Pels og Skind.

Æ. Æsel.

Et **Æsel** er et **Æsel** dog,
Om selv det gaaer med gyldent Skrog.

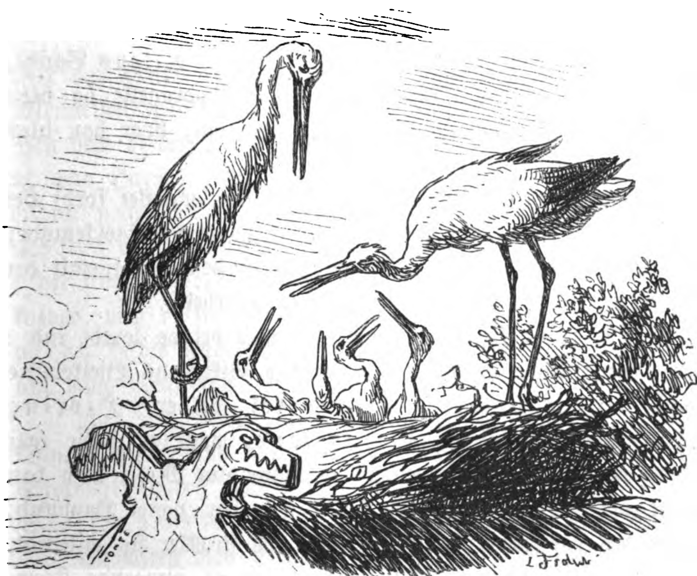
Ø. Østers.

En Østers har ikke til Verden Fiduus,
Den veed, man kan æde den ud af sit Huus.

„Der slap det! men det er ikke overstaaet! nu skal det trykkes! og saa skal det læses! det skal bydes istedetfor de værdige, gamle Bogstavvers i min Bog! Hvad siger Forsamlingen, Lærde og Ulærde, enkelte og samlede Skrifter? hvad siger Bogskabet? Jeg har talt — nu kunne de Andre handle!"

Og Bøgerne stode og Skabet stod, men Hanen fløi ned igjen i sit store A og saae sig stolt om. „Jeg talede godt, jeg galede godt —! det gjør den nye Abc=Bog mig ikke efter! den døer bestemt! den er død! den har ingen Hane!"

Dynd-Kongens Datter.

Storkene fortælle for deres Smaa saa mange Eventyr, alle fra Sumpen og Mosen; de ere almindeligviis afpassede efter Alder og Fatteevne; de mindste Unger ere fornøiede med at der siges „krible, krable, plurremurre!“ det finde de udmærket, men de Ældre ville have en dybere Betydning, eller idetmindste Noget om Familien. Af de to ældste og længste Eventyr,

som have holdt sig hos Storkene, kjende vi Alle det ene, det om Moses, der af sin Moder blev sat ud i Nilens Vande, funden af Kongens Datter, fik en god Opdragelse og blev en stor Mand, som man siden ikke veed om, hvor han blev begravet. Det er ganske almindeligt!

Det andet Eventyr kjendes endnu ikke, maaskee fordi det er næsten indenlandsk. Det Eventyr er gaaet fra Storkemoder til Storkemoder i tusinde Aar, og hver af dem har fortalt det bedre og bedre, og vi fortælle det nu allerbedst.

Det første Storkepar, som kom med det og levede ind i det, havde deres Sommer-Ophold paa Vikingens Bjelkehuus oppe ved Vildmosen i Vendsyssel; det er i Hjøring Amt, høit mod Skagen i Jylland, naar vi skulle tale med Kundskaber; der er endnu en uhyre stor Mose, man kan læse om den i Amtsbeskrivelsen. Her har været Havbund, men den har hævet sig, staaer der; den strækker sig milevidt, til alle Sider omgivet af vaade Enge og gyngende Kjær, med Tørvemoser, Multebær og usle Træer; næsten altid svæver en Taage hen over den og for halvfjerdsindstyve Aar siden fandtes her endnu Ulve; den kan rigtignok kaldes „Vildmosen", og man kan tænke sig hvor vildsomt, hvor megen Sump og Sø her har været for tusinde Aar siden! ja, i det Enkelte saae man dengang her, hvad man endnu seer: Rørene havde samme Høide, samme Slags lange Blade og violetbrune Fjederblomster, som de bære endnu, Birken stod med hvid Bark og fine, løsthængende Blade ligesom endnu, og hvad de Levende, som kom her, angaae, ja, Fluen bar sin

Florsklædning med samme Snit som nu, Storkens Liv-Couleur var Hvidt med Sort og røde Strømper, derimod havde Menneskene paa den Tid et andet Kjolesnit end nu til Dags, men hver af dem, Træl eller Jæger, hvemsomhelst, der traadte ud paa Hængedyndet, gik det for tusinde Aar siden som det endnu gaaer dem, der komme her, de plumpede i, og sank ned til Dynd-Kongen, som de kaldte ham, der regjerede nede i det store Mose-Rige. Gunge-Kongen kunde han ogsaa kaldes, men vi synes nu bedst om at sige Dynd-Kongen; og det kaldte Storkene ham ogsaa. Meget lidt veed man om hans Regjering, men det er maaskee det Bedste.

Nær ved Mosen, tæt op til Liimfjorden, laae Vikingens Bjelkehuus med steensat Kjælder, Taarn og tre Sæt Stokværk; øverst paa Taget havde Storken bygget Rede, Storkemoder laae paa Æg og var vis paa, de vilde lykkes.

En Aften blev Storkefader noget længe ude, og da han kom hjem, saae han forpjusket og iilfærdig ud.

„Jeg har noget ganske Forfærdeligt at fortælle Dig!" sagde han til Storkemoder.

„Lad være med det!" sagde hun, „husk paa, at jeg ligger paa Æg, jeg kunde have Skade af det, og da virker det paa Æggene!"

„Du maa vide det!" sagde han. „Hun er kommen her, Datteren af vor Vert i Ægypten! hun har vovet Reisen herop, og væk er hun!"

„Hun, som er af Feernes Slægt! fortæl dog! Du veed, at jeg kan ikke taale at vente i denne Tid, da jeg ligger!"

„Seer Du, Mo'er! hun har dog troet paa, hvad Doctoren sagde, som Du fortalte mig; hun har troet paa, at Moseblomsten heroppe kunde hjelpe hendes syge Fader, og hun er fløiet i Fjederham med de to andre Fjederhams-Prindsesser, der hvert Aar skulle her Nord paa for at bade sig og forynges! hun er kommen, og hun er væk!"

„Du gjør det saa vidtløftigt!" sagde Storkemoder, „Æggene kunne blive forkølede! jeg kan ikke taale at være i Spænding!"

„Jeg har passet paa!" sagde Storkefader, „og iaften, jeg gik i Rørene, hvor Hængedyndet kan bære mig, da kom tre Svaner, der var Noget ved Svinget, som sagde mig: pas paa, det er ikke heelt Svane, det er Svaneham kun! Du kjender det paa Følelsen, Mo'er! ligesom jeg; Du veed, hvad der er det Rette!"

„Ja vist!" sagde hun, „men fortæl om Prindsessen! jeg er kjed af at høre om Svaneham!"

„Her midt i Mosen, veed Du, er ligesom en Sø," sagde Storkefader, „Du kan see et Stykke af den, naar Du vil lette Dig; derop til Rørene og det grønne Hængedynd laae en stor Elletrunte; paa den satte de tre Svaner sig, sloge med Vingerne og saae sig om; den Ene af dem kastede Svanehammen, og jeg kjendte i hende vor Huus-Prindsesse fra Ægypten; hun sad nu og havde ingen anden Kappe om sig, end sit lange, sorte Haar; hun bad de to Andre, hørte jeg, at passe vel paa Svanehammen, naar hun dukkede ned under Vandet for at plukke Blomsten, som hun

troede at see. De nikkede og lettede, løftede paa den løse Fjederkjole; see hvad mon de ville med den, tænkte jeg, og hun spurgte dem vistnok lige om det Samme, og Svar fik hun, Syn for Sagen: de fløi i Veiret med hendes Fjederham! „„Dyk Du ned!““ raabte de, „„aldrig flyver Du meer i Svaneham, aldrig seer Du Ægyptens Land! sid Du i Vildmosen!““ og saa reve de hendes Fjederham i hundrede Stykker, saa Fjedrene fløi rundt omkring, som om det var et Sneefog, og bort fløi de to Skarns-Prindsesser!“

„Det er rædsomt!“ sagde Storkemoder, „jeg kan ikke taale at høre det! — siig mig saa, hvad der skete videre!“

„Prindsessen jamrede og græd! Taarerne trillede ned paa Elletrunten, og saa rørte den sig, for det var Dynd-Kongen selv, ham, der boer i Mosen. Jeg saae, hvor Trunten vendte sig og saa var den ingen Trunte meer, der stak op lange, dyndede Grene, ligesom Arme; da blev det stakkels Barn forskrækket og sprang afsted ind paa det gyngende Hængedynd, men der kan det ikke bære mig, mindre hende, hun sank strax i, og Elletrunten gik ned med, det var ham, der halede; der kom store, sorte Bobler og saa var der ikke Spor mere. Nu er hun begravet i Vildmosen, aldrig kommer hun med Blomst til Ægyptens Land. Du havde ikke holdt ud at see paa det, Mo'er!“

„Saadant Noget skulde Du slet ikke fortælle mig i denne Tid! det kan gaae ud over Æggene! — Prindsessen hytter sig nok! hun faaer sagtens Hjelp! havde det været mig eller Dig, en af vore, saa havde det været forbi!“

„Jeg vil dog hver Dag see efter!" sagde Storkefader, og det gjorde han.

Nu gik der en lang Tid.

Da saae han en Dag, at dybt fra Bunden skød frem en grøn Stilk, og da den naaede op til Vandspeilet, voxte

frem et Blad, bredere og altid bredere; tæt ved kom en Knop, og da Storken en Morgenstund fløi hen over den, aabnede sig, ved de stærke Solstraaler, Blomsterknoppen, og midt i

den laae et deiligt Barn, en lille Pige, ligesom om hun var stegen op fra Bad; hun lignede i den Grad Prindsessen fra Ægypten, at Storken først troede at det var hende, der var bleven lille, men da han tænkte sig om, fandt han det rimeligere at det var hendes og Dynd-Kongens Barn; derfor laae hun i Aakande.

„Der kan hun da ikke blive liggende!" tænkte Storken, „i min Rede ere vi allerede saa Mange! men, der falder mig Noget ind! Vikingefruen har ingen Børn, tidt ønskede hun sig en Lille, jeg faaer jo Skyld for at bringe de Smaa, nu vil jeg dog engang gjøre Alvor af det! jeg flyver til Vikingefruen med Barnet; der vil blive en Fornøielse!"

Og Storken tog den lille Pige, fløi til Bjelkehuset, slog med Næbbet Hul paa den Blæreskinds Rude, lagde Barnet ved Vikingefruens Bryst, fløi saa til Storkemoder og fortalte, og Ungerne hørte paa det; de vare store nok dertil.

„Seer Du, Prindsessen er ikke død! hun har sendt den Lille herop, og nu er den anbragt!"

„Det har jeg jo sagt fra første Færd!" sagde Storkemoder, „tænk nu lidt paa dine egne! det er snart paa Reisetiden; det begynder af og til at krille mig under Vingerne! Gjøgen og Nattergalen ere allerede afsted, og Vagtlerne hører jeg tale om, at vi snart faae god Medvind! vore Unger staae sig nok ved Manoeuvren, kjender jeg dem ret!"

Naa, hvor Vikingefruen blev glad, da hun om Morgenen vaagnede og fandt ved sit Bryst det lille, deilige

Barn; hun kyssede og klappede det, men det skreg forfærdeligt og sprællede med Arme og Been, det syntes slet ikke fornøiet; tilsidst græd det sig isøvn og som det da laae der, var det Noget af det Deiligste, man kunde see paa. Vikingefruen var saa glad, saa let, saa karsk, det bares hende for, at nu vilde vist hendes Husbond med alle hans Mænd ligesaa uventet komme, som den Lille, og saa fik hun og hele Huset

travlt, for at Alt kunde være istand. De lange, couleurte Tapeter, som hun og Pigerne selv havde vævet med Billeder af deres Afguder, Odin, Thor og Freia, som de kaldtes, bleve hængte op; Trællene maatte skure de gamle Skjolde, som der pyntedes med, Hynder bleve lagte paa Bænkene og tørt Brænde blev lagt paa Ildstedet midt i Hallen, for at

Baalet strax kunde tændes. Vikingefruen tog selv fat med, saa at hun ud paa Aftenen var betydelig træt og sov godt.

Da hun nu henimod Morgenen vaagnede, blev hun inderlig forskrækket, thi det lille Barn var reent borte; hun sprang op, tændte en Fyrrespaan og saae rundt om, og da laae der, hvor hun strakte sine Fødder i Sengen, ikke det

lille Barn, men en stor, hæslig Padde; hun blev ganske ækel ved den, tog en svær Stang og vilde slaae Frøen ihjel, men den saae paa hende med saadanne underlige, bedrøvede Øine, at hun ikke kunde slaae til. Endnu engang saae hun rundt om, Frøen gav et fiint, ynkeligt Qvæk, hun foer sammen derved og sprang fra Sengen hen til Lugen, den smak hun

op; Solen kom idetsamme frem, kastede sine Straaler lige ind i Sengen paa den store Padde, og det var med Eet som om Udyrets brede Mund trak sig sammen og blev lille og rød, Lemmerne strakte sig i den nydeligste Skikkelse, det var hendes eget lille, deilige Barn, der laae, og ingen hæslig Frø.

„Hvad er dog det!“ sagde hun, „har jeg drømt en ond Drøm! det er jo mit eget yndige Alfebarn, der ligger!“ og hun kyssede og trykkede det til sit Hjerte, men det rev og bed om sig ligesom en vild Kattekilling.

Ikke den Dag, heller ikke den næste kom Vikingeherren, skjøndt han var paa Veien, men Vinden var imod, den blæste Syd paa for Storkene. Medbør for Een er Modbør for en Anden.

I et Par Dage og Nætter blev det Vikingefruen klart, hvordan det stod sig med hendes lille Barn, det var jo en forfærdelig Trolddom, der hvilede over det. Ved Dagen var det deiligt som en Lysalf, men havde en ond, vild Natur, om Natten derimod var det en hæslig Padde, stille og klynkende, med sorrigfulde Øine; her var to Naturer, der skiftede om, baade udad og indad; det kom af, at den lille Pige, som Storken havde bragt, eiede ved Dagen sin rette Moders Ydre, men paa den Tid sin Faders Sindelag; ved Natten derimod fik det Slægtskabet med ham synligt i sit Legemes Skikkelse, derimod straalede da, inde i det, Moderens Sind og Hjerte. Hvo kunde løse denne ved Seidkonst øvede Magt. Vikingefruen havde Angest og Bedrøvelse derover,

og dog hang hendes Hjerte ved den stakkels Skabning, om hvis Tilstand hun ikke troede at turde fortælle sin Husbond, naar han nu snart kom hjem, thi da vilde han vist, som Skik og Brug var, lægge det stakkels Barn ud paa Alfarvei og lade det tage af hvem, der vilde. Det nænnede den skikkelige Vikingefrue ikke, han skulde kun ved den lyse Dag faae Barnet at see.

En Morgenstund susede Storkevingerne hen over Taget; der havde om Natten over hundrede Storkepar udhvilet sig efter den store Manoeuver, nu fløi de op for at drage Syd paa.

„Alle Mand færdig!" hed det, „Kone og Børn med!"

„Jeg er saa let!" sagde Storkeungerne, „det kribler og krabler mig lige ud i Benene som om jeg var fyldt med levende Frøer! hvor det er deiligt at skulle reise udenlands!"

„Hold Jer i Flokken!" sagde Fader og Moder, „og lad ikke Knebbren gaae saa meget, det tager paa Brystet!"

Og de fløi.

I samme Stund klang Luren hen over Heden, Vikingen var landet med alle sine Mænd; de vendte hjem med rigt Bytte fra den galliske Kyst, hvor Folket, som i Bretland, i deres Skræk sang:

„Fri os fra de vilde Normanner!"

Naa, hvor der blev Liv og Lystighed i Vikingeborgen ved Vildmosen! Mjødkarret kom ind i Hallen, Baalet blev tændt og Heste bleve slagtede; her skulde ordenligt brases op. Offergoden sprængte det varme Hesteblod paa Trællene som Indvielse; Ilden knittrede, Røgen trak hen under Loftet,

Soden dryppede fra Bjelken, men det var man vant til. Gjester vare indbudte, og de fik gode Gaver, glemt var Rænker og Falskhed; drukket blev der, og de kastede hverandre de gnavede Knogler i Ansigtet, det var Tegn paa godt Humeur. Skjalden, — det var saadan et Slags Spillemand, men som ogsaa var Krigsmand, havde været med dem og vidste hvad det var han sang om, — gav dem en Vise, hvori de hørte om alle deres Krigsgjerninger og Mærkeligheder; ved hvert Vers kom det samme Omqvæd: „Formue døer, Frænder døe, selv døer man ligerviis, men aldrig døer et herligt Navn!" og saa sloge de Alle paa Skjolde og hamrede med Kniven eller et Knoglebeen paa Bordpladen, saa at det kunde høres.

Vikingefruen sad paa Tværbænken i den aabne Gildeshal, hun havde Silkekjole, Guldarmringe og store Ravperler; hun var i sin bedste Stads, og Skjalden nævnede ogsaa hende i sin Sang, talte om den gyldne Skat, hun havde bragt sin rige Husbond, og denne var rigtig glad over det deilige Barn, han havde kun seet det ved Dagen i al dets Deilighed; Vildskabet, der var ved det, syntes han godt om; hun kunde blive, sagde han, en drabelig Skjoldmø, der slog sin Kæmpe; ikke vilde hun blinke med Øinene, naar øvet Haand, i Spøg, hug med det skarpe Sværd Øienbrynene af hende.

Mjødkarret blev tømt, et nyt kjørt op, ja der blev drukket fyldeligt, det var Folk, der kunde taale fuldt op. Det Ordsprog var der dengang: „Qvæget veed, naar

det skal gaae hjem fra Græsning, men uklog Mand kjender aldrig sin Maves Maal." Ja, det vidste man, men man veed Eet og gjør et Andet! man vidste ogsaa, at: „Kjær bliver kjedelig, naar han sidder længe i anden Mands Huus!" men man blev dog her, Suul og Mjød er en god Ting! det gik lysteligt! og til Natten sov Trællene i den varme Aske, dyppede Fingrene i den fede Sod og slikkede dem. Det var en rar Tid!

Endnu engang i Aaret drog Vikingen paa Tog, uagtet Efterhøstens Storme reiste sig; han gik med sine Mænd til Bretlands Kyst, det var jo „bare over Vandet," sagde han, og hans Husfrue blev tilbage med sin lille Pige, og vist var det, at Pleiemoderen snart næsten holdt mere af den stakkels Padde med de fromme Øine og de dybe Suk, end af Deiligheden, der rev og bed om sig.

Den raae, vaade Efteraars-Taage, „Mundløs", der gnaver Bladene af, laae hen over Skov og Hede, „Fugl Fjederløs", som de kalde Sneen, fløi tæt paa hinanden, Vinteren var paa Vei; Spurvene toge Storkereden i Beslag og raisonnerede paa deres Viis over det fraværende Herskab; dette selv, Storkeparret med alle Ungerne, ja hvor vare de nu?

Storkene vare nu i Ægyptens Land, hvor Solen skinnede varmt, som hos os paa en deilig Sommerdag. Tamarinder og Akasier blomstrede rundt om, Muhameds Maane straalede blank fra Tempelkuplerne; paa de slanke

Taarne sad mangt et Storkepar og hvilede ud efter den lange Reise; hele store Flokke havde Rede ved Rede paa de mægtige Søiler og sønderbrudte Buer af Templer og glemte Steder; Daddelpalmen løftede sit Skjermtag høit op, som om den vilde være Solskjerm. De hvidgraae Pyramider stode som Skyggerids paa den klare Luft henimod Ørkenen, hvor Strudsen viste, den kunde bruge sine Been, og Løven sad med store, kloge Øine og saae paa Marmor-Sphinxen, der laae halv begravet af Sandet. Nilens Vande vare traadte tilbage, hele Flodleiet myldrede med Frøer og det var nu for Storkefamilien det allerdeiligste Skue i dette Land. Ungerne troede, at det var Øienforblindelse, saa mageløst fandt de det Hele.

„Saadanne er det her, og saadanne have vi det altid i vort varme Land!" sagde Storkemoder, og det kriblede de Smaa i Maven.

„Faae vi endnu Mere at see?" sagde de, „skal vi meget, meget længer ind i Landet?"

„Der er ikke Noget videre at see!" sagde Storkemoder; „ad den frodige Kant er kun vildsom Skov, hvor Træerne voxe i hverandre og filtres sammen af piggede Slyngplanter, kun Elephanten med sine plumpe Been kan der træde sig Vei; Slangerne der ere os for store og Firbenene for muntre. Ville I ad Ørkenen til, saa faae I Sand i Øinene, gaaer det fiint til og gaaer det grovt til, komme I ind i en Sandhose; nei, her er bedst! her er Frøer og Græshopper! her bliver jeg og I med!"

Og de bleve. De Gamle sade i deres Rede paa det slanke Minaret, hvilede sig og havde dog travlt med at glatte Fjedrene og gnide med Næbbet paa de røde Strømper; saa løftede de Halsene, hilsede gravitetisk og hævede Hovedet med den høie Pande og de fine, glatte Fjedre, deres brune Øine straalede saa klogt. Hun-Ungerne gik gravitetisk om mellem de saftige Rør, skottede efter de andre Storkeunger, gjorde Bekjendtskab og slugte ved hvert tredie Skridt en Frø, eller gik og dinglede med en lille Slange, det tog sig godt ud,

troede de, og det smagte. Han-Ungerne gjorde Klammeri, baskede hinanden med Vingerne, hug med Næbbet, ja stak tilblods, og saa blev Den forlovet og Den forlovet, Han-Ungerne og Hun-Ungerne, det var jo Det, de levede for. De byggede Rede, og kom saa igjen i nyt Klammeri, for i de hede Lande ere de nu Alle saa hidsige, men fornøieligt var det, og især en stor Glæde for de Gamle: Alting klæder Ens Unger! hver Dag var her Solskin, hver Dag fuldt op at æde, man kunde kun tænke paa Fornøielse. — Men inde

i det rige Slot hos den ægyptiske Husvert, som de kaldte ham, var den slet ikke tilhuse.

Den rige, mægtige Herre laae paa Løibænk, stiv i alle sine Lemmer, udstrakt som en Mumie, midt i den store Sal med de broget malede Vægge; det var ligesom om han laae i en Tulipan. Slægtninge og Tjenere stode om ham, død var han ikke, leve kunde man heller ikke ret sige at han gjorde; den frelsende Moseblomst fra de nordlige Lande, den, der skulde søges og plukkes af Den, som høiest elskede ham, vilde aldrig blive bragt. Hans unge, deilige Datter, som i Svaneham fløi over Hav og Lande, høit mod Norden, skulde aldrig vende tilbage; „hun er død og borte!“ havde de to hjemvendte Svane-Jomfruer meldt; de havde sat en heel Historie sammen derom, den fortalte de:

„Vi fløi alle Tre høit i Luften, da saae en Jæger os og afskød sin Piil; den ramte vor unge Veninde, og langsomt, syngende sit Farvel, sank hun, som en døende Svane, ned midt i Skovsøen; der ved Bredden under en duftende Hængebirk begravede vi hende; dog Hevn have vi taget; Ild bandt vi under Vingen paa Svalen, der byggede under Jægerens Rørtag, det tændtes, Huset slog op i Lue, han brændte inde, det lyste ud over Søen hen til den heldende Hængebirk, hvor hun nu er Jord i Jorden; aldrig kommer hun til Ægyptens Land!“

Og saa græd de begge To, og Storkefader, dengang han hørte det, knebbrede med Næbbet, saa at det skraldede efter:

„Løgn og Paafund!" sagde han. „Jeg kunde have Lyst til at jage dem Snabelen lige ind i Brystet!"

„Og brække den af!" sagde Storkemoder, „saa kom Du til at see godt ud! tænk først paa Dig selv og saa paa din Familie, alt Andet ligger udenfor!"

„Jeg vil dog sætte mig paa Randen af den aabne Kuppel imorgen, naar alle de Lærde og Vise samles for at tale om den Syge; maaskee de saa komme Sandheden lidt nærmere!"

Og de Lærde og Vise kom sammen og talte meget, vidt og bredt, som Storken ikke kunde faae Noget ud af, — og der kom heller ikke Noget ud deraf for den Syge, eller for Datteren i Vildmosen; men derfor kunne vi gjerne høre lidt paa det, man maa jo høre paa saa Meget.

Men nu er det rigtigst ogsaa at høre og vide hvad der var gaaet forud, saa ere vi bedre med i Historien, idetmindste ligesaa meget som Storkefader.

„Kjærlighed føder Liv! den høieste Kjærlighed føder det høieste Liv! kun gjennem Kjærlighed er Livets Frelse for ham at vinde!" var der bleven sagt, og det var overmaade klogt og godt sagt, forsikkrede de Lærde.

„Det er en kjøn Tanke!" sagde strax Storkefader.

„Jeg forstaaer den ikke rigtigt!" sagde Storkemoder, „og det er ikke min Skyld, men Tankens! dog det kan da ogsaa være det Samme, jeg har Andet at tænke paa!"

Og nu havde de Lærde talt om Kjærligheden mellem Dit og Dat, Forskjellen der var, Kjærligheden, som Kjæreste-folk fornam, og den mellem Forældre og Børn, mellem Lyset

og Væxterne, hvorledes Solstraalen kyssede Dyndet, og at Spiren derved kom frem — det var saa vidtløftigt og lærd sat ud, at det blev umuligt for Storkefader at følge med, end sige at gjentage det; han blev ganske tankefuld derved, lukkede Øinene halvt i og stod paa eet Been en heel Dag derefter; Lærdommen var ham for svær at bære.

Dog det forstod Storkefader, han havde hørt baade Smaafolk og de Allerfornemste tale lige ud af Hjertebunden, at det var en stor Ulykke for mange Tusinder og for Landet med, at den Mand laae syg og ikke kunde komme sig; Glæde og Velsignelse vilde det være, om han fik sin Sundhed igjen. „Men hvor voxer Sundhedsblomsten for ham?" derom havde de spurgt Allesammen, spurgt i lærde Skrifter, i blinkende Stjerner, i Veir og Vind, spurgt ad alle de Omveie, der vare at finde, og tilsidst havde de Lærde og Vise som sagt, faaet det ud: „Kjærlighed føder Liv, Livet til Faderen," og der sagde de mere end de selv forstode; de gjentoge og skrev da op som Recept: „Kjærlighed føder Liv," men hvorledes hele den Ting efter Recepten skulde laves sammen, ja derved stod man. Tilsidst bleve de enige derom, Hjelpen maatte komme ved Prindsessen, hun, der med hele sin Sjæl og sit Hjerte holdt af denne Fader. Man faldt endelig ogsaa paa, hvorledes det kunde bringes istand, ja det var nu mere end Aar og Dag siden, hun skulde om Natten, naar Nyet, der tændtes, igjen var nede, begive sig ud til Marmor-Sphinxen ved Ørkenen, kaste Sandet bort fra Døren i Fodstykket, og der gaae gjennem den lange

Gang, som førte ind midt i en af de store Pyramider, hvor en af Oldtids mægtige Konger, omgiven af Pragt og Herlighed, laae i Mumie-Hylster; her skulde hun helde sit Hoved til den Døde, og da vilde aabenbares hende, hvor Liv og Frelse for hendes Fader var at vinde.

Alt Dette havde hun udført, og i Drømme erfaret, at fra den dybe Mose oppe i det danske Land, Stedet var blevet ganske nøiagtigt betegnet, maatte hun hjembringe den Lotus-Blomst, der i Vandets Dyb havde berørt hendes Bryst, da vilde han frelses.

Og derfor fløi hun i Svaneham fra Ægyptens Land op til Vildmosen. See, alt Dette vidste Storkefader og Storkemoder, og nu veed vi det tydeligere, end vi før vidste det. Vi veed, at Dynd-Kongen drog hende ned til sig, veed, at hun for dem i Hjemmet er død og borte; kun den Viseste af dem Alle sagde endnu, ligesom Storkemoder: „hun hytter sig nok!" og det vilde de da vente paa, for de vidste ikke noget Bedre.

„Jeg troer, at jeg rapser Svanehammen fra de to Skarns-Prindsesser!" sagde Storkefader, „saa kunne de da ikke komme til Vildmosen at gjøre Fortræd; Svanehammene selv gjemmer jeg deroppe til der er Brug for dem!"

„Hvor oppe gjemmer Du dem?" spurgte Storkemoder.

„I vor Rede ved Vildmosen!" sagde han. „Jeg og vore yngste Unger kunne hjelpes ad med at føre dem, og blive de os for besværlige, saa er der Steder nok paa Veien til at skjule dem til næste Trækning. Een Svaneham var

vel nok for hende, men to ere bedre; det er godt at have meget Reisetøi i et nordligt Land!"

„Du faaer ikke Tak for det!" sagde Storkemoder, „men Du er jo Herre! jeg har ikke Noget at sige uden i Liggetiden!"

I Vikingeborgen ved Vildmosen, hvorhen Storkene fløi mod Vaaren, havde den lille Pige faaet Navn; Helga havde de kaldt hende, men det Navn var altfor blødt for et saadant Sind, som det, den deiligste Skikkelse her havde; Maaned for Maaned kom det mere frem, og i Aaringer, ja, medens Storkene gjorde samme Reise, i Høst mod Nilen, i Foraar mod Vildmosen, blev det lille Barn en stor Pige, og før man tænkte derover, var hun den deiligste Jomfru i sit sextende Aar; deilig af Skal, men haard og barsk af Kjærne, vildere end de Fleste i denne haarde, mørke Tid.

Det var hende en Lyst at stænke med sine hvide Hænder det dampende Blod af den slagtede Offerhest; hun bed i Vildskab Halsen over paa den sorte Hane, som Offergoden skulde slagte, og til sin Pleiefader sagde hun i fuld Alvor:

„Kom din Fjende og slog Toug om Bjelkehovederne af Taget, lettede det over dit Kammer, medens Du sov, jeg skulde ikke vække Dig om jeg kunde! jeg hørte det ikke, saaledes surrer Blodet mig endnu om det Øre, hvorpaa Du for Aaringer siden gav mig en Kindhest, Du! Jeg husker!"

Men Vikingen troede ikke paa de Ord, han var,

ligesom de Andre, daaret af hendes Deilighed; vidste heller ikke om, hvorledes Sind og Skind skiftede hos liden Helga.

Uden Sadel sad hun, som groet fast til Hesten, der jog' i fuldt Løb, og ikke sprang hun af, om den bedes med de andre ondsindede Heste. I alle sine Klæder kastede hun sig tidt fra Skrenten ud i Fjordens stærke Strømning og svømmede Vikingen imøde, naar hans Baad styrede mod Land. Af sit deilige, lange Haar skar hun den længste Lok og flettede sig deraf en Stræng til sin Bue:

„Selvgjort er velgjort!" sagde hun.

Vikingefruen var vel efter Tid og Vane stærk i Villie og Sind, men mod Datteren var hun at ligne som en blød, angest Qvinde, hun vidste jo ogsaa, at det var Trolddom, der hvilede over det forfærdelige Barn.

Det var som om Helga, ret af ond Fornøielse, lidt for ofte sandt paa, naar Moderen stod paa Svalen eller traadte ud i Gaarden, at sætte sig op paa Brøndkanten, slaae med Arme og Been, og derpaa lade sig plumpe ned i det snevre, dybe Hul, hvor hun, med Frø-Naturen, dukkede og løftede sig igjen, kravlede saa, ligesom om hun var en Kat, og kom drivende af Vand ind i Høisalen, saa at de grønne Blade, der vare strøede paa Gulvet, vendte sig i den vaade Strøm.

Dog eet Baand var der, som holdt liden Helga, det var Aftenskumringen; i den blev hun stille og ligesom eftertænksom, lod sig kalde og føre; da ligesom drog en indre Fornemmelse hende til Moderen, og naar Solen sank og Forvandlingen ude og inde fulgte, sad hun der stille, sørgmodig, skrumpet sammen i Paddeskikkelsen, Kroppen var vel nu langt større end dette Dyrs, men just derved desgrueligere; hun saae ud som en ynkelig Dværg med Frøhoved og Svømmehud mellem Fingrene. Der var Noget saa bedrøveligt i de Øine, hun saae med, Stemmen havde hun ikke, kun et huult Qvæk, ret som et Barn, der hulker i Drømme; da kunde Vikingefruen tage hende paa sit Skjød, hun glemte den hæslige Skikkelse, saae kun paa de bedrøvede Øine og sagde meer end eengang:

„Næsten kunde jeg ønske, at Du altid var mit stumme Frø-Barn! Du er mere forfærdelig at see paa, naar Deiligheden vender ud ad."

Og hun skrev Runer mod Seid og Syge, kastede dem over den Elendige, men Bedring viste sig ikke.

„Man skulde ikke troe, at hun har været saa lille, at hun har ligget i en Aakande!" sagde Storkefader; „nu er hun et heelt Menneske og hendes ægyptiske Moder opad Dage; hende saae vi aldrig siden! hun hyttede sig ikke, som Du og den Lærdeste troede. Jeg har nu Aar ud, Aar ind fløiet paa kryds og tværs over Vildmosen, men hun gav aldrig Tegn fra sig! Ja, det kan jeg sige Dig, jeg har i de Aaringer, jeg er kommen herop nogle Dage forud for Dig, at jeg kunde bøde paa Reden, sætte Et og Andet i Stand, fløiet en heel Nat, som om jeg var en Ugle eller Flaggermuus, idelig over det aabne Vand, men til ingen Nytte! den fik vi da heller ikke for de to Svanehamme, som jeg og Ungerne slæbte herop fra Nilens Land; det var besværligt nok, i tre Reiser toge vi dem. Nu have de ligget i mange Aar paa Bunden af Reden, og skeer her engang Ilds-Ulykke, skeer det, at Bjælkehuset brænder af, saa ere de da væk!"

„Og vor gode Rede er væk!" sagde Storkemoder, „den tænker Du mindre paa, end paa det Fjedertøi og din Mose-Prindsesse! Du skulde engang gaae ned til hende og blive i Dyndet! Du er en daarlig Fader for dine Egne, det har jeg sagt fra jeg laae paa Æg første Gang. Faae vi eller vore Unger bare ikke en Piil i Vingen af den gale Vikingetøs! hun veed jo ikke, hvad hun gjør. Vi ere dog lidt ældre hjemme her end hun, det skulde hun betænke! vi glemme aldrig vore Skyldigheder, vi give vore Afgifter aarlig, en Fjeder, et Æg og en Unge, som Ret er. Troer Du, at naar hun er udenfor, jeg gider gaae derned, som i

gamle Dage, og som jeg gjør i Ægypten, hvor jeg er halv Kammerat med dem, uden at glemme mig, kiger i Kar og i Gryde? Nei, jeg sidder heroppe og ærgrer mig over hende — Tøs! — og jeg ærgrer mig over Dig med! Du skulde have ladet hende ligge i Aakanden, saa havde hun været væk!"

„Du er meget agtværdigere end din Tale!" sagde Storkefader — „jeg kjender Dig bedre, end Du kjender Dig selv!"

Og saa gjorde han et Hop, to tunge Vingeslag, strakte Benene bagud og fløi, seilede afsted, uden at røre Vingerne, han var et godt Stykke borte, da tog han et kraftigt Tag, Solen skinnede paa de hvide Fjedre, Hals og Hoved strakte sig fremad! Der var Fart og Sving.

„Han er dog den Deiligste endnu af dem Allesammen!" sagde Storkemoder, „men jeg siger ham det ikke."

Tidlig denne Høst kom Vikingen hjem med Bytte og Fanger; mellem disse var en ung, christen Præst, en af de Mænd, der forfulgte de nordiske Landes Afguder. Ofte i den sidste Tid var i Hal og Fruerstue blevet talt om den nye Tro, der bredte sig vidt om i alle Lande Syd paa, ja ved den hellige Ansgarius endogsaa var naaet op til Hedeby ved Slien; selv liden Helga havde hørt om Troen paa den hvide Christ, der af Kjærlighed til Menneskene havde givet sig hen for at frelse dem; det var for hende, som man siger, gaaet ind ad det ene Øre og ud ad det andet; det Ord Kjærlighed syntes hun kun at have Fornemmelse for,

naar hun i den ynkelige Froskikkelse krøb sammen i det aflukkede Kammer; men Vikingefruen havde lyttet til og følt sig forunderlig greben ved de Sagn og Sagaer, der gik om Sønnen af en eneste sand Gud.

Mændene, komne hjem fra Tog, havde fortalt om de prægtige Templer af hugne, kostelige Steen, reiste for ham, hvis Bud var Kjærlighed; et Par svære, gyldne Kar, konstigt udskaarne og heelt af det pure Guld, vare hjembragte, der var ved hvert en egen krydret Duft, det var Røgelsekar, som de christne Præster svang foran Altret, hvor aldrig Blod flød, men Vinen og det indviede Brød forvandledes i hans Blod, som havde givet sig hen for endnu ufødte Slægter.

I Bjælkehusets dybe, steensatte Kjælder var den fangne, unge christne Præst bragt ned, snørt med Bastbaand om Fødder og Hænder; deilig var han, „som Baldur at see!" sagde Vikingefruen, og hun rørtes ved hans Nød, men ung Helga lystede, at der skulde drages et Toug gjennem hans Haser og han bindes til Halerne af de vilde Oxer.

„Saa skulde jeg slippe Hundene løs; hui! afsted over Moser og Kjær, ad Heden til! det vilde være lystigt at see, lystigere endnu at kunne følge ham paa Farten!"

Dog den Død vilde Vikingen ikke han skulde lide, men, som Fornegter og Forfølger af de høie Guder, imorgen den Dag offres paa Blodstenen i Lunden, det var første Gang at her et Menneske offredes.

Ung Helga bad om hun maatte bestænke Gudebillederne og Folket med Blodet af ham; hun sleb sin blanke Kniv, og

da en af de store, glubske Hunde, hvoraf der var nok paa Gaarden, løb hende hen over Fødderne, stak hun den Kniven ind i Siden: „Det er for at prøve den!“ sagde hun, og Vikingefruen saae bedrøvet paa den vilde, ondsindede Pige, og da Natten kom, og Skjønhedsskikkelsen hos Datteren i Krop og Sjæl skiftede om, talte hun til hende Sorgens varme Ord ud af en bedrøvet Sjæl.

Den grimme Padde med Troldens Krop stod foran og heftede de brune, sorgfulde Øine paa hende, hørte og syntes at forstaae med Menneskets Tanke.

„Aldrig, selv til min Husbond, er det kommet paa min Tunge om hvad dobbelt jeg lider ved Dig!“ sagde Vikingefruen, „der er mere Ynk i mit Hjerte over Dig, end jeg selv troede! stor er en Moders Kjærlighed; men aldrig kom Kjærlighed i dit Sind! Dit Hjerte er som en kold Dyndklump! hvorfra er Du dog kommen i mit Huus!“

Da sittrede forunderligt den ynkelige Skikkelse, det var som om de Ord berørte et usynligt Baand mellem Legeme og Sjæl, der kom store Taarer i Øinene.

„Din haarde Tid vil engang komme!“ sagde Vikingefruen, „gruelig vil den blive ogsaa for mig! — bedre om Du som Barn var stillet ud paa Alfarvei, og Nattekulden havde lullet Dig til Døde!“ Og Vikingefruen græd de salte Taarer og gik vred og bedrøvet bort, om bag det løse Skindtæppe, der hang over Bjælken og deelte Stuen.

Alene sad i Krogen den sammenskrumpne Padde; der var lydløst, men efter korte Mellemrum kom, inde i hende,

et halvqvalt Suk; det var som om, i Smerte, et Liv fødtes i Hjertets Vraa. Hun gjorde et Skridt frem, lyttede, gik atter et Skridt og greb nu med de ubehjelpelige Hænder om den tunge Stang, der var skudt for Døren; sagte fik hun den fra, stille trak hun bort Pinden, der var stukket ind over

Klinken; hun greb den tændte Lampe, der stod i Kamret foran; det var som en stærk Villie gav hende Kræfter; hun drog Jernpinden ud af den stængede Lem, listede sig ned til Fangen; han sov; hun rørte ved ham med sin kolde, klamme Haand, og da han vaagnede og saae den hæslige Skikkelse,

gøs han, som for et ondt Syn. Hun drog sin Kniv, overskar hans Baand og vinkede ad ham, at han skulde følge hende.

Han nævnede hellige Navne, gjorde Korsets Tegn, og da Skikkelsen stod uforandret, sagde han Bibelens Ord:

„Salig er Den, som handler forstandigen mod den Ringe; Herren skal redde ham paa en ond Dag! — Hvo er Du? Hvorfra dette Ydre af Dyret og dog fuld af Barmhjertighedens Gjerning!“

Paddeskikkelsen vinkede, og førte ham bag skjulende Tæpper hen ad en eensom Gang, ud til Stalden, pegede paa en Hest, han svang sig op paa den, men ogsaa hun satte sig der forrest og holdt i Dyrets Manke. Den Fangne forstod hende, og i hurtigt Trav rede de en Vei, som han aldrig vilde have fundet, ud til den aabne Hede.

Han glemte hendes hæslige Skikkelse, Herrens Naade og Barmhjertighed fornam han virkede gjennem Utysket; fromme Bønner bad han og hellige Sange istemte han; da sittrede hun, var det Bønnens og Sangens Magt, der virkede her, eller var det Kuldegysset ved Morgenen, der snart vilde komme? Hvad var det vel hun fornam? Hun løftede sig høit i Veiret, vilde standse Hesten og springe ned; men den christne Præst holdt hende fast med al sin Kraft, sang høit en Psalme, som mægtede den at løse Trolddommen, der holdt hende i den hæslige Frøskikkelse, og Hesten jog vildere frem, Himlen blev rød, den første Solstraale trængte gjennem Skyen, og ved det klare Væld af Lyset kom Omskiftelsen, hun var den unge Deilighed med det dæmoniske, onde Sind; han holdt

den skjønneste, unge Qvinde i sine Arme og forfærdedes derover, sprang ned fra Hesten, standsede den, idet han troede at møde en ny ødelæggende Trolddom; men unge Helga var i samme Spring ogsaa paa Jorden, den korte Barnekjole naaede hende kun til Knæet; den skarpe Kniv rev hun af sit Bælte og styrtede ind paa den Overraskede.

„Lad mig naae Dig!" raabte hun, „lad mig naae Dig, og Kniven skal komme op i Dig! Du er jo bleg som Hø! Træl! skjægløs!"

Hun trængte ind paa ham; de brødes i en svær Kamp, men det var som om en usynlig Kraft gav den christne Mand Styrke; han holdt hende fast, og det gamle Egetræ tæt ved kom ham til Hjelp ved ligesom med sine fra Jorden halv løsnede Rødder at binde hendes Fødder, der vare gledne ind under dem. Tæt ved sprudlede en Kilde, han stænkede hende med det friske Væld over Bryst og Ansigt, bød den urene Aand fare ud og signede hende efter christelig Brug, men Daabens Vand har ikke Kraft der, hvor ikke Troens Væld ogsaa strømmer indenfra.

Og dog var han ogsaa heri den Stærke; ja meer end Mands Styrke mod den stridende onde Kraft laae der i hans Gjerning, den ligesom betog hende, hun lod Armene synke, saae med forundrede Blikke og blegnende Kinder paa denne Mand, der syntes en mægtig Troldmand, stærk i Seid og hemmelig Konst; det var mørke Runer, han læste, Lønstaver, han tegnede i Luften! ikke for den blinkende Øxe eller skarpe Kniv, om han havde svunget den mod hendes Øine, vilde

hun have gjort et Blink, men hun gjorde det, da han skrev Korsets Tegn paa hendes Pande og Bryst; som en tam Fugl sad hun nu, Hovedet bøiede sig mod Brystet.

Mildt talte han til hende om den Kjærlighedens Gjerning, hun havde øvet mod ham i denne Nat, da hun i Frøens hæslige Ham var kommen, havde løst hans Baand og ført ham ud til Lys og Liv; hun var ogsaa bunden, bunden med trangere Baand, end han, sagde han, men ogsaa hun skulde, og ved ham, komme til Lys og Liv. Til Hedeby, til den hellige Ansgarius, vilde han bringe hende; der, i den christne Stad, vilde Fortryllelsen hæves; men ikke foran paa Hesten, selv om hun godvillig sad der, turde han føre hende.

„Bag paa Hesten maa Du sidde, ikke foran mig! Din Trolddoms Skjønhed har en Magt, som er fra det Onde, jeg frygter den — og dog er Seiren for mig i Christo!“

Han bøiede sine Knæe, bad saa fromt og inderligt! det var som om den tause Skovnatur indviedes derved til en hellig Kirke; Fuglene begyndte at synge, som hørte de med til den nye Menighed, de vilde Krusemynter duftede, som vilde de erstatte Ambra og Røgelse; høit forkyndte han Skriftens Ord:

„Lyset fra det Høie har besøgt os, for at skinne for dem, som sidde i Mørket og i Dødens Skygge, at styre vore Fødder paa Fredens Vei!“

Og han talte om Alnaturens Forlængsel, og mens han talte stod Hesten, der havde baaret dem i vildt Løb, stille

og ruskede i de store Brombærranker, saa at de modne, saftige Bær faldt paa liden Helgas Haand, bydende sig selv til Vederqvægelse.

Hun lod sig taalmodig løfte op paa Hestens Ryg, sad der som en Søvngængerske, der ikke vaager og dog ikke vandrer. Den christne Mand bandt to Grene sammen med et Bastbaand, at de dannede et Kors, det holdt han høit i Haanden, og saa red de gjennem Skoven, der blev tættere, Veien dybere, eller slet ingen Vei. Slaaentornen stod som Veibom, man maatte ride uden om den; Kilden blev ikke til rindende Bæk, men til staaende Mose, man maatte ride uden om den. Der laae Styrke og Vederqvægelse i den friske Skovluft, der laae en ikke ringere Kraft i Mildhedens Ord, der klang i Tro og Christen-Kjærlighed, i den inderlige Trang til at føre den Betagne til Lys og Liv.

Regndraaben, siger man jo, huler den haarde Steen, Havets Bølger gjøre i Tiden de afrevne kantede Klippesteen runde, Naadens Dug, som var oprunden for liden Helga, hulede det Haarde, rundede det Skarpe; vel var det ikke at kjende, hun vidste det ikke selv, hvad veed Spiren i Jorden, ved den qvægende Væde og den varme Solstraale, at den gjemmer i sig Væxt og Blomst.

Som Moderens Sang for Barnet umærkeligt hefter sig i Sindet, og det laller efter de enkelte Ord, uden at forstaae dem, men disse siden samle sig i Tanken og i Tiden blive klarere, saaledes virkede ogsaa her Ordet, der mægter at skabe.

De rede ud af Skoven, hen over Heden, atter igjennem veiløse Skove, da mødte de hen imod Aften Røvere.

„Hvor har Du stjaalet den deilige Glut!" raabte de, stoppede Hesten, rev de to Ridende ned, thi mandsstærke vare

de. Præsten havde ikke andet Værge end Kniven, som han havde taget fra liden Helga, den stødte han om sig med, en af Røverne svingede sin Øxe, men den unge, christne Mand gjorde et lykkeligt Spring tilside, ellers var han bleven ramt, nu foer Øxens Eg dybt ind i Hestens Hals,

saa Blodet strømmede ud og Dyret styrtede til Jorden; da foer liden Helga, som vækket af sin lange, dybe Tankehvile, hen og kastede sig over det gispende Dyr; den christne Præst stillede sig foran hende til Værn og Værge, men en af Røverne svingede sin tunge Jernhammer mod hans Pande, saa at den

knustes og Blod og Hjerne sprøitede rundt om, død faldt han til Jorden.

Røverne grebe liden Helga om hendes hvide Arm; Solen gik i det Samme ned, den sidste Solstraale slukkedes og hun forvandledes til en hæslig Padde; den hvidgrønne Mund gik ud over det halve Ansigt, Armene bleve tynde og slimede, en bred Haand med Svømmehud bredte sin Vifte-form; — da slap Røverne hende forfærdet; hun stod som det hæslige Udyr midt imellem dem, og efter Frøens Natur hoppede hun i Veiret, høiere end hun selv var og forsvandt i Tykningen; da mærkede Røverne, at det var Lokes onde List, eller hemmelig Seid-Konst, og forfærdet skyndte de sig bort derfra.

Fuldmaanen var alt oppe, snart gav den Glands og Lysning, og frem fra Krattet krøb, i Frøens ynkelige Ham, liden Helga; hun standsede ved Liget af den christne Præst og ved sin dræbte Ganger, hun saae paa dem med Øine, som syntes at græde; Frøhovedet gav et Qvæk, som om et Barn brister i Graad. Hun kastede sig snart over den Ene, snart over den Anden, tog Vand i Haanden, der ved Svømme-huden blev større og mere huul, og gød det over dem. Døde vare de, døde vilde de blive! hun forstod det. Snart kunde de vilde Dyr komme og æde deres Krop; nei, det maatte ikke skee! derfor gravede hun i Jorden saa dybt hun mægtede det; en Grav vilde hun aabne for dem, men hun havde kun til

at grave med, en stærk Trægreen og begge sine Hænder, men paa dem spændte mellem Fingrene Svømmehuden, den revnede, Blodet fløde. Hun begreb, at Arbeidet vilde ikke lykkes hende; da tog hun Vand og vaskede den Dødes Ansigt, bedækkede det med friske, grønne Blade, bar store Grene hen og lagde over ham, rystede Løv derind imellem, tog saa de sværeste Steen, hun mægtede at løfte, lagde dem over de døde Legemer og tilstoppede Aabningerne med Mos, da troede hun, at Gravhøien var stærk og fredet, men under dette tunge Arbeide var Natten skredet hen, Solen brød frem — og liden Helga stod i al sin Deilighed, med blødende Hænder og for første Gang med Taarer paa de rødmende, jomfruelige Kinder.

Da var det i Forvandlingen, som to Naturer brødes inde i hende; hun sittrede, saae omkring sig, som vaagnede hun af en ængstende Drøm, foer derpaa hen til den slanke Bøg, holdt sig fast ved den, for dog at have en Støtte, og snart, i et Nu, klattrede hun, som en Kat, op i Træets Top, og klamrede sig fast; hun sad der som et ængstet Egern, sad der den lange Dag i den dybe Skoveensomhed, hvor Alt er stille og dødt, siger man jo! — dødt, ja der fløi et Par Sommerfugle om hinanden, i Leg eller Strid; der var tæt ved nogle Myretuer, hver med flere hundrede travle Smaaskabninger, der myldrede frem og tilbage; i Luften dandsede utallige Myg, Sværm ved Sværm; der joge forbi Skarer af surrende Fluer, Vorherres Høns, Guldsmede og andre vingede Smaadyr, Regnormen krøb frem fra den vaade

Grund, Muldvarpene skøde op, — forresten var det stille, dødt rundt om, dødt, som man siger og forstaaer det. Ingen lagde Mærke til liden Helga uden Skovskaderne, der fløi skrigende om Træets Top, hvor hun sad; de hoppede hen ad Grenene mod hende i dristig Nysgjerrighed. Et Blink af hendes Øie var et Blink, der jog dem bort igjen, men de bleve ikke klogere paa hende og hun ikke heller paa sig selv.

Da Aftenen var nær, og Solen begyndte at synke, kaldte Forvandlingen hende til ny Bevægelse; hun lod sig glide ned ad Træet, og idet den sidste Solstraale slukkedes, sad hun der i Frøens sammenkrympede Skikkelse, med Hændernes sønderrevne Svømmehinder, men Øinene straalede nu med en Skjønhedsglands, som de knap eiede før i Deiligheden Skikkelse; det var de mildeste, fromme Pigeøine, der lyste frem bag Frø-Larven, de vidnede om det dybe Sind, det menneskelige Hjerte. Skjønhedsøinene brast i Graad, græd Hjertets tunge Lettelsestaarer.

Der laae endnu ved den reiste Grav det Kors af Grene, der med Bastbaand var bundet sammen, det sidste Arbeide af ham, som nu var død og borte; liden Helga tog det, Tanken kom af sig selv, hun plantede det mellem Stenene over ham og den dræbte Hest. Ved Erindringens Vemod brøde Taarer frem, og i denne Hjertestemning ridsede hun det samme Tegn ind i Jorden rundt om Graven, det hegnede saa pynteligt om den, — og da, idet hun med begge Hænder ridsede Korsets Tegn, faldt Svømmehuden af, som en sønderreven Handske, og da hun vaskede sig i Kildens Væld, og

undrende saae paa sine fine, hvide Hænder, gjorde hun atter Korsets Tegn i Luften, mellem sig og den Døde, da bævede hendes Læber, da rørte sig hendes Tunge, og det Navn, hun oftest paa Ridtet gjennem Skoven havde hørt udsunget og udtalt, blev lydeligt fra hendes Mund, hun sagde det: „Jesus Christ!"

Da faldt Paddehammen, hun var den unge Deilighed; — dog Hovedet bøiede sig træt, Lemmerne trængte til Hvile, — hun sov.

Men Søvnen var kun kort; ved Midnat blev hun vækket; foran hende stod den døde Hest, saa straalende, fuld

af Liv, det lyste ud af Øinene og ud af den saarede Hals; tæt ved den viste sig den dræbte, christne Præst; „skjønnere end Baldur!" vilde Vikingefruen have sagt, og dog kom han som i Ildsluer.

Der var en Alvor i de store, milde Øine, en Retfærdighedens Dom, et saa gjennemtrængende Blik, at det lyste ligesom ind i Hjertets Kroge hos den Prøvede. Liden Helga sittrede derved, og hendes Hukommelse vaktes med en Kraft som paa Dommens Dag. Alt hvad Godt der var ydet

hende, hvert kjærligt Ord, der var sagt hende, blev ligesom levendegjort; hun forstod, at det var Kjærligheden, der havde holdt hende oppe her i Prøvelsens Dage, i hvilke Afkom af Sjæl og Dynd gjærer og stræber; hun erkjendte, at hun kun havde fulgt Stemningernes Tilskyndelser, og selv Intet gjort for sig; Alt var blevet givet hende, Alt var ligesom blevet ledet; hun bøiede sig ringe, ydmyg, skamfuld for Den, der maatte kunne læse hver Fold i Hjertet; og i dette Øieblik fornam hun som et Lynblink af Luttrelsens Flamme, den hellige Aands Lue.

„Du Dyndets Datter!" sagde den christne Præst: „Af Dynd, af Jord est Du kommen, — af Jord skal Du igjen opstaae! Solstraalen i Dig gaaer legemsbevidst tilbage til sit Ophav, Straalen ikke fra Sol-Legemet, men Straalen fra Gud! Ingen Sjæl skal fortabes, men langt er det Timelige, der er Livsens Flugt i det Evige. — Jeg kommer fra de Dødes Land; ogsaa Du skal engang reise gjennem de dybe Dale ind i det lysende Bjergland, hvor Naaden og Fuldendelsen boer. Jeg fører Dig ikke til Hedeby efter Christendaab, først maa Du sprænge Vandskjoldet over den dybe Mosegrund, drage den levende Rod op for dit Liv og din Vugge, øve din Gjerning før Indvielsen tør komme."

Og han løftede hende op paa Hesten, rakte hende et gyldent Røgelsekar som det, hun før havde seet i Vikingeborgen, der kom en Duft saa sød og stærk derfra. Pandens aabne Vunde paa den Dræbte lyste som et straalende Diadem; Korset tog han fra Graven, løftede det høit i Veiret, og nu

8*

foer de afsted gjennem Luften, hen over den susende Skov, hen over Høiene, hvor Kæmperne vare jordede, siddende paa deres dræbte Gangere; og de mægtige Skikkelser reiste sig, rede ud og holdt øverst paa Høien; i Maaneskinnet straalede om deres Pande den brede Guldring med Guldknude, Kaaben flagrede i Vinden. Lindormen, som rugede over Skatte, løftede sit Hoved og saae efter dem. Dvergfolket kiggede frem fra Høie og Plovfurer, de myldrede med røde, blaae og grønne Lys, en Vrimmel at see som Gnisterne i Asken af det brændte Papir.

Hen over Skov og Hede, Aaer og Kjær fløi de, op mod Vildmosen; hen over den svævede de i store Kredse. Den christne Præst løftede Korset høit, det skinnede som Guld, og fra hans Læber lød Messesangen; liden Helga sang den med, som Barnet synger ved sin Moders Sang; hun svingede Røgelsekarret, der kom en Alterduft, saa stærk, saa undervirkende, at Mosens Siv og Rør blomstrede derved; alle Spirer skøde op fra den dybe Bund, Alt, hvad Liv havde, løftede sig, der bredte sig et Flor af Aakander, som var det et indvirket Blomstertæppe, og paa dette laae en sovende Qvinde, ung og deilig, liden Helga troede at see sig selv, sit Speilbilled i det stille Vand; det var hendes Moder, hun saae, Dyndkongens Viv, Prindsessen fra Nilens Vande.

Den døde, christne Præst bød, at den Sovende løftedes op paa Hesten, men denne sank under Byrden, som var dens Legeme kun et Liiglagen, der flyver i Vinden, men Korsets

Tegn gjorde Luftphantomet stærkt, og alle Tre rede de hen til den faste Grund.

Da goel Hanen i Vikingens Borg, og Synerne løste sig op i Taage, der foer hen i Vinden, men ud for hinanden stod Moder og Datter.

„Er det mig selv, jeg seer i det dybe Vand!" sagde Moderen.

„Er det mig selv, jeg seer i det blanke Skjold!" udbrød Datteren, og de nærmede sig hinanden, Bryst mod Bryst, Favn i Favn, stærkest slog Moderens Hjerte, og hun forstod det.

„Mit Barn! mit eget Hjertes Blomst! min Lotus fra de dybe Vande!"

Og hun omarmede sit Barn og græd; Taarerne vare en ny Livsens, Kjærlighedens Daab for liden Helga.

„I Svaneham kom jeg herhid og kastede den!" sagde Moderen, „jeg sank igjennem den gyngende Flom, dybt ned i Mosens Dynd, der som en Muur lukkede sig om mig; men snart fornam jeg en friskere Strømning; en Kraft drog mig dybere, altid dybere, jeg følte Søvnens Tryk paa mine Øienlaage, jeg sov ind, jeg drømte — jeg syntes, jeg igjen laae i Ægyptens Pyramide, men foran mig stod endnu den gyngende Elletrunte, der paa Mosens Flade havde skrækket mig; jeg betragtede Revnerne i Barken, og de lyste frem i Farver og bleve Hieroglypher, det var Mumiens Hylster, jeg saae paa; det brast, og ud derfra traadte den tusindaarige Drot, Mumieskikkelsen, sort som Beg, sortglindsende som Skovsneglen eller det fede, sorte Dynd, Dyndkongen eller Pyramidens Mumie, jeg vidste det ikke. Han slyngede sine Arme om mig og det var som om jeg maatte døe. Livet fornam jeg først igjen ved at det blev varmt paa mit Bryst og der en lille Fugl slog med Vingerne, qviddrede og sang. Den fløi fra mit Bryst høit mod det mørke, tunge Loft, men et langt, grønt Baand bandt den endnu til mig; jeg hørte og forstod dens Længsels Toner: Frihed! Solskin! til Faderen! — da tænkte jeg paa min Fader i Hjemmets solbelyste Land, mit Liv, min Kjærlighed! og jeg løsnede Baandet, lod den flagre bort — hjem til Faderen. Siden

hiin Stund har jeg ikke drømt; jeg sov en Søvn, tilvisse saa tung og lang, til i denne Stund Toner og Duft løftede og løste mig!"

Det grønne Baand fra Moderens Hjerte til Fuglens Vinge, hvor flagrede det nu,.hvor laae det henkastet? Kun

Storken havde seet det; Baandet var den grønne Stilk, Sløifen den skinnende Blomst, Vugge for det Barn, som nu var voxet i Deilighed og igjen hvilede ved Moderens Hjerte.

Og mens de stode der Favn i Favn, fløi Storkefader i Kredse om dem, tog saa Fart til sin Rede, hentede de der i Aaringer gjemte Fjederhamme, kastede en til dem hver, og den sluttede sig om dem og de løftede sig fra Jorden som to hvide Svaner.

„Lad os nu tale!" sagde Storkefader, „nu forstaae vi hinandens Sprog, om end Næbbet er anderledes skaaret paa den ene Fugl end paa den anden! det træffer sig saa heldigt som Noget kan, at I komme denne Nat, imorgen havde vi været afsted, Mutter, jeg og Ungerne! vi flyve Syd paa! ja, see kun paa mig! jeg er jo en gammel Ven fra Nillandet og det er Mutter med, hun har det i Hjertet mere end i Knebbren. Hun troede altid, at Prindsessen nok hyttede sig! jeg og Ungerne have baaret Svanehammen herop —! naa, hvor jeg er glad! og hvor det er et Held, at jeg er her endnu; naar det gryer ad Dag trække vi afsted! stort Storkeselskab! Vi flyve foran, flyv kun bagefter, saa tage I ikke feil af Veien; jeg og Ungerne skal ogsaa nok have et Øie med!"

„Og Lotusblomsten, jeg skulde bringe," sagde den ægyptiske Prindsesse, „den flyver i Svaneham ved min Side! mit Hjertes Blomst har jeg med, saaledes har det løst sig. Hjemad, hjemad!"

Men Helga sagde, at hun ikke kunde forlade det danske Land, før hun engang endnu havde seet sin Pleiemoder, den

kjærlige Vikingefrue. I Helgas Tanke gik op hver smuk Erindring, hvert kjærligt Ord, hver Taare, Pleiemoderen havde grædt, og næsten var det i dette Øieblik, som om hun holdt meest af denne Moder.

„Ja, vi maae til Vikingegaarden!“ sagde Storkefader, „der venter jo Mo'er og Ungerne! hvor ville de dreie Øine og lade Knebbren gaae! ja, Mo'er siger nu ikke saa meget! kort og syndig er hun, og saa mener hun det endnu bedre! jeg vil strax slaae en Skralde, at de kunne høre at vi komme!“

Og saa skraldede Storkefader med Næbbet, og han og Svanerne fløi til Vikingeborgen.

Derinde laae Alle endnu i dyb Søvn; først seent paa Natten var Vikingefruen kommen til Ro; hun laae i Angest for liden Helga, der nu i hele tre Døgn havde været forsvundet med den christne Præst; hun maatte have hjulpet ham bort, det var hendes Hest, der savnedes paa Stalden; ved hvilken Magt var alt Dette bevirket. Vikingefruen tænkte paa de Underværker, der hørtes skete ved den hvide Christ og ved dem, som troede paa ham og fulgte ham. De vexlende Tanker fik Skikkelse i Drømmens Liv, det forekom hende, at hun endnu sad vaagen, eftertænkende paa sin Seng, og udenfor rugede Mørket. Stormen kom, hun hørte Havets Rullen i Vest og Øst, fra Nordsøen og Kattegattets Vande; den uhyre Slange, som omspændte Jorden i Havdybet, rystede i Krampetrækninger; det var mod Gudernes Nat, Ragnarok, som Hedningfolket kaldte den yderste Time, da Alt skulde forgaae, selv de høie Guder.

Gjallerhornet lød, og hen over Regnbuen rede Guderne, klædte i Staal, for at kæmpe den sidste Kamp; foran dem fløi de vingeklædte Skjoldmøer, og Rækken sluttedes med de døde Kæmpers Skikkelser; den hele Luft lyste om dem med Nordlysblink, men Mørket var det seirende. Det var en rædsom Stund.

Og tæt ved den ængstede Vikingefrue sad paa Gulvet liden Helga i Frøens hæslige Skikkelse, ogsaa hun skjælvede og knugede sig op til Pleiemoderen, som tog hende paa sit Skjød og i Kjærlighed holdt hende fast, i hvor hæslig end Paddehammen syntes. Luften gjenlød af Sværd- og Kølleslag, af susende Pile, som var det en stormende Hagelbyge, der gik hen over dem. Timen var kommen, da Jord og Himmel vilde briste, Stjernerne falde, Alt gaae tilgrunde i Surturs Ild, men en ny Jord og Himmel, vidste hun, vilde komme, Kornet bølge, hvor Havet nu rullede hen over den golde Sandbund, den unævnelige Gud raade og op til ham steg Baldur, den milde, kjærlige, løst fra de Dødes Rige — han kom — Vikingefruen saae ham, hun kjendte hans Aasyn, — det var den christne, fangne Præst.

„Hvide Christ!" raabte hun høit, og i Navnets Nævnelse trykkede hun et Kys paa sit hæslige Frøbarns Pande; da faldt Paddehammen, og liden Helga stod der i al sin Deilighed, mild som aldrig før og med straalende Øine; hun kyssede Pleiemoderens Hænder, velsignede hende for al den Omhu og Kjærlighed, hun i Trængselens og Prøvelsens Dage forundte hende; takkede hende for de Tanker, hun

havde nedlagt i hende og vakt, takkede hende for Navnets Nævnelse, det, hun gjentog: hvide Christ! og liden Helga løftede sig som en mægtig Svane, Vingerne bredte sig saa store, med en Susen, som naar Trækfuglenes Skare flyver bort.

Vikingefruen vaagnede derved, og udenfor lød endnu det samme stærke Vingeslag, — det var Tiden, vidste hun, at Storkene droge herfra, dem var det hun hørte; endnu engang vilde hun see dem før deres Afreise og sige dem Farvel! Hun stod op, gik ud paa Svalen, og da saae hun paa

Sidehusets Tagryg Stork ved Stork, og rundt om Gaarden, hen over de høie Træer, fløi Skarer i store Svingninger, men ligeud for hende, paa Brøndkanten, hvor liden Helga saa tidt havde siddet og skrækket hende ved sit Vildskab, sade nu to Svaner og saae med kloge Øine paa hende; og hun huskede paa sin Drøm, den fyldte hende endnu heel, aldeles som en Virkelighed; hun tænkte paa liden Helga i Svane-skikkelse, hun tænkte paa den christne Præst, og følte sig med Eet forunderlig glad i Hjertet.

Svanerne sloge med Vingerne, bøiede deres Halse, som vilde de ogsaa give deres Hilsen; og Vikingefruen bredte sine Arme ud imod dem, som om hun forstod det, smilede i Graad og mange Tanker.

Da løftede sig med Vingelarm og Knebbren alle Storkene til Reisen Syd paa.

„Vi vente ikke paa Svanerne!" sagde Storkemoder, „vil de med, maae de komme! vi kunne ikke blive her til Brokfuglene reise! Der er dog noget Kjønt i at reise saaledes familieviis, ikke som Bogfinker og Bruushøns, hvor Hannerne flyve for sig og Hunnerne for sig, det er egenligt talt ikke an-standigt! — og hvad er det for et Vingeslag Svanerne gjør?"

„Hver flyver paa sit Sæt!" sagde Storkefader, „Svanerne tage det paa skraa, Tranerne i Trekant og Brok-fuglene i Slangelinie!"

„Nævn ikke Slange naar vi flyve heroppe!" sagde Storkemoder, „det giver kun Ungerne Lyster, som ikke kunne tilfredsstilles!"

„Er det de høie Bjerge dernede, jeg hørte om?" spurgte Helga i Svaneham.

„Det er Tordenskyer, som drive under os!" sagde Moderen.

„Hvad er det for hvide Skyer, som løfte sig saa høit?" spurgte Helga.

„Det er de evigt besneede Bjerge, Du seer!" sagde Moderen, og de fløi over Alperne, ned mod det blaanende Middelhav.

„Afrikas Land! Ægyptens Strand!" jublede i Svane-Skikkelse Nilens Datter, idet hun høit fra Luften, øinede, som en hvidguul, bølgeformig Stribe, sin Hjemstavn.

Ogsaa Fuglene saae den og fremskyndte deres Flugt.

„Jeg lugter Nildynd og vaade Frøer!" sagde Storkemoder, „det kriller i mig! — Ja, nu skulle I faae at smage, og I skulle see Marabu, Ibis og Traner! de høre Alle til Familien, men ere ikke nær saa kjønne, som vi; de stille sig fornemme an, især Ibis; han er nu bleven forvænt af Ægypterne, de gjøre ham til Mumie, stoppe ham med Krydderurter. Jeg vil heller stoppes med levende Frøer, det ville I med og det skulle I blive! Bedre Noget i Skrotten mens man lever, end at være til Stads naar man er død! det er min Mening og den er altid den rigtige!"

„Nu ere Storkene komne!" sagde man i det rige Huus ved Nilens Bred, hvor i den aabne Hal, paa bløde Hylstre

dækkede med Leopardens Skind, den kongelige Herre laae udstrakt, ikke levende heller ikke død, haabende paa Lotus-blomsten fra den dybe Mose i Norden. Slægtninge og Tyende stode om ham.

Og ind i Hallen fløi to prægtige, hvide Svaner, de vare komne med Storkene; de kastede den blendende Fjeder-ham og der stode to deilige Qvinder, hinanden saa liig som

to Dugdraaber; de bøiede sig hen over den blege, henvisnede gamle Mand, de kastede deres lange Haar tilbage, og idet liden Helga bøiede sig over Bedstefaderen, rødmede hans Kinder, hans Øine fik Glands, der kom Liv i de stivnede Lemmer. Den Gamle reiste sig karsk og foryngσet; Datter og Datterdatter holdt ham i deres Arme som til Morgen-hilsen i Glæde efter en lang, tung Drøm.

Og der var Glæde over al den Gaard og i Storkereden med, men der var det dog meest over den gode Føde, de myldrende mange Frøer; og mens de Lærde i Hast optegnede saa løseligt Historien om de to Prindsesser og om Sundheds-blomsten, der var en stor Begivenhed og Velsignelse for Huus og Land, fortalte Storkeforældrene den paa deres Viis og for deres Familie, men først da de Alle vare mætte, ellers havde de jo Andet at bestille end at høre paa Historier.

„Nu bliver Du da Noget!" hviskede Storkemoder; „det er ikke rimeligt Andet!"

„O, hvad skulde jeg blive!" sagde Storkefader, „og hvad har jeg gjort? Ingenting!"

„Du har gjort Mere, end alle de Andre! uden Dig og Ungerne havde de to Prindsesser aldrig seet Ægypten igjen og faaet den Gamle rask. Du bliver Noget! Du faaer bestemt Doctorgraden, og vore Unger fødes siden med den, og deres Unger igjen videre frem! Du seer ogsaa allerede ud som en ægyptisk Doctor, — i mine Øine!"

De Lærde og Vise udviklede Grundtanken, som de kaldte det, der gik gjennem den hele Begivenhed: „Kjærlighed føder Liv!" den gav de Forklaring paa forskjellige Maader: „den varme Solstraale var Ægyptens Prindsesse, hun steg ned til Dyndkongen, og i deres Møden sprang Blomsten frem —"

„Jeg kan ikke saaledes rigtig gjentage Ordene!" sagde Storkefader, der havde hørt til fra Taget og skulde fortælle derom i Reden. „Det var saa indviklet hvad de sagde, det var saa klogt, at de strax fik Rang og Skjenkads, selv

Mundkokken fik et stort Udmærkelsestegn, — det var nok for Suppen!"

„Og hvad fik Du?" spurgte Storkemoder, „de skulde da ikke glemme den Vigtigste og Den er Du! de Lærde have kun knebbret ved det Hele! men Dit kommer vel!"

I den sildige Nat, da Søvnens Fred hvilede over det nye lykkelige Huus, var der Een, der endnu vaagede, og det var ikke Storkefader, uagtet han paa eet Been stod op i Reden og sov Skildvagt, nei, liden Helga vaagede, heldede sig ud over Altanen og saae paa den klare Luft med de store, lysende Stjerner, større og renere i Glands, end hun havde seet dem i Norden, og dog de samme. Hun tænkte paa Vikingefruen ved Vildmosen, paa Pleiemoderens milde Oine, de Taarer, hun havde grædt over det arme Frøbarn, der nu stod i Glands og Stjernepragt ved Nilens Vande i deilig Foraarsluft. Hun tænkte paa Kjærligheden i den hedenske Qvindes Bryst, den Kjærlighed, hun havde viist en ynkelig Skabning, der i Menneske-Ham var et ondt Dyr og i Dyrets Ham væmmelig at see og røre ved. Hun saae paa de lysende Stjerner og huskede paa Glandsen fra den Dødes Pande, da de fløi hen over Skov og Mose; der klang Toner i hendes Erindring, Ord, hun havde hørt udtale, da de red afsted og hun sad som den Betagne, Ord om Kjærlighedens store Ophav, den høieste Kjærlighed, der omfattede alle Slægter.

Ja, hvad var ikke givet, vundet, opnaaet! Liden Helgas Tanke omfattede ved Nat, ved Dag, hele sin Lykkesum og

stod i Skuet af den som Barnet, der vender sig iilsomt fra Giveren til det Givne, alle de deilige Gaver; hun ligesom gik op i den stigende Lyksalighed, der kunde komme, vilde komme; hun var jo baaren gjennem Underværker til altid høiere Glæde og Lykke og heri fortabte hun sig en Dag, saa ganske, at hun ikke mere tænkte paa Giveren. Det var Ungdomsmodets Kjækhed, der gjorde sit raske Kast! hendes Øine lyste derved, men øieblikkelig reves hun ud derfra ved en stærk Støien nede i Gaarden under sig. Der saae hun to mægtige Strudse løbe iilsomt omkring i snevre Kredse; aldrig før havde hun seet dette Dyr, saa stor en Fugl, saa plump og tung, Vingerne saae ud som vare de stækkede, Fuglen selv som var der gjort den Overlast, og hun spurgte om hvad der var skeet med den, og for første Gang hørte hun det Sagn, Ægypterne fortælle om Strudsen.

Deilig havde dens Slægt engang været, dens Vinger store og stærke; da sagde en Aften Skovens mægtige Fugle til den: „Broder! skulle vi imorgen, om Gud vil det, flyve til Floden og drikke?“ Og Strudsen svarede: „jeg vil det!“ Da det dagedes fløi de afsted, først høit op ad mod Solen, Guds Øie, altid høiere og høiere, Strudsen langt foran alle de Andre; den fløi i Stolthed mod Lyset; den stolede paa sin Kraft og ikke paa Giveren; den sagde ikke: „om Gud vil!“ da drog Straffens Engel Sløret bort fra den Flammestraalende, og i dette Nu forbrændte Fuglens Vinger, den sank, elendig, til Jorden. Den og dens Slægt mægter aldrig meer at hæve sig; den flyer i Skræk, stormer om i Kredse i

det snevre Rum; en Mindelse er det for os Mennesker, i al vor Tanke, ved hver vor Gjerning at sige: „om Gud vil!"

Og Helga bøiede tankefuld sit Hoved, saae paa den jagende Struds, saae dens Angest, saae dens taabelige Glæde ved Skuet af sin egen store Skygge paa den hvide, solbelyste Væg. Og i Sind og Tanke slog Alvoren sin dybe Rod. Et Liv saa rigt, fremad i Lykken, var givet, vundet, — hvad vilde skee, hvad vilde endnu komme —? Det Bedste: „om Gud vil!"

I det tidlige Foraar, da Storkene atter droge Nord paa, tog liden Helga sit Guldarmbaand, ridsede deri sit Navn, vinkede ad Storkefader, gav ham Guldringen om Halsen, bad ham bringe den til Vikingefruen, der vilde heraf forstaae, at Pleiedatteren levede, var lykkelig og huskede paa hende.

„Det er svært at bære!" tænkte Storkefader, da han fik det om Halsen; „men Guld og Ære skal man ikke kaste paa Landeveien! der er Lykke ved Storken vil de sande deroppe!"

„Du lægger Guld, og jeg lægger Æg!" sagde Storkemoder, „men Du lægger kun eengang, jeg gjør det alle Aaringer! men Paaskjønnelse faaer Ingen af os! det krænker!"

„Man har Bevidstheden, Mo'er!" sagde Storkefader.

„Den kan Du ikke hænge udenpaa!" sagde Storkemoder, „den giver hverken Medbør eller Maaltid!"

Og saa fløi de.

Den lille Nattergal, der sang i Tamarindebusken, vilde ogsaa snart drage Nord paa; deroppe ved Vildmosen havde liden Helga tidt hørt den; Bud med vilde hun give den,

Fuglenes Sprog kunde hun, fra hun fløi i Svaneham, hun havde tidt siden talt det med Stork og Svale, Nattergalen vilde forstaae hende; og den bad hun at flyve til Bøgeskoven paa den jydske Halvø, hvor Graven var reist af Steen og

Grene, hun bad den bede alle Smaafugle værne der om Graven og synge en Sang og atter en Sang.

Og Nattergalen fløi — og Tiden fløi hen!

Ørnen stod paa Pyramiden og saae i Høst et stadseligt Tog med rigtladte Kameler, med kosteligt klædte, væbnede Mænd paa fnysende, arabiske Heste, skinnende hvide som Sølv, og med røde, bævrende Næsebor, Manken stor og tæt, hængende ned om de fine Been. Rige Gjester, en kongelig Prinds fra Arabiens Land, deilig som en Prinds skal være det, drog ind i det stolte Huus, hvor nu Storkereden stod tom; de, som boede oppe i den, vare jo i et nordligt Land, men snart vilde de komme tilbage. — Og netop den Dag kom de, da her var rigest paa Glæde og Lystighed. Her var Bryllupsstads, og liden Helga var Bruden, klædt i Silke og Juveler; Brudgommen var den unge Prinds fra Arabiens Land; de sade øverst ved Bordet mellem Moder og Bedstefader.

Men hun saae ikke paa Brudgommens brune, mandige Kind, hvor det sorte Skjæg krusede sig, hun saae ikke paa hans ildfulde, mørke Øine, der fæstede sig paa hende, hun saae ud, op mod den blinkende, funklende Stjerne, der straalede ned fra Himlen.

Da raslede det med stærke Vingeslag derude i Luften, Storkene kom tilbage; og det gamle Storkepar, i hvor træt det end var af Reisen og nok kunde trænge til at hvile ud,

fløi dog strax ned paa Rækværket ved Verandaen, de vidste det, hvilken Fest det var. De havde allerede ved Landets Grændse hørt, at liden Helga havde ladet dem afmale paa Muren, de hørte med til hendes Historie.

„Det er meget net betænkt!" sagde Storkefader.

„Det er meget Lidt!" sagde Storkemoder, „Mindre kunde det da ikke være."

Og da Helga saae dem, reiste hun sig og gik ud i Verandaen til dem, for at klappe dem ned ad Ryggen. Det gamle Storkepar neiede med Halsene, og de yngste Unger saae derpaa og følte sig beærede.

Og Helga saae op til den lysende Stjerne, der straalede mere og mere klar; og imellem den og hende bevægede sig en Skikkelse, renere endnu end Luften og derved synlig, den svævede hende ganske nær, det var den døde, christne Præst, ogsaa han kom paa hendes Høitidsfest, kom fra Himmeriges Rige.

„Glandsen og Herligheden der overgaaer Alt hvad Jorden kjender!" sagde han.

Og liden Helga bad saa blødt, saa inderligt, som hun aldrig før havde bedet, at hun, kun et eneste Minut, turde see derind, kun kaste et eneste Blik ind i Himmeriges Rige, til Faderen.

Og han løftede hende i Glands og Herlighed, i en Strømning af Toner og Tanker; det var ikke blot udenom hende, det lyste og klang, men indeni hende. Ord kan ikke udsige det.

„Nu maae vi tilbage, Du savnes!" sagde han.

„Kun eet Blik endnu!" bad hun; „kun et eneste kort Minut!"

„Vi maae til Jorden, alle Gjester gaae bort!"

„Kun eet Blik! det sidste —!"

Og liden Helga stod atter i Verandaen, — men alle Blus derudenfor vare slukkede, alle Lys i Brudesalen vare borte, Storkene borte, ingen Gjester at see, ingen Brudgom, Alt, som veiret hen i tre korte Minuter.

Da følte Helga Angest, og hun gik igjennem den tomme, store Hal, ind i det næste Kammer; der sov fremmede Soldater, hun aabnede Sidedøren, der førte ind til hendes Stue, og idet hun troede at staae der, stod hun udenfor i Haven, — saaledes var her jo ikke før; rødlig skinnede Himlen, det var mod Daggry.

Tre Minuter i Himlen kun, og en heel Jordnat var gaaet!

Da saae hun Storkene; hun raabte til dem, talede deres Sprog, og Storkefader dreiede Hovedet, lyttede og nærmede sig.

„Du taler vort Sprog!" sagde han, „hvad vil Du? Hvorfor kommer Du her, du fremmede Qvinde?"

„Det er jo mig! det er Helga! kjender Du mig ikke? For tre Minuter siden talte vi sammen, derhenne i Verandaen."

„Det er en Feiltagelse!" sagde Storken; „det har Du drømt Altsammen!"

„Nei, nei!" sagde hun og erindrede ham om Vikingeborgen og om Vildmosen, Reisen herhid —!

Da blinkede Storkefader med Øinene: „Det er jo en gammel Historie, jeg har hørt fra min Tip-tip-Oldemoders Tid! ja vist var her i Ægypten en saadan Prindsesse fra det danske Land, men hun forsvandt paa sin Bryllupsaften for mange hundrede Aar siden og kom aldrig igjen! det kan

Du selv læse Dig til her paa Monumentet i Haven; der er jo hugget baade Svaner og Storke, og øverst staaer Du selv i det hvide Marmor."

Saaledes var det. Liden Helga saae det, forstod det og sank i Knæ.

Solen straalede frem, og som i fordums Tid ved dens Straaler Frøhammen faldt og den deilige Skikkelse kom tilsyne, saa løftede sig nu ved Lysets Daab en Skjønhedsskikkelse klarere, renere end Luften, en Lysstraale — til Faderen.

Legemet sank i Støv: der laae en henvisnet Lotusblomst, hvor hun havde staaet.

„Det var da en ny Slutning paa Historien!“ sagde Storkefader; „den havde jeg nu slet ikke ventet! men jeg kunde ganske godt lide den!“

„Hvad mon Ungerne ville sige om den?“ spurgte Storke=moder.

„Ja, det er rigtignok det Vigtigste!“ sagde Storke=fader.

Hurtigløberne.

Der var udsat en Priis, ja der var udsat to, den lille og den store, for den største Hurtighed, ikke i eet Løb, men saadan, i at løbe hele Aaret.

„Jeg fik den første Priis!“ sagde Haren; „Retfærdighed maa der dog være, naar Ens egen Familie og gode Venner er i Raadet; men at Sneglen fik anden Priis, finder jeg næsten fornærmeligt imod mig!“

„Nei,“ forsikkrede Ledpælen, der havde været Vidne ved Priisuddelingen, „der maa ogsaa tages Hensyn til Flid og god Villie, det blev sagt af flere agtbare Personer, og det har jeg ogsaa forstaaet. Sneglen har rigtignok brugt et halvt Aar om at komme over Dørtrinet, men han har brækket Laarbenet i det Hastværk, det dog var for ham. Han har

levet ene og alene for sit Løb, og han løb med Huus! Alt dette er agtværdigt! — og saa fik han anden Priis!"

„Jeg kunde dog ogsaa have været taget i Betragtning!" sagde Svalen; „hurtigere end jeg, i Flugt og Omsving, troer jeg, Ingen har viist sig, og hvor har jeg ikke været om: vidt, vidt, vidt!"

„Ja, det er Deres Ulykke!" sagde Ledpælen; „De føiter for meget! De skal altid afsted, ud af Landet, naar det her begynder at fryse; De har ingen Fædrelandskjærlighed! De kan ikke komme i Betragtning!"

„Men om jeg nu laae over i Mosen hele Vinteren!" sagde Svalen, „sov hele Tiden bort, kom jeg saa i Betragtning?"

„Skaf Attest fra Mosekonen, at De har sovet den halve Tid i Fædrelandet, saa skal De komme i Betragtning!"

„Jeg havde nok fortjent første Priis og ikke anden!" sagde Sneglen. „Det veed jeg da, at Haren har kun løbet af Kujoneri, hver Gang han troede, at der var Fare paa Færde; jeg derimod har gjort min Løben til en Livsopgave, og er bleven Krøbling i Tjenesten! skulde Nogen have første Priis, var det nok mig! — men jeg gjør ingen Spræl, det foragter jeg!"

Og saa spyttede den.

„Jeg skal med Ord og Tale kunne forsvare, at hver Priis, idetmindste min Stemme til den, er given med retfærdigt Hensyn!" sagde det gamle Landmaalermærke i Skoven, der var Lem i den afgjørende Dommerforening. „Jeg gaaer altid frem med Orden, Overveielse og Beregning.

Syv Gange forud har jeg nydt den Ære at være med at give Prisen; men ikke før i Dag har jeg faaet min Villie sat igjennem. Jeg er ved hver Uddeling gaaet ud fra noget Vist. Jeg er altid gaaet forfra i Bogstaverne til første Priis og bagfra til anden Priis. Og vil De nu lægge

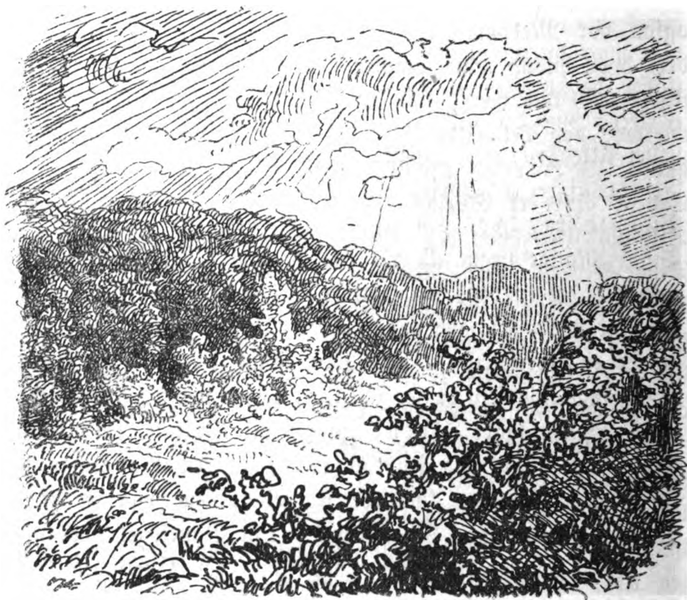
Mærke til, naar man tager forfra: Det ottende Bogstav fra A er H, der have vi Haren, og saa stemte jeg for Haren til første Priis, og det ottende Bogstav bagfra, — Æ regner jeg ikke med, det har saadan en upassende Lyd, det Upassende springer jeg altid over, — bliver saa S; derfor stemte jeg

for Sneglen til anden Præmie. Næste Gang bliver det I til første og R til anden! Der skal altid være en Orden i enhver Ting! man maa have Noget at holde sig til!"

„Jeg havde nu stemt for mig selv, naar jeg ikke havde været imellem de Dømmende," sagde Muulæselet, der ogsaa var Meddommer. „Man skal tage Hensyn til, ikke blot hvor hurtig man kommer frem, men hvad andre Egenskaber der kan være, som nu den Ting, hvor Meget man trækker; dog det vilde jeg ikke denne Gang have udhævet, heller ikke Harens Klogskab i sin Flugt, dens Kløgt, med Eet at gjøre et Spring til Siden for at lede Folk paa Vildspor fra, hvor den skjuler sig; nei, der er endnu een Ting, Mange lægge Mærke til, og som heller ikke bør være uændset, det er den, man kalder det Skjønne; det har jeg her seet paa, jeg saae paa Harens deilige, velvoxne Øren, det er en Fornøielse at see, hvor lange de ere! jeg syntes, at jeg saae mig selv da jeg var lille, og saa stemte jeg for ham!"

„Hys!" sagde Fluen, „ja jeg vil ikke tale, jeg vil bare sige Noget! det veed jeg, at mere end een Hare har jeg løbet op. Forleden knækkede jeg Bagbenene paa en af de yngste; jeg sad paa Locomotivet foran Banetoget, det gjør jeg tidt, saa iagttager man bedst sin egen Hurtighed. En ung Hare løb længe foran, han anede ikke, at jeg var der; tilsidst maatte han dreie af, men saa knækkedes Bagbenene over af Locomotivet, for jeg sad derpaa. Haren blev liggende, jeg foer videre. Det er dog vel at overvinde den? Men jeg trænger ikke til Prisen!"

„Jeg synes nu," tænkte den vilde Rose, men den sagde det ikke, det er ikke dens Natur at udtale sig, skjøndt det kunde været ganske godt, om den havde gjort det; „jeg synes nu, at Solstraalen burde have faaet første Hæderspriis,

og anden med! den flyver i et Nu den umaalelige Vei fra Solen ned til os og kommer med en Styrke, at al Naturen vaagner derved; den har en Skjønhed, saa at alle vi Roser rødme og dufte derved! den høie, dømmende Øvrighed synes

slet ikke at have bemærket den! var jeg Solstraale, jeg gav dem hver et Solstik — men det gjorde dem kun gale, det kunne de blive alligevel! jeg siger ikke Noget!" tænkte den vilde Rose; „Fred i Skoven! deiligt er det at blomstre, dufte og vederqvæge, leve i Sagn og Sange! Solstraalen overlever os dog Allesammen!"

„Hvad er første Priis?" spurgte Regnormen, der havde forsovet sig og nu først kom til.

„Det er fri Adgang til en Kaalhave!" sagde Muulæselet; „jeg foreslog Prisen! Haren maatte og skulde have den, og saa tog jeg, som tænkende og virkende Medlem, fornuftigt Hensyn til dens Nytte, der skulde have den; nu er Haren forsørget. Sneglen har Lov til at sidde paa Steengjerdet og slikke Mos og Solskin, og er dernæst herefter optagen som en af de første Dommere i Hurtigløben. Det er saa godt at have Een af Faget med i, hvad Menneskene kalde en Comittee! Jeg maa sige, jeg venter Meget af Fremtiden, vi have allerede begyndt saa godt!"

Klokkedybet.

„Ding=dang! ding=dang!“ klinger det fra Klokkedybet i Odense Aa. — Hvad er det for en Aa? — Den kjender hvert Barn i Odense By, den løber nedenom Haverne, fra Slusen til Vandmøllen hen under Træbroerne. I Aaen voxe gule Aaknapper, bruunfjedrede Rør og den sorte, fløielsagtige

Duunhammer, saa høi og saa stor; gamle, revnede Piletræer, sveiede og dreiede, hænge langt ud i Vandet paa Munkemose Side og ved Blegemandens Eng, men ligeoverfor er Have ved Have, den ene anderledes end den anden, snart med deilige Blomster og Lysthuse, glatte og pene, ligesom smaat Dukkestads, snart staae de kun med Kaal eller der er slet ingen Have at see, thi de store Hyldebuske brede sig der og hænge langt ud over det rindende Vand, som hist og her er dybere, end man kan naae med Aaren. Ud for det gamle Frøkenkloster er det dybeste Sted, det kaldes Klokkedybet, og der boer Aamanden; han sover om Dagen, naar Solen skinner gjennem Vandet, men kommer frem ved stjerneklare Nætter og Maaneskin. Han er meget gammel; Mo'ermo'er har hørt om ham af sin Mo'ermo'er, siger hun, han lever et eensomt Liv, har slet Ingen at tale med uden den store, gamle Kirkeklokke. Engang hang den i Kirketaarnet, ja nu er der intet Spor hverken af Taarn eller Kirke, den, der kaldtes Sanct Albani.

„Ding-dang! ding-dang!" klang Klokken, da Taarnet stod, og en Aften, da Sol gik ned og Klokken var i sit stærkeste Sving, rev den sig løs og fløi gjennem Luften; det blanke Malm skinnede gloende i de røde Straaler.

„Ding-dang! ding-dang! nu gaaer jeg i Seng!" sang Klokken og fløi ud i Odense Aa, hvor der var dybest, og derfor kaldes nu det Sted Klokkedybet; men ikke fik den Søvn eller Hvile der; hos Aamanden ringer og klinger den, saa at det stundom høres herop igjennem Vandet, og

mange Folk sige, at det betyder: nu skal der Nogen døe, men det er ikke derfor, nei den ringer og fortæller for Aamanden, som nu ikke længer er alene.

Og hvad fortæller Klokken? Den er saa gammel, saa gammel, er der sagt, den var til, længe før Mo'ermo'ers Mo'ermo'er blev født, og dog er den i Alder et Barn kun imod Aamanden, der er en gammel, en stille, en underlig En med Aaleskinds Buxer og Skælfiskes Trøie med gule Aaknapper i, Siv om Haaret og Andemad paa Skjægget, og det er just ikke kjønt.

Hvad Klokken fortæller, skal der Aar og Dage til at give igjen; den fortæller ud og ind, tidt og ofte det Samme, snart kort, snart langt, ligesom den lyster; den fortæller om gamle Tider, de haarde, de mørke Tider.

„Ved Sanct Albani Kirke deroppe i Taarnet, hvor Klokken hang, kom Munken, han var baade ung og smuk, men tankefuld som ingen Anden; han saae fra Lugen ud over Odense Aa, da dens Leie var bredt og Mosen en Sø, han saae over den og den grønne Vold, „Nonnebakken" derovre, hvor Klosteret laae, hvor Lyset skinnede fra Nonnens Celle; han havde kjendt hende vel — og han huskede derpaa, og hans Hjerte slog stærkt derved — ding=dang! ding=dang! —"

Ja, saadan fortæller Klokken.

„Der kom i Taarnet Bispens fjollede Svend, og naar jeg, Klokken, der er støbt af Malm, haard og tung, svingede og svang, kunde jeg have knust hans Pande; han satte sig tæt under mig og legede med to Pinde, ret som om de vare

et Strængespil, og han sang dertil: „„Nu tør jeg synge høit, hvad jeg ellers ikke tør hviske, synge om Alt, hvad der gjemmes bag Laas og Lem! der er koldt og vaadt! Rotterne

æde dem levende op! Ingen veed derom, Ingen hører derom! heller ikke nu, thi Klokken ringer saa høit ding-dang! ding-dang!““

„Der var en Konge, de kaldte ham Knud, han neiede baade for Bisp og Munk, men da han kom Vendelboerne altfor nær med svære Skatter og haarde Ord, toge de Vaaben og Stænger, joge ham afsted, som var han et Vildt; han tyede ind i Kirken, laasede Port og Dør; den voldsomme Skare laae udenfor, jeg hørte derom: baade Skader og Krager, Alliken med, bleve stræmmede ved Skrig og Skraal; de fløi ind i Taarnet og ud igjen, de saae paa Mængden dernede, de saae ogsaa ind ad Kirkens Vinduer, og skrege høit, hvad de saae. Kong Knud laae foran Alteret og bad, hans Brødre Erik og Benedikt stode som Vagt med dragne Sværd, men Kongens Tjener, den falske Blake, forraadte sin Herre; de vidste derude, hvor han var at ramme, og En smed en Steen gjennem Ruden, og Kongen laae død! — Der var Skrig og Raab af den vilde Hob og af Fuglenes Flok, og jeg raabte med, jeg sang, og jeg klang: ding-dang! ding-dang!“

„Kirkeklokken hænger høit, seer vidt omkring, faaer Besøg af Fuglene og forstaaer deres Sprog, til den suser Vinden ind af Luger og Lydhuller, af hver Revne, og Vinden veed Alt, den har det fra Luften, og den omslutter Alt, hvad levende er, den trænger ind i Menneskets Lunger, veed Alt, hvad der faaer Lyd, hvert Ord og hvert Suk —! Luften veed det, Vinden fortæller det, Kirkeklokken forstaaer

dens Møle og ringer det ud for den hele Verden, ding-dang! ding-dang!"

„Men det blev mig for Meget at høre og vide, jeg mægtede ikke at ringe det ud! jeg blev saa træt, jeg blev saa tung, at Bjælken knak og jeg fløi ud i den skinnende Luft, ned der hvor Aaen er dybest, hvor Aamanden boer, eensom og ene, og der fortæller jeg, Aar ud og Aar ind, hvad jeg har hørt og hvad jeg veed: ding-dang! ding-dang!"

Saaledes lyder det fra Klokkedybet i Odense Aa, det har Mo'ermo'er fortalt.

Men vor Skolemester siger: „der er ingen Klokke, der kan ringe dernede, for den kan ikke! — og der er ingen Aamand dernede, for der er ingen Aamand!" og naar alle Kirkeklokker klinge saa lysteligt, saa siger han, at det ikke er Klokkerne, men at det egenlig er Luften, der klinger; Luften er det, der giver Lyd — det sagde ogsaa Mo'ermo'er, at Klokken havde sagt — deri ere de enige og saa er det vist! „Vær agtsom, vær agtsom, vogt nøie Dig selv!" sige de begge To.

Luften veed Alt! den er om os, den er i os, den mæler om vor Tanke og vor Gjerning, og den mæler det længer end Klokken nede i Dybet i Odense Aa, hvor Aamanden boer, den mæler det ud i det store Himmeldyb, saa langt, saa langt, evigt og altid, til Himmeriges Klokker klinge: „ding-dang! ding-dang!"

Den onde Fyrste.

(Et Sagn.)

Der var engang en ond og overmodig Fyrste, hvis hele Tanke gik ud paa at vinde alle Verdens Lande og indjage Skræk ved sit Navn; han foer frem med Ild og Sværd; hans Soldater nedtraadte Kornet paa Marken, de antændte Bondens Huus, saa den røde Lue slikkede Bladene af Træerne, og Frugten hang stegt paa de sorte, sviede Grene. Mangen stakkels Moder skjulte sig med sit nøgne, diende Barn bag ved den rygende Muur, og Soldaterne søgte hende, og fandt de hende og Barnet, da begyndte deres djævelske Glæde; onde Aander kunde ikke handle værre; men Fyrsten syntes just det gik som det skulde; Dag for Dag voxte hans Magt, hans Navn blev frygtet af Alle, og Lykken fulgte ham i al hans Gjerning. Fra de erobrede Byer førte han Guld og store Skatte; der opdyngedes i hans Kongestad en Rigdom, hvortil der ikke fandtes Mage paa noget andet Sted. Nu

lod han bygge prægtige Slotte, Kirker og Buegange, og Enhver, som saae disse Herligheder, sagde: „hvilken stor Fyrste!" de tænkte ikke paa den Nød, han havde bragt over andre Lande, de hørte ikke de Suk og den Jammer, der lød fra de afbrændte Byer.

Fyrsten saae paa sit Guld, saae paa sine prægtige Bygninger og tænkte da, som Mængden: „hvilken stor Fyrste! men jeg maa have Mere! meget Mere! Ingen Magt maa nævnes liig, end sige større, end min!" og han gik i Krig mod alle sine Naboer og han beseirede dem Alle. De overvundne Konger lod han, med Guldkjæder, lænke til sin Vogn, naar han kjørte gjennem Gaderne; og sad han til Bords, da maatte de ligge ved hans og Hoffolkenes Fødder og tage de Stykker Brød, man der kastede til dem.

Nu lod Fyrsten sin Billedstøtte opreise paa Torvene og i de kongelige Slotte, ja han vilde at den skulde staae i Kirkerne foran Herrens Alter; men Præsterne sagde: „Fyrste, Du er stor, men Gud er større, vi vove det ikke."

„Vel," sagde den onde Fyrste, „saa overvinder jeg Gud med!" og i sit Hjertes Overmod og Taabelighed lod han bygge et konstigt Skib, hvormed han kunde gjennemfare Luften; det var broget som Paafuglens Hale og syntes besat med tusinde Øine, men hvert Øie var en Bøssepibe; Fyrsten sad midt i Skibet, han behøvede kun at trykke paa en Fjer, da fløi tusinde Kugler ud, og Bøsserne vare igjen ladte som før. Hundrede stærke Ørne spændtes foran Skibet, og saaledes fløi han nu mod Solen. Jorden laae dybt nede; først

syntes den, med sine Bjerge og Skove, kun som en oppløiet Ager, hvor det Grønne titter frem fra den væltede Græstørv, siden lignede den det flade Landkort, og snart var den ganske skjult i Taage og Skyer. Høiere og høiere fløi Ørnene op ad; da udsendte Gud en eneste af sine utallige Engle, og den onde Fyrste lod tusinde Kugler flyve imod ham; men Kuglerne faldt som Hagl tilbage fra Englens skinnende Vinger; en Blobdraabe, kun en eneste, dryppede fra den hvide Vingefjer, og denne Draabe faldt paa Skibet, hvori Fyrsten sad; den brændte sig fast, den tyngede som tusinde Centner Bly og rev Skibet i styrtende Fart ned mod Jorden; Ørnenes stærke Vinger knækkedes, Vinden susede om Fyrstens Hoved, og Skyerne rundt om, de vare jo skabte af de afbrændte Byer, formede sig i truende Skikkelser, som milestore Krebs, der strakte deres stærke Klo ud efter ham, som rullende Klippestykker og ildspyende Drager; halv død laae han i Skibet, der tilsidst blev hængende mellem Skovens tykke Trægrene.

„Jeg vil beseire Gud!“ sagde han, „jeg har svoret det, min Villie skal skee!“ og han lod i syv Aar bygge konstige Skibe, til at gjennemfare Luften med, han lod smede Lynstraaler af det haardeste Staal; thi han vilde sprænge Himlens Befæstning. Fra alle sine Lande samlede han store Krigshære, de bedækkede en Omkreds af flere Mile, da de stode opstillede Mand ved Mand. De bestege de konstige Skibe, Kongen selv nærmede sig sit, da udsendte Gud en Myggesværm, en eneste lille Myggesværm, den surrede om Kongen og stak hans Ansigt og Hænder; han drog i Harme

sit Sværd, men slog kun i den tomme Luft, Myggene kunde han ikke ramme. Da bød han at der skulde bringes kostelige

Tæpper, disse maatte man vikle om ham, der kunde ingen Myg trænge igjennem med sin Braad, og man gjorde, som

han bød; men en eneste Myg satte sig paa det inderste Tæppe, den krøb ind i Kongens Øre og stak ham der; det brændte som Ild, Giften slog op i hans Hjerne, han rev sig løs, sled Tæpperne af sig, sønderrev sine Klæder og dandsede nøgen for de raae, vilde Soldater, som nu spottede den gale Fyrste, der vilde bestorme Gud og strax var overvunden af en eneste lille Myg.

Vinden fortæller om Valdemar Daae og hans Døttre.

Naar Vinden løber hen over Græsset, da kruser det sig som et Vand, løber den hen over Kornet, da bølger det som en Sø, det er Vindens Dands; men hør den fortælle: den synger det ud, og anderledes klinger det i Skovens Træer, end igjennem Murens Lydhuller, Sprækker og Revner. Seer Du, hvor Vinden deroppe jager Skyerne, som vare de en Faarehjord! hører Du, hvor Vinden hernede tuder gjennem den aabne Port, som var den Vægter og blæste i Horn! Underligt suser den ned i Skorstenen og ind i Kaminen; Ilden flammer og gnistrer derved, skinner langt ud i Stuen, og her er saa luunt og hyggeligt at sidde og høre til. Lad

kun Vinden fortælle! den veed Eventyr og Historier, flere end vi Alle tilsammen. Hør nu, hvor den fortæller:

„Hu= u= ud! fare hen!" — det er Omqvædet paa Visen.

„Der ligger ved store Bælt en gammel Gaard med tykke, røde Mure!" siger Vinden, „jeg kjender hver Steen, jeg saae den før, da den sad i Marsk Stigs Borg paa Næsset; den maatte ned! Stenen kom op igjen og blev en ny Muur, en ny Gaard, andetsteds, det var Borreby Gaard, som den staaer endnu.

Jeg har seet og kjendt de høiadelige Mænd og Fruer, de vexlende Slægter, som boede derinde, nu fortæller jeg om Valdemar Daae og hans Døttre!

Han løftede saa stolt sin Pande, han var af kongelig Æt! han kunde Mere end jage en Hjort og tømme et Kruus; — det vilde nok klare sig, sagde han selv.

Hans Frue skred frem strunk i Gyldenstykkes Kjortel, hen over sit blanke, tavlede Gulv; Tapeterne vare prægtige, Meublerne dyrtkjøbte, de vare konstigt snittede ud. Sølv= og Guldtøi havde hun bragt i Huset; tydsk Øl laae i Kjælderen, da der laae noget; sorte, vælige Heste vrinskede i Stalden; der var rigt derinde i Borreby Gaard, da Rigdommen var der.

Og Børn var der; tre fine Jomfruer, Ide, Johanne og Anna Dorthea; jeg husker Navnene endnu.

Det var rige Folk, det var fornemme Folk, født i Herlighed og voxet op i den! Hu- u- ud! fare hen!" sang Vinden, og saa fortalte den igjen.

„Her saae jeg ikke, som i andre gamle Gaarde, den høibaarne Frue sidde i Høisalen med sine Piger og dreie Spinderokken, hun spillede paa den klingende Luth og sang dertil, dog ikke altid de gamle danske Sange, men Viser i fremmed Tungemaal. Her var Liv og Gjestereren, her kom fornemme Gjester fra nær og fjern, Musiken klang, Bægerne klang, jeg kunde ikke døve dem over!" sagde Vinden. „Her var Hovmod med Bram og med Brask, Herskab, men ikke Vorherre!

Saa var det just Maidags Aften," sagde Vinden, „jeg kom Vester fra, havde seet Skibe qvase i Brag paa Vestjyllands Kyst, jåget over Heden og den skovgrønne Kyst, hen over Fyens Land og kom nu over store Bælt, hæsende og blæsende.

Da lagde jeg mig til Ro ved Sjællands Kyst, nær ved Borreby Gaard, hvor endnu Skoven stod med herlige Ege.

De unge Karle fra Egnen kom herud og samlede Riis og Grene, de største og tørreste, de kunde finde. De gik med dem til Byen, lagde dem i Bunke, tændte Ild i den, og Piger og Karle dandsede med Sang rundt derom.

Jeg laae stille," sagde Vinden, „men sagtelig rørte jeg ved en Green, den, der var lagt af den kjønneste Ungkarl; hans Ved blussede op, blussede høiest; han var den Udvalgte,

fik Hædersnavnet, blev Gadebasse, valgte først blandt Pigerne sit lille Gadelam; der var en Glæde, en Lystighed, større end derinde i det rige Borreby Gaard."

„Og hen imod Gaarden kom med sex Heste agende i gylden Karreet den høie Frue og hendes tre Døttre, saa fine, saa unge, tre yndelige Blomster: Rose, Lilie og den blege Hyacinth. Moderen selv var en prangende Tulipan, hun hilsede ikke En af den hele Flok, der holdt op i Legen og knixede og krøb, man skulde troe, at Fruen var skjør i Stilken.

Rose, Lilie og den blege Hyacinth, ja, jeg saae dem alle Tre! hvis Gadelam skulde vel de engang blive, tænkte jeg; deres Gadebasse bliver en stoltelig Ridder, maaskee en Prinds! — Hu- u- ud! — fare hen! fare hen!

Ja, Agetøiet foer med dem, og Bønderfolkene foer i Dandsen. Der blev redet Sommer i By til Borreby, til Tjæreby, til alle de Byer omkring.

Men om Natten, da jeg reiste mig," sagde Vinden, „lagde den høifornemme Frue sig, for aldrig mere at staae op; det kom saadan over hende, som det kommer over alle Mennesker, det er ikke noget Nyt. Valdemar Daae stod alvorlig og tankefuld, en lille Stund; det stolteste Træ kan vries, men ikke knækkes, sagde det inde i ham; Døttrene græd, og paa Gaarden tørrede de Allesammen deres Øine, men Fru Daae var faret hen, — og jeg foer hen! Hu- u- ud!" sagde Vinden.

„Jeg kom igjen, jeg kom tidt igjen, over Fyens Land og Bæltets Vand, satte mig ved Borreby Strand, ved den prægtige Egeskov; der byggede Fiskeørnen, Skovduerne, de blaae Ravne og selv den sorte Stork. Det var tidligt paa Aaret, Nogle havde Æg og Nogle havde Unger. Nei, hvor de fløi, hvor de skrege! der var Øxeslag at høre, Slag paa Slag; Skoven skulde fældes, Valdemar Daae vilde bygge et kosteligt Skib, et Orlogsskib paa tre Fordæk, som Kongen nok vilde kjøbe, og derfor faldt Skoven, Sømændenes Mærke, Fuglenes Bo. Tornskaden fløi forskrækket, dens Rede blev ødelagt; Fiskeørnen og alle Skovens Fugle mistede deres Hjem, de fløi vildsomme om og skrege i Angest og Vrede, jeg forstod dem nok. Krager og Alliker raabte høit i Spot: „„Fra Reden! fra Reden! frá! frá!““

Og midt i Skoven, ved Arbeidernes Flok, stod Valdemar Daae og hans tre Døttre, og de loe Allesammen ad Fuglenes vilde Skrig, men hans mindste Datter, Anna Dorthea, følte Ynk derover i sit Hjerte, og da de ogsaa vilde fælde et halvudgaaet Træ, paa hvis nøgne Green den sorte Stork havde bygget, og de smaa Unger stak Hovederne frem, bad hun for den, bad med Vand i Øinene, og saa fik Træet Lov at staae med Reden for den sorte Stork. Det var en ringe Ting kun.

Der blev hugget, der blev savet, — der blev bygget et Skib paa tre Fordæk. Bygmesteren selv var af ringe Kuld, men af adelig Huld; Øine og Pande mælede om hvor klog han var, og Valdemar Daae hørte ham gjerne fortælle,

det hørte ogsaa liden Ide, den ældste, den femtenaars Datter; og mens han byggede Skib for Faderen, byggede han Drømmeslot for sig selv, hvori han og liden Ide sad som Mand og Kone, og det var ogsaa skeet, havde Slottet

været af murede Steen, med Volde og Grave, Skov og Have. Men med al sin Kløgt var Mester dog kun en fattig Fugl, og hvad skal Spurv i Tranedands? Hu- u- ud! — jeg fløi bort og han fløi bort, for han turde ikke blive, og liden Ide forvandt det, for hun maatte forvinde det."

„I Stalden vrinskede de sorte Heste, værd at see paa og de bleve seet paa. — Admiralen var sendt fra Kongen selv, for at see paa det nye Orlogsskib og tale om dets Kjøb, han talte høit i Beundring om de vælige Heste; jeg hørte det godt," sagde Vinden; „jeg fulgte med Herrerne gjennem den aabne Dør og strøede Halmstraae som Guldstænger foran deres Fødder. Guld vilde Valdemar Daae have, Admiralen vilde have de sorte Heste, thi roste han dem saa, men det blev ikke forstaaet, og saa blev Skibet heller ikke kjøbt, det stod og skinnede ved Stranden, dækket til med Planker, en Noæh Ark, der aldrig kom paa Vandet. Hu- u- ud! fare hen! fare hen! og det var ynkeligt.

I Vinterens Tid, naar Marken laae med Snee, Drivisen fyldte Bæltet, og jeg skruede den op paa Kysten," sagde Vinden, „kom Ravne og Krager, den ene sortere end den anden, store Flokke; de satte sig paa det øde, det døde, det eensomme Skib ved Stranden og skrege med hæse Skrig om Skoven, der var borte, de mange kostelige Fuglereder, der vare lagte øde, de husvilde Gamle, de husvilde Smaa, og alt Dette for det store Skrammels Skyld, det stolte Fartøi, der aldrig skulde ud at seile.

Jeg hvirvlede Sneefoget; Sneen laae som store Søer høit omkring det, hen over det! jeg lod det høre min Røst, hvad en Storm har at sige; jeg veed, at jeg gjorde mit til, at det kunde faae Skibskundskab. Hu- u- ud! fare hen!

Og Vinteren foer hen, Vinter og Sommer de foer og de fare, som jeg farer, som Sneen fyger, Æbleblomsten

fyger og Løvet falder; fare hen! fare hen! fare hen! Menneskene med!

Men endnu vare Døttrene unge, liden Ide en Rose, deilig at see, som da Skibsbyggeren saae hende. Tidt tog jeg fat i hendes lange, brune Haar, naar hun ved Æbletræet i Haven stod tankefuld og ikke mærkede, at jeg drysfede hende Blomster paa Haaret, der løste sig, og hun saae paa den røde Sol og den gyldne Himmelgrund mellem Havens mørke Buske og Træer.

Hendes Søster var som en Lilie, skinnende og strunk, Johanne; hun havde Reisning og Kneisning, var som Moderen skjør af Stilk. Gjerne gik hun i den store Sal, hvor Slægtens Billeder hang; Fruerne vare malede af i Fløiel og Silke med perlestukken lille bitte Hat paa de flettede Haar; det var skjønne Fruer! deres Husbond saae man i Staal eller kostelig Kappe med Egernskindsfoer og den blaae Pibekrave; Sværdet var spændt om Laaret og ikke om Lænden. Hvor skulde vel Johannes Billede engang hænge paa Væggen, og hvordan saae han ud den adelige Husbond? ja, det tænkte hun paa, det smaasnakkede hun om, jeg hørte det, naar jeg foer gjennem den lange Gang ind i Salen og vendte mig igjen.

Anna Dorthea, den blege Hyacinth, kun et fjortenaars Barn, var stille og eftertænksom; de store, vandblaae Øine saae tankefulde ud, men Barnesmilet sad om Munden, jeg kunde ikke blæse det bort, og det vilde jeg heller ikke.

Jeg traf hende i Haven, Huulveien og paa Hovmarken,

hun samlede Urter og Blomster, dem hun vidste, at hendes Fader kunde bruge til de Drikke og Draaber, han vidste at destillere; Valdemar Daae var hovmodig og kry, men ogsaa kyndig og vidste saa meget; det mærkede man nok, det mumledes der om; Ilden brændte i hans Kamin selv ved Sommertid; Kammerdøren var lukket af; det tog til i Dage og Nætter, men han talte ikke meget om det; Naturens Kræfter skal man stille raade, snart vilde han nok udfinde det Bedste — det røde Guld.

Derfor dampede det fra Kaminen, derfor knittrede og flammede det; ja, jeg var med!" fortalte Vinden, „lad fare! lad fare! sang jeg gjennem Skorstenen. Det bliver Røg, Smøg, Emmer og Aske! Du brænder Dig selv op! Hu- u- ud! fare hen! fare hen! men Valdemar Daae lod det ikke fare.

De prægtige Heste paa Stalden, — hvor bleve de af? det gamle Sølv- og Guldtøi i Skab og i Buur, Køerne paa Marken, Gods og Gaard? — Ja, de kunne smelte! smelte i Gulddigelen, og der kommer dog ikke Guld.

Der blev tomt i Lo og i Fadebuur, i Kjælder og paa Loft. Færre Folk, flere Muus. Een Rude sprak, een knak, jeg behøvede ikke at gaae ind ad Døren," sagde Vinden. „Hvor Skorstenen ryger, braser Maaltidet, Skorstenen røg, den, der slugte alle Maaltider, for det røde Guld.

Jeg blæste gjennem Borgporten, som en Vægter der blæser i Horn, men der var ingen Vægter," sagde Vinden; „jeg dreiede Spirets Veirhane, den skurrede, som om Vægteren snorkede paa Taarnet, men der var ingen Vægter; der var

Rotter og Muus; Fattigdom dækkede Bordet, Fattigdom sad i Klædeskab og i Madskab, Døren gik af Hængselet, der kom Revner og Sprækker; jeg gik ud og jeg gik ind," sagde Vinden, „derfor veed jeg god Besked.

I Røg og i Aske, i Sorg og søvnløs Nat blev Haaret graat i Skjæg og om Pande, Huden grumset og guul, Øinene saa gridske efter Guld, det forventede Guld.

Jeg pustede ham Røg og Aske ind i hans Ansigt og Skjæg; Gjeld kom for Guld. Jeg sang gjennem de knækkede Ruder og aabne Revner, blæste ind til Døttrenes Slagbænk, hvor Klæderne laae falmede, lu̇slidte, for de maatte altid holde ud. Den Vise var ikke sjunget for de Børns Vugge! Herreliv blev kummerligt Liv! jeg alene var den, som sang høit paa Slottet!" sagde Vinden. „Jeg sneede dem inde, det luner, siger man; Brænde havde de ikke, Skoven var fældet, hvor de skulde hente det fra. Det var klingrende Frost; jeg svang mig gjennem Lydhuller og Gange, over Gavl og Muur for at holde mig flink; derinde laae de i Sengen, for Kuldens Skyld, de adelige Døttre; Faderen krøb under Skinddynen. Ikke at bide og ikke at brænde, det er Herreliv! Hu- u- ud! lad fare! — Men det kunde ikke Hr. Daae.

„„Paa Vinter kommer Foraar,"" sagde han, „„paa Trang komme gode Tider; — men de lade vente paa sig, vente! — Nu er Gaarden Gjeldsbrev! nu er det den yderste Tid — og saa kommer Guldet! til Paaske!""

Jeg hørte ham mumle ind i Edderkoppens Spind. — „„Du flinke, lille Væver! Du lærer mig at holde ud! rives

itu dit Spind, begynder Du forfra igjen og fuldender! atter itu — og ufortrøden tager Du igjen fat, forfra! — forfra! det er det man skal! og det lønnes.""

Det var Paaskemorgen, Klokkerne klang, Solen legede paa Himlen. I Feberhede havde han vaaget, kogt og kølet, blandet og destilleret. Jeg hørte ham sukke som en fortvivlet Sjæl, jeg hørte ham bede, jeg fornam at han holdt sin Aande tilbage. Lampen var gaaet ud, han mærkede det ikke; jeg pustede til Kulgløderne, de skinnede ham ind i hans kridhvide Ansigt, det fik et farvet Skjær, Øinene klemtes i de dybe Øienhuler — men nu bleve de større, større — som vilde de springe.

See det alchymistiske Glas! det blinker deri! det er gløbende, puurt og tungt! han løftede det med sittrende Haand, han raabte med sittrende Tunge: „„Guld! Guld!"" han svimlede derved, jeg kunde have blæst ham om," sagde Vinden, „men jeg blæste kun paa de gløbende Kul, fulgte ham gjennem Døren, ind, hvor Døttrene frøs. Hans Kjortel var belagt med Aske, den hang i hans Skjæg og i hans filtrede Haar. Han reiste sig saa høit, løftede sin rige Skat i det skjøre Glas: „„fundet! vundet! — Guld!"" raabte han, strakte i Veiret Glasset, der blinkede i Solstraalerne; — og Haanden sittrede og det alchymistiske Glas faldt paa Gulvet og sprang i tusinde Stykker; sprungen var hans Velfærds sidste Boble. Hu-u-ud! fare hen! — Og jeg foer fra Guldmagerens Gaard.

Seent paa Aaret, i de korte Dage heroppe, naar Taagen

kommer med sin Visklud og vrider vaade Draaber paa de røde Bær og de bladløse Grene, kom jeg i friskt Humeur, luftede op, blæste Himlen reen og knækkede raadne Grene, og det er intet stort Arbeide, men det skal gjøres. Der blev ogsaa feiet reent paa anden Maade inde i Borreby Gaard hos Valdemar Daae. Hans Uven, Ove Ramel fra Basnæs, var der med tilkjøbt Gjeldsbrev over Gaard og Indbo. Jeg trommede paa de sprukne Ruder, slog med de forfaldne Døre, peb igjennem Revner og Sprækker: Hu-i! — Hr. Ove skulde ikke faae Lysten efter at blive der. Ide og Anna Dorthea græd modige Taarer; Johanne stod strunk og bleg, bed sig i Tommelfingeren saa at den blødte derved, det skulde stort hjelpe! Ove Ramel forundte Hr. Daae at blive paa Gaarden sin Livstid, men han fik ikke Tak for Tilbud; jeg lyttede derefter; — jeg saae den gaardløse Herre løfte sit Hoved stoltere, slaae med Nakken, og jeg slog et Tag imod Gaarden og de gamle Lindetræer, saa at den tykkeste Green knak, og den var ikke raadden; den laae for Porten, som en Feiekost, dersom Nogen vilde feie ud, og der blev feiet ud; jeg tænkte det nok.

Det var en haard Dag, en stiv Stund at holde sig i, men Sindet var haardt, Nakken var stiv.

Intet havde de i Eie uden Klæderne paa Kroppen; jo det alchymistiske Glas, som nylig var kjøbt og fyldt med det Spild, som var skrabet op fra Gulvet; Skatten, der lovede, men ikke holdt. Valdemar Daae gjemte det inde paa sit Bryst, tog saa sin Kjep i Haanden, og den eengang

rige Herre gik med sine tre Døttre ud fra Borreby Gaard. Jeg blæste koldt paa hans hede Kinder, jeg klappede hans graae Skjæg og hans lange, hvide Haar, jeg sang, som jeg kunde det: Hu- u- ud! fare hen! fare hen! — Det var Enden paa den rige Herlighed.

Ide og Anna Dorthea gik hver ved hans Side; Johanne vendte sig i Porten, hvad skulde det til, Lykken

vilde dog ikke vende sig. Hun saae paa Murens røde Steen fra Marsk Stigs Borg, tænkte hun paa hans Døttre:

„„Den ældste tog den yngste ved Hand,
Og de fore vide om Verden!““

tænkte hun paa den Sang? — Her vare de Tre, — Faderen var med! — De gik hen ad Veien, hvor de havde kjørt i Karreet, de gik Stoddergang med Faderen, til Smidstrup Mark, til det klinede Huus, der var leiet for ti Mark aarlig, det nye Herresæde med tomme Vægge og tomme Kar.

Krager og Alliker fløi hen over dem og skrege, som i Spot: „„Fra Reden! fra Reden! frá! frá!““ som Fuglene skrege det i Borreby Skov, da Træerne bleve fældede.

Hr. Daae og hans Døttre fornam det vel; jeg blæste dem om Ørene, det var ikke værdt at høre derpaa.

Saa droge de ind i det klinede Huus paa Smidstrup Mark, — og jeg foer afsted over Mose og Mark, gjennem nøgne Hækker og afpillede Skove, til aabne Vande, andre Lande. — Hu- u- ud! fare hen! fare hen! og det i alle Aaringer.“

Hvor gik det Valdemar Daae, hvor gik det hans Døttre? Vinden fortæller:

„Den Sidste af dem jeg saae, ja sidste Gang, det var Anna Dorthea, den blege Hyacinth, — nu var hun gammel og bøiet, det var et halvt hundrede Aar derefter. Hun levede længst, hun vidste om det Hele.

Derovre paa Heden, ved Viborg By, laae Domprovstens nye, stadselige Gaard, med røde Steen og med takket Gavl; Røgen kom fed op af Skorstenen. Den milde Frue og de favre Døttre sad i Karnappen og saae ud over Havens hængende Bukketjørn, ud til den brune Hede —; hvad saae de der efter? De saae efter Storkereden derude paa det faldefærdige Huus. Taget var med Mos og Huusløg, forsaavidt at der var Tag, det som meest dækkede var

Storkens Rede, og den var den eneste, der blev hjulpen paa, Storken holdt den istand.

Det var et Huus at see paa, ikke at røre; „jeg maatte fare varligt," sagde Vinden. For Storkeredens Skyld fik Huset Lov at staae, det var jo ellers en Skræmsel paa Heden. Storken vilde Domprovstens ikke jage bort, saa havde Rønnen Lov at blive og Stakkelen derinde kunde have Lov at boe der; det kunde hun takke den ægyptiske Fugl for, — eller var det Tak, fordi hun engang bad for hans sorte, vilde Broders Rede i Borreby Skov? Da var hun, Stakkelen, et ungt Barn, en fiin, bleg Hyacinth i den adelige Urtegaard. Hun huskede det Altsammen: Anna Dorthea.

„„O! o!"" — ja, Menneskene kunne sukke, som Vinden kan det i Siv og Rør. „„O! — der ringede ingen Klokker over din Grav, Valdemar Daae! de fattige Skoledrenge sang ikke, da Borrebyes fordums Herre blev lagt i Jorden! — O! Alt faaer dog Ende, ogsaa Elende! — Søster Ide blev en Bondes Viv; det var vor Fader den haardeste Prøvelse! Datters Mand, en usselig Træl, der af Herremanden kunde sættes til at ride paa den haarde Fjæl. — Nu er han vel under Jorden? og Du med? Ide! — O ja! o ja! det er ikke forbi endda, jeg gamle Stakkel! jeg fattige Stakkel! løs op for mig, rige Christ!""

Det var Anna Dortheas Bøn i det ynkelige Huus, der havde Lov at staae for Storkens Skyld.

Den Raskeste af Søstrene tog jeg mig af," sagde Vinden, „hun fik sig Klæder skaaret, som hun var i Sindet baaret!

hun kom som fattig Karl og tog Hyre hos Skipperen; knap var hun paa Ord, tvær af Mine, men villig til sin Dont; dog klattre kunde hun ikke; — saa blæste jeg hende overbord,

før Nogen vidste, at hun var et Qvindfolk, og det var nok vel gjort af mig," sagde Vinden.

„Det var en Paaskemorgen, som da Valdemar Daae troede, at han fandt det røde Guld, da hørte jeg under Storkens Rede, mellem de skrøbelige Vægge, Psalmesang, Anna Dortheas sidste Sang.

Der var ingen Rude, der var kun et Hul i Væggen; — Solen kom, som en Guldklump, og satte sig deri; det var en Glands! hendes Øine brast, hendes Hjerte brast! det havde de gjort alligevel, om Solen ikke den Morgen havde skinnet paa hende.

Storken gav hende Tag over sig til hendes Død! jeg sang ved hendes Grav!“ sagde Vinden; „jeg sang ved hendes Faders Grav, jeg veed, hvor den er og hvor hendes Grav er, det veed ellers Ingen.

Nye Tider, andre Tider! gammel Alfarvei gaaer op i lukket Mark, fredede Grave blive færdet Landevei, — og snart kommer Dampen med sin Vognrække og bruser hen over Gravene, glemte som Navnene. Hu- u- ud! fare hen!

Det er Historien om Valdemar Daae og hans Døttre. Fortæl den bedre, I Andre! om I kunne det!“ sagde Vinden og vendte sig.

Væk var den.

Pigen, som traadte paa Brødet.

Du har vel hørt om Pigen, som traadte paa Brødet, for ikke at smudske sine Skoe, og hvor ilde det da gik hende. Det er baade skrevet og trykt.

Hun var et fattigt Barn, stolt og hovmodig, en daarlig Grund var der i hende, som man siger. Som ganske lille Unge var det hende en Fornøielse at faae fat paa Fluerne, pille Vingerne af dem og gjøre dem til Krybdyr. Hun tog Oldenborren og Skarnbassen, stak hver af dem paa en Naal, lagde saa et grønt Blad eller en lille Stump Papir op til deres Fødder, og det arme Dyr holdt fast derved, dreiede og vendte det, for at komme af Naalen.

„Nu læser Oldenborren!" sagde lille Inger, „see, hvor den vender Bladet!"

Som hun nu voxte til, blev hun snarere værre end bedre, men kjøn var hun og det var hendes Ulykke, ellers var hun nok bleven knubset anderledes, end hun blev det.

„Der skal skarp Lud til det Hoved!“ sagde hendes egen Moder. „Du har tidt som Barn traadt mig paa Forklædet, jeg er bange for, at Du som Ældre kommer tidt til at træde mig paa Hjertet.“

Og det gjorde hun rigtignok.

Nu kom hun ud paa Landet at tjene hos fornemme Folk; de vare imod hende, som om hun kunde været deres eget Barn, og som saadan blev hun opklædt, godt saae hun ud, og Hovmoden tog til.

Et Aarstid havde hun været ude, saa sagde hendes Herskab til hende: „Du skulde dog engang besøge dine Forældre, lille Inger!“

Hun gik ogsaa, men for at vise sig, de skulde see, hvor fiin hun var bleven; men da hun kom ved Byleddet og saae Piger og unge Karle sladdre ud for Gadekjæret og just der hendes Moder sad paa en Steen og hvilede sig med et Knippe Brændsel, hun havde samlet sig i Skoven, saa vendte Inger om, hun skammede sig ved, at hun, der var saa fiint klædt, skulde have til Moder saadan en pjaltet En, der samlede Pinde. Det fortrød hende slet ikke, at hun vendte om, hun var bare ærgerlig.

Nu gik der igjen et halvt Aars Tid.

„Du skulde dog en Dag gaae hjem og see til dine gamle Forældre, lille Inger!“ sagde hendes Husmoder.

„Der har Du et stort Hvedebrød, Du kan tage med til dem; de ville glædes ved at see Dig."

Og Inger tog sin bedste Stads paa og sine nye Skoe; og hun løftede sine Klæder og gik saa forsigtig, for at være

reen og peen om Fødderne, og det var jo ikke at bebreide hende; men da hun kom, hvor Stien gik over Mosegrund og der stod Vand og Søle et langt Stykke Vei, saa smed hun

Brødet i Sølen, for at træde paa det og komme tørskoet over, men idet hun stod med den ene Fod paa Brødet og løftede den anden, sank Brødet med hende dybere og dybere, hun blev ganske borte, og der var kun at see et sort, boblende Kjær.

Det er Historien.

Hvor kom hun hen? Hun kom ned til Mosekonen, der brygger. Mosekonen er Faster til Elverpigerne, de ere bekjendte nok, der er skrevet Viser om dem, og de ere afmalede, men om Mosekonen veed Folk kun det, at naar Engene om Sommeren dampe, saa er det Mosekonen, som brygger. Ned i hendes Bryggeri var det, at Inger sank, og der er ikke til at holde ud længe. Slamkisten er et lyst Pragtgemak mod Mosekonens Bryggeri! hvert Kar stinker, saa at Menneskene maae daane derved, og saa staae Karrene knugede op paa hverandre, og er der et Sted en lille Aabning mellem dem, hvor man kunde klemme sig frem, saa kan man det dog ikke for alle de vaade Skrubtudser og fede Snoge, som her filtre sig sammen; her ned sank lille Inger; alt det ækle, levende Filteri var saa iisnende koldt, at hun gøs gjennem alle Lemmer, ja hun stivnede ved det meer og meer. Brødet hang hun fast til og det trak hende, ligesom en Ravknap trækker en Smule Straa.

Mosekonen var hjemme, Bryggeriet blev den Dag beseet af Fanden og hans Oldemo'er, og hun er et gammelt, meget giftigt Fruentimmer, der aldrig er ledig; hun tager aldrig ud, uden at hun har sit Haandarbeide med, det havde

hun ogsaa her. Hun syede Bisselæder til at sætte Mennesskene i Skoene, og saa havde de ingen Ro; hun broderede Løgn og hæklede ubesindige Ord, der vare faldne til Jorden,

Alt til Skade og Fordærvelse. Jo, hun kunde sye, brodere og hækle, gamle Oldemo'er!

Hun saae Inger, holdt saa sit Brilleglas for Øiet og saae endnu engang paa hende: „Det er en Pige med Anlæg!"

sagde hun, „jeg udbeder mig hende til en Erindring om Besøget her! hun kan blive et passende Postament i mit Barnebarnsbarns Forgemak."

Og hun fik hende. Saaledes kom lille Inger til Helvede. Der fare Folk ikke altid lige lukt ned, men de kunne komme ad en Omvei, naar de have Anlæg.

Det var et Forgemak i en Uendelighed; man blev svimmel der ved at see fremad og svimmel ved at see tilbage; og saa stod her en Forsmægtelsens Skare, der ventede paa, at Naadens Dør skulde blive lukket op; de kunde vente længe! store fede, vraltende Edderkopper spandt tusindaarigt Spind over deres Fødder, og dette Spind snærede som Fodskruer og holdt som Kobberlænker; og saa var der til dette en evig Uro i hver Sjæl, en Piinsels Uro. Den Gjerrige stod og havde glemt Nøglen til sit Pengeskriin, og den sad i, vidste han. Ja, det er saa vidtløftigt at opramse alle de Slags Piner og Plager, her blev fornummet. Inger fornam det grueligt i at staae som Postament; hun var ligesom knevlet nedenfra til Brødet.

„Det har man, fordi man vil være reen om Fødderne!" sagde hun til sig selv. „See, hvor de gloe paa mig!" jo, de saae Alle paa hende; deres onde Lyster lyste dem ud af Øinene og talte uden Lyd fra deres Mundvig, de vare forfærdelige at see.

„Mig maa det være en Fornøielse at see paa!" tænkte lille Inger, „jeg har et kjønt Ansigt og gode Klæder!" og nu dreiede hun Øinene, Nakken var for stiv dertil. Nei,

hvor var hun tilsølet i Mosekonens Brygghuus, det havde hun ikke betænkt. Klæderne vare som overskyllede med en eneste stor Sliimklat; en Snog havde hængt sig i hendes Haar og daskede hende ned ad Nakken, og fra hver Fold i hendes Kjole kigede frem en Skrubtudse, der gjøede ligesom en trangbrystig Moppe. Det var meget ubehageligt. „Men de Andre hernede see da ogsaa forfærdelige ud!" trøstede hun sig med.

Værst af Alt var hende dog den gruelige Sult, hun fornam; kunde hun da ikke bøie sig og bryde et Stykke af Brødet, hun stod paa? Nei, Ryggen var stivnet, Arme og Hænder vare stivnede, hele hendes Krop var som en Steenstøtte, kun sine Øine kunde hun dreie i Hovedet, dreie heelt rundt, saa at de saae bagud, og det var et fælt Syn, det. Og saa kom Fluerne; de krøbe hen over hendes Øine, frem og tilbage, hun blinkede med Øinene, men Fluerne fløi ikke, for de kunde ikke, Vingerne vare pillede af dem, de vare blevne Krybdyr; det var en Pine, og saa den Sult, ja, tilsidst syntes hun, at hendes Indvolde aad sig selv op og hun blev saa tom indeni, saa gyselig tom.

„Skal det vare længe ved, saa holder jeg det ikke ud!" sagde hun, men maatte holde ud og det blev ved at vare ved.

Da faldt der en brændende Taare ned paa hendes Hoved, den trillede over hendes Ansigt og Bryst lige ned til Brødet, der faldt en Taare endnu, der faldt mange. Hvem græd over lille Inger? Havde hun ikke oppe paa Jorden en Moder. Bedrøvelsens Taarer, som en Moder græder

CONTE. PARIS
PARIS
L FROLICH

over sit Barn, naaer altid til det, men de løse ikke, de brænde, de gjøre kun Pinen større. Og nu denne ulidelige Sult og ikke at kunne naae Brødet, hun traadte med sin Fod! hun havde tilsidst en Fornemmelse af, at Alt inde i hende maatte have spiist sig selv op, hun var som et tyndt, huult Rør, der drog hver Lyd ind i sig; hun hørte tydeligt Alt hvad der oppe paa Jorden angik hende, og det var Ondt og Haardt hvad hun hørte. Hendes Moder græd rigtignok dybt og bedrøvet, men sagde dertil: „Hovmod gaaer for Fald! det var din Ulykke, Inger! hvor Du har bedrøvet din Moder!"

Hendes Moder og Alle deroppe vidste om hendes Synd, at hun havde traadt paa Brødet, var sunken igjennem og bleven borte; Kohyrden havde fortalt det, han havde selv seet det fra Skrenten.

„Hvor Du har bedrøvet din Moder, Inger!" sagde Moderen; „ja, det tænkte jeg nok!"

„Gid jeg aldrig var født!" tænkte Inger derved, „det havde været mig langt bedre. Det kan ikke hjelpe nu, at min Moder tviner."

Hun hørte, hvorledes hendes Herskab, de skikkelige Folk, der havde været som Forældre mod hende, talte: „Hun var et syndefuldt Barn!" sagde de, „hun agtede ikke Vorherres Gaver, men traadte dem under Fødderne, Naadens Dør vil blive hende trang at lukke op."

„De skulde have avet mig bedre!" tænkte Inger, „pillet Nykkerne ud af mig, om jeg havde nogle."

Hun hørte, at der blev sat ud en heel Vise om hende, „den hovmodige Pige, der traadte paa Brødet, for at have pene Skoe“, og den blev sungen Landet rundt.

„At man skal høre saa meget for det! og lide saa meget for det!“ tænkte Inger, „de Andre skulde rigtignok ogsaa straffes for deres! ja, saa blev der Meget at straffe! uh, hvor jeg pines!“

Og hendes Sind blev endnu mere haardt end hendes Skal.

„Hernede skal man da ikke blive bedre i det Selskab! og jeg vil ikke være bedre! see, hvor de gloe!“

Og hendes Sind var vredt og ondt mod alle Mennesker.

„Nu har de da Noget at fortælle deroppe! — uh, hvor jeg pines!“

Og hun hørte, at de fortalte hendes Historie for Børnene, og de Smaa kaldte hende den ugudelige Inger, — „hun var saa ækel!“ sagde de, „saa fæl, hun skulde rigtig pines!“

Der var altid haarde Ord i Barnemunde mod hende.

Dog een Dag, som Harme og Sult gnavede inde i hendes hule Skal og hun hørte sit Navn nævne og sin Historie fortalt for et uskyldigt Barn, en lille Pige, fornam hun, at den Lille brast i Graad ved Historien om den hovmodige, stadselystne Inger.

„Men kommer hun aldrig mere op?“ spurgte den lille Pige. Og der blev svaret:

„Hun kommer aldrig mere op!“

„Men naar hun nu vil bede om Forladelse og aldrig gjøre det mere?"

„Men hun vil ikke bede om Forladelse!" sagde de.

„Jeg vil saa gjerne, at hun gjorde det!" sagde den lille

Pige, og var ganske utrøstelig. „Jeg vil give mit Dukkeskab, naar hun maa komme op! Det er saa gyseligt for den stakkels Inger!"

Og de Ord naaede lige ned i Ingers Hjerte, de ligesom gjorde hende godt; det var første Gang, at der var En, som

sagde: „stakkels Inger!“ og ikke føiede det Mindste til om hendes Feil; et lille, uskyldigt Barn græd og bad for hende, hun blev saa underlig derved, hun havde gjerne selv grædt, men hun kunde ikke græde, og det var ogsaa en Pine.

Som Aarene gik deroppe, nede var der ingen Forandring, hørte hun sjeldnere Lyd derovenfor, der blev talt mindre om hende; da fornam hun en Dag et Suk: „Inger! Inger! hvor har Du bedrøvet mig! det sagde jeg nok!“ Det var hendes Moder, som døde.

Hun hørte sit Navn stundom nævne af sit gamle Herskab, og det var de mildeste Ord, at Husmoderen sagde: „Mon jeg nogensinde seer Dig igjen, Inger! man veed ikke hvorhen man kommer!“

Men Inger begreb da nok, at hendes skikkelige Husmoder aldrig kunde komme, hvor hun var.

Saaledes gik der igjen en Tid, lang og bitterlig.

Da hørte Inger igjen sit Navn nævne og saae oven over sig ligesom to klare Stjerner skinne; det var to milde Øine, som lukkede sig paa Jorden. Saamange Aaringer var gaaet fra dengang, den lille Pige græd utrøstelig over „stakkels Inger“, at det Barn var blevet en gammel Kone, som nu Vorherre vilde kalde til sig, og netop i denne Stund, da Tankerne fra hele Livets Sum løftede sig, huskede hun ogsaa, hvorledes hun som lille Barn havde maattet græde bitterligt ved at høre Historien om Inger; den Tid og det Indtryk stod saa lyslevende for den gamle Kone i hendes Dødstime, at hun ganske høit udbrød: „Herre,

min Gud, mon ikke ogsaa jeg som Inger tidt har traadt paa din Velsignelsens Gave og ikke tænkt derved, mon jeg ikke ogsaa er gaaet med Hovmod i mit Sind, men Du har i din Naade ikke ladet mig synke, men holdt mig oppe! slip mig ikke i min sidste Stund!"

Og den Gamles Øine lukkedes og Sjælens Øine aabnedes for det Skjulte, og da Inger var saa levende i hendes sidste Tanker, saae hun hende, saae, hvor dybt ned hun var dragen, og ved det Syn brast den Fromme i Graad, i Himmeriges Rige stod hun som Barnet og græd for stakkels Inger; de Taarer og de Bønner klang som et Echo ned i den hule, tomme Skal, der omsluttede den fængslede, piinte Sjæl, denne overvældedes af al den aldrig tænkte Kjærlighed ovenfra: en Guds Engel græd over hende! hvorfor blev det hende forundt! den piinte Sjæl ligesom samlede i Tankerne enhver Jordlivs-Gjerning, den havde øvet, og den bævede i Graad, som Inger aldrig havde kunnet græde den; Bedrøvelse over sig selv fyldte hende, hun syntes, at for hende kunde aldrig Naadens Port aabnes, og idet hun i Sønderknuselse erkjendte det, lyste i det Samme en Straale ned i Afgrundssvælget, Straalen kom med en Kraft stærkere end Solstraalen, der optøer Sneemanden, som Drengene reiste i Gaarden, og da, langt hurtigere end Sneefnokken, der falder paa Barnets varme Mund, smelter hen som Draabe, fordunstede sig Ingers forstenede Skikkelse, en lille Fugl svang sig med Lynets Zikzak op mod Menneskeverdenen, men angest og sky var den for Alt rundt

om, den skammede sig for sig selv og for alle levende Skabninger og søgte ihast Skjul i et mørkt Hul, den fandt i den forfaldne Muur; her sad den og krøb sammen, skjælvende over hele Kroppen, Stemmens Lyd kunde den ikke give fra sig, den havde ingen; den sad en lang Stund, før den med Ro kunde see og fornemme al den Herlighed derude; ja, en Herlighed var det: Luften var saa frisk og mild, Maanen skinnede saa klart, Træer og Buske duftede; og saa var der saa hyggeligt, hvor den sad, dens Fjederkjortel saa reen og fiin. Nei, hvor alt Skabt dog var fremhaaret i Kjærlighed og Herlighed! Alle de Tanker, der rørte sig inde i Fuglens Bryst, vilde sjunge sig ud, men Fuglen mægtede det ikke, gjerne havde den sjunget, som i Foraaret Kukker og Nattergal. Vorherre, som hører ogsaa Ormens lydløse Lovsang, fornam her Lovsangen, der løftede sig i Tankeaccorder som Psalmen klang i Davids Bryst, før den fik Ord og Melodi.

I Tanker og Uger voxte og svulmede disse lydløse Sange, de maatte komme til Udbrud, ved det første Vingeslag i god Gjerning, en saadan maatte øves!

Nu kom den hellige Julefest. Bonden reiste tæt ved Muren en Stang og bandt et utærsket Havreknippe derpaa, at Himlens Fugle ogsaa kunde have en glad Juul og et glædeligt Maaltid i denne Frelserens Tid.

Og Solen stod op Julemorgen og skinnede paa Havrekjærven, og alle de qviddrende Fugle fløi om Maaltids-Stangen, da klang det ogsaa fra Muren „pi, pi!“ den svulmende Tanke blev til Lyd, den svage Pippen var en heel

Glædeshymne, en god Gjernings Tanke var vakt, og Fuglen fløi ud fra sit Skjul; i Himmeriges Rige vidste de nok hvad det var for en Fugl.

Vinteren tog alvorlig fat, Vandene vare dybt frosne, Fuglene og Skovens Dyr havde deres trange Tid paa Føden. Den lille Fugl fløi hen paa Landeveien, og der i Sporene af Slæderne søgte og fandt den ogsaa hist og her et Korn, paa Bedestederne fandt den et Par Brødsmuler, af dem aad den kun en enkelt, men kaldte paa alle de andre forsultne Spurve, at de her kunde finde Føde. Den fløi til Byerne, speidede rundt om, og hvor en kjærlig Haand havde

strøet Brød ved Vinduet til Fuglene, der aad den selv kun en enkelt Smule, men gav Alt til de Andre.

I Vinterens Forløb havde Fuglen samlet og givet saa mange Brødsmuler, at de veiede op tilsammen med hele det Brød, som lille Inger havde traadt paa for ikke at smudske sine Skoe, og da den sidste Brødsmule var funden og given bort, blev Fuglens graae Vinger hvide og bredte sig ud.

„Der flyver hen over Søen en Terne!" sagde Børnene, der saae den hvide Fugl; nu dukkede den sig ned i Søen, nu løftede den sig i det klare Solskin, den skinnede, det var ikke muligt at see hvor den blev af; de sagde, at den fløi lige ind i Solen.

Taarnvægteren Ole.

„I Verden gaaer det op og ned og ned og op! nu kan jeg ikke komme høiere!" sagde Taarnvægteren Ole. „Op og ned og ned og op maae de Fleste prøve; i Grunden blive vi Alle tilsidst Taarnvægtere, see Livet og Tingene ovenfra."

Saaledes talte Ole paa Taarnet, min Ven, den gamle Vægter, en morsom, snaksom Fyr, der syntes at sige Alt og dog gjemte saa Meget i Alvor paa Hjertebunden; ja, han var kommen af Godtfolk, der var dem, som sagde, at han var en Conferensraads Søn, eller kunde have været det; studeret havde han, været Hjelpelærer, Hjelpedegn, men hvad kunde det hjelpe! da boede han hos Degnen, skulde have Alting frit i Huset; da var han ung og fiin endnu, som man siger: han vilde have sine Støvler børstede med Blanksværte, men Degnen vilde kun give Fedtsværte, og derover kom de i Uenighed; den Ene talte om Gjerrighed, den Anden talte om Forfængelighed, Sværten blev Fjendskabets sorte

Grund, og saa skiltes de ad; men hvad han forlangte af Degnen, forlangte han ogsaa af Verden: Blanksværte, og han fik altid kun Fedtsværte; — saa gik han bort fra alle Mennesker og blev Eremit, men Eremitage med Levebrød midt i en stor Stad findes kun paa Kirketaarnet, der steg han op og røg sin Pibe paa sin eensomme Gang; han saae ned, og han saae op, tænkte derved og fortalte, paa sin Maade, om, hvad han saae og ikke saae, hvad han læste i Bøger og i sig selv. Jeg laante ham tidt Læsning, gode Bøger, og paa dem man omgaaes skal man kjendes. Han holdt ikke af engelske Gouvernante-Romaner, sagde han, heller ikke af de franske, der vare bryggede paa Trækvind og Rosinstilke, nei, Levnetsbeskrivelser vilde han have, Bøger om Naturens Undere. Jeg besøgte ham idetmindste eengang om Aaret, sædvanlig strax efter Nytaar, han havde altid da Eet og Andet, der knyttede sig til hans Tanker ved Aarets Omskiftelse.

Jeg skal fortælle to Besøg, og give hans egne Ord, om jeg kan det.

Første Besøg.

Mellem de Bøger, jeg sidst havde laant Ole, var en Bog om Rullestenene, den, der især havde fornøiet og opfyldt ham.

„Ja, de ere rigtige Jubeloldinger, disse Rullestene!" sagde han, „og dem gaaer man tankeløs forbi! det har jeg

selv gjort paa Marken og ved Stranden, hvor de ligge i Mængde. Der træder man paa Brostenene, disse Stumper af de alleræld ste Oltidslevninger! det har jeg selv gjort. Nu har hver Brosteen min Høiagtelse! Tak for den Bog, den har fyldt mig, skudt gamle Tanker og Vaner tilside, gjort mig forhippet paa at læse noget Mere af det Slags. Jordens Roman er dog den mærkeligste af alle Romaner! Skade, at man ikke kan læse de første Dele, da de ere affattede i et Tungemaal, vi ikke have lært; man maa læse i Jordlagene, i Kiselstenene, i alle Jordperioderne, og saa træde de handlende Personer først op i sjette Deel, Hr. Adam og Fru Eva; det er lidt seent for mange Læsere, de ville have dem strax, det er mig det Samme. Det er en Roman, høist eventyrlig, og vi ere Allesammen med i den. Vi krible og krable og blive paa det samme Sted, men Kuglen dreier sig, uden at spilde Verdenshavet over os; Skorpen, vi gaae paa, holder sammen, vi falde ikke igjennem; og saa er det en Historie i Millioner Aar, med bestandig Fremgang. Tak for den Bog om Rullestenene! de ere Karle, de kunne fortælle Noget, naar de kunne det! Er det ikke fornøieligt saadan engang imellem at blive til Nix, naar man sidder saa høit som jeg, og da at huskes paa, at vi Alle, selv med Blanksværte, kun ere Minutmyrer paa Jordtuen, om vi endogsaa ere Myrer med Ordensbaand, Myrer med Gang og Sæde. Man bliver saa flau ung ved Siden af disse millionaars gamle ærværdige Rullestene. Jeg læste i Bogen Nytaarsaften og var saaledes henne i den, at jeg glemte min sæd-

vanlige Fornøielse Nytaarsnat, at see paa „den vilde Hær til Amager!" ja, den kjender De nok ikke!

Hexenes Fart paa Kosteskaft er bekjendt nok, den er St. Hans Nat og til Bloksbjerg, men vi have ogsaa den vilde Hær, den er indenlandsk og nutids, den gaaer ad Amager til Nytaarsnat. Alle de daarlige Poeter, Poetinder, Spillemænd, Bladskrivere og konstneriske Offentligheder, de, som ikke due, ride Nytaarsnat gjennem Luften ud til Amager; de sidde skrævs over deres Pensel eller Pennefjeder, Staalpen kan ikke bære, den er for stiv. Jeg seer det, som sagt, hver Nytaarsnat; de Fleste af dem kunde jeg nævne ved Navn, men det er ikke værd at lægge sig ud med dem; de holde ikke af at Folk skal vide om deres Amagerfart paa Pennefjeder. Jeg har et Slags Søskendebarn, som er Fiskerkone og leverer Skjeldsord til tre agtede Blade, siger hun; selv har hun været derude som indbuden Gjest, hun blev baaren derud,

hun holder ikke selv Pennefjeder og kan ikke ride; hun har fortalt det. Det Halve er Løgn, hvad hun siger,' men det Halve er allerede Nok. Da hun var derude, begyndte de med Sang, enhver af Gjesterne havde skrevet sin Vise og enhver sang sin, for den var den bedste; det var lige Eet, det var samme „Melodonte". Saa opmarscherede i smaa Kammeratskaber de, som kun virke med Snakketøiet, der var nu Sangklokkerne, der synge paa Omgang; saa kom de smaa Trommeslagere, som tromme ud i Familier. — Bekjendtskab blev der gjort med dem, der skrive uden at lægge Navn til, det vil her sige, hvor Fedtsværte gaaer for Blanksværte; der var Bødlen og hans Dreng, og Drengen var den Skrappeste, ellers blev han ikke lagt Mærke til; der var den gode Skraldemand, der vender Bøtten og kalder den „god, meget god, udmærket god!" — Midt under al den Fornøielse, som det maatte være, stød frem fra Kulen en Stilk, et Træ, en uhyre Blomst, en stor Paddehat, et heelt Tag, det var den ærede Forsamlings Slaraffenstang, der bar Alt, hvad de i det gamle Aar havde givet Verden; ud herfra foer Gnister, som Ildsluer, det var alle de laante Tanker og Ideer, de havde brugt, som nu løste sig og fore hen, som et heelt Fyrværkeri. Der blev leget „Tampen brænder"; de smaa Poeter legede „Hjertet brænder"; de Vittige sagde Brandere, ringere taaltes ikke. Vittighederne rungede, som slog man tomme Potter paa Døre, eller Potter med Tørveaske. Det var høist fornøieligt! sagde Søskendebarn; egenligt sagde hun en heel Deel endnu, som var meget malitiøst, men morsomt!

jeg siger det ikke, man skal være gode Mennesker og ikke Raisonneurer. De indseer imidlertid, at naar man, som jeg, saaledes veed Besked om Festen derude, er det saa rimeligt, at jeg hver Nytaarsnat passer paa for at see den vilde Hær flyve afsted; savner jeg et Aar Enkelte, saa er der kommet nye til, men iaar forsømte jeg at see paa Gjesterne, jeg rullede derfra paa Rullestenene, rullede gjennem Millioner Aar, og saae Stenene ramle løse oppe i Nordlandene, saae dem drive paa Iisstykker længe før Noahs Ark blev tømret, saae dem synke til Bunds og komme op igjen paa en Sandrevle, den, der pegede op af Vandet og sagde: „dette skal være Sjælland!" jeg saae dem blive Sæde for Fuglearter, vi ikke kjende, Sæde for vilde Høvdinger, vi heller ikke kjende, indtil Øxen bed Runemærke ind i et Par, som da kunde komme ind i Tidsregning, men jeg var kommen aldeles ud af den, bleven til Nix. Da faldt tre, fire deilige Stjerneskud, de lyste op, Tankerne fik et andet Sving. — De veed da, hvad et Stjerneskud er? Det vide de Lærde ellers ikke! — Jeg har nu mine Tanker om dem, og jeg gaaer ud fra det: Hvor tidt i Løndom bliver ikke udtalt Tak og Velsignelse over Enhver, som har udrettet noget Skjønt og Godt, tidt er Takken lydløs, men den falder ikke til Jorden! jeg tænker mig, den opfanges af Solskinnet, og Solstraalen bringer den stillefølte lønlige Tak ned over Velgjørerens Hoved, er det et heelt Folk, der gjennem Tider sender sin Tak, ja, da kommer Takken som en Bouquet, falder som et Stjerneskud paa Velgjørerens Grav. Det er mig ordenlig saadan en Fornøielse,

naar jeg seer Stjerneskud, især Nytaarsnat, at udfinde, hvem den Taksigelsesbouquet nu kan gjælde. Der faldt sidst et lysende Stjerneskud i Sydvest: „en Velsignelses Tak for Mange, Mange! hvem kunde det gjælde! det faldt bestemt, tænkte jeg, paa Skrenten ved Flensborg Fjord, hvor Danebroget vaier over Schleppegrells, Læssøes og Kammeraternes Grave. Der faldt eet midt i Landet, det faldt ned i Sorø, en Bouquet paa Holbergs Kiste, en Tak i Aaret fra saa Mange, en Tak for de herlige Komedier!

Det er en stor Tanke, en glad Tanke at vide, at der falder et Stjerneskud paa vor Grav, det gjør der nu ikke paa min, ikke en Solstraale bringer mig Tak, for her er ikke Noget at takke for! jeg opnaaer ikke Blanksværte," sagde Ole, „min Lod i Verden er at faae Fedtsværte."

Andet Besøg.

Det var Nytaarsdag jeg kom op paa Taarnet, Ole talte om Skaalerne, der bleve tømte ved Overgangen fra det gamle Drypp i det nye Drypp, som han kaldte Aaret. Saa fik jeg hans Historie om Glassene, og der var Tanke i den.

„Naar Klokken Nytaarsnat er slaaet tolv, reise Folk sig ved Bordet med det fulde Glas og drikke det nye Aars Skaal. Man begynder Aaret med Glasset i Haanden, det

er en god Begyndelse for Drankere! man begynder Aaret med at gaae tilsengs, det er en god Begyndelse for Dovenskaben! Søvnen skal i Aarets Løb nok spille en stor Rolle, Glassene med. Veed De, hvad der boer i Glassene?" spurgte han. „Ja, der boer Sundhed, Glæde og Ellevildhed! der boer Fortræd og den bittre Ulykke! Naar jeg tæller op Glassene, tæller jeg naturligviis Graderne i Glasset for de forskjellige Mennesker.

Seer De, det første Glas, det er nu Sundhedens Glas! i det voxer Sundhedens Urt, stik den ind i Bjælken, og ved Aarets Ende kan De da sidde i Sundhedens Løvhytte.

Tager De det andet Glas —! ja, fra det flyver ud en lille Fugl, den qviddrer uskyldig glad, saa Mennesket lytter

og synger maaskee med: Livet er smukt! vi ville ikke hænge med Hovedet! freidig frem!

Fra det tredie Glas løfter sig en lille vinget Fyr, Englebarn kan han vel ikke kaldes, for han har Nisseblod og

Nissesind, ikke til at drille, men til at gjøre Løier; han sætter sig bag vort Øre og hvisker os et muntert Indfald; han lægger sig i vor Hjertekule og varmer der, saa at man bliver overgiven, bliver det gode Hoved efter de andre Hoveders Dømmekraft.

I det fjerde Glas er hverken Urt, Fugl eller Fyr,

der er Forstandens Tankestreg, og over den Streg skal man aldrig gaae.

Tages det femte Glas, saa græder Du over Dig selv, bliver saa inderlig fornøielig rørt, eller det knalder anderledes af; fra Glasset springer med Knald Prinds Carneval, mundkaad og ellevild! han trækker Dig med, Du glemmer din Værdighed, hvis Du har nogen! Du glemmer Meer, end Du skal glemme og tør glemme. Alt er Dands, Sang og Klang; Maskerne rive Dig med, Fandens Døttre,

i Flor og i Silke, komme med løste Haar og deilige Lemmer, — riv Dig løs om Du kan!

Det sjette Glas! — Ja, i det sidder Satan selv, en lille velklædt, veltalende, indtagende, høist behagelig Mand,

som aldeles forstaaer Dig, giver Dig Ret i Alt, er dit hele Jeg! Han kommer med Lygte for at følge Dig hjem til Sit. Der er en gammel Legende om Helgenen, som skulde vælge en af de syv Dødssynder, og han valgte, som han syntes, den ringeste, Drukkenskab, og i den begik han alle de andre sex Synder. Mennesket og Djævelen blande Blod, det er det sjette Glas, og da trives alle onde Spirer inde i os; enhver af dem løfter sig med en Kraft, som det bibelske Sennepskorn, voxer til Træ ud over den hele Verden, og de Fleste have da kun for sig at komme i Smelteovnen og støbes om.

Det er Glassenes Historie!" sagde Taarnvægteren Ole, „og den kan gives baade med Blanksværte og med Fedtsværte! jeg giver den med begge Dele."

Det var det andet Besøg hos Ole, vil Du høre om flere, saa maae Besøgene

fortsættes.

Anne Lisbeth.

Anne Lisbeth var som Melk og Blod, ung og fornøiet, deilig at see paa; Tænderne skinnede saa hvide, Øinene saa klare, Foden var let i Dandsen og Sindet endnu mere let! hvad kom der ud af det? — „Den lede Unge!“ — ja, deilig var han ikke! han blev sat ud til Grøftegraverens Kone, Anne Lisbeth kom paa det grevelige Slot, sad i stadselig Stue med Klæder af Silke og Fløiel; ikke en Vind turde blæse paa hende, Ingen sige hende et haardt Ord, for det havde hun Skade af og det turde hun ikke taale; hun ammede det grevelige Barn; det var fiint som en Prinds,

deiligt som en Engel; hvor elskede hun dette Barn! hendes eget, ja det var i Huus, i Grøftegraverens Huus, hvor ikke Gryden kogte over, men Munden kogte over, og oftest var der Ingen hjemme; Drengen græd, men hvad Ingen hører det Ingen rører, han græd sig isøvn, og i Søvnen

føler man ikke til Sult og Tørst, Søvnen er saadan en god Opfindelse. I Aaringer — ja, som Tiden gaaer, skyder Ukrud op, siger man, — Anne Lisbeths Dreng skød op, og dog var han sat i Væxten, sagde de; men heelt var han voxet ind i Familien her, de havde faaet Penge derfor; Anne Lisbeth

var ham aldeles qvit, hun var Kjøbstadmadame, havde det luunt og godt inde, og Hat paa, gik hun ud; men hun gik aldrig til Grøftegraverens, det var saa langt fra Staden, og hun havde der heller ikke Noget at gjøre, Drengen var deres, og tære sin Kost kunde han, sagde de; Gavn for Føden skulde han gjøre, og saa passede han Mads Jensens røde Ko, han kunde nok røgte og tage sig Noget for. —

Lænkehunden paa Herregaardens Blegdam sidder i Solskinnet stolt ovenpaa sit Huus og gjøer af Enhver, der kommer forbi, i Regnveiret kryber den indenfor, ligger tørt og luunt. Anne Lisbeths Dreng sad paa Grøften i Solskin og snittede paa en Tøirepæl; i Foraaret vidste han tre Jordbærplanter i Blomster, de vilde nok sætte Bær, det var hans gladeste Tanke, men der kom ingen Bær. Han sad i Regn og Rusk,

blev vaad til Skindet, den skarpe Vind tørrede siden Tøiet paa Kroppen; kom han til Gaarden blev han puffet og stødt, han var led og grim, sagde Piger og Karle, det var han vant til — aldrig elsket!

Hvordan gik det Anne Lisbeths Dreng? Hvorledes skulde det gaae ham? det var hans Lod: „aldrig elsket“.

Fra Landjorden blev han kastet overbord, gik tilsøes paa en ussel Skude, sad ved Roret, medens Skipperen drak; skiden og led var han, forfrossen og graadig, man skulde troe, at han aldrig havde været mæt, og det havde han heller ikke.

Det var seent paa Aaret, raat, vaadt, blæsende Veir; Vinden skar koldt gjennem de tykke Klæder, især tilsøes, og der gik for eet Seil en ussel Skude med kun to Mand ombord, ja kun een og en halv kan man ogsaa sige, det var Skipperen og hans Dreng. Tusmørke havde det været den hele Dag, nu blev det sortere, det var en bidende Kulde. Skipperen tog sig en Dram, der kunde varme indvendig; Flasken var fremme og Glasset med, det var heelt foroven, men Foden knækket af, og havde istedetfor den en tilsnittet

blaamalet Træklods at staae paa. En Dram gjorde godt, to gjorde bedre, meente Skipperen. Drengen sad ved Roret, det, han holdt paa med sine haarde, tjærede Hænder; grim var han, Haaret stridt, forkuet og forkrympet var han, det var Grøftegraverens Dreng, i Kirkebogen hed han Anne Lisbeths.

Vinden slar paa sin Viis, Skuden paa sin! Seilet bovnede, Vinden havde fat, der var flyvende Fart — raat, vaadt rundt omkring, men Mere endnu kunde der komme — Stop! — hvad var det! hvad stødte, hvad sprang, hvad greb i Skuden? Den dreiede sig om! kom der et Skybrud, løftede sig en Braadsø? — Drengen ved Roret skreg høit: „I Jesu Navn!“ Skuden var stødt paa en mægtig Steen i Havbunden og sank som en gammel Sko i Gadekjæret; sank med Mand og Muus som man siger; og der var Muus, men kun halvanden Mand: Skipperen og Grøftegraverens Dreng. Ingen saae det, uden de skrigende Maager og Fiskene dernede, ja og de saae det ikke endda saa rigtigt, thi de fore forskrækkede tilside, da Vandet buldrede ind i Skuden, der sank; knap en Favn under Vandet stod den; gjemte vare de To; gjemte, glemte! kun Glasset med den blaamalede Træklods til Fod sank ikke, Træklodsen holdt det oppe. Glasset drev for at knækkes over og skylles op paa Stranden, — hvor og naar? Ja det var jo ikke noget videre! nu havde det tjent ud og det havde været elsket; det havde ikke Anne Lisbeths Dreng! dog i Himmeriges Rige vil ingen Sjæl kunne sige meer: „aldrig elsket!“

Anne Lisbeth var i Kjøbstaden og det allerede i mange Aar, blev kaldt Madame og kneisede især op, naar hun talte om gamle Minder, den grevelige Tid, da hun kjørte i Karreet og kunde tale med Grevinder og Baronesser. Hendes søde Grevebarn var den yndigste Guds Engel, den kjærligste Sjæl, han havde holdt af hende og hun havde holdt af ham. De havde kysset hinanden og klappet hinanden, han var hendes Glæde, hendes halve Liv. Nu var han stor, var fjorten Aar, havde Lærdom og Deilighed; hun havde ikke seet ham siden hun bar ham paa sine Arme; ikke havde hun i mange Aaringer været paa det grevelige Slot, det var en heel Reise derhen.

„Jeg maa tage det overtvært engang!" sagde Anne Lisbeth, „jeg maa til min Herlighed, til mit søde Grevebarn! ja, han længes vist ogsaa efter mig, tænker paa mig, holder af mig, som da han hang med sine Englearme om min Hals og sagde: „„An-Lis!"" det var ligesom en Violin! ja jeg maa tage det overtvært og see ham igjen."

Hun kjørte med Kalvevogn, hun gik paa sin Fod, hun kom til det grevelige Slot, det var stort og skinnende som altid før, Haven som før derudenfor, men Folkene i Huset vare alle Fremmede, og ikke Een af dem kjendte Noget til Anne Lisbeth, de vidste ikke hvad hun havde betydet her engang; det vilde nok Grevinden sige dem, ogsaa hendes egen Dreng; hvor længtes hun efter ham!

Nu var Anne Lisbeth her. Længe maatte hun vente, og Ventetid er lang! Før Herskabet gik tilbords, blev hun

kaldt ind til Grevinden, og meget godt tiltalt. Sin søde Dreng skulde hun see efter Bordet, saa blev hun kaldt ind igjen.

Hvor var han bleven stor, lang og tynd, men de yndige Øine havde han og den Engle=Mund! han saae paa hende, men han sagde ikke et Ord. Han kjendte hende vist ikke.

Han vendte sig om, vilde gaae igjen, men da tog hun hans Haand, trykkede den op til sin Mund. „Naa, det er godt!“ sagde han, og saa gik han ud af Stuen, han, hendes Kjærligheds Tanke, han, som hun havde elsket og elskede høiest, han, hendes jordiske Stolthed.

Anne Lisbeth gik udenfor Slottet paa den aabne Landevei, hun var saa trist; han havde været saa fremmed imod hende, ikke havt Tanke for hende, ikke Ord, han, som hun engang ved Nat og Dag havde baaret, og altid bar i Tanken.

Der fløi en stor, sort Ravn ned paa Veien foran hende, skreg, og skreg igjen. „Eia!" sagde hun, „hvad er Du for en Ulykkesfugl!"

Hun kom forbi Grøftegraverens Huus; der stod Konen i Døren, og saa talte de sammen.

„Du er vel ved Magt!" sagde Grøftegraverens Kone, „Du er tyk og fed! Dig gaaer det godt!"

„Saamænd!" sagde Anne Lisbeth.

„Fartøiet med dem er da forgaaet!" sagde Grøftegraverens Kone. „Lars Skipper og Drengen ere druknede begge To. Nu har de Ende paa det. Jeg havde dog troet, at Drengen engang skulde kunne have hjulpet mig med en Skilling, Dig kostede han nu ikke meer, Anne Lisbeth!"

„Ere de druknede!" sagde Anne Lisbeth, og saa talte de ikke mere om den Ting. Anne Lisbeth var saa bedrøvet, fordi hendes Grevebarn ikke gad tale til hende, hun, som elskede ham og havde taget den lange Vei for at komme her; det havde ogsaa kostet Penge. Fornøielsen, hun havde faaet, var ikke stor, men det sagde hun her ikke et Ord om, hun vilde ikke lette sit Sind ved at tale om det til Grøftegraverens Kone, hun kunde jo troe, at hun ikke meer var anseet hos Grevens. Da skreg igjen Ravnen hen over hende.

„Det forte Spectakel," sagde Anne Lisbeth, „gjør mig nok forskrækket i Dag!"

Hun havde bragt med Kaffebønner og Cichorie, det vilde være en Velgjerning mod Grøftegraverens Kone at give

hende det til at lave en Skaal Kaffe, Anne Lisbeth kunde faae sig en Kop med; Grøftegraverens Kone gik hen at koge den, og Anne Lisbeth satte sig paa en Stol og der faldt hun i Søvn. Da drømte hun om Den, hun aldrig før

havde drømt om, det var underligt nok: hun drømte om sit eget Barn, der her i Huset havde sultet og skraalet, drevet for Lud og koldt Vand, og nu laae i det dybe Hav, Vorherre vidste hvor. Hun drømte, at hun sad hvor hun sad, og at Grøftegraverens Kone var ude at lave Kaffe, hun kunde lugte Bønnerne, og der stod i Døren saadan en deilig En, han var ligesaa kjøn som Grevebarnet, og den Lille sagde:

„Nu forgaaer Verden! hold Dig fast ved mig, for Du er dog min Moder! Du har en Engel i Himmeriges Rige! hold fast ved mig!"

Og saa greb han efter hende, men der lød saadant et Rabalder, det var nok Verden, der gik fra hinanden, og Engelen løftede sig og holdt hende fast i hendes Særkeærme, saa fast, syntes hun, at hun lettedes fra Jorden, men der hang sig Noget saa tungt ved hendes Been, det laae hen over hendes Ryg, det var ligesom om hundrede Qvinder klyngede sig fast, og de sagde: „Skal Du frelses, maae vi ogsaa! hæng paa! hæng paa!“ og saa hang de Allesammen paa. Det var for Meget, „Ritsch-ratsch!“ sagde det, Ærmet flængedes, og Anne Lisbeth faldt forfærdeligt, saa at hun vaagnede ved det — og var lige ved at styrte om med Stolen, hun sad paa. Hun var saa fortumlet i Hovedet, at hun slet ikke kunde huske, hvad hun havde drømt, men noget Ilde havde det været.

Saa blev Kaffen drukken, saa blev der talt, og saa gik Anne Lisbeth til den nærmeste By, hvor hun skulde træffe Fragtmanden og endnu denne Aften og Nat kjøre med ham til sit Hjemsted; men da hun kom til Fragtmanden, sagde han, at de ikke kunde komme afsted før den næste Dags Aften, hun tænkte da over, hvad det vilde koste hende at blive, tænkte over Veilængden og betænkte, at gik hun langs Stranden og ikke ad Kjøreveien, da var det næsten to Miil kortere; det var jo høit Veir og nok Fuldmaane, og saa vilde Anne Lisbeth gaae; næste Dag kunde hun være hjemme.

Solen var nede, Aftenklokkerne klang endnu, — nei, det var ikke Klokkerne, det var Peder Oxes Frøer, der koaxede i Kærene. Nu taug de, Alt var stille, ikke en Fugl hørte

man, hver af dem var til Ro, og Uglen var nok ikke hjemme; lydløst var der ved Skov og Strand, hvor hun gik. Hun hørte sine egne Fodtrin i Sandet, Havet havde ikke Skvulpen, Alt derude i det dybe Vand var lydløst; stumme vare de Alle dernede, de Levende og de Døde.

Anne Lisbeth gik og tænkte ikke paa nogen Ting, som man siger, hun var borte fra sine Tanker, men Tankerne vare ikke borte fra hende, de ere aldrig borte fra os, de ligge bare i en Døs, baade de levendegjorte Tanker, der have lagt sig, og de, som endnu ikke have rørt sig. Men Tankerne komme nok frem, de kunne røre sig i Hjertet, røre sig i vort Hoved eller falde ned over os.

„God Gjerning har sin Velsignelsens Frugt!" staaer der skrevet; „i Synden er Død!" staaer der ogsaa skrevet! Meget staaer skrevet, Meget er sagt, man veed det ikke, man husker det ikke, saadan gik det Anne Lisbeth; men det kan gaae op for En, det kan komme!

Alle Laster, alle Dyder ligge i vort Hjerte! i dit, i mit! de ligge som smaa ikke synlige Korn; saa kommer der udenfra en Solstraale, en ond Haands Berørelse, Du dreier om Hjørnet, til Høire eller Venstre, ja, det kan afgjøre det, og det lille Frøkorn rystes, det svulmer derved, det sprænges, og gyder sine Safter i alt dit Blod, og saa er Du paa Farten. Det er ængstende Tanker, dem har man ikke naar man gaaer i en Døs, men de ere i Røre: Anne Lisbeth gik i en Døs, Tankerne vare i Røre! Fra Kyndelmisse til Kyndelmisse har Hjertet Meget paa sit Regnebræt, det har

Aars Regnskab, Meget er glemt, Synd i Ord og Tanker mod Gud, vor Næste og mod vor egen Samvittighed; vi tænke ikke derover, det gjorde heller ikke Anne Lisbeth, hun havde intet Ondt gjort mod Lands Lov og Ret, hun var meget godt anseet, skikkelig og hæderlig, vidste hun. Og som hun nu gik ved Stranden, — hvad var det der laae? Hun standsede; hvad var der skyllet op? en gammel Mandshat laae der. Hvor mon den var gaaet overbord. Hun gik nærmere, blev staaende og saae paa den, — eia! hvad laae der! hun blev ganske forskrækket; men der var ikke Noget at blive forskrækket over, det var Tang og Siv, der laae snoet hen over en stor aflang Steen, det saae ud som et heelt Menneske! det var kun Siv og Tang, men forskrækket blev hun, og idet hun gik videre, kom hende i Tanke saa Meget, hun havde hørt som Barn, al den Overtro om „Strandvarslet", Spøgelset af den Ubegravne, der laae skyllet op paa den øde Strandbred. „Strandvaskeren": den døde Krop, den gjorde Intet, men dens Spøgelse, Strandvarslet fulgte den eensomme Vandrer, hang sig fast og forlangte at bæres til Kirkegaarden, for at begraves i christen Jord. „Hæng paa! hæng paa!" sagde det; og som Anne Lisbeth gjentog for sig selv disse Ord, gik med Eet op for hende hele hendes Drøm, saa lyslevende, hvorledes Mødrene havde klynget sig til hende med dette Udraab: „hæng paa! hæng paa!" hvorledes Verden sank, hendes Særkeærme revnede og hun faldt fra sit Barn, der i Dommens Stund vilde have holdt hende oppe. Hendes Barn, hendes eget kjødelige

Barn, det, hun aldrig havde elsket, ja, ikke engang tænkt paa; dette Barn var nu paa Havsens Bund, det kunde som Strandvarsel komme og raabe: „hæng paa! hæng paa! bring mig i christen Jord!" og idet hun tænkte det, prikkede Angesten hende i Hælene, saa at hun gik raskere. Frygten kom som en kold, klam Haand og lagde sig i hendes Hjertekule, saa hun var lige ved at faae Ondt, og idet hun nu saae ud over Havet, blev der tykkere og tættere; en tung Taage skød sig frem, lagde sig om Busk og Træer, de fik et underligt Udseende derved. Hun vendte sig for at see efter Maanen, der stod bagved hende, den var som en bleg Skive uden Straaler, det var som Noget havde lagt sig tungt paa alle hendes Lemmer: hæng paa! hæng paa! tænkte hun, og da hun igjen vendte sig om og saae paa Maanen, syntes hun, at dens hvide Ansigt var lige tæt ved hende, og Taagen hang som et Lin ned over hendes Skuldre: „hæng paa! bring mig i christen Jord!" vilde hun høre og hørte ogsaa en Lyd, saa huul, saa sær, den kom ikke fra Frøerne i Kæret, ikke fra Ravne eller Krager, for dem saae hun jo ikke, „begrav mig! begrav mig!" klang det lydeligt. Ja, det var Strandvarslet af hendes Barn, der laae paa Havsens Bund, det fik ikke Fred, før det blev baaret til Kirkegaarden og Graven gravet i christen Jord. Derhen vilde hun gaae, der vilde hun grave; hun gik i den Retning hvor Kirken laae, og da syntes hun, at Byrden blev lettere, den forsvandt, og hun vilde saa igjen vende om og naae ad den korteste Vei hjem, men da knugede det hende igjen: hæng paa! hæng paa! —

det lød som Frøernes Qvæk, det lød som en klynkende Fugl, det lød saa grangiveligt „begrav mig! begrav mig!"

Taagen var kold og klam, hendes Haand og Ansigt var koldt og klamt af Rædsel; udenom hende klemte det, indeni hende blev der et uendeligt Rum for Tanker, hun før aldrig havde fornummet.

I een Foraarsnat her i Norden kan Bøgeskoven springe ud, staae i sin unge, lyse Pragt ved Dagens Solskin; i et eneste Secund kan indeni os hæve og udfolde sig den Sæd af Synd i Tanke, Ord og Gjerning, der i vort førte Liv er nedlagt; den løfter og udfolder sig i et eneste Secund, naar Samvittigheden vaagner; og Vorherre vækker den, naar vi mindst vente det; da er der Intet at undskylde, Gjerningen staaer og vidner, Tankerne faae Ord, og Ordene klinge lydeligt ud over Verden. Vi forfærdes over, hvad vi have baaret i os og ikke qvalt, forfærdes over, hvad vi i Overmod og Tankeløshed have strøet ud. Hjertet har i Gjemme alle Dyder, men ogsaa alle Laster, og de kunne trives selv i den goldeste Grund.

Anne Lisbeth rummede i Tankerne, hvad vi her have sagt i Ord, hun var overvældet deraf, hun sank til Jorden, krøb hen ad den et Stykke. „Begrav mig! begrav mig!" sagde det, og helst havde hun begravet sig selv, dersom Graven var en evig Forglemmelse af Alt. — Det var Alvorens Vækkelses-Stund med Gru og Angest. Overtroen kom Hedt og Koldt i hendes Blod; saa Meget, hun aldrig gad tale om, kom i Tanke. Lydløs, som Skyens Skygge i

det klare Maaneskin, foer forbi hende et Syn, hun havde hørt om det før. Tæt forbi hende joge fire fnysende Heste, Ilden skinnede dem ud af Dine og Næseboer, de trak en gloende Karreet, i den sad den onde Herremand, der for meer end et hundrede Aar siden havde huseret her i Egnen. Hver Midnat, hed det, foer han ind i sin Gaard og vendte strax igjen; han var ikke hvid, som man siger den Døde er, nei, han var sort som et Kul, et udbrændt Kul. Han nikkede til Anne Lisbeth og vinkede: „hæng paa! hæng paa! saa kan Du igjen kjøre i grevelig Vogn og glemme dit Barn!"

Mere iilsom skyndte hun sig afsted, og hun naaede Kirkegaarden; men de sorte Kors og de sorte Ravne blandede sig for hendes Dine, Ravnene skrege som Ravnen i Dag havde skreget, dog nu forstod hun hvad det var, de sagde: „jeg er Ravnemoder! jeg er Ravnemoder!" sagde hver af dem, og Anne Lisbeth vidste, at Navnet ogsaa gjaldt hende, hun vilde maaskee blive forvandlet til saadan en sort Fugl og ideligt maatte skrige, hvad den skreg, fik hun ikke Graven gravet.

Og hun kastede sig ned paa Jorden, og hun gravede med sine Hænder en Grav i den haarde Jord, saa at Blodet sprang hende ud af Fingrene.

„Begrav mig! begrav mig!" lød det ideligt, hun frygtede for Hanegal og den første røde Stribe i Øst, thi kom de før hendes Arbeide var endt, da var hun fortabt. Og Hanen galede og i Øst lyste det — — Graven var kun halvt gravet, en iisnende Haand gled hen over hendes Hoved

og Ansigt ned til Hjertestedet. „Halv Grav kun!" sukkede det og svævede bort, ned paa Havsens Bund; ja, det var Strandvarslet! Anne Lisbeth sank overvældet og betagen til Jorden, hun havde ikke Tanke eller Fornemmelse.

Det var lys Dag, da hun kom til sig selv, to Karle løftede hende i Veiret; hun laae ikke paa Kirkegaarden, men nede paa Strandbredden, og der havde hun gravet foran sig et dybt Hul i Sandet og skaaret sine Fingre tilblods paa et sønderbrudt Glas, hvis skarpe Stilk stak i en blaamalet Træfod. Anne Lisbeth var syg; Samvittigheden havde blandet Overtroens Kort, lagt dem op og faaet ud deraf, at nu havde hun kun en halv Sjæl, den anden Halvdeel havde hendes Barn taget med sig ned paa Havsens Bund; aldrig vilde hun kunne flyve op mod Himmeriges Naade, før hun havde igjen den anden halve Deel, der holdtes paa i det dybe Vand. Anne Lisbeth kom til sit Hjem, hun var ikke det Menneske meer, hun før havde været; hendes Tanker vare spegede som Garnet, der speges, een Traad kun havde hun red, den, at bære Strandvarslet til Kirkegaarden, grave det en Grav og derved vinde sin hele Sjæl tilbage.

Mangen Nat blev hun savnet i sit Hjem, og altid fandt man hende da ved Stranden, hvor hun ventede paa Strandvarslet; saaledes hengik et heelt Aar, da forsvandt hun igjen en Nat, men var ikke at finde; hele den følgende Dag gik hen med forgjæves Søgen.

Henimod Aften, da Degnen kom ind i Kirken for at ringe til Solnedgang, saae han foran Alteret laae Anne

Lisbeth; her havde hun været fra den tidlige Morgenstund, hendes Kræfter vare næsten borte, men hendes Øine lyste, hendes Ansigt havde en rødmende Glands; de sidste Solstraaler skinnede ind paa hende, straalede hen over Alterbordet paa de blanke Spænder af Bibelen, der laae opslaaet, med de Ord af Propheten Joel: „Sønderriver Eders Hjerter og ikke Eders Klæder, vender om til Herren!" — „Det var nu saaledes tilfældigt!" sagde man, som saa Meget er tilfældigt.

I Anne Lisbeths Ansigt, som Solen belyste, var der at læse om Fred og Naade. Hun var saa vel, sagde hun. Nu havde hun forvundet Sit! i Nat havde Strandvarslet, hendes eget Barn, været hos hende; det havde sagt: Du gravede kun halv Grav — for mig, men Du har nu Aar og Dag begravet mig heelt i dit Hjerte, og der gjemmer en Moder sit Barn bedst; og saa havde det givet hende igjen hendes tabte halve Sjæl og ledet hende herind i Kirken.

„Nu er jeg i Guds Huus!" sagde hun, „og i det er man salig!"

Da Solen var heelt nede, var Anne Lisbeths Sjæl heelt oppe, hvor der er ingen Frygt, naar den her har udstridt, og udstridt havde Anne Lisbeth.

Børnesnak.

Inde hos Grossererens var stort Børneselskab, rige Folks Børn og fornemme Folks Børn; Grossereren stod sig godt, var en Mand med Lærdom; han havde engang taget Studenterexamen, det blev han holdt til af sin skikkelige Fader,

der fra først af kun var Studepranger, men ærlig og driftig; det havde givet Penge, dem Grossereren siden fik til at voxe; Forstand havde han og Hjerte med, men om det blev der mindre talt end om hans mange Penge.

Der gik ud og ind hos ham fornemme Folk, baade dem af Blod, som de kalde det, og dem af Aand, som de kalde det, dem af begge Dele og dem af ingen af Delene. Der var nu Børneselskab, Børnetale, og Børn tale reent ud af Posen. Der var en yndig lille Pige, men saa gruelig stolt, det havde Tjenestefolkene kysset i hende, ikke Forældrene, dertil vare de altfor fornuftige; hendes Fader var Kammerjunker, og det er forfærdeligt Meget, vidste hun.

„Jeg er et Kammerbarn!" sagde hun. Hun kunde nu ogsaa have været et Kjælderbarn, ligemeget kan man selv gjøre for det; og saa fortalte hun de andre Børn, at hun var „født" og sagde, at naar man ikke var født, saa kunde man ikke blive til; det hjalp ikke at læse, at være nok saa flittig, naar man ikke var født, saa kunde man ikke blive til.

„Og dem, hvis Navn ender paa =sen," sagde hun, „dem kan der nu aldrig i Verden blive Noget af! man skal sætte sine Arme i Siden og holde dem langt borte fra sig, disse „=sen! =sen!" Og saa satte hun sine smaa, nydelige Arme i Siden med Albuen spids, for at vise hvorledes man skulde bære sig ad; og de smaa Arme vare saa nydelige. Sød var hun!

Men Grossererens lille Datter blev saa vred; hendes

Fader hedte Madsen, og det Navn vidste hun ender paa „-sen," og saa sagde hun ligesaa stolt hun kunde:

„Men min Fader kan kjøbe for hundrede Rigsdaler Brystsukker og kaste i Grams! kan din Fader det?"

„Ja, men min Fader," sagde en Skribents lille Datter, „kan sætte baade din Fader og din Fader og alle „Fadere," i Avisen! Alle Mennesker ere bange for ham, siger Moder, for det er min Fader, der regjerer i Avisen."

Og den lille Pige kneisede derved, ligesom om hun kunde være en virkelig Prindsesse, der skal kneise.

Men udenfor den halvaabne Dør stod og kigede ind ad Sprækken en fattig Dreng. Den Lille kunde ikke engang komme med ind i Stuen, saa ringe var han; Spiddet havde han dreiet for Kokkepigen og nu faaet Lov at see bag Døren ind til de stadselige Børn, som fornøiede sig, og det var grumme Meget for ham.

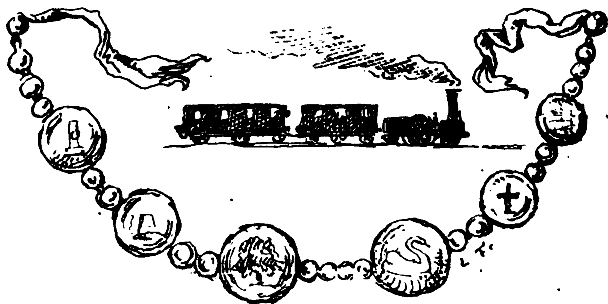
„Hvem der dog var Een af dem!" tænkte han, og saa hørte han hvad der blev sagt, det var rigtig nok til at blive meget mismodig over. Ikke en Skilling havde Forældrene hjemme at lægge paa Kistebunden, og ikke havde de Raad til at holde en Avis, end sige at skrive den, og saa kom nu det Allerværste til, hans Faders Navn, og altsaa ogsaa hans Navn, endte aldeles paa „sen!" ham kunde der da aldrig i Verden blive Noget af. Det var saa sørgeligt! dog født var han, syntes han, rigtig født! det var ikke muligt Andet.

See, det var den Aften!

Nu gik der hen mange Aar og i dem blive Børn til voxne Mennesker.

Der stod i Byen et prægtigt Huus, det var fuldt af Herligheder, alle Folk vilde see det, selv Folk udenfor Byen kom ind for at see det. Hvem monstro af de Børn, vi have fortalt om, kunde kalde det Huus sit? Ja, det er da let at vide! nei, det er ikke saa let endda. Det Huus var den lille fattige Drengs; ham blev der dog Noget af, skjøndt hans Navn endte paa „sen“ — — **Thorvaldsen.**

Og de tre andre Børn? — Blodets, Pengenes og Aands-Hovmodets Børn, — ja den Ene har ikke at lade den Anden Noget høre, de ere lige Børn! der blev af dem alt Godt og Velsignet, der var en god Grund i dem; hvad de dengang havde tænkt og talt var kun — Børnesnak.

Et Stykke Perlesnor.

I.

Jernbanen i Danmark strækker sig endnu kun fra Kjøbenhavn til Korsør, den er et Stykke Perlesnor, dem, Europa har en Rigdom af; de kosteligste Perler der nævnes: Paris, London, Wien, Neapel —! mangen En udpeger dog ikke disse store Stæder som sin skjønneste Perle, men derimod viser hen til en lille umærkelig Stad, der er Hjemmets Hjem, der boe de Kjære! ja, tidt er det kun en enkelt Gaard, et lille Huus, skjult mellem grønne Hækker, et Punkt, der flyver hen idet Banetoget jager forbi.

Hvormange Perler er der paa Snoren fra Kjøbenhavn til Korsør? Vi ville betragte sex, som de Fleste

maae lægge Mærke til, gamle Minder og Poesien selv give disse Perler en Glands, saa at de straale ind i vor Tanke.

Nær ved Bakken, hvor Frederik den Sjettes Slot ligger, Oehlenschlägers Barndoms Hjem, skinner i Læ af Søndermarkens Skovgrund en af Perlerne, man kaldte den „Philemon og Baucis's Hytte", det vil sige: to elskelige Gamles Hjem. Her boede Rahbek med sin Hustru Camma; her, under deres gjestfrie Tag, samlede sig i en Menneskealder flere af Aandens Dygtige fra det travle Kjøbenhavn, her var et Aandens Hjem, — — og nu! siig ikke: „ak, hvor forandret!" — nei, endnu er det Aandens Hjem, Drivhuset for den sygnende Plante! Blomsterknoppen, der ikke er mægtig nok til at udfolde sig, gjemmer dog, skjult, alle Spirer til Blad og Frø. Her skinner Aandens Sol ind i et fredet Aandens Hjem, opliver og levendegjør; Verden rundt om straaler ind gjennem Øinene i Sjælens ugranskelige Dybde. Idiotens Hjem, omsvævet af Menneskekjærligheden, er et helligt Sted, et Drivhuus for den sygnende Plante, der skal engang omplantes og blomstre i Guds Urtegaard. De Svageste i Aanden samles nu her, hvor engang de Største og Kraftigste mødtes, vexlede Tanker og løftedes opad — opad blusser end her Sjælenes Flamme i „Philemon og Baucis's Hytte".

Kongegravenes By ved Hroars Væld, det gamle Roeskilde, ligger for os! Kirkens slanke Taarnspiir løfte sig over den lave By og speile sig i Isefjorden. Een Grav kun ville vi her søge, betragte den i Perlens Glar; det er ikke

den mægtige Uniondronning Margrethes — nei, inde paa Kirkegaarden, hvis hvide Muur vi tæt ved flyve forbi, er Graven, en ringe Steen er lagt hen over den, Orgelets Drot, den danske Romances Fornyer, hviler her. Melodier i vor Sjæl bleve de gamle Sagn; vi fornam hvor: „de klare Bølger rulled“, „der boede en Konge i Leire!“ — Roeskilde, Kongegravenes By, i din Perle ville vi see paa den ringe Grav, hvor i Stenen er hugget Lyren og Navnet: Weyse.

Nu komme vi til Sigersted ved Ringsted By; Aaleiet er lavt; det gule Korn voxer, hvor Hagbarths Baad lagde til, ikke langt fra Signes Jomfrubuur. Hvo kjender ikke Sagnet om Hagbarth, der hang i Egen, og Signelils Buur, der stod i Lue, Sagnet om den stærke Kjærlighed.

„Deilige Sorø omkrandsed af Skove!“ din stille Klosterby har faaet Udkig mellem de mosgroede Træer; med Ungdomsblik seer den fra Academiet ud over Søen til Verdens-Landeveien, hører Locomotivets Drage puste, idet den flyver gjennem Skoven. Sorø, du Digtningens Perle, der gjemmer Holbergs Støv! Som en mægtig, hvid Svane ved den dybe Skovsø ligger dit Lærdoms-Slot, og op til den, og derhen søger vort Øie, skinner, som den hvide Stjerneblomst i Skovgrunden, et lille Huus; fromme Psalmer klinge derfra ud gjennem Landet, Ord mæles derinde, Bonden selv lytter dertil og kjender svundne Tider i Danmark. Den grønne Skov og Fuglens Sang høre sammen, saaledes ogsaa Navnene Sorø og Ingemann.

Til Slagelse By —! hvad speiler sig her i Perlens Glar? Forsvundet er Antvorskov Kloster, forsvundet Slottets rige Sale, selv dets eensomt staaende forladte Fløi; dog et gammelt Tegn staaer endnu, fornyet og atter fornyet, et Trækors paa Høien derhenne, hvor i Legendens Tid Hellig Anders, den Slagelse Præst, vaagnede op, baaren i een Nat herhid fra Jerusalem.

Korsør — her fødtes Du, der gav os:

— „Skjemt med Alvor blandet
„I Viser af Knud Sjællandsfar."

Du Mester i Ord og Vid! de synkende, gamle Volde af den forladte Befæstning er nu her det sidste synlige Vidne om dit Barndomshjem; naar Solen gaaer ned, pege deres Skygger hen paa den Plet, hvor dit Fødehuus stod; fra disse Volde, skuende mod Sprogøs Høide, saae Du, da Du „var lille," „Maanen ned bag Øen glide" og besang den udødeligt, som Du siden besang Schweizes Bjerge, Du, som drog om i Verdens Labyrinth og fandt, at —

„— — ingensteds er Roserne saa røde,
„Og ingensteds er Tornene saa smaa,
„Og ingensteds er Dunene saa bløde
„Som de, vor Barndoms Uskyld hvilte paa."

Lunets liflige Sanger! vi flette Dig en Krands af Skovmærker, kaste den i Søen, og Bølgen vil bære den til Kielerfjord, paa hvis Kyst dit Støv er lagt; den bringer Hilsen fra den unge Slægt, Hilsen fra Fødebyen Korsør — hvor Perlesnoren slipper.

II.

„Det er rigtignok et Stykke Perlesnor fra Kjøbenhavn til Korsør," sagde Bedstemoder, der havde hørt læse, hvad vi nu nys læste. „Det er en Perlesnor for mig, og det blev den mig allerede for nu over fyrretyve Aar siden," sagde hun. „Da havde vi ikke Dampmaskinerne, vi brugte Dage til den Vei, hvor I nu kun bruge Timer. Det var 1815; da var jeg eet og tyve Aar; det er en deilig Alder! skjøndt op i de Treds, det er ogsaa en deilig Alder, saa velsignet! — I mine unge Dage, ja, da var det en anderledes Sjeldenhed, end nu, at komme til Kjøbenhavn, Byen for alle Byerne, som vi ansaae den for. Mine Forældre vilde, efter tyve Aar, engang igjen gjøre et Besøg der, jeg skulde med; den Reise havde vi i Aaringer talt om, og nu skulde den virkelig gaae for sig! jeg syntes, at et heelt nyt Liv vilde begynde, og paa en Maade ogsaa begyndte der for mig et nyt Liv.

Der blev syet og der blev pakket sammen; og da vi nu skulde afsted, ja, hvor mange gode Venner kom ikke for at sige os Lev vel! det var en stor Reise, vi havde for! Op ad Formiddag kjørte vi ud fra Odense i mine Forældres holsteenske Vogn, Bekjendte nikkede fra Vinduerne hele Gaden igjennem, næsten til vi vare heelt ude af Sanct Jørgens Port. Veiret var deiligt, Fuglene sang, Alt var Fornøielse, man glemte, at det var en svær, lang Vei til Nyborg; mod Aften kom vi der; Posten indtraf først ud paa Natten, og før afgik ikke Bært-Fartøiet; vi toge da ombord. Der laae

nu ud foran os det store Vand, saa langt vi kunde øine, saa blikstille. Vi lagde os i vore Klæder og sov. Da jeg i Morgenstunden vaagnede og kom op paa Dækket, var der ikke det Mindste at see til nogen af Siderne, saadan en Taage havde vi. Jeg hørte Hanerne gale, fornam, at Solen kom op, Klokkerne klang; hvor mon vi vare? Taagen lettede, og vi laae saamænd endnu ligeudenfor Nyborg. Op ad Dagen blæste endelig en Smule Vind, men stik imod; vi krydsede og krydsede, og endelig vare vi saa heldige, at vi Klokken lidt over Elleve om Aftenen naaede Korsør, da havde vi været to og tyve Timer om de fire Miil.

Det gjorde godt at komme i Land; men mørkt var det, daarligt brændte Lygterne, og Alt var saa vildtfremmed for mig, der aldrig havde været i nogen anden By, end i Odense.

„See, her blev Baggesen født!" sagde min Fader, „og her levede Birckner."

Da syntes mig, at den gamle By med de smaa Huse blev med Eet lysere og større; vi følte os dertil saa glade ved at have Landjorden under os; sove kunde jeg ikke den Nat over alt det Meget, jeg allerede havde seet og oplevet, siden jeg iforgaars tog hjemme fra.

Næste Morgen maatte vi tidligt op, vi havde for os en slem Vei med forfærdelige Banker og mange Huller til vi naaede Slagelse, og videre frem paa den anden Side var nok ikke stort bedre, og vi vilde gjerne saa betids komme til Krebsehuset, at vi derfra endnu ved Dag kunde gaae ind til Sorø og besøge Møllers Emil, som vi kaldte ham,

ja, det var Eders Bedstefader, min salig Mand, Provsten, han var Student i Sorø og netop færdig der med sin anden Examen.

Vi kom efter Middag til Krebsehuset; det var et galant Sted dengang, det bedste Vertshuus paa hele Reisen, og den yndigste Egn, ja, det maae I da Alle indrømme, at den endnu er. Det var en ferm Vertinde, Madame Plambek, Alt i Huset som et glatskuret Spekkebræt. Paa Væggen hang i Glas og Ramme Baggesens Brev til hende, det var nok værd at see! mig var det en stor Mærkelighed. — Saa gik vi op til Sorø og traf der Emil. I kan troe, han blev glad ved at see os, og vi ved at see ham, han var saa god og opmærksom. Med ham saae vi da Kirken med Absalons Grav og Holbergs Kiste; vi saae de gamle Munke-Indskrifter, og vi seilede over Søen til „Parnasset", den deiligste Aften jeg mindes! jeg syntes rigtignok, at skulde man nogetsteds i Verden kunde digte, maatte det være i Sorø, i denne Naturens Fred og Deilighed. Saa gik vi i Maaneskin ad Philosophgangen, som de kalde det, den deilige eensomme Vei langs Søen og Flommen ud mod Landeveien til Krebsehuset; Emil blev og spiste med os, Fader og Moder fandt, at han var bleven saa klog og saae saa godt ud. Han lovede os, at han inden fem Dage skulde være i Kjøbenhavn hos sin Familie og sammen med os; det var jo Pintsen. De Timer i Sorø og ved Krebsehuset, ja, de høre til mit Livs skjønneste Perler.

Næste Morgen reiste vi meget tidligt, for vi havde en

lang Vei før vi naaede Roeskilde, og der maatte vi være saa betids, at Kirken kunde sees, og ud paa Aftenen Fader besøge en gammel Skolekammerat; det skete ogsaa, og saa laae vi Natten over i Roeskilde, og Dagen derpaa, men først ved Middagstid, for det var den værste, den meest opkjørte Vei, vi havde tilbage, kom vi til Kjøbenhavn. Det var omtrent tre Dage, vi havde brugt fra Korsør til Kjøbenhavn, nu gjøre I den samme Vei i tre Timer. Perlerne ere ikke blevne kosteligere, det kunne de ikke; men Snoren er bleven ny og vidunderlig. Jeg blev med mine Forældre tre Uger i Kjøbenhavn; Emil vare vi der sammen med i hele atten Dage, og da vi saa reiste tilbage til Fyen, fulgte han os lige fra Kjøbenhavn til Korsør; der bleve vi forlovede før vi skiltes ad! saa kunne I nok forstaae mig, at ogsaa jeg kalder fra Kjøbenhavn til Korsør et Stykke Perlesnor.

Siden, da Emil fik Kald ved Assens, bleve vi gifte; vi talte tidt om Kjøbenhavns-Reisen, og om at gjøre den engang igjen, men saa kom først Eders Moder, og saa fik hun Søskende, og der var Meget at passe og tage Vare paa, og da nu Fader forfremmedes og blev Provst, ja, Alt var en Velsignelse og Glæde, men til Kjøbenhavn kom vi ikke. Aldrig kom jeg der igjen, hvor tidt vi tænkte derpaa og talte derom, og nu er jeg bleven for gammel, har ikke Legeme til at fare paa Jernbane; men glad ved Jernbanerne er jeg; det er en Velsignelse at man har dem! saa komme I hurtigere til mig! Nu er Odense jo ikke stort længere fra Kjøbenhavn,

end i min Ungdom Odense fra Nyborg! I kunne nu flyve til Italien ligesaa hurtigt som vi vare om at reise til Kjøbenhavn! ja det er Noget! — alligevel bliver jeg siddende, jeg lader de Andre reise; lader dem komme til mig! men I skulle ikke smile endda, fordi jeg sidder saa stille! jeg har en anderledes stor Reise for, end Eders, en, meget hurtigere, end den paa Jernbanerne: naar Vorherre vil, reiser jeg op til „Bedstefader", og naar saa I have udrettet Eders Gjerning og glædet Eder her ved denne velsignede Verden, saa veed jeg, at I komme op til os, og tale vi da der om vort Jordlivs Dage, tro mig, Børn! jeg siger ogsaa der som nu: „fra Kjøbenhavn til Korsør, ja, det er rigtignok et Stykke Perlesnor."

Pen og Blækhuus.

Der blev sagt i en Digters Stue, idet man saae paa hans Blækhuus, der stod paa Bordet: „Det er mærkeligt, Alt hvad der dog kan komme op af det Blækhuus! hvad mon nu det Næste bliver? Ja, det er mærkeligt!"

„Det er det," sagde Blækhuset. „Det er ubegribeligt! det er det, jeg altid siger!" sagde det til Pennefjederen og til

hvad Andet, der paa Bordet kunde høre det. „Det er mærkeligt, Alt hvad der kan komme fra mig! ja, det er næsten utroligt! og jeg veed virkelig ikke selv hvad det Næste bliver, naar Mennesket begynder at øse af mig. En Draabe af mig er nok til en halv Side Papir, og hvad kan der ikke staae paa den. Jeg er noget ganske Mærkeligt! fra mig udgaaer alle Digterens Værker! disse levende Mennesker, som Folk troe at kjende, disse inderlige Følelser, dette gode Humeur, disse yndige Skildringer af Naturen. Jeg begriber det ikke selv, for jeg kjender ikke Naturen; men det er nu engang i mig! fra mig udgik og udgaaer denne Hærskare svævende, yndige Piger, kjække Riddere paa fnysende Gangere, Peer Døver og Kirsten Kimer! ja jeg veed det ikke selv! jeg forsikkrer Dem, jeg tænker ikke ved det."

„Det har De Ret i!" sagde Pennefjederen; „De tænker slet ikke, for tænkte De, da vilde De forstaae, at De kun giver Vædske! De giver Væde, saa at jeg kan udtale og synliggjøre paa Papiret det, jeg har i mig, det jeg skriver ned. Pennen er det, som skriver! derom tvivler intet Menneske, og de fleste Mennesker have da ligesaa god Indsigt i Poesien, som et gammelt Blækhuus."

„De har kun lidt Erfaring!" sagde Blækhuset. „De er jo knap en Uge i Tjenesten og allerede halv opslidt. Bilder De Dem ind, at De er Digteren! De er kun Tyende, og mange af det Slags har jeg havt før De kom, og det baade af Gaasefamilien og af engelsk Fabrik! jeg kjender baade Fjederpen og Staalpen! der er Mange, jeg har havt

i Tjeneste, og jeg vil faae Mange endnu, naar han, Mennesket, som gjør Bevægelserne for mig, kommer og skriver ned, hvad han faaer ud af mit Indvendige. Jeg gad nu nok vide, hvad det Første bliver, han løfter ud af mig."

„Blækbøtte!" sagde Pennen.

Seent paa Aftenen kom Digteren hjem, han havde været i Concert, hørt en udmærket Violinspiller og var ganske opfyldt og betagen af Dennes mageløse Spil. Det havde været et forbausende Væld af Toner, han havde faaet ud af Instrumentet: snart lød det som klingende Vanddraaber, Perle paa Perle, snart som qviddrende Fugle i Chor, som bruste Stormen igjennem en Granskov; han troede at høre sit eget Hjerte græde, men i Melodie, som den kan høres i en Qvindes deilige Røst. Det havde været som om ikke blot Violinens Strænge klang, men Strængestolen, ja Skruer og Sangbund; det var overordenligt! og svært havde det været, men seet ud som en Leg, som om Buen kun løb frem og tilbage hen over Strængene, man skulde troe, at Enhver kunde gjøre det efter. Violinen klang af sig selv, Buen spillede af sig selv, de To var det, som gjorde det Hele, man glemte Mesteren, der førte dem, gav dem Liv og Sjæl; Mesteren glemte man; men paa ham tænkte Digteren, ham nævnede han og nedskrev sin Tanke derved:

„Hvor taabeligt, om Buen og Violinen vilde hovmode sig over deres Gjerning! og det gjør dog saa tidt vi Mennesker, Digteren, Konstneren, Opfinderen i Videnskaben, Feltherren; vi hovmode os, — og Alle ere vi dog kun Instrumenterne,

Vorherre spiller paa; ham alene Æren! vi have Intet at hovmode os over."

Ja, det skrev Digteren ned, skrev det som en Parabel og kaldte den „Mesteren og Instrumenterne".

„Der fik De Deres, Madame!" sagde Pennen til Blækhuset, da de To igjen vare ene. „De hørte ham vel læse op, hvad jeg havde skrevet ned?"

„Ja, hvad jeg gav Dem at skrive," sagde Blækhuset. „Det var jo et Hib til Dem for Deres Hovmod! at De ikke engang kan forstaae at man gjør Nar af Dem! jeg gav Dem et Hib lige fra mit Indvendige! jeg maa dog kjende min egen Malice."

„Blækholderske!" sagde Pennen.

„Skrivepind!" sagde Blækhuset.

Og Enhver af dem havde Bevidstheden om at de havde svaret godt, og det er en behagelig Bevidsthed at vide at man har svaret godt, det kan man sove paa, og de sov paa det. Men Digteren sov ikke; Tankerne vældede frem, som Tonerne fra Violinen, trillende som Perler, brusende som Stormen gjennem Skoven, han fornam sit eget Hjerte deri, han fornam Glimtet fra den evige Mester.

Ham alene Æren!

Barnet i Graven.

Der var Sorg i Huset, der var Sorg i Hjerterne, det yngste Barn, en fireaars Dreng, den eneste Søn, Forældrenes Glæde og Fremtids Haab, var død. To ældre Døttre havde de vel, den ældste skulde netop i dette Aar confirmeres, velsignede, gode Piger begge To, men det mistede Barn er altid det kjæreste, og dette var det yngste og en Søn. Det var en tung Prøvelse. Søstrene sørgede som unge Hjerter sørge,

grebne især ved Forældrenes Smerte; Faderen var nedbøiet, men Moderen overvældet af den store Sorg. Nat og Dag havde hun gaaet om det syge Barn, pleiet det, løftet og baaret det; det var en Deel af hende selv havde hun følt og fornummet; hun kunde ikke tænke sig at det var dødt, at det skulde lægges i Kiste og gjemmes i Graven: Gud kunde ikke tage dette Barn fra hende, meente hun, og da det dog skete og var en Vished, sagde hun i sin syge Smerte:

„Gud har ikke vidst det! han har hjerteløse Tjenere her paa Jorden, de handle, som de lyste, de høre ikke en Moders Bønner."

Hun slap i sin Smerte Vorherre, og da kom mørke Tanker, Dødens Tanker, den evige Død, at Mennesket blev Jord i Jorden, og at da Alt var forbi. Ved saadan Tanke havde hun Intet at klamre sig til, men sank i Fortvivlelsens bundløse Intet.

I de tungeste Timer kunde hun ikke græde meer. Hun tænkte ikke paa de unge Døttre, hun havde; Mandens Taarer faldt paa hendes Pande, hun saae ikke op til ham; hendes Tanker vare hos det døde Barn, al hendes Liv og Leven aandede i at tilbagekalde sig hvert Minde om Barnet, hvert af dets uskyldige Barneord.

Begravelsesdagen kom; Nætter forud havde hun ikke sovet; i Morgenstunden overvældedes hun af Træthed og havde nogen Hvile; imedens blev Kisten baaren hen i en afsides Stue, og Laaget der slaaet til, at hun ikke skulde høre Hammerslagene.

Da hun vaagnede, kom op og vilde see sit Barn, sagde Manden hende i Taarer: „Vi have lukket Laaget; det maatte skee!"

„Naar Gud er haard imod mig," udbrød hun, „hvorfor skulde saa Menneskene være bedre!" og hun hulkede i Graad.

Kisten blev bragt til Graven, den trøstesløse Moder sad hos sine unge Døttre, hun saae paa dem, uden at see dem, hendes Tanker havde ikke mere med Hjemmet at gjøre, hun overgav sig til Sorgen, og den kastede hende som Søen kaster Skibet, der har mistet Ror og Styrer. Saaledes gik Begravelsesdagen, og flere Dage fulgte med samme eensformige, tunge Smerte. Med vaade Øine og bedrøvede Blik saae de Sørgende hjemme paa hende, hun hørte ikke deres Trøst, hvad kunde de vel ogsaa sige, de vare for bedrøvede dertil.

Det var som om hun ikke kjendte til Søvnen meer, og alene den vilde være hendes bedste Ven, styrke Legemet, kalde Ro i Sjælen; de fik hende til at lægge sig i Sengen, hun laae ogsaa stille som en Sovende. Een Nat, Manden lyttede efter hendes Aandedrag og troede forvist, at hun fandt Hvile og Lettelse, foldede derfor sine Hænder, bad og sov snart sundt og fast, mærkede ikke, at hun reiste sig, kastede sine Klæder om sig og gik saa stille ud af Huset, for at komme derhen, hvor hendes Tanker Dag og Nat søgte, til Graven, der gjemte hendes Barn. Hun gik gjennem Husets Have, ud paa Marken, hvor Stien førte udenom Byen hen til Kirkegaarden; Ingen saae hende, hun saae Ingen.

Det var deiligt stjerneklart, Luften endnu saa mild, det

var først i September. Hun kom ind paa Kirkegaarden, hen til den lille Grav, den var som en eneste stor Bouquet af Blomster, de duftede, hun satte sig ned, bøiede sit Hoved imod Graven, som skulde hun gjennem det tætte Jordlag kunde see sin lille Dreng, hvis Smil hun saa levende huskede; det kjærlige Udtryk i Øinene, selv paa Sygeleiet, var jo aldrig til at glemme; hvor talende havde der hans Blik været, naar hun bøiede sig over ham og tog hans fine Haand, den han ikke selv mægtede at løfte. Som hun havde siddet ved hans Seng sad hun nu ved hans Grav, men her havde Taarerne frit Løb, de faldt paa Graven.

„Du vil ned til dit Barn!" sagde en Stemme tæt ved, den lød saa klar, saa dyb, den klang ind i hendes Hjerte, hun saae op, og der stod hos hende en Mand, hyllet i en stor Sørgekappe med Hætte ned om Hovedet, men hun saae ind under den i hans Ansigt, det var strengt, men dog saa tillidsvækkende, hans Øine straalede som var han i Ungdoms Aar.

„Ned til mit Barn!" gjentog hun, og der laae en Fortvivlelsens Bøn deri.

„Tør Du følge mig?" spurgte Skikkelsen. „Jeg er Døden!"

Og hun nikkede bekræftende. Da var det med Eet, som om alle Stjerner ovenover lyste med Fuldmaanens Glands, hun saae den brogede Farvepragt i Blomsterne paa Graven, Jorddækket her gav blødt og sagte efter, som et svævende Klæde, hun sank, og Skikkelsen bredte sin sorte Kappe om

hende, det blev Nat, Dødens Nat; hun sank dybere end Gravspaden trænger ned, Kirkegaarden laae som et Tag over hendes Hoved.

Kappens Flig gled til Side, hun stod i en mægtig Hal, der bredte sig stor og venlig; det var Skumring rundt om, men foran hende og i samme Nu, tæt op til sit Hjerte, holdt

16*

hun sit Barn, det tilsmilede hende i en Skjønhed, større end nogensinde før; hun udstødte et Skrig, dog hørligt blev det ikke, thi tæt ved, og derpaa igjen langt borte og atter nær, lød en svulmende, deilig Musik; aldrig før havde saa salig-stemmende Toner naaet til hendes Øre, de klang hinsides det natsorte, tætte Forhæng, der skilte Hallen fra det store Evighedsland.

„Min søde Moder! min egen Moder!“ hørte hun sit Barn sige. Det var den kjendte, elskede Røst; og Kys fulgte paa Kys i uendelig Lyksalighed; og Barnet pegede hen paa det mørke Forhæng.

„Saa deiligt er der ikke oppe paa Jorden! seer Du, Moder! seer Du dem Allesammen! det er Lyksalighed!“

Men Moderen saae Intet, der hvor Barnet pegede, Intet, uden den sorte Nat; hun saae med jordiske Øine, saae ikke saaledes som Barnet, det Gud havde kaldt til sig, hun hørte Klangen, Tonerne, men hun fornam ikke Ordet, det hun havde at troe.

„Nu kan jeg flyve, Moder!“ sagde Barnet, „flyve med alle de andre glade Børn lige derind til Gud; jeg vil det saa gjerne, men naar Du græder, som Du nu græder, kan jeg ikke komme fra Dig, og jeg vilde saa gjerne! maa jeg dog ikke nok! Du kommer jo derind til mig om ganske lidt, søde Moder!“

„O bliv, o bliv!“ sagde hun, „kun et Øieblik endnu! en eneste Gang endnu maa jeg see paa Dig, kysse Dig, holde Dig fast i mine Arme!“

Og hun kyssede og holdt fast. Da lød hendes Navn deroven fra; saa klagende kom disse Toner; hvad var det dog?

„Hører Du!" sagde Barnet, „det er Fader, som kalder paa Dig!"

Og atter, efter faa Secunder, lød dybe Suk, som fra Børn, der græde.

„Det er mine Søstre!" sagde Barnet, „Moder, Du har jo ikke glemt dem!"

Og hun huskede de Tilbageblevne, en Angest betog hende, hun saae frem for sig, og altid svævede Skikkelser forbi, hun troede af kjende Nogle, de svævede gjennem Dødens Hal, hen mod det mørke Forhæng, og der forsvandt de. Om vel hendes Mand, hendes Døttre kom tilsyne? Nei, deres Raab, deres Suk lød endnu deroven fra; nær havde hun ganske glemt dem for den Døde.

„Moder, nu ringer Himmeriges Klokker!" sagde Barnet. „Moder, nu staaer Solen op!"

Og der strømmede et overvældende Lys mod hende; — Barnet var borte, og hun løftedes — det blev koldt rundt om hende, hun hævede sit Hoved og saae, at hun laae paa Kirkegaarden paa sit Barns Grav; men Gud var i Drømmen bleven en Støtte for hendes Fod, et Lys for hendes Forstand, hun bøiede sine Knæe og bad:

„Tilgiv mig, Herre min Gud! at jeg vilde holde en evig Sjæl fra sin Flugt, og at jeg kunde glemme mine Pligter mod de Levende, Du her gav mig!" Og ved disse Ord var

det som om hendes Hjerte fandt Lettelse. Da brød Solen frem, en lille Fugl sang over hendes Hoved, og Kirkeklokkerne ringede til Morgensang. Der blev saa helligt rundt om,

helligt som i hendes Hjerte! hun kjendte sin Gud, hun kjendte sine Pligter, og i Længsel skyndte hun sig til Hjemmet. Hun bøiede sig over Manden, hendes varme, inderlige Kys vækkede ham, og de talte Hjertets, Inderlighedens Ord, og hun var

stærk og mild som Hustruen kan være det, fra hende kom Fortrøstningens Væld.

„Guds Villie er altid den bedste!“

Og Manden spurgte hende: „hvorfra fik Du med Eet denne Kraft, dette trøstende Sind?“

Og hun kyssede ham og kyssede sine Børn: „Jeg fik det fra Gud, ved Barnet i Graven.“

Gaardhanen og Veirhanen.

Der vare to Haner, een paa Møddingen og een paa Taget, hovmodige begge To; men hvem udrettede Meest? Siig os din Mening, — vi beholde vor egen alligevel.

Hønsegaarden var ved et Plankeværk skilt fra en anden Gaard, hvori laae en Mødding, og paa den voxte en stor Agurk, der var sig bevidst at være en Mistbænkvæxt.

„Det fødes man til!" sagde det indeni den; „ikke Alle kunne fødes til Agurker, der maae ogsaa være andre levende

Arter! Hønsene, Ænderne og hele Nabogaardens Besætning er ogsaa Skabninger. Gaardhanen seer jeg nu op til paa Plankeværket, han er rigtignok af anderledes Betydenhed end Veirhanen, der er sat saa høit og ikke engang kan knirke, end sige gale! han har hverken Høns eller Kyllinger, han tænker kun paa sig selv og sveder Spanskgrønt! nei, Gaardhanen, det er en Hane! see ham gjøre Trit, det er Dands! høre ham gale, det er Musik! hvor han kommer, faaer man at høre, hvad en Trompeter er! Om han kom herind, om han aad mig op med Blad og Stilk, om jeg gik op i hans Krop, det var salig Død!" sagde Agurken.

Ud paa Natten blev det et frygteligt Veir; Høns, Kyllinger og Hanen med, søgte Ly. Plankeværket mellem Gaardene blæste ned saa det gav et stærkt Rabalder; Tagstenene faldt, men Veirhanen sad fast, den dreiede sig ikke engang, den kunde ikke, og dog var den ung, nystøbt, men sindig og adstadig; den var født gammel, lignede ikke de flagrende Himlens Fugle, Spurve og Svaler, dem foragtede den, „Pipfuglene, ringe af Størrelse og ordinaire." Duerne vare store, blanke og skinnende, som Perlemor, saae ud som et Slags Veirhane, men de vare tykke og dumme, al deres Tanke gik ud paa at faae Noget i Skrotten, sagde Veirhanen, kjedelige i Omgang vare de. Trækfuglene havde ogsaa gjort Visit, fortalt om fremmede Lande, om Luftkaravaner og frygtelige Røverhistorier med Rovfuglene; det var nyt og interessant, første Gang, men senere vidste Veirhanen at de gjentoge sig, at det altid var det Samme og

det er kjedeligt! De vare kjedelige og Alt var kjedeligt, Ingen var til Omgang, hver En var fad og flau.

„Verden duer ikke!" sagde den. „Brøvl det Hele!"

Veirhanen var, hvad man kalder blaseret, og det havde bestemt gjort ham interessant for Agurken, havde hun vidst det, men hun saae kun op til Gaardhanen, og nu var den inde i Gaarden hos hende.

Plankeværket var blæst om, men Lyn og Torden var forbi.

„Hvad sige I om det Hanegal?" sagde Gaardhanen til Høns og Kyllinger. „Det var noget raat, Elegancen manglede."

Og Høns og Kyllinger traadte ind paa Møddingen, Hanen kom med Ryttertrin.

„Havevæxt!" sagde han til Agurken, og i det ene Ord fornam hun hele hans udstrakte Dannelse og glemte, at han hakkede i hende og aad hende.

„Salig Død!"

Og Hønsene kom, og Kyllingerne kom, og naar den ene løber, saa løber den anden med, og de klukkede og de pippede og de saae paa Hanen, de vare stolte af ham, han var af deres Art.

„Kykkeleky!" galede han, „Kyllingerne blive strax til store Høns, naar jeg siger det i Verdens Hønsegaard."

Og Høns og Kyllinger klukkede og pippede bag efter.

Og Hanen forkyndte en stor Nyhed.

„En Hane kan lægge et Æg! og veed I, hvad der ligger i det Æg? Der ligger en Basilisk! Synet af den kan Ingen

udholde! det veed Menneskene, og nu veed I det med, veed, hvad der boer i mig! veed, hvad jeg er for en allerhønsegaards Karl!"

Og saa slog Gaardhanen med Vingerne, reiste Kammen og galede igjen. Det gøs i alle Hønsene og i alle de smaa Kyllinger, men de vare frygteligt stolte af, at En af deres var saadan en allerhønsegaards Karl; de klukkede og de pippede, saa at Veirhanen maatte høre det, og han hørte det, men han rørte sig ikke derved.

„Vrøvl det Hele!" sagde det indeni Veirhanen. „Gaardhanen lægger aldrig Æg og jeg gider ikke! vilde jeg, kunde jeg nok lægge et Vindæg! men Verden er ikke et

Vindæg værd! Vrøvl det Hele! — Nu gider jeg ikke engang sidde!"

Og saa knak Veirhanen af, men han slog ikke Gaardhanen ihjel, „skjøndt det var det beregnet paa!" sagde Hønsene; og hvad siger Moralen.

„Det er dog bedre at gale, end at være blaseret og knække af."

„Deilig!"

Billedhuggeren Alfred, ja Du kjender ham vel? Vi kjende ham Allesammen: han fik Guldmedaillen, reiste til Italien og kom hjem igjen; da var han ung, ja det er han da endnu, men dog altid en halv Snees Aar ældre end dengang.

Han kom hjem, kom i Besøg i en af Sjællands Smaastæder; hele Byen vidste om den Fremmede, vidste hvem han var. For hans Skyld var Selskab hos en af de rigeste Familier, Alt, hvad der var Noget eller havde Noget, var ind=

budt, det var en Begivenhed, Byen vidste det uden Tromme-slag. Haandværksdrenge og Smaafolks Børn, et Par af Forældrene med, stode udenfor og saae paa de nedrullede, belyste Gardiner, Vægteren kunde bilde sig ind, han gjorde Selskab, saa mange Folk stod der i hans Boldgade; det smagte af Fornøielse, og indenfor var rigtignok Fornøielse tilhuse, der var Hr. Alfred, Billedhuggeren.

Han talte, han fortalte, og Alle derinde hørte paa ham med Glæde, med Salvelse, men Ingen mere end en ældre Enkefrue af Embedsstanden, og hun var, for Alt hvad Hr. Alfred sagde, et ubeskrevet, graat Papir, der sugede det Sagte strax i sig og bad om Mere, høist modtagelig, utrolig uvidende, en qvindelig Caspar Hauser.

„Rom gad jeg nok see!" sagde hun, „det maa være en yndig By med alle de mange Fremmede, som komme der, beskriv os nu Rom! hvorledes seer der nu ud idet man kommer ind ad Porten?"

„Det er ikke let at beskrive!" sagde den unge Billed-hugger. „Der er en stor Plads; midt paa den staaer en Obelisk, som er fire tusinde Aar gammel."

„En Organist!" udbrød Fruen, hun havde aldrig før hørt Ordet Obelisk; Nogle vare nær ved at lee, Billed-huggeren med, men det Smiil som kom, gled hen i Beskuelse, thi han saae tæt ved Fruen et Par store, havblaae Øine, det var Datteren af hende, der talte, og naar man har en saadan Datter, kan man ikke være eenfoldig. Moderen var et øsende Spørgsmaalsvæld, Datteren Vældets Skjønhedsnajade, der

hørte til. Hvor var hun deilig! hun var Noget for en Billedhugger at see paa, men ikke at tale med, og hun talte Intet, idetmindste meget lidt.

„Har Paven en stor Familie?" spurgte Fruen.

Og den unge Mand svarede, som Spørgsmaalet bedre kunde have været stillet: „Nei, han er ikke af stor Familie!"

„Det mener jeg ikke!" sagde Fruen; „jeg mener, har han Kone og Børn?"

„Paven tør ikke gifte sig!" svarede han.

„Det holder jeg ikke af!" sagde Fruen.

Kløgtigere kunde hun vel have spurgt og talt, men om hun ikke havde spurgt og talt, som hun gjorde det, mon da vel Datteren saaledes havde heldet sig op til hendes Skulder og seet med dette næsten rørende Smiil?

Og Hr. Alfred talte, talte om Italiens Farvepragt, de blaanende Bjerge, det blaa Middelhav, Sydens Blaa, en Deilighed, som man i Norden kun fandt overtruffen i den nordiske Qvindes blaae Øine. Og det blev her sagt med Henthydning, men hun, som skulde forstaae det, hun lod sig ikke mærke med at hun forstod det; og det var jo nu ogsaa deiligt!

„Italien!" sukkede Nogle, „reise!" sukkede Andre. „Deilig! deilig!"

„Ja, naar jeg nu vinder de halvtresindstyve tusinde Rigsdaler i Lotteriet," sagde Enkefruen; „saa reise vi! jeg og min Datter. De, Hr. Alfred, skal føre os an! vi reise alle Tre! og et Par andre gode Venner med!" og saa nikkede hun fornøieligt til dem Allesammen, Enhver havde Lov at

troe, det er mig, der skal med. „Til Italien ville vi! men vi ville ikke hvor der er Røvere, vi blive i Rom og paa de store Landeveie, hvor man er sikker.“

Og Datteren drog et lille Suk; hvormeget kan der ikke ligge i et lille Suk, eller lægges deri; den unge Mand lagde Meget deri; de to blaae Øine, denne Aften belyste for ham, skjulte Skatte, Aandens og Hjertets Skatte, rige, som alle Roms Herligheder, og da han forlod Selskabet, — ja saa var han væk, — væk i Frøkenen.

Enkefruens Huus blev af alle Huse det, Hr. Alfred, Billedhuggeren, besøgte; man indsaae, at det ikke kunde være for Moderens Skyld, uagtet han og hun altid vare de Talende, det maatte være for Datterens Skyld han kom. Kala blev hun kaldt, hun hed Karen Malene, de to Navne vare trukne sammen til det ene Navn Kala. Deilig var hun, men lidt dvask, sagde En og Anden; hun laae gjerne lidt længe om Morgenen.

„Det er hun vant til fra sin Barndom!“ sagde Moderen, „hun har altid været en Venus-Unge, og de blive saa let trætte. Hun ligger lidt længe, men deraf har hun fine klare Øine.“

Hvilken Magt var der ikke i disse klare Øine, disse havblaae Vande, det stille Vand med den dybe Grund; det fornam den unge Mand, han sad fast paa den dybe Grund. — Han talte og fortalte, og Mama spurgte altid lige levende, freidigt og flot, som ved første Møde.

Det var en Fornøielse at høre Hr. Alfred fortælle.

Han fortalte om Neapel, om Vandringerne paa Vesuv og fremviste dertil i farvede Billeder flere af Eruptionerne. Enkefruen havde aldrig før hørt herom eller faaet det i Overveielse.

„Bevar os!" sagde hun, „det er da et ildspruddendes Bjerg! kan der Ingen komme til Skade ved det?"

„Hele Byer ere gaaede tilgrunde!" svarede han, „Pompeji og Herculanum!"

„Men de ulykkelige Mennesker! og alt Det har De selv seet!"

„Nei, ingen af de Udbrud, jeg her har i Billeder, men jeg skal vise Dem i en Tegning af mig selv, hvorledes Udbruddet var, da jeg saae det."

Og han tog frem en Skizze gjort med Blyant, og Mama, der sad opfyldt i Beskuelsen af de stærkt colorerede Billeder, saae paa den blege Blyantsskizze og udbrød i Overraskelse:

„De har seet det sprudde hvidt!"

Det blev et Øieblik sort i Hr. Alfreds Høiagtelse for Mama, men snart, i Kalas Belysning, forstod han, at hendes Moder ikke havde Farvesands, det var det Hele, hun havde det Bedste, det Skjønneste, hun havde Kala.

Og med Kala blev Alfred forlovet, det var saa rimeligt, og Forlovelsen stod anmeldt i Byens Avis. Mama fik sig tredive Exemplarer af den, for at klippe det Stykke ud og lægge i Breve til Venner og Bekjendte. Og de Forlovede vare lykkelige og Svigermama med, hun var ligesom kommen i Familie med Thorvaldsen, sagde hun.

„De er dog hans Fortsættelse!"

Og Alfred syntes at hun sagde noget Aandrigt. Kala sagde ikke Noget, men hendes Øine lyste, Smilet sad om Munden, hver Bevægelse var deilig; og deilig var hun, det kan ikke siges for tidt.

Alfred formede Kalas og Svigermamas Buste; de

sad for ham og saae, hvorledes han med Fingrene glattede og bøiede det bløde Leer.

„Det er nu for vor Skyld," sagde Svigermama, „at De selv gjør det simple Arbeide, og ikke lader Deres Karl klatte det sammen!"

„Det er just nødvendigt at jeg former det i Leret!" sagde han.

„Ja De er nu altid saa overordenlig galant!" sagde Mama, og Kala trykkede stille hans Haand, som Leret sad paa.

Og han udviklede for dem begge To Naturens Herlighed i det Skabte, hvorledes det Levende stod over det Døde, Planten over Mineraliet, Dyret over Planten, Mennesket over Dyret; hvorledes Aand og Skjønhed aabenbarede sig gjennem Formen, og at Billedhuggeren gav den jordiske Skikkelse af det Herligste i dets Aabenbarelse.

Kala sad taus, vuggende hans udtalte Tanke, Svigermama tilstod:

„Det er svært at følge med! men jeg gaaer langsomt efter med Tankerne, og de surre ved det, men jeg har fast."

Og Deiligheden havde ham fast, den fyldte ham, betog og beherskede ham. Deiligheden lyste ud af hele Kalas Skikkelse, ud af hendes Blik, fra Mundvigerne, fra selve Fingrenes Bevægelse; det udtalte Alfred, og han, Billedhuggeren, forstod sig paa det, han talte kun om hende, tænkte kun paa hende, de To bleve Eet, og saaledes talte hun ogsaa meget, for han talte særdeles meget.

Det var Forlovelsesdagen; nu kom Brylluppet med Brudepiger og Brudegaver, og de bleve nævnte i Brudetalen.

Svigermama havde i Brudehuset stillet op for Bordenden Thorvaldsens Buste med Slobrok om, han skulde være Gjest, det var hendes Idee; der blev sunget Viser og der blev drukket Skaaler, det var et fornøieligt Bryllup, et

deiligt Par! „Pygmalion fik sin Galathea“, stod der i en af Sangene: „Det er nu saadan Mythologie!“ sagde Svigermama.

Dagen derpaa reiste det unge Par til Kjøbenhavn for der at boe og bygge, Svigermama fulgte med for at tage sig af det Grove, sagde hun, det vil sige styre Husvæsenet. Kala skulde sidde i Dukkeskab! Alt var nyt, blankt og deiligt! der sad de alle Tre, — og Alfred, ja, for at bruge et Ordsprog, der belyser hvorledes han sad, han sad som en Bisp i en Gaaserede.

Formens Trolddom havde bedaaret ham, han havde seet paa Foderalet og ikke paa, hvad der stak i Foderalet, og det er Uheld, meget Uheld i Ægtestanden! gaaer Foderalet op i Liimningerne og Glimmerguldet falder af, saa fortryder man Handelen. I stort Selskab er det høist ubehageligt at mærke, at man har mistet begge sine Seleknapper og vide, at man ikke kan stole paa sit Spænde, for man har intet Spænde, men endnu værre er det i stort Selskab at fornemme, at Kone og Svigermama tale dumt og da, ikke at kunne stole paa selv at faae et vittigt Indfald, der bortveirer Dumheden.

Saa tidt sad det unge Ægtepar Haand i Haand, og han talte og hun dryppede et Ord, samme Melodie, samme to, tre Klokketoner. Det var en Aandsluftning, naar Sophie, en af Veninderne, kom.

Sophie var meget lidt kjøn; ja hun var uden Skavank! lidt skjev var hun rigtignok, sagde Kala, men det var vissélig ikke mere, end Veninder kunne see det; hun var en meget fornuftig Pige, dog det faldt hende ikke ind at hun

her kunde blive farlig. Hun var en forfriskende Luftning i Dukkeskabet, og frisk Luftning trængte man til, det indsaae de Allesammen; luftes maatte der og saa kom de ud at luftes, Svigermama og det unge Ægtepar reiste til Italien.

„Gud skee Lov vi ere hjemme i vort Eget igjen!" sagde Moder og Datter, da de Aaret efter med Alfred, alle Tre, kom tilbage.

„Det er ingen Fornøielse at reise!" sagde Svigermama; „det er egenlig kjedeligt! undskyld at jeg siger det. Jeg kjedede mig, uagtet jeg havde mine Børn med, og det er dyrt, meget dyrt at reise! Alle de Gallerier man skal see! Alt Det, man skal løbe efter! man kan jo ikke være Andet bekjendt, naar man kommer hjem og bliver spurgt ud! og saa maa man dog høre at Det er det Deiligste, Det man fik glemt at see. Mig kjedede i Længden disse evige Madonnaer, man blev selv bare Madonna."

„Og den Mad, man faaer!" sagde Kala.

„Ikke en ærlig Kjødsuppe!" sagde Mama. „Det er Daarligdom med deres Madlavning!"

Og Kala var bleven fatigueret af Reisen, vedvarende fatigueret, det var det Værste. Sophie kom der i Huset, og Gavn gjorde hun.

Det maatte man erkjende, sagde Svigermama, at Sophie forstod sig paa Husvæsen og Konstvæsen og Alt hvad hun

efter sin Formue ikke havde Raad til; og saa var hun dertil meget agtbar, inderlig trofast; det viste hun ret, da Kala laae syg og tabte sig.

Hvor Foderalet er det Hele, der maa Foderalet holde ud, ellers er det forbi med Foderalet — og det var forbi med Foderalet, — Kala døde.

„Hun var deilig!“ sagde Moderen, „hun var rigtignok noget Andet end Antikkerne, de ere saa rambonerede! Kala var heel og det skal en Skjønhed være.“

Alfred græd, og Moderen græd, og de gik Begge i sorte Klæder, Mama klædte Sort især, og hun gik længst i Sort, bar længst Sorg, og hun fik den Sorg til, at Alfred giftede sig igjen, tog Sophie, der ikke havde Udvortes.

„Han er gaaet til Yderligheder!“ sagde Svigermama, „gaaet fra det Deiligste til det Grimmeste! han har kunnet glemme sin første Kone. Der er ikke Udholdenhed hos Mandsfolk! min Mand var anderledes! han døde ogsaa før jeg.“

„Pygmalion fik sin Galathea!“ sagde Alfred, „ja det stod i Brudevisen; jeg havde ogsaa virkelig forelsket mig i den deilige Statue, der fik Liv i mine Arme; men den beslægtede Sjæl, som Himlen sender os, en af dens Engle, der kan føle med os, tænke med os, løfte os, hvor vi bøies, har jeg nu først fundet og vundet. Du kom, Sophie! ikke i Formskjønhed, i Straaleglands, — men god nok, mere smuk, end det behøves! Hovedsagen er Hovedsagen! Du kom og lærte Billedhuggeren, at hans Værk kun er Leer, Støv, kun et Aftryk i dette af den indre Kjærne, den vi skulle søge.

Stakkels Kala! vort Jordliv var som et Reiseliv! deroppe, hvor man samles i Sympathie, ere vi hinanden maaskee halv fremmede."

„Det var ikke kjærligt sagt," sagde Sophie, „det var ikke christeligt! hist oppe, hvor der ikke skal tages tilægte, men, som Du siger, Sjælene mødes ved Sympathie, der, hvor alt Herligt udfolder og løfter sig, vil hendes Sjæl maaskee klinge i saa fuldelig Kraft, at den overklinger min, og Du — Du vil da igjen udbryde i dit første Forelskelses-Udbrud: Deilig, deilig!"

En Historie fra Klitterne.

Det er en Historie fra de jydske Klitter, men den begynder ikke derovre, nei langt borte, Syd paa, i Spanien; Havet er Farvei mellem Landene; tænk Dig derhen, til Spanien! der er varmt og der er deiligt; der voxe de ildrøde Granatblomster mellem de mørke Laurbærtræer; fra Bjergene vifter en forfriskende Vind ned over Orangehaverne og de prægtige, mauriske Haller med de gyldne Kupler og de farvede Vægge; gjennem Gaderne drage Børn i Procession med Lys og vaiende Faner, og over dem, saa høi og klar, løfter Himlen sig med funklende Stjerner! Sang og Castagnetter klinge, Knøse og Piger svinge sig i Dands under de blomstrende Akasietræer, medens Tiggeren sidder paa den hugne Marmorsteen, qvæger sig med den saftige Vandmelon, og døser Livet hen; det er som en deilig Drøm det Hele! give sig hen i den, — ja det gjorde saa ganske to unge, nygifte Folk, og dem var ogsaa her givet alle Jordens Goder: Sundhed, godt Humeur, Rigdom og Hæder.

„Vi ere saa lykkelige som Nogen kan være det!" sagde de i Hjertets fulde Overbeviisning; dog et Trin endnu høiere i Lykke kunde de løftes, og det vilde være skeet, naar Gud forundte dem et Barn, en Søn, der lignede dem paa Legeme og Sjæl.

Det lykkelige Barn vilde blive hilset med Jubel, finde den høieste Omhu og Kjærlighed, al den Velvære, som Rigdom og formaaende Slægt kan skabe.

Som en Fest glede Dagene hen, for dem.

„Livet er en Kjærligheds=Naadegave, næsten ufattelig stor!" sagde Hustruen, „og denne Lyksaligheds Fylde skal i det andet Liv kunne voxe og det frem i en Evighed! — jeg rummer ikke denne Tanke."

„Og den er visselig ogsaa et Overmod af Menneskene!" sagde Manden. „Det er i Grunden en forfærdelig Stolthed at troe man skal leve evig — blive som Gud! det var jo ogsaa Slangens Ord, og den var Løgnens Herre."

„Du tvivler dog ikke om et Liv efter dette?" spurgte den unge Hustru, og det var som foer første Gang en Skygge gjennem deres solbelyste Tankerige.

„Troen lover det, Præsterne sige det!" sagde den unge Mand, „men just i al min Lykke føler og erkjender jeg, at det er en Stolthed, en Overmods=Tanke at forlange et andet Liv efter dette, en fortsat Lyksalighed! — er ikke her i denne Tilværelse givet os saa Meget, at vi kunne og bør være tilfredse?"

„Ja os blev der givet det," sagde den unge Kone, „men hvormange Tusinder blev ikke dette Liv en tung Prøvelse,

hvor Mange ere ikke ligesom kastede ind i Verden til Armod, Skjændsel, Sygdom og Ulykke! nei, var der ikke et Liv efter dette, da var Alt paa denne Jord for ulige fordeelt; da var Gud ikke den Retfærdige."

„Tiggeren dernede paa Gaden har Glæder, for ham ligesaa store, som Kongen har dem i sit rige Slot!" sagde den unge Mand, „og troer Du ikke, at Arbeidsdyret, som prygles, sulter og slæber sig ihjel, har Fornemmelse af sine tunge Levedage? Det kunde da ogsaa forlange et andet Liv, kalde det en Uret, at det ikke blev stillet i en høiere Række af Skabningen."

„I Himmeriges Rige ere mange Værelser, har Christus sagt," svarede den unge Kone, „Himmeriges Rige er det Uendelige, som Guds Kjærlighed er det! — ogsaa Dyret er en Skabning! og intet Liv troer jeg vil fortabes, men vinde al den Lyksalighed, det kan modtage, og som er det nok."

„Men mig er nu denne Verden nok!" sagde Manden, og slyngede sine Arme om sin deilige, elskelige Hustru, røg sin Cigaretto paa den aabne Altan, hvor den svale Luft var fyldt med Duften af Oranger og Nelliker; Musik og Castagnetter klang nede fra Gaden, Stjernerne blinkede ovenfra, og to Øine, fulde af Kjærlighed, hans Hustrues Øine, saae paa ham med Kjærlighedens evige Liv.

„Et saadant Minut," sagde han, „er det vel værdt at fødes for, fornemme og — forsvinde!" han smilede, Hustruen løftede Haanden mildt bebreidende — og Skyen var igjen borte, de vare altfor lykkelige.

Og Alt syntes at føie sig for dem til at skride frem i Hæder, Glæde og Velvære; der kom en Omvexling, men kun i Sted, ikke i Det at nyde og ret at vinde Livets Glæde og Lyst. Den unge Mand blev af sin Konge sendt som Gesandt til det keiserlige Hof i Rusland, det var en Hæderspost, hans Fødsel og Kundskaber gav ham Ret til; stor Formue havde han, hans unge Kone havde bragt ham en ikke ringere, hun var Datter af den rigeste, meest ansete Kjøbmand. Et af Dennes største og bedste Skibe skulde i dette Aar just gaae til Stockholm, det skulde føre de kjære Børn, Datter og Svigersøn, til Petersborg, og der blev

kongeligt indrettet ombord; bløde Tæpper for Fødderne, Silke og Herlighed rundt om.

Der er en gammel Kæmpevise, som nok alle Danske kjende; den kaldes „Kongens Søn af England,“ han ogsaa seiler paa saa kosteligt et Skib, dets Anker er indlagt med det røde Guld og hvert Toug med Silketvinde, det Skib maatte man tænke paa ved at see det fra Spanien, her var samme Pragt, samme Afskedstanke:

„Gud lade os Alle med Glæde findes!“

Og Vinden blæste hurtig ud fra den spanske Kyst, Afskeden blev kun kort. I faa Uger maatte de kunne naae Maalet for deres Reise; men da de var vel ude, lagde Vinden sig, Havet blev blankt og stille, Vandet lyste, Himlens Stjerner lyste, det var som Festaftener i den rige Kahyt.

Tilsidst ønskede man dog det vilde lufte op, blæse en god Medbør, men den blæste ikke; løftede sig Vinden, da var den altid imod. Saaledes gik Uger, ja hele to Maaneder, — først da blev Vinden heldig, den blæste Sydvest. De vare midt ude mellem Skotland og Jylland, og Vinden tog til, ret ligesom i den gamle Vise om „Kongens Søn af England“:

„Da blæste der Veir og mørken Sky,
De vidste dennem hverken Land eller Ly,
Saa kasted' de ud deres Anker huld,
Men Børen blæser dennem Vesten ind for Danmark.“

Det er nu mange Tider siden. Kong Christian den Syvende sad paa den danske Throne og var da en ung Mand; Meget er skeet efter den Tid, Meget omskiftet og forandret; Sø og Mose ere blevne frodig Eng, Hede bleven dyrket Land, og i Læ af Vestjydens Huus voxe Æbletræer og Roser, men de maae søges op, thi de krybe i Læ for de skarpe Vestenvinde. Man kan derovre ret tænke sig tilbage i Tiden, længere end til Christian den Syvendes Regjering. Som dengang, i Jylland, saaledes endnu, strækker sig milevidt den brune Hede med sine Kæmpegrave, sine Luftsyner, sine krydsende, knoldede og sanddybe Veie; Vester paa, hvor store Aaløb falde i Fjordene, breder sig Eng og Mose begrændset af høie Klitter, der, liig en Alperække med savformede Toppe, løfte sig mod Havet, de afbrydes kun af høie Leerskrænter, dem Søen Aar for Aar bider Kæmpemundfulde af, saa at Brinker og Høider styrte som rystede ved Jordskjælv. Saaledes seer der ud i Dag den Dag, saaledes var der for de mange Aaringer tilbage, da de to Lykkelige seilede derude paa det rige Skib.

Det var sidst i September, det var Søndag og Solskinsveir, Kirkeklokkernes Lyd naaede hinanden langs Nissumfjord; Kirkerne der staae som hugne Kampesteen, hver af dem er et Stykke Fjeld; Vesterhavet kunde rulle over dem og de skulde staae; paa de fleste mangler Taarnet, Klokkerne hænge da frit ude mellem to Bjælker. Kirketjenesten var endt, Menigheden kom fra Guds Huus ud paa Kirkegaarden, hvor dengang, som endnu, ikke fandtes eller findes Træ eller

Busk, ikke en plantet Blomst eller en Krands lagt paa Graven; knoldede Høider vise, hvor de Døde ere jordede; et skarpt Græs, pidsket af Vinden, voxer over den hele Kirkegaard; en enkelt Grav har maaskee et Monument, det vil sige en hensmuldret Træbul, tilhugget i Ligkisteform; Træstykket er hentet fra Vestegnens Skov: det vilde Hav; der voxer for Kystboen de tilhugne Bjælker, Planker og Træer, som Brændingen kjører i Land; Vinden og Havgusen forvittrer snart det henlagte Træstykke. En saadan Stump laae her paa en Barnegrav, og hen til den gik en af Konerne, som kom fra Kirken. Hun stod stille, saae paa det halvt opløste Træstykke; lidt efter traadte hendes Mand til. De talte ikke et Ord; han tog hende ved Haanden, og de gik fra Graven ud paa den brune Hede, over Moseland og hen imod Klitterne; længe gik de tause.

„Det var en god Prædiken idag," sagde Manden, „havde man ikke Vorherre, saa havde man Ingenting."

„Ja," svarede Konen, „han glæder og han bedrøver! det har han Ret til! — Som imorgen havde vor lille Dreng været fem Aar, havde vi maattet beholde ham."

„Der kommer ikke Noget ud af, at Du sørger!" sagde Manden. „Han er sluppen godt fra det! han er jo, hvor vi maae bede om at komme."

Og saa talte de ikke mere og gik hen imod deres Huus mellem Klitterne. Pludselig, fra en af disse, hvor ikke Marehalmen holdt Sandet, løftede sig ligesom en stærk Røg; det var et Vindstød, der borede sig ind i Klitten og hvirvlede i

Veiret de fine Sanddele; der kom endnu et Vindkast, saa alle de mellem Snore ophængte udspændte Fisk sloge mod Husets Muur, og Alt var igjen stille; Solen brændte varmt.

Mand og Kone gik ind i Huset og vare snart af Søndagsklæderne, skyndte sig saa over Klitterne, der stode som uhyre Bølger af Sand pludseligt standsede i deres Bevægelse; Klittag og Marehalmens blaagrønne, skarpe Straa gav nogen Farvevexel mod det hvide Sand. Et Par Naboer kom til, de hjalp hinanden med at faae Baadene høiere op i Sandet, Vinden blev stærkere, den var bidende kold, og da de gik tilbage over Klitterne, fygede Sand og skarpe Smaastene dem i Ansigtet; Bølgerne løftede hvide Toppe, og Blæsten klippede den øverste Kam af saa det sprøitede efter.

Det blev Aften, der lød en svulmende Susen i Luften, hylende, klagende, som en Hærskare af fortvivlende Aander, den overdøvede Havets Rullen, uagtet Fiskerhuset laae det saa nær. Sandet fygede paa Ruderne, og imellem kom et Kast som skulde Huset rystes i sin Grund. Det var mørkt, dog mod Midnat vilde Maanen komme op.

Luften klaredes, men Stormen foer i al sin Vælde hen over det dybe, fortladne Hav. Fiskerfolkene havde allerede forlænge siden lagt sig tilsengs, men det var ikke at tænke paa i det Guds Veir at lukke et Øie; da bankede det paa Vinduet, Døren aabnedes og der blev sagt:

„Der staaer et stort Fartøi fast paa den yderste Revle!" i eet Spring vare Fiskerfolkene ude af Sengen og i Klæderne.

Maanen var kommen frem; det lysnede nok til at see, havde man kunnet holde Øinene aabne for Sandflugt; det var en Vind, saa man kunde lægge sig mod den, og kun med stor Besvær, krybende mellem Vindkastene, kom man over Klitterne, og her fløi som Svaneduun i Luften den salte Fraade og Skum op fra Havet, der som et rullende, kogende Fald væltede mod Kysten. Man maatte rigtignok have et øvet Øie til strax at finde Fartøiet derude; en prægtig Tomaster var det; den løftedes netop nu over Revlen, tre, fire Kabellængder udenfor den sædvanlige Havstok, den drev mod Land, stødte paa den anden Revle og stod fast. Umuligt var det at bringe Hjelp, Søen var for voldsom, den slog mod Fartøiet og hen over det. Man troede at høre Nødskrigene, Dødsangestens Raab, man saae den travle, hjelpeløse Virksomhed. Nu kom en Sø, der, som et knusende Fjeldstykke, faldt paa Bugsprydet, og dette var borte, Agterenden løftede sig høit over Vandet. To Mennesker sprang med hinanden i Søen, de forsvandt — et Nu — og en af de største Bølger, der rullede op mod Klitterne, kastede et Legeme ind paa Stranden — en Qvinde var det, et Liig maatte de troe; et Par af Fruentimmerne tumlede med hende og troede at bemærke Liv, hun blev bragt over Klitterne til Fiskerhuset. Hvor var hun smuk og fiin, vistnok en fornem Dame.

De lagde hende i den fattige Seng; der var ikke Linnedtrevl i den, der var et Uldlagen at svøbe sig i, og det var godt varmt.

Tillive kom hun, men i Feber, hun vidste slet ikke, hvad der var skeet eller hvor hun var, og det var jo ogsaa godt, thi Alt hvad hende kjært var, laae paa Havsens Bund, det gik dem derude, som Kæmpevisen har sunget om „Kongens Søn af England“:

„Det var stor Ynk at see derpaa,
Det Skib sloges alt i Stykker smaa.“

Vragstumper og Spaaner skyllede i Land, hun var den eneste Levende af dem Alle. Endnu foer Vinden hylende hen over Kysten, nogle Dieblik havde hun Ro, men snart kom Smerter og Skrig, hun slog sine to deilige Dine op, sagde nogle Ord, men Ingen her kunde forstaae det.

Og da, for Alt hvad hun havde lidt og stridt, holdt hun i sine Arme et nyfødt Barn; det skulde have hvilet paa Pragtseng, med Silkegardiner, i det rige Huus; det skulde med Jubel have været hilset til et Liv rigt paa alle Jordens Goder, og nu havde Vorherre ladet det fødes i den fattige Vraa; ikke engang et Kys fik det af sin Moder.

Fiskerkonen lagde Barnet op til dets Moders Bryst, og det laae ved et Hjerte, som ikke længer slog, hun var død. Det Barn, som Rigdom og Lykke skulde have opammet, var kastet ind i Verden, kastet af Søen ind i Klitterne for at prøve den Fattiges Lod og tunge Dage.

Og altid kommer os her i Sind den gamle Sang:

„Den Kongens Søn hannem randt Taare paa Kind,
Christ bedr't, jeg kom for Bovbjerg ind!
Jeg er nu kommen saa ilde at holde;
Men var jeg kommen i Herr Bugges Lehn,
Da havde mig røvet hverken Ridder eller Svend.“

Lidt Syd for Nissumfjord, paa den Strand Hr. Bugge engang havde kaldt sin, var Skibet strandet. De haarde, umenneskelige Tider, da Vestkystens Beboere øvede Ondt, som man

siger, mod den Strandede, vare længst forbi; Kjærlighed og Hjertelag, Opoffrelse for de Skibbrudne fandtes der, som den i vor Tid lyser frem i de ædleste Træk; den døende Moder og det elendige Barn vilde have mødt Omhu og Pleie, hvorhen „Børen havde blæst", men ingensteds inderligere, end hos den fattige Fiskerkone, som endnu igaar stod med tungt Hjerte ved Graven, som gjemte hendes Barn, der idag vilde have fyldt sit femte Aar, om Gud havde forundt det at leve.

Ingen vidste, hvem den fremmede, døde Qvinde var, eller hvorfra hun kom. Skibets Stumper og Spaaner mælede ikke derom.

I Spanien, i det rige Huus, indtraf aldrig Brev eller Budskab om Datter eller Svigersøn; de vare ikke komne til deres Bestemmelsessted; stærke Storme havde raset i de sidste Uger; man ventede i Maaneder. — „Total forliist; Alle omkomne!" det vidste de.

Men ved Huusby-Klitter, i Fiskerens Huus, havde de nu en lille Purk.

Hvor Gud beskærer Føden for To, finder den Tredie vel ogsaa Lidt til et Maaltid; og nær ved Havet er nok en Ret Fisk for sulten Mund. Jørgen blev den Lille kaldt.

„Han er vist et Jødebarn," sagde man, „han seer saa sort ud!" — „Han kan ogsaa være en Italiener eller Spanier!" sagde Præsten. Alle de tre Folkefærd syntes Fiskerkonen kom ud paa Eet og trøstede sig med, at Barnet var christent døbt. Drengen trivedes, det adelige Blod holdt Varme og fik Kræfter ved den fattige Kost, voxte til i det ringe Huus;

det danske Tungemaal blev hans Tungemaal, som Vestjyden taler det. Granatkjærnen fra Spaniens Jordsmon blev Marehalmens Plante paa Jyllands Vestkyst, dertil kan et Menneske drive det! til dette Hjem klamrede han sig med sit Livs aarlange Rødder. Sult og Kulde, Fattigmands Trang og Nød skulde han prøve, men ogsaa Fattigmands Glæde.

Barndomstiden for Enhver har sine Lyshøider, der siden straale gjennem hele Livet. Hvor fuldt op havde ikke han til Lyst og Leg! hele Strandbredden, milevidt, laae med

Legetøi: et Mosaik af Rullesteen, røde som Koraller, gule som Rav, og hvide, rundede som var det Fugleæg; de laae med alle Farver, alle slebne og glattede af Havet. Selv det udtørrede Fiskeskelet, de i Vinden tørrede Vandplanter, Tangen, skinnende hvid, lang og smal som Bændler, flagrende mellem Stenene, Alt var til Leg og Lyst for Øiet og for Tanken; og Drengen var et opvakt Barn, mange og store Evner laae gjemte i ham. Hvor kunde han huske Historier og Viser,

han fik at høre, og fingernem var han: af Stene og Skaller satte han hele Fartøier sammen, og Billeder, man kunde pynte Stuen med; han kunde underlig snitte sine Tanker ud i en Pind, sagde hans Pleiemoder, og Drengen var dog endnu lille; deilig klang hans Røst, Melodier gik ham strax over Tungen. Der vare mange Strænge spændte i det Bryst, de kunde have klinget ud i Verden, var han bleven stillet andetsteds, end i Fiskerhuset ved Vesterhavet.

En Dag strandede her et Skib, der drev i Land en Kasse med sjeldne Blomsterløg; nogle tog man og puttede i Gryden, man troede, at de vare til at spise, andre laae og raadnede i Sandet, de kom ikke til deres Bestemmelse at udfolde den Farvepragt, den Herlighed, der laae i dem — vilde det gaae Jørgen bedre? Blomsterløgene var det snart forbi med, han havde Aaringer endnu at prøve.

Det faldt aldrig ham eller nogen af de Andre derovre ind, hvor eensom og eensformigt Dagen gik, der var fuldt op at gjøre, at høre og see. Havet selv var en stor Lærebog, hver Dag frembød den et nyt Blad, Havblik, Døning, Kuling og Storm; Strandinger vare Glandspunkterne; Kirkegangen stod som Festbesøg, dog af Besøg var eet hjemme i Fiskerhuset særligt kjærkomment, det gjentoges to Gange om Aaret, det var Besøget af Morbroder, Aalebonden fra Fjaltring oppe nær Bovbjerg; han kom med rødmalet Vogn, fyldt med Aal, Vognen var lukket til som en Kiste og bemalet med blaae og hvide Tulipaner, den blev trukken af to blakkede Stude, og Jørgen fik Lov at kjøre dem.

Aalebonden var det gode Hoved, den muntre Gjest, en Vimpel førte han med sig fuld af Brændeviin, Enhver fik en Snaps af den, eller en Kaffekop fuld, dersom det skortede paa Glas, selv Jørgen, i hvor lille han var, blev given et godt Fingerbøl fuldt, det var for at holde paa den fede Aal, sagde Aalebonden og fortalte saa altid den samme Historie, og naar man loe ad den, fortalte han den strax om igjen for de samme Folk; det gjøre alle snaksomme Personer! og da Jørgen i hele sin Opvæxt og ind i Manddoms Aar tog Anvendelse og Talemaade af den Historie, saa maae vi vel høre den.

„Ude i Aaen gik Aalene, og Aalemoder sagde til sine Døttre, da de bade om at maatte gaae alene et lille Løb op ad Aaen: „„Gaae ikke for langt! let kommer den fæle Aalestanger og tager Eder Allesammen!““ — men de gik for langt, og af otte Døttre kom kun tre hjem igjen til Aalemoder; og de jamrede: „„vi vare bare gaaede lidt udenfor Døren, saa kom den fæle Aalestanger og stak vore fem Søstre ihjel!““ — „„De komme nok igjen!““ sagde Aalemoder. „„Nei!““ sagde Døttrene, „„for han flaaede dem, skar dem i Stykker og stegte dem.““ — „„De komme nok igjen!““ sagde Aalemoder. „„Ja, men han aad dem!““ — „„De komme nok igjen!““ sagde Aalemoder. „„Men saa drak han Brændeviin ovenpaa!““ sagde Døttrene. „„Au, au! da komme de aldrig igjen!““ hylede Aalemoder. „„Brændevinet begraver Aalen!““

„Og derfor skal man altid drikke sin Brændeviinssnaps til den Ret!“ sagde Aalebonden.

Og denne Historie blev Flitterguldstraaden, Humeurets Traad i Jørgens Liv. Ogsaa han vilde gjerne udenfor Døren, „lidt op ad Aaen", det vil sige med Fartøi ud i Verden, og Moder sagde som Aalemoder, „der ere mange slemme Mennesker, Aalestangere!" men lidt udenfor Klitterne, bare lidt ind i Heden, maatte han dog; og det skulde han komme. Fire fornøielige Dage, de lysefte i hele hans Barndoms Liv, oprullede; al Jyllands Deilighed, Hjemmets Glæde og Solskin laae i disse; han skulde til Gilde — Begravelsesgilde var det rigtignok.

En velhavende Slægtning af Fiskerfamilien var død; Gaarden laae ind i Landet, „Østerpaa, en Streg mod Nord", som det hed. Fader og Moder skulde derover og Jørgen med. Fra Klitterne over Hede og Moseland kom de til den grønne Eng, hvor Skjærumaa skar sig Vei, Aaen med de mange Aal, hvor Aalemoder boede med sine Døttre, dem, de slemme Mennesker stangede og skare i Stykker; dog bedre havde nok Menneskene tidt ikke handlet med deres Medmennesker; ogsaa Hr. Ridder Bugge, som nævnedes i den gamle Vise, blev myrdet af onde Mennesker, og i hvor god han selv kaldes, vilde han jo dog have slaaet ihjel Bygmesteren, der reiste ham Slot med Taarn og tykke Mure, netop der, hvor Jørgen med sine Pleieforældre stod, hvor Skjærumaa falder i Rissumfjord. Voldbakken var endnu at see, de røde Murbrokker rundt om. Her havde Ridder Bugge, da Bygmesteren var afreist, sagt til sin Svend, „gak efter ham og siig: Mester, Taarnet helder!

vender han sig, saa slaaer Du ham ihjel og tager Pengene, han fik af mig, men vender han sig ikke, da lad ham drage i Fred!" og Svenden adlød; og Bygmesteren svarede: „ikke helder Taarnet, men engang vil der komme Vester fra en

Mand i en blaa Kappe, han vil faae det til at helde!" og det skete hundrede Aar derefter, da brød Vesterhavet ind og Taarnet faldt, men Gaardens Eier, Predbjørn Gyldenstjerne, byggede sig høiere oppe, hvor Engen slipper, en ny Gaard, og den staaer endnu, og det er Nørre-Vosborg.

Der forbi skulde Jørgen med sine Pleieforældre; hvert Sted herovre havde man fortalt ham om i de lange Vinteraftener, nu saae han Gaarden, med dens dobbelte Grave, Træer og Buske; Volden, overgroet med Bregner, løftede sig derinde; men deiligst vare de høie Lindetræer, de naaede lige op til Tagryggen og fyldte Luften med den sødeste Duft. Mod Nordvest, i Hjørnet af Haven, stod en stor Busk med Blomster, som var det Vintersnee i det Sommergrønne; det var en Hyldebusk, den første, Jørgen havde seet saaledes blomstre; den og Lindetræerne bleve gjennem alle Aaringer i Minde, Danmarks Duft og Deilighed, som Barnesjælen „gjemte for den gamle Mand."

Reisen gik strax videre og mere beqvem, thi netop ud for Nørre-Vosborg, hvor Hylden stod i Blomster, kom han op at age, de mødte andre Gjester, der skulde til Begravelsesfesten, og med disse kom de tilvogns, rigtignok maatte de alle Tre sidde bag i, paa en lille Trækiste med Jernbeslag, men det var dog bedre, end at gaae, meente de. Kjørselen gik hen over den knoldede Hede; Studene, som trak, standsede imellem, hvor der kom en frisk Græsplet mellem Lyngen, Solen skinnede varmt, og underligt var det at see langt ude, en Røg, der bølgede, og dog var den klarere end Luften, man saae igjennem den, det var som Lysstraalerne rullede og dandsede hen over Heden.

„Det er Lokemanden, som driver sin Faarehjord," sagde de, og det var nok sagt for Jørgen, han syntes, at kjøre lige ind i Eventyrenes Land og var dog i Virkeligheden. Hvor var her stille!

Udstrakt og stor laae Heden, men som et heelt kosteligt Tæppe; Lyngen stod i Blomster, de cypresgrønne Enebærbuske og friske Egeskud kom som Bouquetter frem i Hedens Lyng; her var saa indbydende til at boltre sig, var kun ikke de mange giftige Hugorme! om dem talte man og om de mange Ulve, der havde været, hvorfor ogsaa Herredet kaldtes Ulvborg Herred. Den Gamle, som kjørte, fortalte fra sin Faders Tid, hvorledes herude Hestene tidt havde stridt en haard Strid med de nu udryddede vilde Dyr, og at en Morgenstund han kom herud, stod en af Hestene og traadte paa en Ulv, den havde dræbt, men Kjødet var heelt gnavet af Hestens Been.

Altfor hurtig gik Veien over den knoldede Hede og gjennem det dybe Sand. De holdt ved Sørgehuset, hvor der var fuldt op af Fremmede, inde og ude; den ene Vogn stod ved den anden, Heste og Oxer gik paa den magre Græsning; store Sandklitter, ligesom hjemme ved Vesterhavet, løftede sig bag Gaarden, strakte sig vidt og bredt! hvorledes vare de komne herop, tre Mile ind i Landet, og lige saa høie og mægtige som de ved Stranden? Vinden havde løftet og flyttet dem, de havde ogsaa deres Historie.

Psalmer bleve der sungne, grædt blev der ogsaa af et Par Gamle, ellers var Alt saa fornøieligt, syntes Jørgen, her var Mad og Drikke fuldt op; de deiligste fede Aal, og paa dem skal man drikke Brændeviinssnaps; „den sætter Aalen!" havde Aalebonden sagt, og de Ord kom rigtignok her til Gjerning.

Jørgen var inde og Jørgen var ude; paa tredie Dag følte han sig hjemme her som i Fiskerhuset og paa Klitterne, hvor han havde levet alle sine tidligere Dage. Her paa Heden var rigtignok anderledes rigt, her myldrede med Lyngblomster og med Revlinger og Blaabær, de vældede frem saa store og saa søde, man kunde ordenligt mase dem ud med Foden, saa Lyngen dryppede med den røde Saft.

Hist laae en Kæmpegrav, her en anden; Røgstøtter løftede sig i den stille Luft, det var Hedebrand, sagde man, den lyste deiligt ud paa Aftenen.

Nu kom den fjerde Dag og saa var Begravelsesgildet ude — de skulde fra Landklitterne til Strandklitterne.

„Vore ere dog de rigtige," sagde Fader, „disse have ingen Magt."

Og der blev talt om hvorledes de vare komne her, og det var Altsammen meget forstaaeligt. Ved Stranden var fundet et Liig, Bønderne havde lagt det i Kirkegaarden, da begyndte Sandflugten, Havet brød voldsomt ind; en klog Mand i Sognet raadede til at aabne Graven og see efter, om ikke den Jordede laae og sugede paa sin Tommelfinger, thi da var det en Havmand, de havde begravet, og Havet vilde bryde op for at hente ham. Graven blev aabnet, han laae og sugede paa Tommelfingeren, og saa fik de ham strax paa en Karre, to Oxer spændtes for, og som bræmsestukne fore de med ham over Hede og Mose ud i Havet, da holdt Sandflugten op, men Klitterne staae endnu. Alt Det hørte

og gjemte Jørgen, fra de lykkeligste Dage i sin Barndomstid: Dagene ved Begravelsesgildet.

Deiligt var det at komme ud, see nye Egne og nye Mennesker, og han skulde komme mere ud. Han var ikke fjorten Aar, et Barn endnu; han gik med Fartøi, kom ud at kjende, hvad Verden giver; prøvede ondt Veir, haard Sø, ondt Sind og haarde Mennesker; han blev Kahytdreng! ringe Kost, kolde Nætter, Tamp og Næveslag vankede, da var der Noget i hans høiadelige spanske Blod, der kogte op, saa at vrede Ord skummede ham om Munden, men det blev nok klogest at tage dem i sig igjen, og det var en Fornemmelse som for Aalen at flaaes, skæres og lægges paa Pande.

„Jeg kommer igjen," sagde det indeni ham. Den spanske Kyst, hans Forældres Fædreland, Byen selv, hvor de havde levet i Velstand og Lykke, fik han at see, men han vidste ikke om Hjemstavn og Slægtskab, Familien vidste endnu Mindre om ham.

Den søle Skibsdreng fik heller ikke Lov at gaae i Land, — dog den sidste Dag Fartøiet laae her, kom han paa Landjorden; der skulde gjøres Indkjøb, og han slæbe det ombord.

Der stod Jørgen i usselige Klæder, de saae ud som de vare vaskede i Grøften og tørrede i Skorstenen; første Gang saae han, Klitboen, en stor Stad. Hvor vare dog Husene høie, Gaderne snevre, mylrende med Mennesker! Nogle trængte sig her, Nogle der, det var som en heel Malstrøm af Byfolk og Bønder, Munke og Soldater; der var en Skraalen, en Skrigen, en Klingen af Klokker paa Esler

og Muulesler, Kirkeklokkerne ringede med; der lød Sang og Klang, Hamren og Banken, for hver Profession havde sit Værksted i Døren eller paa Fortoget, og saa brændte Solen saa hedt, Luften var tung, det var ligesom man var kommen ind i en Bagerovn, fuld af Skarnbasser, Oldenborrer, Bier og Fluer, det summede og det surrede; Jørgen vidste hverken hvor han gik eller stod. Da saae han lige foran sig Domkirkens mægtige Portal, Lysene straalede ud fra de halvdunkle Hvælvinger, og der kom en Duft af Røgelse. Selv den fattigste Tigger i Pjalter vovede sig op ad Trappen derind. Matrosen, som Jørgen fulgte med, lagde Veien gjennem Kirken, og Jørgen stod i Helligdommen. Brogede Billeder straalede fra gylden Grund. Gudsmoder med Jesusbarnet stod paa Alteret mellem Blomster og Lys; Præster i Høitidsklæder sang, og smukke, pyntede Chordrenge svingede Sølv-Røgelsekar; det var en Herlighed, en Pragt at see, det gjennemstrømmede Jørgens Sjæl, overvældede ham; hans Forældres Kirke og Tro omsluttede ham og slog en Accord i hans Sjæl, saa Taarer stod ham i Øinene.

Fra Kirken gik det tiltorvs, han fik en Deel Kjøkken- og Madvarer at slæbe paa; Veien var ikke kort, træt blev han, og saa hvilede han udenfor et stort, prægtigt Huus, der havde Marmorpiller, Statuer og brede Trapper; han lænede sin Byrde op til Muren der; da kom en galoneret Portner, løftede sin sølvbeslagne Stok imod ham og jog ham bort, ham — Husets Barnebarn, men det vidste Ingen der; han allermindst.

Og saa kom han ombord, blev puffet og fik haarde Ord, lidt Søvn og meget Arbeide — saa havde han prøvet Det! og det skal være saa godt at døie Ondt i Ungdommen, siger man, — ja, naar Alderdommen da bliver god.

Hans Hyretid var ude, Fartøiet laae igjen ved Ringkjøbingfjord, han kom iland og hjem til Huusby-Klitter, men Mo'er var død, mens han havde været paa Reise.

Det blev en streng Vinter, som fulgte; Sneestorme fore over Hav og Land, man kunde ikke ase sig frem. Hvor forskjelligt var det ikke dog fordeelt i denne Verden! saadan iisnende Kulde og fygende Snee her, medens i Spaniens

Land var brændende Solhede, ja altfor stærk, og dog, naar det en Dag herhjemme var rigtigt frostklart og Jørgen saae Svanerne i store Flokke flyve fra Havet, over Nissumfjord op mod Nørre-Vosborg, syntes han, at her trak man dog bedst Veiret og her var ogsaa Sommer-Deilighed; i Tankerne saae han da Heden blomstre og mylre med modne, saftige Bær; Lindetræerne og Hyldebusken ved Nørre-Vosborg stod i Blomster; derhen maatte han dog engang endnu.

Det lakkede mod Foraaret, Fiskeriet begyndte, Jørgen hjalp. Han var voxet i det sidste Aar, og rask til sin Gjerning. Liv var der i ham, svømme kunde han, træde Vande, vende og boltre sig derude, tidt blev han varet at vogte sig for Makrelstimerne; de tage den bedste Svømmer, trække ham under Vandet, æde ham og saa er han væk, men det blev nu ikke Jørgens Lod.

Hos Naboens i Klitterne var en Dreng, Morten, med ham kom Jørgen godt ud af det, og de toge Begge Hyre paa et Fartøi til Norge, gik ogsaa til Holland, og der var aldrig Noget udstaaende mellem de To, men der kan jo let komme, og er man lidt heftig af Naturen, saa gjør man let noget for stærke Gebærder, det gjorde Jørgen engang, da de ombord kom op at kjævles om Ingenting. De sad just bag Kahytsluffet og spiste af et Leerfad, de havde mellem sig, Jørgen holdt sin Foldekniv i Haanden, løftede den mod Morten, men blev i det Samme kridhvid og saae fæl ud af Øinene. Og Morten sagde bare:

„Saa Du er af det Slags, der vil bruge Kniven!" —

Knap var det sagt, før Jørgens Haand igjen var nede, han talte ikke et Ord, spiste sin Mad og gik til sin Dont; da de kom fra Arbeidet, gik han hen til Morten og sagde: „slaa mig kun lige i Ansigtet! jeg har fortjent det! jeg har ligesom en Gryde i mig, der koger op."

„Lad det nu være godt!" sagde Morten, og derpaa vare de næsten dobbelt saa gode Venner; ja da de siden kom hjem i det jydske Land ved Klitterne og fortalte om hvad der saadan var passeret, blev ogsaa Det nævnet; Jørgen kunde koge over, men han var en ærlig Gryde alligevel. „Jyde er han jo ikke! Jyde kan man ikke kalde ham!" og det var nu vittigt talt af Morten.

Unge og sunde vare de begge To, velvoxne og med stærke Lemmer, men Jørgen var den Smidigste.

Oppe i Norge drager Bønderfolket til Sæters og fører Qvæget paa Græsning i Høiderne, paa Jyllands Vestkyst har man inde i Klitterne opreist Hytter, tømrede af Vrag og belagte med Hedetørv og Lynglag, Sovesteder strække sig Stuen rundt, og her sove, bygge og boe i den tidlige Foraarstid Fiskerfolket; hver har sin „Æsepige", som hun kaldes, og hendes Hverv er at sætte Mading paa Krogen, modtage Fiskerne ved Landstigningen med varmt Øl og skaffe dem Mad, naar de trætte komme tilhuse. Æsepigerne slæbe fra Baaden Fiskene, skære disse op og have Meget at gjøre.

Jørgen, hans Fader, et Par andre Fiskere og deres Æsepiger havde Huusrum sammen; Morten boede i det næst ved.

Nu var der en af Pigerne, Else, hende havde Jørgen kjendt fra hun var lille; de To kom meget godt ud af det, de mødtes i Sindelag i mange Ting, men vare lige modsatte at see paa, han var bruun i Skindet, og hun hvid, med hørguult Haar; hendes Øine vare saa blaae som Havvandet i Solskin.

En Dag som de gik sammen og Jørgen holdt hende i Haanden, ret inderligt og fast, sagde hun til ham: „Jørgen, jeg har Noget paa mit Hjerte! lad mig være Æsepige hos Dig, for Du er mig som en Broder, men Morten, hvem jeg er hyret af, han og jeg ere Kjærestefolk, — men det er nu ikke værdt at snakke om til de Andre!“

Og det var for Jørgen ligesom om Klitsandet rørte sig under ham, han sagde ikke et Ord, men nikkede, og det betyder det Samme som Ja; Mere behøvedes der ikke; men han følte lige med Eet i sit Hjerte, at han ikke kunde udstaae Morten — og, jo længere han tænkte derover, saaledes havde han aldrig før tænkt paa Else, des klarere blev det, at Morten havde stjaalet fra ham det Eneste, han holdt af, og det var rigtignok Else, nu var det gaaet op for ham.

Er det nogenlunde bevæget Sø og Fiskerne vende hjem med deres Fartøi, see dem da sætte over Revlerne: een af Folkene staaer opreist forud, de Andre give Agt paa ham, sidde med Aarerne, som de, foran Revlen, bruge udad, til han giver dem Tegn, at nu kommer den større Bølge, der løfter Baaden over, og den løftes, saa at man fra Land seer Kjølen af den, i næste Nu er hele Fartøiet skjult af Søerne

foran, ikke Baad, ikke Folk eller Mast er at øine, man skulde troe Havet havde slugt dem, et Øieblik efter komme de som var det et mægtigt Sødyr, der kravlede op ad Bølgen, Aarestængerne røre sig som dets bevægelige Been; ved anden og tredie Revle gaaer det som ved den første, og nu springe Fiskerne i Vandet, drage Baaden i Land, hvert Bølgeslag hjelper dem og giver et godt Sæt, til de have den ude af Havstokken.

En feil Ordre udenfor Revlen, en Nølen, og de lide Skibbrud.

„Saa var det forbi med mig og med Morten ligedan!" Den Tanke kom hos Jørgen ude paa Søen, hvor just hans Pleiefader var bleven alvorlig syg. Feberen knugede ham; det var lidt ud for den yderste Revle, Jørgen sprang op forud:

„Fader, lad mig!" sagde han, og hans Øiekast gled hen over Morten og over Søerne, men idet hver Aare rørte sig for de stærke Tag og den største Bølge kom, saae han sin Faders blege Ansigt og — kunde ikke lyde sin onde Indskydelse. Baaden kom vel over Revlerne og i Land, men den onde Tanke laae ham i Blodet, det kogte og opkogte hver lille Bitterhedstrevl, der flossede i hans Erindring fra Kammerats-Tiden, dog kunde han ikke snoe Tvinde deraf, og saa lod han være. Morten havde spoleret ham, det følte han, og det var jo nok til at blive ham hadefuld. Et Par af Fiskerne lagde Mærke dertil, men Morten ikke, han var, ligesom altid før, hjelpsom og snaksom, lidt for meget af det sidste.

Jørgens Pleiefader maatte lægge sig tilsengs, det blev

Sotteseng, han døde Ugen efter — og saa fik Jørgen i Arv Huset henne bag Klitterne, et ringe Huus kun, men det var altid Noget, saa Meget havde Morten ikke.

„Nu tager Du vel ikke Hyre meer, Jørgen! men bliver altid hos os!" sagde en af de gamle Fiskere.

Den Tanke havde Jørgen ikke, han tænkte just paa at see sig igjen lidt om i Verden. Aalebonden fra Fjaltring havde en Morbro'er oppe i „Gammel-Skagen", han var Fisker, men dertil velstaaende Kjøbmand som havde Fartøi; det skulde være saadan en yndig, gammel Mand, ham var det nok værdt at staae i Tjeneste hos. Gammel-Skagen ligger nordligst oppe i Jylland, saa langt borte fra Huusby-Klitter, som man heri Landet kan komme, og det var nok Det, Jørgen meest syntes om, han vilde ikke engang blive til Elses og Mortens Bryllup, der skulde holdes om et Par Uger.

Det var uklog Gjerning at tage afsted, meente den gamle Fisker, nu havde Jørgen Huus, Else blev nok stemt for heller at tage ham.

Jørgen svarede saa stumpet derpaa, det var ikke let at faae fat i hans Tale, men den Gamle førte Else til ham; hun sagde ikke Meget, men det sagde hun:

„Du har Huus! det maa man lægge i Eftertanken."

Og Jørgen lagde Meget i Eftertanke.

Havet har svære Søer, Menneskehjertet har dem endnu sværere, der gik mange Tanker, stærke og svage iblandt, gjennem Jørgens Hoved og Sind, og han spurgte Else:

„Om nu Morten havde et Huus saa godt som jeg, hvem af os tog Du da helst?"

„Men Morten har ikke og faaer ikke."

„Men vi tænke os nu, at han fik!"

„Ja, saa tog jeg vel Morten, for saadan har jeg det nu! men Det kan man ikke leve af."

Og Jørgen tænkte derover den hele Nat. Der var Noget i ham, han kunde ikke selv gjøre sig Rede derfor, men han havde en Tanke, der var stærkere end hans Kjærlighed til Else; — og saa gik han til Morten, og hvad han der sagde og gjorde havde han vel betænkt, han overlod ham paa de billigste Vilkaar Huset, selv vilde han tage Hyre, det lystede ham saa. Og Else kyssede ham midt paa Munden, da hun hørte det, for hun holdt jo meest af Morten.

I den tidlige Morgen vilde Jørgen afsted. Aftenen forud, det var allerede silde, fik han Lyst til endnu engang at besøge Morten; han gik, og mellem Klitterne mødte han den gamle Fisker, der ikke syntes om Afreisen, Morten maatte nok gaae med et Andenæbsyet i Buxerne, sagde han, siden Pigerne bleve saa hart forlibte i ham. Jørgen slog den Tale hen, sagde Farvel og gik til Huset, hvor Morten boede; han hørte høirøstet Tale derinde, Morten var ikke alene; Jørgen var vankelmodig, Else vilde han mindst træffe sammen med, og naar han ret betænkte det, vilde han heller ikke, at Morten nok engang skulde sige ham Tak, og saa vendte han om igjen.

Næste Morgen, før Dag, snørede han sin Bylt, tog sin

Madæske og gik ned ad Klitterne mod Havstokken; der var lettere at komme frem end paa den tunge, sandede Vei, desuden kortere, thi han vilde først til Fjaltring, ved Bovbjerg, hvor Aalebonden boede, hvem han havde lovet et Besøg.

Havet var blankt og blaat, Skaller og Konchylier laae der, hans Barnelegetøi knasede under Fodderne. — Idet han gik, sprang hans Næse op at bløde, det var en ringe Ting kun, men den kan ogsaa have Betydning; et Par store Blodbraaber faldt paa hans Ærme; han vaskede dem af, standsede Blodet, og syntes ordenlig at Tabet deraf havde gjort ham lettere i Hoved og Sind. Der blomstrede i Sandet lidt Strandkaal, han brød en Green af og stak i Hatten; freidig og glad vilde han være; det gik ud i den vide Verden, „ud af Døren lidt op ad Aaen!" som Aalebørnene vilde det. „Tager Eder iagt for de slemme Mennesker, de stange, flaae, skære istykker og lægge Eder paa Pande!" gjentog han for sig selv og loe derved, han slap vel nok heelskindet gjennem Verden; godt Mod er et godt Værge.

Solen var allerede høit oppe, da han nærmede sig det smalle Indløb fra Vesterhavet til Nissumfjord; han saae tilbage og øinede et godt Stykke borte To til Hest, Andre fulgte, de skyndte sig, ham kom det ikke ved.

Færgebaaden laae paa den anden Side af Indløbet; Jørgen raabte til den kom, steg saa ombord, men før han med Roerkarlen var midtveis, kom de Mænd, som saa iilsomt havde skyndt sig, de raabte, de truede og nævnede

Øvrighedens Navn. Jørgen forstod ikke hvad det betød, men meente at det var bedst at vende om; tog selv et Tag i den ene Aare og roede tilbage; i samme Øieblik sprang

Folkene i Baaden, og før han vidste Noget, sloge de et Toug om hans Hænder.

„Din onde Gjerning vil koste Dig dit Liv," sagde de; „godt, at vi fik Dig fat."

Det var hverken meer eller mindre end et Mord, han beskyldtes for at have begaaet. Morten var funden stukken med en Kniv i Halsen; en af Fiskerne havde igaar Aftes sildig mødt Jørgen, der gik hen til Morten; det var ikke første Gang at Jørgen havde løftet Kniv mod ham, vidste man; han maatte være Morderen, det var nu om at faae ham vel i Forvaring; Ringkjøbing var det rette Sted, men Veien var lang, Vinden stik Vest, ingen halv Time brugte de til at sætte over Fjorden mod Skjærumaa, og derfra havde de kun en Fjerdingvei til Nørre-Vosborg, som var en stærk Gaard med Volde og Grave. I Baaden var en Broder til Ladefogden derovre, han meente, de fik nok Lov indtil videre at sætte Jørgen der i Hullet, hvor Tatersken Langemargrethe havde siddet før sin Henrettelse.

Jørgens Forsvar blev ikke hørt, et Par Bloddraaber paa hans Skjorte talte vissere imod ham; sin Uskyldighed var han sig bevidst, og da det ikke kunde komme til Retfærdiggjørelse her, saa gav han sig hen i sin Skjæbne.

De stege i Land netop ved det gamle Voldsted, hvor Ridder Bugges Gaard havde staaet, her hvor Jørgen med sine Pleieforældre havde vandret til Gilde, Gravgildet, de fire livsalige, lysfeste Barndomsdage. Han førtes igjen den samme Vei hen over Engen til Nørre-Vosborg, og der stod i fuld Blomstring Hyldetræet, de høie Linde duftede, han syntes at have været her den Dag igaar.

I den vestre Bygning af Gaarden er en Nedgang under den høie Trappe, her kommer man ind i en lav,

hvælvet Kjælder, og derfra var Langemargrethe ført til Retterstedet; hun havde ædt fem Børnehjerter og troede paa, at havde hun faaet to til, saa havde hun kunnet flyve og gjort sig usynlig. Der var i Muren et lille rudeløst, snevert Lufthul; de duftende Linde udenfor mægtede ikke at sende en Smule Vederqvægelse, Alt var raat og muggent herinde; kun en Brix stod her, men en god Samvittighed er en god Hovedpude, ja saa kunde jo Jørgen ligge blødt.

Den planketykke Dør var lukket, en Jernstang skudt for, men Overtroens Mare kryber gjennem et Nøglehul, paa Herregaarden og i Fiskerhuset, sagtens herind, hvor Jørgen nu sad og tænkte paa Langemargrethe og hendes Ugjerninger; hendes sidste Tanker havde fyldt dette Rum, Natten før Henrettelsen. Han huskede paa al den Trolddom, som her i gammel Tid var øvet, da Herremanden Svanwedel boede her, og det var jo vel bekjendt hvorledes endnu Vindehunden, som stod paa Broen, hver Morgen blev funden hængt i sin Lænke ud over Rækværket. Alt fyldte og gjennemiisnede Jørgen, dog een Solstraale fra dette Sted lyste ind i ham udefra, og det var Erindringen om den blomstrende Hyld og Lindetræerne.

Længe sad han ikke her, han førtes til Ringkjøbing, hvor Fængslet blev ligesaa strengt.

De Tider vare ikke vore; Fattigmand havde det haardt; det var endnu ikke forvundet, at Bøndergaarde og Bønderbyer gik op i nye Herregaarde, og under dette Regimente blev Kudsk og Tjener Birkedommer, der kunde for en ringe

Forseelse domme Fattigmand til Boelslodsfortabelse og til at pidskes til Kagen; endnu fandtes her En og Anden af disse, og i det jydske Land, langt fra Kongens Kjøbenhavn og de oplyste, velsindede Styrere, gik Loven tidt endnu som den kunde, og det var det Mindste, at Tiden drog ud for Jørgen.

Bitterlig koldt var det hvor han sad, naar vilde det faae Ende? Uforskyldt var han kastet ind i Fortræd og Elendighed, det var hans Lod! hvorledes den havde været ham beskaaret her i Verden, fik han nu Tid til at tænke over; hvorfor var han bleven stillet saaledes? Ja det vilde klare sig „i det andet Liv", det, der visseligt venter os! den Tro var voxet fast hos ham i det fattige Huus; hvad i Spaniens Fylde og Solskin ikke lyste ind i hans Faders Tanke, blev ham i Kulde og Mørke Fortrøstningslys, Guds Naadegave, og den er aldrig Skuffelse.

Nu lod Foraarsstormene sig mærke. Vesterhavets Rullen hører man milevidt inde i Landet, men først naar Stormen har lagt sig; den lyder som svære Vogne i hundredeviis kjørte over en haard, underhulet Vei; Jørgen hørte det inde i sit Fængsel og det var en Afvexling; ingen gamle Melodier kunde gaae dybere til Hjertet, end disse Toner, det rullende Hav, det frie Hav, hvor man blev baaren gjennem Verden, fløi med Vindene, og hvor man end kom hen, man havde med sig sit eget Huus, ligesom Sneglen har sit; man stod altid paa egen, altid paa Hjemmets Grund, selv i fremmed Land.

Hvor lyttede han til den dybe Rullen, hvor rullede ikke Tanken Erindringer op! „fri, fri! lyksaligt at være fri, selv

uden Saaler i Skoene og med lappet Blaargarns Skjorte!" Enkelte Gange blussede det i ham derved, og han slog med knyttet Næve mod Muren.

Uger, Maaneder, et heelt Aar var gaaet, da greb man en Kjeltring, Niels Tyv, „Hesteprangeren" blev han ogsaa kaldet, og da — kom de bedre Tider, det blev vitterligt hvad Uret Jørgen havde lidt.

Nord for Ringkjøbing Fjord, hos en Husmand, der havde Krohold, vare om Eftermiddagen før Jørgens Afreise fra Hjemmet og Mordet skete, Niels Tyv og Morten truffen sammen, der blev drukket et Par Glas, og de skulde ikke gaae nogen Mand i Hovedet, men de satte dog Mundlæderet lidt for meget i Gang paa Morten, han snakkede stort op, fortalte, at han havde faaet sig en Gaard og skulde giftes, og da Niels spurgte om Pengene dertil, slog Morten hovmodig paa sin Lomme:

„De ere der, hvor de skulle være," svarede han.

Dette Skryderi kostede ham Livet; da han var gaaet, fulgte Niels efter og stak ham med en Kniv i Halsen, for at tage Pengene, der ikke fandtes.

Det blev sat vidtløftigt ud fra hinanden, os er det nu nok at vide, at Jørgen kom paa fri Fod. Men hvad erholdt han i Erstatning for hvad han havde lidt i Aar og Dag, i Fængsel og Kulde, stødt bort fra Menneskene? Ja, der blev sagt ham, at det var en Lykke at han var uskyldig, nu kunde han gaae. Borgemesteren gav ham ti Mark i Reisepenge, og flere af Byens Borgere gave ham Øl og god Mad; der var

ogsaa gode Mennesker! ikke Alle „stange, flaae og lægge paa Pande!" men det Bedste ved det Hele var, at Kjøbmand Brønne fra Skagen, ham, hos hvem Jørgen for et heelt Aar siden vilde have taget Hyre, netop i de Dage var i Ærende nede i Ringkjøbing; han hørte om den hele Sag, Hjerte havde han, forstod og følte hvad Jørgen havde lidt, nu vilde han gjøre ham det lidt godt og bedre, lade ham erfare, at der ogsaa er gode Mennesker.

Fra Fængsel til Frihed, til Himmeriges Rige, til Kjærlighed og Hjertelag gik det nu, ja, det skulde ogsaa prøves; intet Livsens Bæger er heelt Malurt, det kunde intet godt Menneske skjenke et Menneskebarn, skulde da Gud, Alkjærligheden, kunne det?

„Lad nu alt Det være begravet og glemt!" sagde Kjøbmand Brønne, „en rigtig tyk Streg sætte vi over det sidste Aar. Almanakken brænde vi, og om to Dage reise vi til det fredelige, velsignede og fornøielige Skagen; en Afkrog i Landet sige de det er; en velsignet Kakkelovnskrog er det, med aabne Vinduer ud til den vide Verden."

Det var en Reise! det var at trække Veiret igjen! at komme fra den kolde Fængselsluft ud i det varme Solskin. Heden stod med blomstrende Lyng, et mylrende Flor, og Hyrdedrengen sad paa Kæmpegraven og blæste paa sin Fløite, han havde skaaret af et Faarebeen. Fata morgana, Ørkenens deilige Luftsyn, med hængende Haver og svømmende Skove, viste sig, og den underlige lette Luftbølgning, som kaldes Lokemanden, der driver sin Hjord.

Op mod Limfjorden gik Reisen, over Vendelboernes Land, op mod Skagen, hvorfra Mændene med det lange Skjæg, Langbarderne, vare udvandrede, da i Hungerstiden under Kong Snio alle Børn og Gamle skulde have været slaaet ihjel, men den ædle Qvinde Gambaruk, der eiede Jordegods heroppe, foreslog, at heller de Unge skulde drage ud af Landet. Derom vidste Jørgen, saa lærd var han, og kjendte han ikke Langbardernes Land bag de høie Alper, saa vidste han dog hvorledes der maatte see ud, han havde jo selv som Dreng været Syd paa i Spaniens Land; han huskede de der opstablede Frugtdynger, de røde Granatblomster, Summen, Brummen og Klokkeklang i Byens store Kube, men deiligst er der dog i Hjemmets Land, og Jørgens Hjem var Danmark.

Endelig naaede de da op til „Vendilskaga", som Skagen kaldes i gamle norske og islandske Skrifter. Milevidt, med Klitter og Agerland imellem, strækker sig og strakte sig alt dengang Gammel-Skagen, Vester- og Østerby ud til Fyrtaarnet nær „Grenen". Huse og Gaarde laae som endnu, strøede mellem opfygede, omskiftende Sandhøider, et Ørkenland, hvor Vinden boltrer sig i det løse Sand og hvor Maager, Terner og de vilde Svaner lade sig høre, saa at det skærer gjennem Ørehinden. Sydvest en Miil fra „Grenen" ligger Høien eller Gammel-Skagen, her boede Kjøbmand Brønne, her skulde nu Jørgen leve. Gaarden var tjæret, de smaa Udhuse havde hver en omvendt Baad til Tag, Vragstumper vare slagne sammen til Svinesti,

Indhegning var her ikke, der var jo ikke Noget at hegne om, men paa Snore, i lange Rækker, den ene over den anden, hang opskaarne Fisk for at tørres i Vinden. Hele Strandbredden var overdynget med forraadnede Sild; Boddet kom jo neppe i Vandet, før Silden i læsseviis blev trukken i Land, der var for mange af det Slags, man smed dem i Havet igjen eller lod dem ligge og raadne.

Kjøbmandens Kone og Datter, ja Husfolkene med, kom jublende, da Fader vendte hjem; der var en Haandtrykken, en Raaben og Talen, og hvor dog Datteren havde et velsignet Ansigt og to rare Øine!

Inde i Huset var hyggeligt og stort. Fade med Fisk bleve satte paa Bordet, Rødspætter, som en Konge kunde kalde en Pragt-Ret; Viin fra Skagens Viinbjerge, det store Hav: Druerne rulle persede i Land og det baade i Tønder og paa Flasker.

Da Moder og Datter siden fik at høre hvem Jørgen var og hvor uskyldigt og haardt han havde lidt, saa lyste Øinene endnu mildere til ham og mildest lyste de hos Datteren, hos den væne Jomfru Clara. Han fandt et velsignet Hjem i Gammel-Skagen, det gjorde Hjertet godt, og Jørgens Hjerte havde jo prøvet Meget, ogsaa Kjærlighedens bittre Sø, den hærder eller den gjør blødere, Jørgens Hjerte var endnu saa blødt, det var saa ungt, der var en ledig Plads deri. Det var derfor vistnok meget heldigt at det traf saaledes, at netop om tre Uger skulde Jomfru Clara

med Skibet op til Christianssand i Norge, for at besøge en Moster og blive der hele Vinteren.

Søndagen før Afreisen vare de Alle i Kirken til Altergang. Stor og stadselig var Kirken, Skotter og Hollændere havde for flere Aarhundreder siden bygget den, et Stykke fra hvor nu Byen laae; noget brøstfældig var den bleven, og Veien op og ned i det dybe Sand var meget besværlig, dog det døiede man gjerne for at komme i Guds Huus, synge Psalmer og faae en Prædiken. Sandet laae lige hen over Kirkegaardens Ringmuur, men Gravene derinde holdt man endnu fri for Sandflugten.

Det var den største Kirke Nord for Limfjorden. Jomfru Maria, med Guldkronen paa Hovedet og Jesusbarnet paa Armen, stod som lyslevende paa Altertavlen; de hellige Apostle vare udhugne i Choret, og øverst der paa Muren saae man Portraiter af Skagens gamle Borgemestre og Raad, med deres Bomærker; Prædikestolen var snittet ud. Solen skinnede saa oplivende ind i Kirken paa den blanke Messingkrone og paa det lille Fartøi, der hang ned fra Loftet.

Jørgen var som overvældet af en hellig, barnereen Følelse, som da han som Lille stod i Spaniens rige Kirke, men her var det ham en Bevidsthed at han hørte med til Menigheden.

Efter Prædiken var Altergang, han nød med de Andre Brødet og Vinen, og det traf sig saa, at han knælede netop ved Siden af Jomfru Clara; dog hans Tanke var saaledes

henvendt til Gud og den hellige Handling, at han først da de reiste sig lagde Mærke til, hvem der havde været hans Nabo; han saae de salte Taarer trille ned over hendes Kinder.

To Dage efter reiste hun op til Norge, og Jørgen gik og gjorde Gavn i Gaarden, var paa Fiskeri, og der var Fisk at fange, flere dengang end nu tildags. Makrelstimerne lyste i de mørke Nætter og viste hvor de gik, Knurhanen knurrede, og Kolkrabben gav ynkelige Hyl naar den blev jaget, Fiskene ere ikke saa stumme som man siger; Jørgen var det meget meer med hvad han gjemte paa, men det kom vel ogsaa frem engang.

Hver Søndag, naar han sad i Kirken og hans Øine fæstede sig paa Moder Marias Billede paa Altertavlen, hvilede de ogsaa en Stund paa det Sted, hvor Jomfru Clara havde knælet ved hans Side, og han tænkte paa hende, hvor hjertensgod hun havde været mod ham.

Efteraaret kom med Slud og Tøsnee, Vandet stod og sjappede over Skagens Bygrund, Sandet kunde ikke sluge alt det Vand, man maatte vade, om ikke seile med Baad; Stormene smed Fartøi ved Fartøi paa de dødbringende Revler, der var Sneestorme og Sandstorme, Sandet fygede om Husene, saa Folk maatte krybe ud oven fra Skorstenen, men det var ikke noget Mærkeligt heroppe; luunt og godt var der inde i Stuen, Lyngtørv og Vragstumper knittrede og knasede, og Kjøbmand Brønne læste høit af en gammel Krønike, læste om Prinds Amlet af Danmark, der fra

England kom i Land herovre ved Bovbjerg og leverede et Slag; ved Ramme var hans Grav, kun et Par Miil fra, hvor Aalebonden boede; Kæmpegrave, i hundredeviis, reiste sig der paa Heden, en stor Kirkegaard, Kjøbmand Brønne havde selv været der ved Amlets Grav; der blev talt om gammel Tid, om Naboerne, Englændere og Skotlændere, og Jørgen sang da Visen om „Kongens Søn af England", om det prægtige Skib, hvor det var udstyret:

„Det var forgyldt mellem begge Bord,
Derpaa stod skrevet Vorherres Ord.

Og der stod malet i fremmer Stavn,
Den Kongesøn tog sin Jomfru i Favn."

Det Vers især sang Jørgen saa inderlig, hans Øine lyste derved, de vare jo rigtignok ogsaa saa sorte og skinnende fra Fødselen af.

Der var Sang og der var Læsning, der var Velstand tilhuse, Familieliv lige ned til Huusdyrene, og Alt saa godt holdt; Tinrækken skinnende med skurede Tallerkener, og under Loftet hang Pølser og Skinker, Vintervarer fuldt op; ja vi kunne see Sligt endnu derovre i Vestkystens mange rige Bøndergaarde, saa fuldt op af Føden, saa pynteligt i Stuerne, Kløgt og godt Humeur og i vor Tid ere de komne til Kræfter; Gjestfrihed er der som i Araberens Telt.

Jørgen havde aldrig før levet saa fornøielig en Tid, siden han som Barn, de fire Dage, var til Begravelsesgilde, og dog var Jomfru Clara borte, kun ikke af Tanke og Tale.

I April skulde der gaae Fartøi op til Norge, Jørgen skulde med. Der var rigtignok nu kommet Humeur i ham, og godt Huld havde han, sagde Moder Brønne, det var en Fornøielse at see paa ham.

„Og paa Dig med," sagde den gamle Kjøbmand, „Jørgen har sat Livlighed i Vinteraftenerne, og i vor Moder med! Du er bleven yngre iaar, Du seer godt og yndelig ud! Du var da ogsaa den kjønneste Pige i Viborg, og det er meget sagt, thi der har jeg altid fundet Pigerne kjønnest."

Jørgen sagde ikke Noget dertil, det skikkede sig ikke, men han tænkte paa Een fra Skagen, og til hende seilede han op, Fartøiet lagde ind ved Christianssand, han kom med strygende Vind derop i en halv Dag.

En Morgenstund gik Kjøbmand Brønne ud til Fyrtaarnet, der ligger langt fra Gammel-Skagen nær ved „Grenen"; Kullene paa Vippepanden deroppe havde længe været slukkede, Solen stod allerede høit, da han kom op i Taarnet. En heel Miil fra Landets yderste Pynt strække sig Sandrevler under Vandet; ud for dem viste sig i Dag mange Skibe, og mellem disse troede han med Kikkerten at kjende „Karen Brønne", det hedte Fartøiet, og ganske rigtigt, det var under Opseiling; Clara og Jørgen vare ombord. Skagens Fyr- og Kirketaarne viste sig for dem som en Heire og en Svane paa det blaa Vand. Clara sad ved Relingen og saae lidt efter lidt Klitterne komme frem; ja, blev Vinden staaende, kunde de inden en Time

naae Hjemmet; saa nær vare de det og Glæden — saa nær vare de Døden og dens Angest.

Der sprang en Planke i Skibet, Vandet trængte ind, der blev tættet og pompet, sat alle Seil til, heiset Nødflag; de vare endnu en heel Miil ude, Fiskerbaade vare at see, men langt borte, Vinden førte mod Land, den Sø, der var, hjalp ogsaa, men ikke nok, Fartøiet sank. Jørgen slog sin høire Arm fast om Clara.

Med hvilket Blik saae hun ham ikke ind i Øiet, da han i Vorherres Navn styrtede sig med hende i Havet; hun udstødte et Skrig, men sikker kunde hun være, han skulde ikke slippe.

Hvad Kæmpevisen sang:

„Der stod malet i fremmer Stavn,
Den Kongesøn tog sin Jomfru i Favn!"

det øvede Jørgen i Farens og Angestens Stund; nu kom det ham til Gavn at være en dygtig Svømmer, han arbeidede sig frem med Fødder og een Haand, den anden holdt han fast om den unge Pige; han hvilede paa Vandet, traadte det med sine Fødder, øvede alle de Bevægelser, han kjendte og vidste, for at have Kræfter nok til at naae Landet. Han fornam, hun udstødte et Suk, han følte et Krampegys gjennemfare hende, og fastere holdt han; en enkelt Sø slog hen over dem, en Strømning løftede dem, Vandet var saa dybt, saa klart, et Øieblik syntes han at see den blinkende Makrelstime dernede, eller var det Leviathan selv, der vilde sluge dem; Skyerne kastede Skygge over Vandet, og igjen kom blinkende Solstraaler. Skrigende Fugle, i store Sværme, fore hen over ham, og Vildænderne, der tunge og søvnige lode sig drive paa Vandet, fløi forskrækkede op for Svømmeren; men hans Kræfter toge af, følte han — Landet var han endnu et Par Kabellængder borte fra, dog Hjelpen kom, en Baad nærmede sig — men under Vandet stod, han saae det tydeligt, en hvid, stirrende Skikkelse — en Sø løftede ham, Skikkelsen nærmede sig — han fornam et Stød, det blev Nat, Alt svandt hen for ham.

Der stod paa Sandrevlen Vraget af et Skib, Søen laae hen over det, den hvide Gallionsfigur støttede sig paa et Anker, det skarpe Jern ragede netop frem til Vandspeilet;

Jørgen var stødt imod, Strømningen havde drevet ham frem med forøget Kraft; besvimet sank han med sin Byrde, men den næste Sø løftede igjen ham og den unge Pige.

Fiskerne fik dem fat og op i Baaden, Blodet strømmede ned over Jørgens Ansigt, han var som død, men Pigen holdt han saa fast klamret, at hun maatte vristes ham ud af Arm og Haand; dødbleg, livløs og udstrakt laae hun der i Baaden, der styrede mod Skagens Green.

Alle Midler bleve anvendte for at bringe Clara tillive, hun var død; længe havde han derude svømmet med et Liig, arbeidet og afkræftet sig for en Død.

Jørgen aandede endnu; ham bare de til det nærmeste Huus indenfor Klitterne. Et Slags Feltskær, der var paa Stedet, iøvrigt ogsaa Smed og Smaahandler, forbandt Jørgen, indtil næste Dag Lægen fra Hjørring blev hentet.

Den Syges Hjerne var angreben, han laae i Raseri, udstødte vilde Skrig, men paa den tredie Dag sank han hen som i en Døs, Livet syntes kun at hænge ved en Traad, og at den maatte briste, sagde Lægen, var det Bedste, man kunde ønske Jørgen.

„Lad os bede Vorherre at han maa slippe! han bliver aldrig Menneske."

Men Livet slap ham ikke, Traaden vilde ikke briste, men Erindringen brast, alle Aandsevnernes Baand vare overskaarne, det var det Gyselige, et levende Legeme blev tilbage, et Legeme, der skulde vinde Sundhed, gaae igjen.

I Kjøbmand Brønnes Huus blev Jørgen.

„Han har jo faaet sin Helsot for at frelse vort Barn," sagde den gamle Mand; „han er nu vor Søn."

Fjollet kaldte man Jørgen, men det var ikke det rette Udtryk; han var som et Instrument, hvorpaa Strængene ere løsnede og ikke længer kunne klinge, — kun i et enkelt Øieblik, faa Minuter, fik de en Spændkraft, og de klang, — gamle Melodier klang, enkelte Tacter; Billeder rullede op og hentaagede, — han sad igjen stirrende, tankeløs; vi tør troe, at han led ikke; de mørke Øine mistede da deres Glands, et sort, beaandet Glas syntes de.

„Stakkels fjollede Jørgen!" sagde man.

Det var ham, som under sin Moders Hjerte blev baaren til et Jordliv, rigt og lykkeligt, saa at det var „et Overmod, en forfærdelig Stolthed" at ønske, end sige troe paa et Liv efter dette. Alle de store Evner i Sjælen altsaa spildte? Kun haarde Dage, Smerte og Skuffelse var tildeelt ham; en Pragt-Svibel var han, reven ud af sin rige Jordbund og kastet hen i Sandet for at henraadne! det i Gud skabte Billede havde intet bedre Værd? Kun et Spil for Tilfældigheder var og er det Hele, nei! Alkjærlighedens Gud maatte og vilde give ham Erstatning i et andet Liv for hvad han her led og savnede. „Herren er god mod Alle og hans Barmhjertighed er over alle hans Gjerninger." De Ord af Davids Psalme udtalte i Tro og Fortrøstning den fromme, gamle Kjøbmands Hustru, og hendes Hjertes Bøn var at Vorherre snart vilde løse op for Jørgen, at han kunde indgaae til „Guds Naadegave", det evige Liv.

Paa Kirkegaarden, hvor Sandet fygede hen over Muren, var Clara begraven; det syntes, som om Jørgen ikke havde Tanke derom, det hørte ikke til hans Tankesum, den løftedes kun i Bragstykker fra en Fortid. Hver Søndag fulgte han Familien til Kirke og sad stille med tankeløst Blik. En Dag, under Psalmesangen, udstødte han et Suk, hans Øine lyste, de vare vendte mod Alteret, mod det Sted, hvor han for meer end Aar og Dag siden havde knælet med sin døde Veninde, han nævnede hendes Navn og blev hvid som et Klæde, Taarer trillede ned over hans Kinder.

Man hjalp ham ud af Kirken, og han sagde dem, at han følte sig vel, syntes ikke, at der havde feilet ham Noget, han havde ingen Erindring derom, den af Gud Prøvede, Henkastede. — Og Gud, vor Skaber, er viis og alkjærlig, hvo kan tvivle? Vort Hjerte og vor Forstand erkjender det, Bibelen bekræfter det: „Hans Barmhjertighed er over alle hans Gjerninger."

I Spanien, hvor mellem Oranger og Laurbær de mauriske gyldne Kupler ombølges af varme Luftninger, hvor Sang og Castagnetter klinge, sad i det pragtfulde Huus en barnløs Olding, den rigeste Kjøbmand; gjennem Gaderne droge Børn i Procession med Lys og vaiende Faner. Hvor meget af sin Rigdom vilde han ikke have givet for at eie sine Børn, sin Datter eller hendes Barn, det, som maaskee aldrig saae denne Verdens Lys og hvorledes da Evighedens, Paradisets? „Stakkels Barn!"

Ja, stakkels Barn! just Barn og dog op i de tredive

Aar — saa gammel var Jørgen bleven der i Gammel-Skagen.

Sandflugten havde lagt sig hen over Kirkegaardens Grave, heelt op om Kirkens Muur, men her, hos de Forudgangne, hos Slægt og Kjære vilde og maatte de Døde jordes. Kjøbmand Brønne og hans Hustru hvilede her hos deres Børn under det hvide Sand.

Det var tidligt paa Aaret, Stormenes Tid; Klitterne røge, Havet kastede høie Søer, Fuglene, i store Skarer, som Skyer i Storm, fore skrigende over Klitterne; Stranding fulgte paa Stranding i Revlerne fra Skagens Green til Huusby-Klitter.

En Eftermiddag, Jørgen sad alene i Stuen, lysnede det op i hans Sind, en Fornemmelse af den Uro, som tidt i hans yngre Aar drev ham ud i Klitter og paa Hede:

„Hjem! hjem!" sagde han; Ingen hørte ham; han gik ud af Huset, ind i Klitterne, Sandet og Smaastene fygede ham i Ansigtet, løftede sig i Hvirvler omkring ham. Han gik henimod Kirken; Sandet laae op om Muren og halvt op paa Vinduerne, men i Gangen foran var Sandet kastet, Kirkedøren var ikke laaset, og let at aabne; Jørgen gik derind.

Vinden foer hylende hen over Skagens By; det var en Orkan, som ikke i Mands Minde, et forfærdeligt Guds Veir, men Jørgen var i Guds Huus, og medens det blev sort Nat udenfor, lyste det inde i ham, det var Sjælens Lys, der aldrig vil udslukkes; den tunge Steen, der laae i

hans Hoved, fornam han, sprang med et Knald. Han syntes at Orgelet spillede, men det var Stormen og det rullende Hav; han satte sig i Kirkestolen, og Lysene bleve tændte, Lys ved Lys, en saadan Rigdom, som han kun havde seet det i Spaniens Land, og alle Billederne af de gamle Raadmænd og Borgemestre bleve levendegjorte, de traadte ud af Væggen hvor de havde staaet i Aaringer, de satte sig i Choret; Kirkens Porte og Døre aabnede sig, og ind traadte alle de Døde, festligt klædte, som i deres Tid, de kom under en skjøn Musik, og satte sig i Stolene; da lød Psalmesangen som et rullende Hav, og hans gamle Pleieforældre fra Huusby-Klitter vare her, og den gamle Kjøbmand Brønne og hans Hustru, og ved Siden af dem, tæt op til Jørgen sad deres milde, elskelige Datter; hun rakte Jørgen Haanden, og de gik op til Alteret, hvor de før havde knælet, og Præsten lagde deres Hænder sammen, indviede dem til Livet i Kjærlighed. — Da bruste Basunernes Lyd, forunderlig som en Barnerøst fuld af Længsel og Lyst, den svulmede til Orgelklang, til en Orkan af fulde, opløftende Toner, livsalige at høre og dog mægtige til at sprænge Gravens Steen.

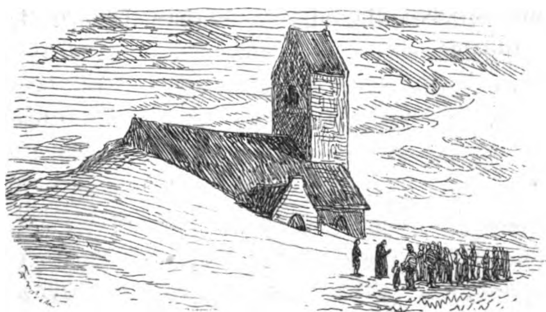
Og Skibet, der hang i Choret, dalede ned foran de To, det blev saa stort, saa pragtfuldt, med Silkeseil og forgyldt Raa, Ankerne vare af det røde Guld, og hvert Toug med Silketvinde, som der stod i den gamle Sang. Og Brudeparret steg ombord, og hele Kirkens Menighed fulgte med, og der var Plads og Herlighed for dem Alle. Og Kirkens Vægge og Buer blomstrede som Hylden og de duftende

Lindetræer, blideligt viftede Grene og Blade; de bøiede sig, skilte sig ad, og Skibet løftedes og seilede med dem gjennem Havet, gjennem Luften; hvert Kirkelys var en lille Stjerne, og Vindene istemte Psalmesang, og Alle sang med:

„I Kjærlighed, til Herlighed!" — „Intet Liv skal fortabes!" — „Livsalig glad! Hallelujah!"

Og disse Ord vare ogsaa hans sidste i denne Verden, Baandet brast, som holdt den udødelige Sjæl, — der laae kun et dødt Legeme i den mørke Kirke, som Stormen susede over og omhvirvlede med Flyvesand.

Næste Morgen var det Søndag, Menigheden og Præsten kom til Gudstjeneste. Veien herhen havde været besværlig,

næsten ufremkommelig over Sandet, og nu, da de vare her, laae en stor Sandmile fyget høit op for Kirkedøren. Og

Præsten læste en kort Bøn, sagde, at Gud havde lukket Døren for dette sit Huus, de maatte nu gaae og andetsteds reise ham et nyt.

Saa sang de en Psalme og vandrede til deres Hjem.

Jørgen var ikke at finde i Skagens By eller mellem Klitterne, hvor de søgte; de rullende Søer op i Sandet havde trukket ham med sig, hedte det.

Hans Legeme laae jordet i den største Sarkophag, i Kirken selv; Gud havde i Stormen kastet Jord paa Kisten, det tunge Sandlag laae der og ligger der endnu.

Sandflugten har dækket de mægtige Hvælvinger. Klittjørne og vilde Roser voxe hen over Kirken, hvor Vandreren nu skrider hen til dens Taarn, der peger op af Sandet, en mægtig Liigsteen paa Graven, seet milevidt; ingen Konge fik den mere prægtig! Ingen forstyrrer den Dødes Hvile, Ingen vidste eller veed det, før nu, — Stormen sang det for mig mellem Klitterne.

Marionetspilleren.

Der var paa Dampskibet en gammelagtig Mand, med et saa fornøiet Ansigt, at, løi det ikke, da maatte han være det lykkeligste Menneske paa Jorden. Det var han ogsaa, sagde han; jeg hørte det af hans egen Mund; han var Dansk, var min Landsmand og reisende Theaterdirecteur. Hele Personalet havde han med, det laae i en stor Kasse; han var Marionetspiller. Hans medfødte gode Humeur, sagde han, var bleven luttret af en polytechnisk Candidat, og ved det Experiment var han bleven fuldkommen lykkelig. Jeg forstod ham ikke strax, men saa satte han hele Historien klart ud for mig, og her er den.

Det var i Slagelse, sagde han, jeg gav en Forestilling paa Postgaarden, og havde brillant Huus og brillant Publicum, aldeles uconfirmeret, paa et Par gamle Madamer nær. Saa kommer der en sortklædt Person af Studenterudseende, han sætter sig, og leer aldeles paa de rigtige Steder, klapper aldeles rigtigt, det var en usædvanlig Til-

skuer! jeg maatte vide, hvem det var, og jeg hører, at det er en Candidat fra den polytechniske Læreanstalt, sendt ud for at belære Folk i Provindserne. Klokken otte var min Forestilling ude, Børn skulle jo tidlig i Seng, og man maa tænke paa Publicums Beqvemmelighed. Klokken ni begyndte Candidaten sine Forelæsninger og Experimenter, og nu var jeg hans Tilhører. Det var mærkeligt at høre og see paa. Det Meste gik over mit Hoved og ind i Præstens, som man siger, men Det maatte jeg tænke: kunne vi Mennesker udfinde Sligt, saa maae vi ogsaa kunne holde længer ud end til vi puttes i Jorden. Det var bare smaa Mirakler, han gjorde, og dog altsammen Fod i Hose, lige ud af Naturen. I Moses' og Propheternes Tid maatte saadan en polytechnisk Candidat være bleven en af Landets Vise, og i Middelalderen vilde han være bleven brændt. Jeg sov ikke hele Natten, og da jeg næste Aften gav en Forestilling og Candidaten var der igjen, saa kom jeg ordenlig i Humeur. Jeg har hørt af en Skuespiller, at han i Elskerroller kun tænkte paa en eneste af Tilskuerne, for hende spillede han og glemte hele det øvrige Huus; den polytechniske Candidat han var min „hende", min eneste Tilskuer, som jeg spillede for. Da Forestillingen var ude, bleve alle Marionetter kaldte frem, og jeg blev af den polytechniske Candidat budt ind til ham paa et Glas Viin. Han talte om min Komedie og jeg talte om hans Videnskab, og jeg troer, vi havde lige stor Fornøielse af begge Dele, men jeg beholdt dog Ordet, for der var saa Meget i hans, som han ikke selv kunde gjøre Rede

for, som nu den Ting, at et Stykke Jern, som falder igjennem en Spiral, bliver magnetisk; ja hvad er det: Aanden kommer over det, men hvor kommer den fra? Det er ligesom med denne Verdens Mennesker, tænker jeg, Vorherre lader dem dumpe gjennem Tidens Spiral, og Aanden kommer over dem, og saa staaer der en Napoleon, en Luther, eller lignende Person. „Hele Verden er en Række af Underværker," sagde Candidaten, „men vi ere saa vante til dem, at vi kalde dem Hverdagsting." Og han talte og han forklarede, det var tilsidst ligesom han løftede Hjerneskallen paa mig, og jeg tilstod ærligt, at var jeg ikke allerede en gammel Karl, saa vilde jeg strax gaae i den polytechniske Anstalt og lære at see Verden efter i Sømmene, og det uagtet jeg var et af de lykkeligste Mennesker. „Et af de lykkeligste!" sagde han, og det var ligesom han smagte paa det. „Er De lykkelig?" spurgte han; „ja," sagde jeg, „lykkelig er jeg, og velkommen er jeg i alle Byer, hvor jeg kommer med mit Selskab. Der er jo rigtignok eet Ønske, der imellem kommer over mig som en Nissebuk, en Mare, der rider mit gode Humeur, det er: at blive Theaterdirecteur for en levende Trup, et rigtigt Menneskeselskab. „De ønsker deres Marionetter levendegjorte, De ønsker, at de skulle blive til virkelige Skuespillere," sagde han, „og De selv være Directeuren, da vilde De være fuldkommen lykkelig, troer De?" Han troede det nu ikke, men jeg troede det, og vi talte frem og vi talte tilbage, og saa vare vi lige nær i vor Mening, men med Glassene stødte vi sammen, og Vinen var meget god, men der var Troldtøi i

den, for ellers bliver hele Historien, at jeg fik en Ruus. Det var det ikke, jeg var klarøiet. Der var som Solskin i Stuen, det skinnede ud af Ansigtet paa den polytechniske Candidat, og jeg maatte tænke paa de gamle Guder i evig Ungdom, da de gik om i Verden; og det sagde jeg til ham, og saa smilede han, og jeg turde have bandet paa, at han var en forklædt Gud eller en af Familien, — og han var det — mit høieste Ønske skulde opfyldes, Marionetterne blive levende, og jeg Directeur for Mennesker. Vi drak paa det; han pakkede alle mine Dukker i Trækassen, bandt mig den paa Ryggen, og saa lod han mig dumpe gjennem en Spiral. Jeg hører endnu, hvor jeg dumpede, jeg laae paa

Gulvet, det er vist og sandt, og hele Selskabet sprang ud af Kassen, Aanden var kommen over dem Allesammen, alle

Marionetterne vare blevne udmærkede Konstnere, det sagde de selv, og jeg var Directeur. Alt var istand til første Forestilling; hele Selskabet vilde tale med mig, og Publicum med. Dandserinden sagde, at naar hun ikke stod paa eet Been, saa faldt Huset, hun var Mester for det Hele og vilde behandles saaledes. Dukken, der spillede Keiserinde, vilde udenfor Scenen ogsaa behandles som Keiserinde, for ellers kom hun ud af Øvelsen; han, som brugtes til at komme ind med et Brev, gjorde sig ligesaa vigtig som første Elsker, thi de Smaa vare som de Store af lige Vigtighed i et konstnerisk Heelt, sagde han. Saa forlangte Helten, at hele hans Rolle skulde kun være Udgangsrepliker, for dem klappede man af; Primadonna vilde kun spille i rødt Lys, for det

klædte hende — hun vilde ikke være i blaat. Det var ligesom Fluer i en Flaske, og jeg var midt i Flasken, jeg var

Directeur. Veiret gik fra mig, Hovedet gik fra mig, jeg var saa elendig, som et Menneske kan blive, det var en ny Menneskeslægt jeg var kommen imellem, jeg ønskede, at jeg havde dem Allesammen i Kassen igjen, og at jeg aldrig var bleven Directeur. Jeg sagde dem reent ud, at de igrunden dog alle vare Marionetter, og saa sloge de mig ihjel. Jeg

laae paa Sengen i mit Kammer, hvorledes jeg var kommen der fra den polytechniske Candidat, maa han vide, jeg veed det ikke. Maanen skinnede ind paa Gulvet, hvor Dukkekassen laae væltet og alle Dukkerne smidt om, Smaa og

Store, hele Commersen! men jeg var ikke seen, ud af Sengen foer jeg, og i Kassen kom de Allesammen, Nogle paa

Hovedet og Nogle paa Benene; jeg smækkede Laaget til og satte mig selv ovenpaa Kassen; det var til at male! kan De see

det, jeg kan see det. „Nu skulle I blive der," sagde jeg, „og aldrig ønsker jeg mere at I have Kjød og Blod!" — Jeg var saa let i Humeuret, jeg var det lykkeligste Menneske; den polytechniske Candidat havde luttret mig; jeg sad i bar Lyksalighed og faldt isøvn paa Kassen, og om Morgenen — det var egenlig om Middagen, men jeg sov forunderlig længe

den Morgen, — saa sad jeg der endnu, lykkelig, idet jeg havde lært, at mit fordums eneste Ønske havde været dumt. Jeg spurgte efter den polytechniske Candidat, men han var borte, ligesom de græske og romerske Guder. Og fra den Tid har jeg været det lykkeligste Menneske. Jeg er en lykkelig Directeur, mit Personale raisonnerer ikke, Publicum ikke heller, det fornøier sig af Hjertensgrund. Frit kan jeg selv lave alle mine Stykker sammen. Jeg tager af alle Komedier det Bedste, jeg vil, og Ingen ærgrer sig derover. Stykker, som nu ere foragtede paa de store Theatre, men som Publicum for tredive Aar siden løb efter og tvinede over, dem tager jeg nu til mig, nu giver jeg dem til de Smaa, og de Smaa de tvine ligesom Fader og Moder tvinede; jeg giver „Johanne Montfaucon“ og „Dyveke“, men i Forkortning, for de Smaa holde ikke af langt Kjærlighedsvrøvl, de ville: ulykkeligt, men gesvindt. Nu har jeg bereist Danmark paa Retten og paa Vrangen, kjender alle Mennesker og kjendes igjen; nu er jeg gaaet til Sverrig, og gjør jeg her Lykke og fortjener gode Penge, saa bliver jeg Skandinav, ellers ikke, det siger jeg Dem, som er min Landsmand.

Og jeg, som Landsmand, fortæller det naturligviis strax igjen, blot for at fortælle.

To Brødre.

Paa en af de danske Øer, hvor gamle Thingsteder løfte sig i Kornmarkerne og mægtige Træer i Bøgeskovene, ligger en lille Stad med røde Tage paa de lave Huse; inde i et af disse blev over Gløder og Emmer paa Skorstenen lavet underlige Ting; der kogtes i Glas; der blev blandet og destilleret, der stødtes Urter i Morterne; en ældre Mand stod for det Hele.

„Man maa vel passe det Rette!“ sagde han, „ja, det Rette, det Rigtige, Sandheden i hver skabt Deel, skal man kjende og holde sig til.“

Inde i Stuen hos den brave Huusmoder sad to af Sønnerne, endnu smaa, men med voxne Tanker. Om Ret og Skjel havde ogsaa Moder altid talt til dem, om at holde paa Sandheden, den var Vorherres Ansigt i denne Verden.

Den ældste af Drengene saae skjelmsk og kjæk ud, hans Lyst var at læse om Naturens Kræfter, om Sol og Stjerner, intet Eventyr var ham deiligere. O, hvor lykkeligt, at

kunne gaae paa Reise-Opdagelser, eller at udfinde, hvorledes Fuglens Vinger lade sig eftergjøre, og da at kunne flyve! ja, det var at finde det Rigtige! Fader havde Ret og Moder havde Ret; Sandheden holdt Verden sammen.

Den yngre Broder var mere stille og gav sig ganske hen i Bøgerne; læste han om Jacob, som klædte sig i Faareskind for at ligne Esau og derved tilsvige sig Førstefødselsret, da knyttede han i Harme sin lille Haand, vred paa Bedrageren; læste han om Tyranner og al den Uret og Ondskab, der øvedes i Verden, da stod Taarer i hans Øine. Tanken om det Rette, Sandheden, der skulde og maatte seire, opfyldte ham saa mægtigt. En Aften, den Lille var allerede i Seng, men Gardinerne om den ikke heelt trukne til, Lyset skinnede ind til ham, laae han med sin Bog og maatte endelig læse Historien om Solon ud.

Og Tankerne løftede og bare ham saa sælsomt vidt; det var, som om Sengen blev et heelt Fartøi for fulde Seil. Drømte han, eller hvad var det? Han gled hen over rullende Vande, Tidens store Søer, han hørte Solons Røst; forstaaeligt og dog i fremmed Maal lød det danske Valgsprog: „Med Lov skal man Land bygge!"

Og Menneskeslægtens Genius stod i den fattige Stue, bøiede sig over Sengen og trykkede et Kys paa Drengens Pande: „Bliv stærk i Hæder og stærk i Livets Kamp! med Sandhed i dit Bryst, flyv mod Sandhedens Land!"

Den ældre Broder var endnu ikke tilsengs, han stod ved Vinduet, saae ud paa Taagerne, der løftede sig fra

Engen; det var ikke Elverpigerne, som dandsede der, det havde rigtignok et gammelt, ærligt Tyende sagt ham, men han vidste klogere Beskeed, det var Dampene, varmere end Luften, og saa løftede de sig. Et Stjerneskud lyste, og Drengens Tanker vare i samme Nu fra Jordens Dunster, heelt oppe ved det lysende Meteor. Himlens Stjerner blinkede, det var, som om der hang lange Guldtraade fra dem ned til vor Jord.

„Flyv med mig!" sang og klang det lige ind i Drengens Hjerte; og Slægternes mægtige Genius, hurtigere end Fuglen, end Pilen, end Alt hvad Jordisk der flyve kan, bar ham ud i Rummet, hvor Straale fra Stjerne til Stjerne bandt Kloderne til hinanden; vor Jord dreiede sig i den tynde Luft, By syntes tæt ved By. Gjennem Sphærerne klang det:

„Hvad er nær, hvad er fjern, naar Aandens mægtige Genius løfter Dig!"

Og atter stod den Lille ved Vinduet og saae ud, den yngre Broder laae i sin Seng, Moder kaldte dem ved deres Navn: „Anders og Hans Christian!"

Danmark kjender dem, Verden kjender de to Brødre — Ørsted.

Den gamle Kirkeklokke.

(Skrevet til „Schillers Album".)

I det tydske Land **Würtemberg**, hvor Akasietræerne saa deiligt blomstre ved Landeveien og Æble- og Pæretræerne bugne i Høst ved den modne Velsignelse, ligger en lille By, **Marbach**; den hører til de ganske ringe Stæder, men smukt ligger den ved **Neckarfloden**, der skynder sig forbi Byer, gamle Ridderborge og grønne Viinbjerge, for at blande sine Vande med den stolte Rhinstrøm.

Det var seent paa Aaret, Viinløvet hang med røde Blade, Regnbyger faldt, og den kolde Blæst tog til; det var ikke den fornøieligste Tid for de Fattige. Det blev mørke Dage, og mørkere endnu var der inde i de gamle, smaa Huse; et af disse laae med Gavlen ud mod Gaden, med lave Vinduer, fattigt og ringe at see til, og det var da ogsaa Familien, som boede der, men brav og flittig, med Gudsfrygt i Hjertets Skatkammer. Eet Barn til vilde **Vorherre** snart forunde dem; det var Timen, Moderen laae i Smerte og Nød, da lød ind til hende fra Kirketaarnet

Klokkeklang, saa dyb, saa festlig, det var en Høitidsstund, og Klokkens Lyd fyldte den Bedende med Andagt og Tro. Tankerne løftede sig inderligt mod Gud, og i samme Stund fødte hun sin lille Søn og følte sig saa uendelig

glad. Klokken i Taarnet syntes at ringe hendes Glæde ud over By og Land. To klare Barneøine saae paa hende, og den Lilles Haar skinnede, som om det var forgyldt. Barnet blev modtaget i Verden med Klokkeklang paa den mørke

Novemberdag; Moder og Fader kyssede det, og i deres Bibel skrev de ind, at „den tiende November 1759 gav Gud os en Søn,“ og siden blev tilføiet, at han i Daaben fik Navnene „Johan Christoph Friedrich“.

Hvad blev der af den lille Fyr, den fattige Dreng fra det ringe Marbach? Ja, det vidste Ingen dengang, selv ikke den gamle Kirkeklokke, ihvor høit den hang og havde runget og sunget først for ham, der siden skulde synge den deiligste Sang om „Klokken“.

Og den Lille voxede og Verden voxede for ham; vel flyttede Forældrene til en anden By, men kjære Venner bleve i det lille Marbach, og derfor kom ogsaa Moder og Søn der i Besøg en Dag. Drengen var endnu kun sex Aar, men han kjendte allerede endeel til Bibelen og de fromme Psalmer, han havde alt mangen Aften fra sin lille Rørstol hørt Fader læse Gellerts Fabler og Sangen om Messias; hede Taarer havde han og den toaars ældre Søster grædt ved Læsningen om ham, der led Korsets Død til Frelse for os Alle.

Ved det første Besøg i Marbach havde Byen ikke stort forandret sig, det var jo heller ikke saa meget længe siden, de droge bort; Husene stode som før med spidse Gavle, heldende Mure og lave Vinduer; paa Kirkegaarden vare komne nye Grave til, og der, lige op til Muren, stod nu nede i Græsset den gamle Klokke, den var falden ned fra sin Høide, havde faaet en Sprække og kunde ikke ringe meer, en ny var ogsaa kommen i dens Sted.

Moder og Søn vare traadte ind paa Kirkegaarden, de stode foran den gamle Klokke, og Moderen fortalte sin lille Dreng, hvorledes den Klokke i flere hundrede Aar havde gjort Gavn, ringet til Barnedaab, til Bryllupsglæde og Begravelse; den havde mælet om Festglæde og Ildens Rædsler; ja Klokken sang ud et heelt Menneskeliv. Og aldrig glemte Barnet hvad Moderen fortalte, det klang i hans Bryst, til han som Mand maatte synge det ud. Og Moderen fortalte ham, hvorledes denne gamle Kirkeklokke havde ringet Trøst og Glæde til hende i Angestens Time, runget og sunget, da hendes lille Dreng blev givet hende. Og Barnet saae næsten med Andagt paa den store, gamle Klokke, han bøiede sig ned og kyssede den, ihvor gammel, sprukken og henkastet den end her stod imellem Græs og Nelder.

I Minde blev den hos den lille Dreng, der i Fattigdom skød op; lang og mager, rødlig af Haar, fregnet i Ansigtet, ja det var han, men to klare Øine, som det dybe Vand, havde han i Eie. Hvorledes gik det ham? Det gik ham godt, misundelsesværdigt godt! han var i høieste Naade taget op i den militaire Skole i Afdelingen, hvor de finere Folks Børn vare, og det var en Hæder, en Lykke; han gik med Støvletter, stivt Halsbind og pudret Paryk. Lærdommen fik han, og den kom under „Marsch!“ „Holdt!“ „Front!“ Det kunde der nok komme Noget ud af.

Den gamle Kirkeklokke vilde vel engang komme i Smelteovnen, hvad kom der saa ud af den? Ja det var det umuligt at sige, og det var heller ikke muligt

at sige, hvad der vilde komme af den Klokke inde i det unge Bryst, der var en Malm derinde, den rungede, den maatte klinge ud i den vide Verden, og jo snevrere der blev bag Skolens Muur og jo mere døvende der lød „Marsch! Holdt! Front!", des stærkere klang det i Ungersvendens Bryst, og han sang det for Kammeraternes Kreds, og Klangen lød ud over Landets Grændser; men derfor havde han ikke faaet Skolegang, Klæder og Føde; Nummeret havde han til den Nagle, han skulde være i det store Uhrværk, vi Alle skulle høre til i den haandgribelige Nytte. — Hvorlidet forstaae vi os selv, hvorledes skulde da de Andre, selv de Bedste, altid forstaae os! Men det er ved Trykket just at Ædelstenen skabes. Trykket var her, mon i Tidens Løb Verden skulde kjende Ædelstenen?

Der var stor Festlighed i Landsherrens Hovedstad. Tusinde Lamper lyste, Raketterne straalede; den Glands mindes endnu ved ham, der da i Taarer og Smerte uændset søgte at naae fremmed Grund; han maatte fra Fædreland, Moder, alle sine Kjære, eller forgaae i Almindelighedens Strøm.

Den gamle Klokke havde det godt, den stod i Læ ved Marbachs Kirkemuur! Vinden foer hen over den og kunde have fortalt om ham, ved hvis Fødsel Klokken ringede, fortalt, hvor koldt den havde blæst hen over ham, nys han udmattet af Træthed sank ned i Nabolandets Skov, hvor hele hans Rigdom og Fremtids Haab kun vare skrevne Blade om „Fiesko". Vinden kunde have fortalt om de eneste Beskyttere, Konstnere jo Allesammen, der snege sig bort

fra Læsningen deraf og legede ved Keglespillet. Vinden kunde melde om den blege Flygtning, der levede Uger, Maaneder i det fattige Krohuus, hvor Verten støiede og drak, hvor der var raa Lystighed, medens han sang om Idealet. Tunge Dage, mørke Dage! selv maa Hjertet lide og prøve hvad det skal synge ud.

Mørke Dage, kolde Nætter gik over den gamle Klokke; den fornam det ikke, men Klokken i Menneskets Bryst fornemmer sin trange Tid. Hvor gik det den unge Mand? Hvor gik det den gamle Klokke? Ja Klokken kom langveis bort, længere end den fra sin Høihed i Taarnet havde kunnet høres; den unge Mand, ja Klokken i hans Bryst lød længere bort end hans Fod skulde vandre og hans Øine see, den rungede og ringer endnu ud over Verdenshavet, Jorden rundt. Hør nu først om Kirke-Klokken! Den kom fra Marbach, solgt blev den som gammelt Kobber og skulde i Smelteovnen inde i det bayerske Land. Hvorledes kom den derhen og naar? Ja, det maa Klokken selv fortælle, om den kan, det er ikke af stor Vigtighed; men vist er det, den kom til Bayerns Kongestad; mange Aar vare gaaede siden den faldt fra Taarnet, nu skulde den smeltes, skulde med i Støbning af et stort Hæders-Monument, Skikkelsen af en Storhed for det tydske Folk og Land. Hør nu, hvorledes det traf, underligt og deiligt gaaer det dog til i denne Verden! Oppe i Danmark, paa en af de grønne Øer, hvor Bøgen groer og hvor der er de mange Kæmpegrave, var der en ganske fattig Dreng, der havde gaaet i Træskoe, baaret Mad i et

gammelt Klæde til sin Fader, der gik og snittede paa Holmen; det fattige Barn var blevet sit Lands Stolthed, han huggede i Marmor Herligheder, saa at Verden undrede sig derover, og ham var det just, der fik det Hædershverv at forme i Leret en Storheds, Skjønheds Skikkelse, der kunde støbes i Malm, Billedet af ham, hvis Navn Faderen havde nedskrevet i sin Bibel: Johan Christoph Friedrich.

Og Malmet flød glødende ind i Formen, den gamle Kirkeklokke — ja, Ingen tænkte paa dens Hjemstavn og hendøde Klingen, Klokken flød med i Formen og dannede Hoved og Bryst paa Statuen, som den nu afsløret staaer i Stuttgart foran det gamle Slot, paa Pladsen hvor han, den forestiller, gik lyslevende, i Kamp og Stræben, trykket af Verden udenom, han, Drengen fra Marbach, Eleven fra Carls-Skolen, Flygtningen, Tydsklands store, udødelige Digter, der sang om Schweiz's Befrier og Frankrigs gudbegeistrede Jomfru.

Det var en deilig Solskinsdag, Faner vaiede fra Taarn og Tage i det kongelige Stuttgart, Kirkeklokkerne ringede til Fest og Glæde, kun een Klokke taug, den lyste i det klare Solskin, lyste fra Ansigt og Bryst i Hædersskikkelsen; det var netop hundrede Aar fra den Dag, Klokken i Marbachs Taarn ringede Glæde og Trøst til den lidende Moder, der fødte sit Barn, fattig i det fattige Huus, engang den rige Mand, hvis Skatte Verden velsigner; han, det ædle Qvindehjertes Digter, det Stores og Herliges Sanger, Johan Christoph Friedrich Schiller.

Tolv med Posten.

Det var knagende Frost, stjerneklart Veir, blikstille. „Bums!" der sloge de en Potte paa Døren, „Pjaf!" der skøde de Nytaar ind; det var Nytaarsaften; nu slog Klokken tolv.

„Trateratra!" der kom Posten. Den store Postkarreet holdt udenfor Byens Port, den bragte tolv Personer, ikke flere kunde der rummes, alle Pladser vare besatte.

„Hurra! Hurra!" blev der sunget inde i Husene, hvor Folk holdt Nytaarsaften og just nu havde reist sig med det fyldte Glas og drak det nye Aars Skaal:

„Sundhed og Helsen i det nye Aar!" sagde de, „en lille Kone! mange Penge! Ende paa Vrøvlet!"

Ja, saaledes ønskede man, og der blev klinket og — Posten holdt for Byens Port med de fremmede Gjester, de tolv Reisende.

Hvad var det for Personer? De havde Pas og Reisegods med, ja, Foræringer til Dig og mig og alle Mennesker

i Byen. Hvem vare de Fremmede? Hvad vilde de og hvad bragte de?

„God Morgen!“ sagde de til Skildvagten ved Porten.

„God Morgen!“ sagde han, for Klokken var jo slaaet tolv.

„Deres Navn? Deres Stand?“ spurgte Skildvagten Den, der først traadte ud af Vognen.

„See i Passet!“ sagde Manden. „Jeg er jeg!“ Det var ogsaa en heel Karl, klædt i Bjørneskindspels og med Kanestøvler. „Jeg er den Mand, hvem grumme Mange sætte sit Haab til. Kom i Morgen, skal Du faae Nytaar! jeg kaster Skillinger og Dalere igrams, giver Foræringer, ja jeg giver Baller, hele eet og tredive Baller, flere Nætter har jeg ikke at give bort. Mine Skibe ere indefrosne, men der er varmt paa mit Contor. Jeg er Grosserer og hedder Januar. Jeg har kun Regninger med mig.“

Saa kom den Næste, han var Lystigmager, han var Directeur for Komedierne, Maskeraderne og al den Fornøielse, der kan findes paa. Hans Reisegods var en stor Tønde.

„Den skal vi til Fastelavn slaae meget Mere af end Katten,“ sagde han. „Jeg vil fornøie Andre og mig selv med, for jeg har den korteste Levetid af hele Familien; jeg bliver kun otte og tyve! ja, maaskee skyder man een Dag til; men det gjør lige meget. Hurra!“

„De maa ikke skrige saa høit,“ sagde Skildvagten.

„Jo vist maa jeg saa!“ sagde Manden, „jeg er Prinds Carneval og reiser under Navnet Februarius.“

Nu kom den Tredie; han saae ud som bare Faste, men kneisede, for han var i Familie med „de fyrgetyve Riddere“ og var Veirprophet; men det er ikke noget fedt Embede, derfor priste han Fastetiden. Hans Pynt var en Dusk Violer i Knaphullet, men de vare meget smaa.

„Marts, Marsch!“ raabte den Fjerde og stødte til den Tredie. „Marts, Marsch! ind i Vagten, her er Punsch! jeg kan lugte den!“ men det var ikke sandt, han vilde narre ham April, dermed begyndte den fjerde Fyr. Han saae ud til at være rask paa det; han bestilte nok ikke Meget, men holdt mange Helligdage. „Op og ned er det med Humeuret!“ sagde han, „Regn og Solskin, Flytten ud og Flytten ind! jeg er ogsaa Flyttedagscommissair, jeg er Bedemand, jeg kan baade lee og græde. Jeg har Sommertøi i Kofferten, men det vilde være meget galt at tage det i Brug. Her er jeg! til Stads gaaer jeg i Silkestrømper og med Muffe.“

Nu kom der en Dame ud af Vognen.

„Frøken Mai!“ sagde hun. I Sommertøi med Kaloster. Hun havde en bøgebladegrøn Silkekjole paa, Anemoner i Haaret, og hun duftede dertil saadan af Skovmærker, saa Skildvagten maatte nyse. „Gud velsigne Dem!“ sagde hun, det var hendes Hilsen. Hun var nydelig! og Sangerinde var hun; ikke paa Theatrene, men inde i Skoven; ikke i Teltene, nei, i den friske, grønne Skov gik hun og sang for sin egen Fornøielse; hun havde i sin Sypose Christian Winthers „Træsnit“, for de ere som Bøgeskoven selv, og „Smaadigte af Richardt“, de ere ligesom Skovmærker.

„Nu kommer Fruen, den unge Frue!" raabte de inde i Vognen, og saa kom Fruen, ung og fiin, stolt og nydelig. Hun var født til at holde „Syvsovere", kunde man strax see. Hun gjorde Gilde paa den længste Dag i Aaret, for at man kunde faae Tid til at spise de mange Retter Mad; hun havde Raad til at kjøre i egen Vogn, men kom dog med Posten som de Andre, hun vilde derved vise, at hun ikke var hovmodig; alene reiste hun heller ikke, hun var fulgt af sin yngre Broder Julius.

Han var vel ved Magt, sommerklædt og med Panama-Hat. Kun lidt Reisetøi førte han med, det var saa besværligt i Varmen. Han havde kun Badehætte og Svømmebuxer; det er ikke Meget.

Nu kom Mutter, Madame August, Frugthandlerske i Tøndeviis, Eierinde af mange Hyttefade, Landmand i stor Crinoline; hun var fed og varm, tog Deel i Alt, gik selv med Ølbimpel til Folkene ud paa Marken. „Æde sit Brød i sit Ansigts Sved, skal man," sagde hun, „det staaer i Bibelen; bagefter kan man holde Skovbal og Høstgilde!" Hun var Mutter.

Nu kom igjen et Mandfolk, Maler af Profession, Couleurmesteren, det fik Skoven at vide, Bladene maatte skifte Couleur, men deiligt, naar han vilde det; rød, guul, bruun kom Skoven snart til at see ud. Mester fløitede som den sorte Stær, var en flink Arbeider og hang den bruungrønne Humleranke om sit Ølkruus, det pyntede, og Pynt havde han

Øie for. Her stod han nu med sin Farvepotte, den var hele hans Reisegods.

Nu fulgte Proprietairen, der tænkte paa Sædemaaned, paa Jordens Pløining og Behandling, ja, ogsaa lidt paa Jagtens Fornøielse; han havde Hund og Gevær, han havde Nødder i sin Taske, knik knak! rædsom meget Gods førte han med, og en engelsk Plov; han talte landoekonomisk, men man fik ikke Meget at høre for Hosten og Hiven, — det var November, som kom.

Han havde Snue, voldsom Snue, saa at han brugte Lagen og ikke Lommetørklæde, og dog skulde han følge Pigerne i Condition, sagde han, men Forkølelsen gik nok over, naar han kom til at hugge Brænde, og det vilde han, for han var Savskærermester for Lauget. Aftenerne tilbragte han med at skære Skøiter, han vidste, at om ikke mange Uger havde man Brug for det fornøielige Skotøi.

Nu kom den Sidste, den gamle Mo'erlille med Ildpotten; hun frøs, men hendes Øine straalede som to klare Stjerner. Hun bar en Urtepotte med et lille Grantræ. „Det vil jeg pleie og det vil jeg passe, saa at det bliver stort til Juleaften, naaer fra Gulvet lige op til Loftet, og groer med tændte Lys, forgyldte Æbler og Udklipninger. Ildpotten varmer som en Kakkelovn, jeg tager Eventyrbogen op af Lommen og læser høit, saa at alle Børnene i Stuen blive stille, men Dukkerne paa Træet blive levende, og den lille Engel af Vox, øverst oppe i Træet, ryster med Knittergulds-Vingerne, flyver fra den grønne Top og kysser Smaa og

Store inde i Stuen, ja de fattige Børn med, som staae udenfor og synge Julesangen om Stjernen over Bethlehem."

„Og saa kan Karreten kjøre igjen," sagde Skildvagten, „nu har vi Tylten. Lad en ny Reisevogn kjøre frem!"

„Lad først de Tolv komme vel ind!" sagde Capitainen, som havde Vagt. „Een ad Gangen! Passet beholder jeg; det gjælder for hver, een Maaned; naar den er omme, skal jeg skrive paa det hvorledes hver har opført sig. Vær saa god, Hr. Januar, vil De behage at træde ind."

Og saa gik han ind. —

— Naar et Aar er omme, skal jeg sige Dig hvad de Tolv have bragt Dig, mig og os Allesammen. Nu veed jeg det ikke, og de veed det nok heller ikke selv, — for det er en underlig Tid vi leve i.

